

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

DANSK INDUSTRI-STAT

DANSK INDUSTRI-STAT

145 FØRENDE INDUSTRIVIRKSOMHEDER
OG DERES LEDERE

UNDER REDAKTION AF
S. P. FORNJOTUR

KØBENHAVN
ARTHUR JENSENS FORLAG
MCMXXXIV

**BOGTRYK:
FRITZ NIELSENS BOGTRYKKERI**

**FOTOCRAFER:
HOFFOTOGRAF ELFELDT
BLOCH & CLAUSEN
VESTERPORT**

**KLICHEÉR:
LIND HANSEN**

INDHOLD

	Side
Forord	9
Landsforeningen „Dansk Arbejde“, (af Direktør Chr. H. Olesen)	13
Industriens Udvikling fra 1918—1934, (af Kontorchef i Industriraadet, cand. polit. Ivar Egebjerg)	17
Industriraadet	23
Industrifagene, Industriforeningen, Dansk Arbejdsgiverforening	24

B I O G R A F I E R

	Side		Side
Andersen, H. A.	25	Dessau, Benny	101
„ Jens	29	Dragsted, Einar Roed	105
„ Just	31	Due-Petersen, Peter	107
„ R. G.	459	Eickhoff, Poul L.....	111
Bakkekilde, R. S.	35	Ekman, Oskar	115
Berg, Gustav	39	Fischer, Vilh. Th.....	119
Bladt, P. J.	41	Fisker, P. A.	121
Blicher, K. H.	45	Fleuron, E.	125
Boeck-Hansen, Axel	47	Gammeltoft, Carl	97
Brandt, L. P.	51	Gottlieb, Carl	129
Brinck, Ulrich	55	Gram, Aage	133
Brincker, Arthur	61	„ Axel	135
Broager, Dorph P.	97	Grauballe, Christian	139
Broe, N. P.	63	Haftas, Niels.....	143
Broegaard, M. A.	67	Hammer, J. F. V. S.	145
Christensen, Aage	69	Hannover, Poul	149
„ Andreas	73	Hansen, Adolf	97
„ Ulf Ove	75	„ I. C.	151
„ H. P.	79	„ Gregers	155
Christoffersen, U. E. P.	81	„ Ove	155
„ S. P.	81	„ Valdemar	157
Clausen, August	85	Hasselbalch, Hugo H.....	159
„ Hjelte N.	363	Haustrup, Niels Johannes.....	163
Crone, Kaj Fritz	89	Heineke, H. B.	165
Curth, J.	91	Helwigh, Otto G.	169
Dahl-Jensen, I. P.	95	Hempel, J. C.	171

	Side		Side
Hess, Harald	173	Meyer, V. H.	299
Holm, August	177	Momberg, Elias	303
Holst, M. C.	179	Mourier, Carl	97
Hornslyd, Svend	181	Müller, Carl Vilh.	307
Houlberg, Søren	185	Møller, Aage	309
Itkin, Max	187	„ C. A.	313
Jacob, Emil Frederik	191	Mørup, Erik	315
Jacobsen, John	193	Neubert, Poul	319
„ Waldemar	197	Neumann, Johan Adolf	323
Jarl, C. F.	201	Nielsen, Holger	91
Jensen, Georg	205	„ Julius	325
„ Henry Emanuel	209	„ Poul	329
„ L. C.	211	Nymark, S. Th.	333
Jessen, Valdemar	215	Nørgaard, Albert	337
Jonsen, Henning	217	Nørredam, V. M.	339
Juncker, J.	221	Olesen, Chr. H.	343
Juncker-Hansen, Thorkild.	179	Pade, H.	331
Jørgensen, Jul. A.	223	Pedersen, Jacob Aagaard	349
„ S. A.	227	„ Rasmus	351
Kaas Ibsen, R.	231	Petersen, Carl	355
Kier, Axel	233	„ Hans	359
Kirk, Kristian	237	Poulsen, Poul C.	363
Klint, Tage	239	Rahn, Mary	128
Knudsen, P.	241	Rasch, Ove	367
Kofoed, Svend Nikolai	245	Rasmussen, Emil	371
Kort, Fritz	247	„ Julius	373
Kragelund, Kai	251	„ A. P.	377
Krager, Johannes	253	„ Rud.	379
Ladin, David F.	255	„ Victor	379
Lading, Henry P.	331	Rovsing-Olsen, Alfred	383
Lange, H. O.	259	Sadolin, G. A.	387
Larsen, Aage	261	„ Knud	387
„ Johannes	265	Sand, Jens	391
„ Poul	269	Sander, E.	55
„ M.	271	„ Frederik	363
Levin, Philip Leon	273	Schiøtz, Olaf	395
Lucassen, Niels Frederik	275	Schledermann, H. J. C.	399
Lützen, Harald	279	Schou, Lauritz	401
Madsen, J. C.	283	Schwartz, H. V.	405
Mansa, H. H.	285	Simonsen, Poul	409
Mathiasen, Georg E.	287	Simonsgaard, P. C. og C. P.	411
Mengel, Aage	291	Smith, H. de Coninck.	415
Meyer, Knud	293	Sonne, Christian	417
„ Otto	297	Spehr, Hans	55

	Side		Side
Springborg, H. P.	419	Treschow, Michael	455
Stelling, Walter	421	Tuxen, O. A.	331
Strandberg, Knud	425	Ulrich, K. F.	461
Svendsen, Carl og Knud	429	Utzon, Hakon	463
Sørensen, C. J.	433	Wenø, Emil	467
„ M.	173	Vibe-Hastrup, C.	471
Tafdrup, Julius	437	Wistoft, Søren	475
Thobo-Carlsen, H. L.	441	Wonsild, Knud og Poul	477
Thrige, Thomas B.	445	Wærum, Johs.	231
Tomdrup, Bernhard	449	Zahle, Torben	481
Trane, Vald. Selmer	451	Østergaard, P. J.	485

FIRMAFORTEGNELSE

	Side
Aalborg Ny Dampmølle A/S, Aalborg	41
Aalborg Portland Cementfabrik A/S, Aalborg	47
Aarhus Dampmølle A/S, Aarhus	45
Aarhus Savværk A/S, Aarhus	485
Aarhus Oliefabrik A/S, Aarhus	179
Accumulator-Fabriken A/S, København	399
Albani Bryggeri A/S, Odense	395
Allerup Ny Maskinfabrik A/S, Odense	211
Andersen, Just, Sølvvarefabrik A/S, København	31
Atlas A/S, København	285
Ballins, M. J., Sønner A/S, København	367
Benzon, Alfred, København	119
Berg, Anthon, København	39
Bing & Grøndahl A/S, Porcelænsfabrik, København	409
Blumensaadts, N. N. Fabriker A/S, Odense	151
Brandts Klædefabrik A/S, Odense	291
Brinck & Spehr A/S, København	55
Brincker, Brdr. A/S, Vejle	61
Bähncke & Co.s Fabriker, Eddike- og Sennepsfabriker, København	425
Carlsberg Bryggerierne, København	363
Cerena, Møllekompagniet, København	95
Christensens, Andreas Pionofabrik A/S, København	73
Cohrs, Carl M. Sølvvarefabrik A/S, Fredericia	279
Crown Gummed Paper A/S, København	89
Dahl-Jensens Porcelænsfabrik, København	95
„Dan“, Flødeisfabriken	241
„Dana“, Margarinefabriken, Nørre Aaby	241
„Danmark“, Dampkorkvarefabriken, København	29
Dansk Automatfabrik A/S, København	247

	Side
Danske Blodfoderfabriker, De A/S, Vejle	349
Danske Bomuldsspindrier, De A/S, København	319
Dansk Cycleværk Grand, Nørre Aaby	145
Dansk Galosche- og Gummifabrik A/S, Køge	415
Dansk Gardin- og Textilfabrik, Lyngby	159
Danske Maltfabriker, De A/S, København	373
Danske Medicinal- og Kemikalie Kompagni, Det A/S, København	275
Danske Mejeriers Fællesindkøb og Maskinfabrik, De, København	143
Danske Oliemøller og Sæbefabriker A/S, København	261
Dansk Papirvarefabrik A/S, København	217
Dansk Selefabrik, København	391
Dansk Skrivemaskinfabrik A/S, København	227
Dansk Soyakagefabrik A/S, København	417
Danske Spritfabriker, De, København	343
Dansk Svovlsyre- og Superphosphatfabrik A/S, København	477
Danske Vin- og Konservesfabriker, De, Beauvais & Rasmussen, København	309
Dragsteds, E. Sølvvarefabrik, København	105
Drubin A/S, København	75
Eickhoffs, J. G. A. Maskinfabrik, København	111
„Elvirasminde“, Chokoladefabriken, Aarhus	85
Esbjerg Tovværksfabrik, Esbjerg	67
Faxe Kalkbrud A/S, København	169
Fisker & Nielsen A/S, København	121
Fog & Mørup, København	315
Forenede Automobilfabriker, De A/S, Odense	125, 239
Forenede Bryggerier, De A/S, København	101
Forenede Conservesfabriker, A/S De, København	303
Forenede Eddikebryggerier, De, København	355
Forenede Jyske Farverier og Tricotagefabriker, De	155
Forenede Papirfabriker, De, A/S, København	481
Forenede Teglværker, De, Aarhus	333
Foss', O. Fabriker A/S, Odense	127
Fredensbroens Kalkværk, Odense	25
Fredericia Maskin- & Elektromekaniske Fabriker A/S, Fredericia	371
Frederiksberg Metalvarefabrik A/S, Frederiksberg	377
Frichs, S. Eftf. A/S, Aarhus	107
General Motors, København	255
Glud & Marstrand A/S, København	297
Gram, Brdr. A/S, Vojens	133
Hagen & Sievertsen A/S, Odense	339
Haustrups Fabriker A/S, Odense	163
Hellesens Enke & V. Ludvigsen, København	197
Helsingør Jernskibs- og Maskinbyggeri A/S, Helsingør	79
Hempelske Firmaer, De, København	171

	Side
Henze, Brdr., Skruebolte- og Møtrikfabrik, København	449
Hess' Fabrikker A/S, Vejle	173
Holmegaards Glasværk	139
Houlberg, S. A/S, København	185
Jacob, E. F. & Vilh. Andersen A/S, København	191
Jacobsen, L. A/S, København	193
Jensens, Georg Sølvmedie, København	205
Jessens, Hans Maskinbyggeri, Vejle	215
Jørgensen, Chr. & Co. I/S, København.....	51
Jørgensens, Jul. A., Kiks-, Vaffel- og Marcipanfabrik, Aarhus	223
Kastrup Glasværk A/S, København	157
Kerteminde Jernstøberi, Kerteminde	165
Kragelunds, M. Fabrikker, Aalborg	251
Krystalisværket A/S, København	293
Københavns mekaniske Net- og Garnfabrik, København	463
København Lampe- og Lysekronfabrik A/S, København	273
Mathiasens, Georg E. Maskinfabrik, København	287
Mogensen & Dessaus Væverier A/S, Odense	467
Munke Mølle, Odense	359
Møllers, Emil Telefonfabrikker, Horsens	237
Mønstedts, Otto Fabriker, Aarhus	177, 233
„Nielcurt“, Dukke- og Stofdyrfabriken, København	91
„Norden“, Møbelfabriken, København	81
„Norden“, Porcelænsfabrik, København	409
Nordisk Elektricitets Selskab, København	115
Nordisk Elektrisk Apparatfabrik A/S, København	451
Nordisk Fjerfabrik A/S, København	259
Nordiske Kabel- og Traadfabriker A/S, København	331
Nordisk Tonefilm A/S, Filmsselskab, København	451
Odense Korkisolering og Ny Korkvarefabrik A/S, Odense	351
Odense Marcipanfabrik, Odense	441
Pedershaab Cementindustri, Brønderslev	329
Phønix, Maskinfabrik, Odense	429
Raadvad Knivfabrik A/S, Lyngby	325
Randers Rebslaaeri, Randers	383
Rasmussen, H. & Co., Odense	35
Rasmussen, Rud., Snedkerier, København	379
Rechs Opvarmningskompagni A/S, København	455
Riedel & Lindegaard, Jernstøberi og Maskinfabrik, København	405
Royal, Skinkekogeriet A/S, København	253
Sabroe, Thomas Ths. & Co., Aarhus	129
Sadolin & Holmblad A/S, København	387
Sano A/S, København	209
Scandia, Vognfabrik, Randers	231

	Side
Schous Sæbefabriker, A/S, København	401
Schouw & Co. A/S, København	181
Silkeborg Maskinfabrik, Silkeborg	271
Simonsgaard, Brdr., Transportvogne, København	411
Skandinavisk Barnevognsfabrik, København	187
Skarrehage Molerværk, Nykøbing M.	135
Smidth, F. L. & Co., København	269
Smith, Mygind & Hüttemeier A/S, København	221
Smithske Jernstøberier og Maskinværksteder A/S, Aalborg	63
Stelling, A., Farvefabrik, København	421
Strømmen A/S, Randers	427
Sukkerfabrikker, De danske A/S, København	97
Sørensen, Madsen & Co. A/S, Skotøjsfabrik, København	283
Sørensen, S., Skotøjsfabrik, København	433
Tafdrup, Julius, Herrekonfektion, København	437
Thrige, Thomas B., Maskinfabrik, Odense	445
Titan A/S, København	149
Toms Chokoladefabriker, København	299
Tuborgs Fabrikker, København	101
Tuxham, Maskinfabrik, København	459
Ulrichs Metalstøberi, A/S	461
Valsemøllen A/S, Esbjerg	337
Vejle Bolte- og Møtrikfabrik A/S, Vejle	245
Vejle Textilfabrik, Vejle	307
Vibe-Hastrups kemiske Fabriker, København	471
Wistoft, Søren & Co.s Fabriker, Automatfabrik, København	475
Voss', Ernst Fabriker A/S, Fredericia	265
Vølund A/S, København	69
Øresunds kemiske Fabriker, København	201

FORORD

GIVER man Ordet *Industri* den Betydning, der almindeligvis i Nutiden tillægges det — altsaa: en Mængdeproduktion, væsentlig ad mekanisk Vej, med Afsætning i aabent Marked som Forudsætning, — kan man egentlig først tale om *dansk Industri* efter Gennemførelsen af Næringsloven af 1857.

Den danske Industris Historie er saaledes kun et overmaade kort Kapitel af vort Lands Erhvervshistorie, — *men saa meget desto ærefuldere*, bør man i samme Aandedrag tilføje! For i Øjeblikket lever ca. 29 pCt. af det danske Folk af Industri og Haandværk, de to udprægede Forædlingserhverv, der til Trods for deres Forskellighed ikke lader sig skarpt adskille i national-økonomisk og statistisk Henseende.

Til yderligere Understregning af den danske Industris vældige Betydning for Nationalhusholdningen kan anføres, at efter de sidste foreliggende Beregninger repræsenterer den *Forædlingsværdi*, som Industri og Haandværk hvert Aar tilfører Samfundet, en Sum af *ca. 1200 Millioner Kroner*, en Sum, der paa det nærmeste svarer til Landbrugets Forædlingsværdi. Tager man saa i Betragtning, at Danmark stort set egentlig kun paa Levnedsmiddel-, Lædervare- og Kalk-Lerindustriens Omraade kan bygge paa egne Raastoffer, medens man paa andre vigtige Felter, som f. Eks. Metalindustriens og Tekstilindustriens Omraader, væsentlig er henvist til at benytte udenlandske Grundprodukter, vil man let forstaa, at der bag Opbygningen af en stor og i enhver Henseende konkurrencedygtig dansk Industri ligger en *uhyre Indsats af Energi og saavel teknisk som kommerciel Dygtighed*.

Det turde derfor være ret nærliggende i en Tid som vor, i hvilken Tyngdepunktet i Nationens Liv ligger paa Erhvervslivets Omraade, at rejse et blivende bogligt Minde for de Mænd, der i vanskelige Aar har været med til at højne den danske Industri.

Ud fra *det* Synspunkt er dette Værk, hvortil betydende Mænd indenfor Industriens Verden har ydet deres værdifulde Medvirken, blevet til.

Dets rent *praktiske* Formaal maa ses baade deri, at det er et Kildeskrift, hvorfra Samtid og Eftertid kan hente faktiske Oplysninger om vor Tids førende Industrifolk, og at det tillige er den Bog, i hvilken de unge, der endnu staar ved Begyndelsen af en Karriere, kan læse om de Erfaringer, som de, der nu staar i Spidsen, har gjort — og drage Lære deraf.

Det er selve det levende Livs Historie, der her fortælles, — og den er for den praktiske og realitetsorienterede Læser altid ulige interessantere end Fantasiens Konstruktioner.

Bogen er, som man vil se, ikke anlagt paa at være en Slags Specialudgave af „Den blaa Bog“ for Industrien, men tilsigter at bringe den Læseverden, der er dens naturlige Interess esfære, et Billede af disse førende Industrifolk og deres Karriere i en saadan Form, at det fremtræder som *Læsestof*, som *Skildring*, — og ikke blot som en tør Opremsning af Data.

De Biografier, der hermed overgives til Læserne, er derfor bygget ikke blot paa de objektive Kendsgerninger, man kan slaa efter i dertil indrettede Haandbøger, men ofte paa helt nye *Detailoplysninger* fra de biograferede selv, samt paa *Indtryk*, erhvervet gennem personlige Samtaler.

Selvom det egentlige *historiske* Stof ligger udenfor dette Værks Rammer, har vi dog ment, at det var rigtigst, — ikke mindst fordi Bogen i vid Udstrækning anvendes som Præmie ved Handelsskoler og Tekniske Skoler og saaledes kommer Ungdommen i Hænde — at give *et historisk Perspektiv* for de enkelte Industrigrene, hvor det naturligt kan indføjes i en af Skildringerne. Det har selvfølgelig kun været muligt i *store Hovedlinier*, men vi haaber dog, at det maa bidrage til at give *et orienterende Overblik over Baggrunden* for de nutidige Virksomheder, der beskrives.

Vi har overfor de nødvendige historiske Oplysninger gjort os de samme

Bestræbelser, som overfor Skildringerne af selve Virksomhederne og deres Ledere, nemlig at give Kendsgøringerne en saadan ydre Iklædning, at Stoffet virker let læseligt og levende. Om dette er *lykkedes* os, maa Læserne afgøre. Det er Bogens Plan i en Række Skildringer hentet fra vore større Industrivirksomheder, at give et *Billede af den danske Produktion af i Dag*, uden derfor at foregive at være nogen Haandbog i leksikal Betydning. Vi har derfor valgt at medtage *dels* Industrivirksomheder, der ved deres Størrelse og Betydning for det danske Erhvervsliv er selvskevne, *dels* Virksomheder, der er de eneste i deres Art eller paa anden Maade kan gøre Krav paa almen Interesse. *Hvad* og *hvem* man bør tage med indenfor en saadan Ramme, er jo altid en Skønssag, og vi er klar over, at man paa adskillige Punkter *med god Føje* kan skønne anderledes end vi i saa Henseende.

Den, der vil lære den danske Industris førende Personligheder at kende — det være sig nu, fordi han har Brug for et saadant Personalkendskab i sin egen Virksomhed, eller fordi han vil høste Belæring af at læse om de Veje, der har ført andre frem til en førende Position, vil forhaabentligvis i dette Værk finde, hvad han søger.

*Nærværende Værk fremtræder som
Led i en Række biografiske Publikation-
er fra Arthur Jensens Forlag, Ve-
sterport, København.*

*Denne Serie omfatter foruden „Dansk
Industristat“, redigeret af S. P. F o r n-
j o t u r, tillige de tidligere udsendte
Værker: „Danske Erhvervs mænd“ I og
II, og „Danske i England, Skotland og
Irland“, redigeret af A a g e H e i n-
b e r g, og vil blive fortsat med lignende
Biografier. Under Udarbejdelse er for
Tiden „Kendte danske Kvinder 1934“,
under Redaktion af Forfatterinden Fru
O l g a E g g e r s.*

DANSK ARBEJDE

Af Direktør Chr. H. Olesen, Formand for Landsforeningen „Dansk Arbejde“.

SELVOM Landsforeningen „Dansk Arbejde“ i det kvarte Aarhundrede, den har bestaaet, ikke just kan beskyldes for at have ført nogen *stille* Tilværelse, træffer man ofte — selv i Kredse, hvor man ikke skulde vente det — et overraskende Ukendskab til Foreningens Sammensætning og Virke.

Det turde derfor være paa sin Plads i et Værk som dette, der væsentlig henvender sig til Produktionens Mænd, at redegøre for Hovedlinierne i „Dansk Arbejde“s Opbygning og Program.

Dens *brede Basis* fremgaar ikke blot af dens Medlemstal, der for Tiden er ca. 20.000 Enkeltpersoner og ca. 150.000 Kollektivmedlemmer, der staar i de tilsluttede Organisationer, men finder ogsaa Udtryk i dens Hovedbestyrelses Sammensætning. Den er paa mange Maader et Særsyn i Danmark. Her samarbejder i bedste Forstaaelse Industriledere, Fagforeningsformænd, Detailhandlere, Husmødre, Embedsmænd, Landbrugere, Haandværkere og Skolefolk; her træffes ved Forhandlingsbordet baade Socialdemokrater og Venstremænd, Konservative og Radikale, førende Folk indenfor deres Partier, indbyrdes Modstandere i det offentlige Liv, men i „Dansk Arbejde“ fredeligt samlet i en fælles Stræben efter *at sikre alle rimelige Arbejdsmuligheder for danske Hænder*.

Det er jo nemlig Foreningens Formaal.

„Dansk Arbejde“ har i Tidernes Løb været ude for mangehaande Misforstaaelser. I Starten blev Foreningen kaldt en „maskeret Beskyttelses-

forening“. Nu er man mere bekymret for, at vi skal opbygge en „unaturlig“ hjemlig Produktion eller „irritere Udlandet“ og „danne Skole hos vore fremmede Kunder!“

Ak — havde danske Varer i Udlandet blot ikke andre Hindringer at overvinde end Bevægelser, svarende til „Dansk Arbejde“, saa var vi i Sandhed godt kørende.

For „Dansk Arbejde“ forlanger jo blot, at *Hjemlandets Varer skal foretrakkes for udenlandske, naar de danske staar Maal med indførte Varer baade i Pris og Godhed*. Hvor megen „unaturlig“ Produktion tror man, der kan opstaa paa de Betingelser, og hvor i Verden faar danske Eksportvarer saa liberal en Modtagelse?

Men er „Dansk Arbejde“ saa ikke en temmelig overflødig Fremtoning? spørger man. Hvem køber udenlandsk, naar man kan faa hjemligt Arbejde ligesaa godt og ligesaa billigt?

Lad os hver for sig besvare det Spørgsmaal ved at se paa vore egne Klæder, vor Fyldepen, vor Hat, vor daglige Husholdnings Forbrug.

Eller betragt blot den Kendsgerning, vi alle daglig stilles overfor, at gode danske Varer maa camoufleres med mærkelige fremmede Navne for at sælges!

Vi har her to store Fjender at kæmpe mod: *gammel Vane og dumt Fremmedsnobberi*. Det er de to Fjender „Dansk Arbejde“ i første Række vender sig imod.

Men „Dansk Arbejde“ er ikke blot en Agitationsforening. Det er vi først og fremmest, og vi tør vistnok sige, at „Dansk Arbejde“ er en temmelig *vaagen* Agitationsforening; man kan næppe pege paa noget moderne Propagandamiddel, som „Dansk Arbejde“ ikke har været blandt de første til at bruge: Stumfilm, Radio, Højttalervogn og Tonefilm — for slet ikke at tale om Resultaterne af vort gode Samarbejde med hele Landets Presse —; men „Dansk Arbejde“ er som sagt ogsaa noget *andet* end en Agitationsforening. Ved „Dansk Arbejde“s direkte Mellekomst er offentlige Leverancer til Millioner af Kroner hvert Aar blevet bragt over fra udenlandske Hænder til danske, og ved Markedsundersøgelser, ved Raad og Vejledning.

ved Hjælp til Driftslaan og paa mange andre Maader er det igennem Aarene lykkedes „Dansk Arbejde“ rent praktisk at sætte Trit i adskillige ny Virksomheder og derigennem skabe Beskæftigelse for mange ledige Hænder.

Et særligt Kapitel udgør i denne Forbindelse de Udvalgsarbejder, der paa „Dansk Arbejde“s Initiativ, men med velvillig Støtte fra Staten og i Samarbejde med de ledende Erhvervsorganisationer, er foretaget med Henblik paa at undersøge ny Arbejdsmuligheder indenfor Landbruget. „Dansk Arbejde“ var sikkert den første Organisation, der pegede paa de truende Farer ved en altfor ensidig Landbrugsproduktion, og det var derfor meget naturligt, at det ogsaa blev „Dansk Arbejde“, der tog Spørgsmaalet om *ny Opgaver* op. *Tiden* har jo givet disse Bestræbelser mere Vind i Sejlene, end nogen kunde overse for 5—6 Aar siden; men de Produktionsproblemer, som nu beskæftiger Landbruget saa meget: Konserves-Chancerne, Kartoffelindustrierne, Hvedemelsspørgsmaalet og Frugtindustrialiseringen, det er netop de Problemer, som „Dansk Arbejde“s Udvalg undersøgte og klarlagde, medens Smør- og Flæskehaussen endnu blændede alles Øjne og tilstoppede alle Øren i Landet.

En virkelig fyldestgørende Beskrivelse af „Dansk Arbejde“s Virksomhed maatte, udover det allerede nævnte, have et Afsnit med om Foreningens Arbejde for at skabe rene Linier i *Mærkningen af Importvarer*; desuden vilde det være nærliggende at omtale hele *Skolearbejdet* og Foreningens Bidrag til Belysning af Landets økonomiske Forhold (Udgivelsen af „Danmarks økonomiske Status“ og „Danmarks Driftsregnskab“). Men lad det blive ved disse Antydninger.

Til Slut vil jeg dog gerne fremhæve, at „Dansk Arbejde“ hverken er en dyr eller en eksklusiv Forening.

„Dansk Arbejde“ er for det første en Forening, som enhver kan blive Medlem af. Om man er Fabrikant eller Importør, Landmand eller Arbejder, Købmand eller Husassistent er for den Sags Skyld ligemeget; alle er lige velkommen — og jo flere, der melder sig desto bedre. Minimumskontingentet er for almindelige Sympatimedlemmer kun 3 Kroner om Aaret. For

selvstændige Haandværkere o. lign. er Mindstekontingentet 6 Kr., og for Industrivirksomheder mindst 24 Kr. om Aaret.

Tager man det Arbejde, Foreningen baade direkte og indirekte udfører *til Gavn for den danske Produktion*, i Betragtning, turde det være et billigt Ønske, at dens Mænd sluttede op om „Dansk Arbejde“.

INDUSTRIENS UDVIKLING FRA 1918 – 1934

Af Kontorchef i Industriraadet, cand. polit. *Ivar Egebjerg.*

I de begivenhedsrige Aar, der er forløbet siden Verdenskrigens Afslutning, har den danske Industri gennemlevet en højst bemærkelsesværdig Udvikling. Den første Etape i dette Tidsrum betegnes ved den store Afviklingsperiode, der begyndte i 1919, og som efter en midlertidig Afsvækkelse under Inflationen i 1924 paany fortsattes i 1926 og en Del af 1927. Denne Afvikling omfattede for det første de ikke levedygtige Produktionsgrene, der var skabt under Krigens Forsynings- og Pengevirvar og hele det opustede Omkostnings- og Lønniveau, der ikke passede under normale Tider. At der her maatte ske en Afvikling var uundgaaeligt, og det danske Samfund og den danske Industriproduktion mistede ej heller noget derved.

Af langt alvorligere Art var den Afvikling, der — nødvendiggjort af Forholdene — blev fremtvunget indenfor Industriproduktioner, der i sig selv var levedygtige og gav en naturlig Beskæftigelse for danske Arbejdere. Saaledes som den økonomiske Udvikling formede sig, kunde Industrien imidlertid ikke ved egen Kraft afværge dette. Det danske Prisniveau var i Krigsaarene drevet op til eventyrlige Højder, og et yderligere Plus blev lagt hertil ved den Seddelinflation, der gennemførtes indenfor det danske Pengevæsen. Med eet Slag skiftede saa Udviklingen, Verdensprisniveauet faldt med rivende Hast, og samtidig svingede den danske Pengepolitik over fra Storinflation til skarp Deflation.

Som en yderligere Ulykke kom hertil den Omstændighed, at den danske Industris største Konkurrent, Tyskland, samtidig gik ind i en Møntderoute, der udadtil formede sig som en uimodstaaelig Valutadumping.

Overfor dette tredobbelte Angreb kunde selv Virksomheder, der var ledet med Dygtighed og Forsigtighed, ikke holde Stand, og da Staten som Princip fastholdt det Standpunkt, at de Industrier, der ikke selv kunde holde sig oppe, maatte gaa til Grunde, blev der et betydeligt Mandefald indenfor Industriens Rækker. Dette gav sig direkte til Kende derigennem, at mange betydelige Virksomheder maatte standse, og indirekte viste Virkningerne sig derved, at mange af de Industrier, der blev staaende, i afgørende Grad mistede Terræn overfor Importen.

Denne Afviklingsperiode for store Beskæftigelses- og Produktionsmuligheder for det danske Samfund varede med den før nævnte Afbrydelse i næsten 7 Aar. Uagtet Befolkningen var vokset betydeligt, og Forbruget udvidet væsentligt, kom et stort Antal danske Industrier nu ned paa en mindre Produktion end før Krigen, og for adskillige andre gjaldt det, at deres Produktion vel ikke var gaaet tilbage, men at deres forholds-mæssige Andel i Markedets Forsyning var blevet meget forringet i Forhold til Tiden før Krigen. Som Eksempel paa Industrier, hvor dette Forhold gjorde sig gældende, kan nævnes:

Fremstillingen af Hvedemel, Chokolade- og Sukkervareindustrien, Tekstilindustrien, Skotøjsindustrien, Porcelænsindustrien, Glasindustrien, Papirindustrien, Fremstillingen af Emaillevarer og Jernstøberiindustrien.

Medens Krigen bølgede frem og tilbage, snart tiltagende og snart aftagende, udførtes der rundt om i Industrien et beundringsværdigt Arbejde for at tilpasse Produktionen efter de ændrede Produktionsvilkaar, og i disse Aar lagdes Grunden til den Rationaliseringsbevægelse, der senere tiltrak sig Offentlighedens Opmærksomhed i saa høj Grad.

For de Industrier, der forsynede Hjemmemarkedet med de store Masseartikler, kunde det, der opnaaedes herigennem, ikke raade Bod paa den Ulighed, der var i Produktionsbetingelserne, saaledes at den udenlandske Industri stadig bevarede Hovedparten af de Erobring, der var tilfaldet

dem under Krisen. Derimod viste der sig Muligheder for at skabe Afsætning for dansk Kvalitets-Produktion udenfor Danmarks Grænser, og der oprandt nu en Periode, hvor den industrielle Fremgang navnlig koncentreredes om Eksportindustrien. Grundlaget for disse Industrier var skabt gennem et aarelangt Arbejde med Opbyggelse af et teknisk ydedygtigt Produktionsapparat og en systematisk Salgsorganisation. De fleste af disse Industrier havde allerede tidligere gjort sig fordelagtigt gældende paa Eksportmarkedet, men først nu kom de op paa de meget store Omsætningstal. Blandt de Industrier, der befæstede eller vandt et Verdensnavn og en Verdensomsætning, vil der være Grund til at nævne: Spiseolieindustrien, Mælkekondenseringsindustrien, Cementindustrien, Fjerfabrikationen, Fremstillingen af Tørelementer, den elektriske Maskinindustri, Fremstillingen af Cementmaskiner, Fremstillingen af Dieselmotorer og Skibsværftsindustrien.

Med Verdensprisfaldet fra 1930 og den dermed indtrædende Verdenskrise indlededes et nyt Afsnit af Industriens Udvikling. De store Eksportindustrier rantes haardt af det almindelige Sammenbrud paa Eksportmarkederne, og paa nogle Omraader medførte dette en saadan Lammelse, at Industriens Ekspansionskraft blev ødelagt, og Muligheden for en senere Fremgang beskaaret. I det store og hele viste det sig imidlertid, at disse Virksomheder i deres Produktionsteknik og merkantile Organisation havde saadanne Aktiver, at de var i Stand til at bevare Produktionsevnen usvækket, selv om der i nogle Aar kom en betydelig Nedgang i Eksportsalget.

Ogsaa for Hjemmeindustrien tegnede Forholdene sig meget alvorligt, og meget tydede paa, at man stod overfor en ny Afvikling, hvor ikke alene den Fremgang, som var indvundet i 1928, 29 og 30, skulde gaa tabt, men hvor Hjemmeindustriens Andel i det danske Markeds Forsyning yderligere skulde trækkes ned.

Naar Udviklingen paa dette Punkt fik et andet Forløb end under den forrige Krise, skyldtes det i og for sig ikke i første Række et særligt Ønske om at støtte Industrien, men Forholdene formede sig saaledes, at det, der af andre Grunde blev foretaget, viste sig at være velegnet som Instrument

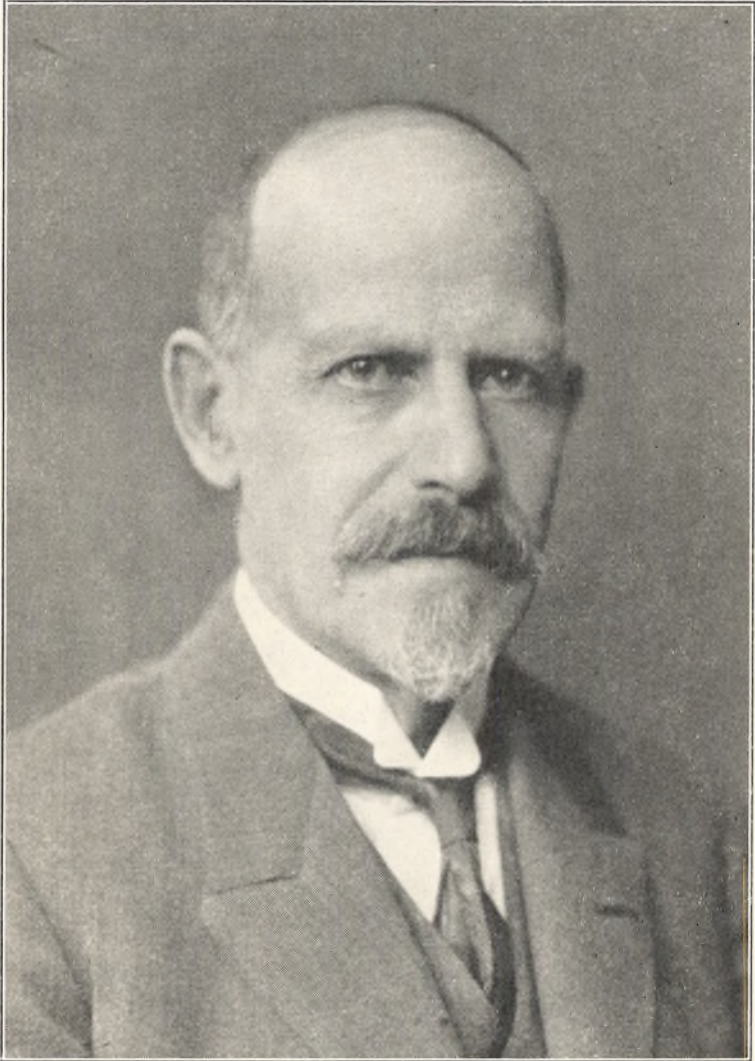
til at fremhjælpe den industrielle Beskæftigelse og derfor ogsaa i sin videre Udvikling blev anvendt med dette Formaal for Øje. Valutaordningen, der gennemførtes for at sikre den danske Krone og for at støtte den danske Landbrugseksport, blev saaledes et virksomt Middel til at opretholde og udvide den industrielle Produktion.

Alene denne Forskel mellem Statens Stilling under den nuværende Krise og Krisen efter Krigen bevirkede en afgørende Ændring i de industrielle Forhold. I samme Retning virkede Valutaudviklingen. I 1921—22 havde de kontinentale Industrilande, som i særlig Grad var Konkurrenter til det danske Marked, en mægtig Fordel gennem disse Landes stærkt forringede Valuta. Nu derimod blev Forholdet det omvendte, idet Danmark hører til de Lande, der har forladt Guldet, og den store Kreds af Stater, der har fulgt samme Politik, har ikke i samme Grad som de kontinentale Lande en Afsætning i Danmark.

Tvunget af Trykket udefra er Danmark blevet henvist til i højere Grad end tidligere at lade det danske Forbrug dække gennem dansk Produktion, Hjemmemarkedet har derved faaet en Renæssance som Beskæftigelsesfaktor. Af de uhyre Mængder færdige Industrivarer, der tidligere hvert Aar indførtes fra Udlandet, er nu en Del blevet overført til Fremstilling her i Landet, og megen Beskæftigelse er herved indvundet. Det store Fremstød for en virkelig Generobring af Hjemmemarkedet er imidlertid ikke gjort endnu; det, der foreløbig er opnaaet, er i væsentlig Grad, at de bestaaende Industrivirksomheder er blevet sat i Stand til at udnytte deres Produktionskapacitet i noget højere Grad end tidligere, hvilket naturligvis i sig selv er et betydningsfuldt Resultat baade for Beskæftigelsen i Industrien og for Industriproduktionens Økonomi. De Udvidelser, der skulde til, for at Danmark indenfor de store Industrier skulde blive selvforsynende med Industrivarer i samme Grad som i 1913, har imidlertid ikke kunnet gennemføres alene af den Grund, at de Foranstaltninger, der nu virker, er af midlertidig Karakter. Egentlig større Udvidelser af Industriens Produktionsapparat har saaledes kun fundet Sted ved den iøvrigt ganske betydningsfulde Nydannelse, der er sket derved, at adskillige udenlandske

Industrier har besluttet sig til fremtidig at lade deres Salg i Danmark ske fra Filialfabriker, som arbejder her i Landet. Her ud over er Oprettelsen af nye Virksomheder begrænset til Foretagender, der vel hver for sig betyder en Nyerobring for dansk Initiativ og dansk Beskæftigelse, men som dog i det væsentligste er ganske smaa Fabriker, der ikke kan øve nogen afgørende Indflydelse paa den samlede Beskæftigelse.

Ivar Egebjerg.

PROFESSOR, DR. TECHN. KARL MEYER, Fot. Elfelt
FORMAND FOR INDUSTRIRAADET OG INDUSTRIFORENINGEN.
R. af D. D M. p. p.

INDUSTRIRAADET

der er oprettet 29. Oktober 1910, har f. T. følgende Medlemmer:

Prof. Dr. techn. *Karl Meyer*, R. DM., Form.; Maskinchef v. Statsbanerne *Ove Munck*, R. DM., 1. Viceform.; Direktør *Herm. Jørgensen*, R., 2. Viceform.; Ing. *R. G. Andersen*, R.; Dir. Dr. techn. *H. H. Blache*, R. DM.; Dir. *A. Boeck-Hansen*, R.; Ing. *E. B. Cruse*, R.; fhv. Dir. *Fr. Dalgas*, R. DM.; Dir. *B. Dessau*, K. DM.; Dir. *C. E. Ekberg*; Fabrikant *Axel Engel*, R.; Dir. *Gunnar Gregersen*, K. DM.; Dir. *A. K. Grøndahl*, R.; Dir. *Ad. Hansen*, R.; Dir. *Vald. Hansen*, R.; Dir. *Aug. Holm*, R.; Dir. *E. F. Jacob*; Fabrikant *John Jacobsen*, R. DM.; Dir. *Wald. Jacobsen*, R.; Fabrikant *C. F. Jarl*, K. DM.; Dir. *Th. Juncker*, R.; Fabrikant *Har. Klein*; Ing. *K. V. Koch*, R. DM.; Bogtrykker *H. Langkjær*, K. DM.; Dir. *Hans L. Larsen*, R.; Fabrikant *L. Larsen*, R.; Maskinfabrikant *M. Larsen*, R.; Dir. *Laur. Laursen*, R.; Fabrikant *Chr. Madsen*, R.; Fabrikant *Hj. Madsen*, R.; Ing. *Julius Madsen*, R.; Dir. *Otto Meyer*; Dir. *Aage Møller*, R.; Fabrikant *Knud Møller*, R.; Fabrikant *N. Anton Nielsen*; Fabrikant *E. F. Nobel*, R.; Dir. Dr. techn. *Chr. Overgaard*, K. DM.; Dir. *H. W. Pade*, R.; Prof. Dr. phil. *P. O. Pedersen*, K. DM., F. M.; Dr. polit. *Fr. Pio*, M. B.; Dir. *Poul C. Poulsen*, K. DM.; Dir. *F. Preisler*, R.; Dir. *Aage Rytter*; Dir. *Poul Simonsen*, R.; Skotøjsfabrikant *C. J. Sørensen*, R.; Prof. *Th. E. Thomsen*, R.; Fabrikant *Thomas B. Thrige*, R. DM.; Dir. *M. A. Westh*; Dir. *Poul Wonsild*; Dir. *Torben Zahle*, R.

Direktør i Industriraadet: Ing. cand. polyt. *G. E. Hartz*, R.

Kontorchef i Industriraadet: Cand. polit. *Ivar Egebjerg*.

Sekretær i Industriraadets Eksportbureau: *Poul Boëtius*.

Adr.: V. Boulevard 18, København K.

INDUSTRIFAGENE

Form.: Fabrikant *Hjalmar Madsen*, R.; Næstformænd: Fabrikant *E. F. Jacob* og Ing. *R. G. Andersen*, R.

Kontorchef: Cand. jur. & theol. *Hj. V. Elmquist*.

Adr.: N. Voldgade 32, København K.

INDUSTRIFORENINGEN

der er stiftet 12. Juli 1838, har følgende Bestyrelse:

Form.: Prof. Dr. techn. *Karl Meyer*, R. DM.; 1. Viceform.: Maskinchef *Ove Munck*, R. DM.; 2. Viceform.: Dir. *A. K. Grøndahl*, R.; Dir. *Aug. Holm*, R.; Fabrikant *Chr. Madsen*, R.; Fabrikant *John Messerschmidt*, R. DM.; fhv. Borgmester, Dr. techn. *H. C. V. Møller*, K. DM., F. M.; Fabrikant *E. Nobel*, R.

Repræsentantskabet tæller 60 Medlemmer. Dets Formand er Dir. *Poul C. Poulsen*, K. DM., og dets Næstform. Fabrikant *L. Larsen*, R.

Adr.: Vesterbrogade, København V.

DANSK ARBEJDSGIVERFORENING

er stiftet 19. Maj 1896. Hovedbestyrelsen tæller 61 Medlemmer. Forretningsudvalgets Formand er Ing. *Jul. Madsen*, R.

Under Foreningen hører i Øjeblikket 220 Foreninger af Arbejdsgivere og 168 Enkeltvirksomheder.

Adr.: V. Voldgade 113, København V.

H. A. ANDERSEN

(A/S „FREDENSBROENS KALKVÆRK“, ODENSE)

Født 5. Oktober 1894 i Roskilde.
Søn af Tømrermester H. Andersen.
Adm. Dir. for „Frederiksbroens
Mørtel- & Cindersværk“ fra 1921.

BEARBEJDELSEN af Naturprodukterne til det Stadium, paa hvilket de er gjort tjenlige til Brug som Hjælpeprodukt i en videregaende industriel Proces, danner Basis for mange og store Virksomheder. Det gælder f. Eks. Fremstillingen af Mørtel, baade hydraulisk Mørtel, Luftmørtel og ildfast Mørtel, der er et for Bygningsfagene vigtigt Hjælpemiddel, og det gælder for Cinders, de specielt hærdede Koks, der anvendes af Jernindustrien. Her i Landet har vi kun een Virksomhed, der beskæftiger sig med Fremstillingen af *begge* disse Produkter, en Virksomhed, der er grundlagt midt i forrige Aarhundrede.

I Aaret 1857 byggede Fabrikant Rasmussen i Odense Frederiksbroens Kalkværk & Cindersfabrik. 1902 overtog Stifterens Svigersøn, Fabrikant H. Knudsen, Forretningen og førte den videre; han udvidede den med en Mørtelfabrik og drev den frem til en førende Plads indenfor Branchen. Et ligesaa anset Firma paa et andet Omraade er N. Petersens Trælastforretning, grundlagt af Niels Petersen i 1905 og ledet af samme indtil 1921. At disse to Forretninger nu eksisterer under een Ledelse og stadig svarer til deres gode, gamle Navne, er Direktør H. A. Andersens Fortjeneste.

H. A. Andersen er Søn af Tømrermester H. Andersen i Roskilde og født den 5. Oktober 1894. Han gik i Roskilde Realskole, tog Realeksamen, da han var 17 Aar, for saa at komme i Tømmerhandellære hos Tømmerhandler Victor Høst, København.

Hans første Stilling som udlært var ret selvstændig og gav ham allerede

H. A. ANDERSEN

Lejlighed til at afslutte Forretninger med Tømmer. Denne Stilling hos Tømmerhandler Hallager i Frederiksværk beholdt han, indtil han i 1918 blev ansat som Forvalter i N. Petersens Trælastforretning.

Da Niels Petersen døde i 1921 blev H. A. Andersen i en Alder af 27 Aar Firmaets Direktør.

10 Aar senere, ved Fabrikant H. Knudsens Død i 1931, overtog han Frederiksbroens Kalkværk, Mørtel- & Cindersfabrik, og staar dermed som Leder af en af Fyns fineste Trælastforretninger og Landets eneste Cindersværk, samt en af de største Kalkbrænderier paa Fyn.

Hele Aaret gaar der Skib i fast Fart mellem Faxe, hvor Kalken hentes, og Odense, hvor den brændes.

Direktør H. A. Andersen er Medlem af Bestyrelsen for Tømmerhandlerforeningen paa Fyn, af Bestyrelsen for Kalkejerforeningen for Fyn, ligesom han sidder i Bestyrelsen for Arbejdsgiverforeningen for Odense Havn og for Odense Handelsstand.

JENS ANDERSEN

Fot. Elfelt

JENS ANDERSEN

(A/S „DAMPKORKVAREFABRIKEN DANMARK“)

Født 1. November 1875 i Vridsløselille.

Søn af Fængselsbetjent Jens Andersen. — Direktør for A/S Dampkorkvarefabriken Danmark 1. Januar 1927.

I gamle Dage forbandt man næsten udelukkende Ordet Kork med Begrebet Prop. I det Forhold har Tiden bragt stor Forandring. Korkvareindustrien har underlagt sig store, nye Omraader, efterhaanden som Korkens Anvendelighed som Isolationsmateriale har fundet videre Anvendelse, bl. a. i Bygningsindustrien. Og samtidig har Overgangen fra Prop til Metalkapsel i Ølproduktionen medført en stor Omlægning i Korkfremstillingen. Faa har som Lederen af Dampkorkvarefabriken Danmark, Direktør *Jens Andersen*, haft Lejlighed til paa nært Hold at følge denne Udviklings skiftende Facer.

Allerede som Dreng kom han ind i Korkvareproduktionen som Lærling i C. Andersens Korkvarefabrik i Pilestræde, og efter endt Læretid fortsatte han som Svend sit Arbejde paa Fabriken. Ved en Omdannelse til Aktieselskab i 1904 blev han udnævnt til Værkfører paa Fabriken, og da Dampkorkvarefabriken Danmark i 1917 overtog Pilestræde-Fabriken, fortsatte han som Værkfører under det nye Firma.

Dampkorkvarefabriken Danmarks daværende Direktør var Pontus Larsen, der før havde været Leder af C. Andersens Virksomhed, saa det var stadig den samme Chef, han virkede hos.

Da Pontus Larsen døde, stod Jens Andersen som den Mand, man fra alle Sider regnede med skulde være hans Efterfølger — og Direktørudnævnelsen fulgte da ogsaa som ventet ved Aarsskiftet 1926—27. Siden da har

han ved Flid sammen med sine dygtige Medarbejdere ledet den gamle og ansete Virksomhed, der paa sit Omraade er en af de største i Landet.

Firmaet kan følges ret langt tilbage i Tiden. I 1898 blev det omdannet til et Aktieselskab, hvis Aktiekapital er $\frac{1}{2}$ Million Kroner. Da Omdannelsen til Aktieselskab fandt Sted, beskæftigede Fabriken 40 Mand — og nu i Dag er Antallet af Arbejdere ca. 100. Denne Udvidelse af Antallet af Arbejdere viser, — ikke mindst naar man tager i Betragtning, at de mellem-liggende Aar har staaet i Rationaliseringens Tegn — at man her staar overfor en Virksomhed i Udvikling.

Et vigtigt Trin i denne Udvikling var Oprettelsen af Crown Cork Fabriken i 1922. Trods de vanskelige Kaar for international Afsætning er det lykkedes Dampkorkvarefabriken Danmark at oparbejde og vedligeholde en anselig Eksport til forskellige Lande, hovedsagelig Sverige.

Fabriken, der ligger paa den store Grund mellem Nitvej og Mariendalsvej, har en meget omfattende Produktion, hvis mest almenkendte Specialartikler foruden Propper er Korkisolationsplader, Svømmeseler og Korksaaler. Endvidere er Fabriken i Gang med Indretning af Anlæg for Tilvirkning af Kunst-Kork-Skiver til Crown Corks.

JUST ANDERSEN

(A/S „JUST ANDERSEN“, KØBENHAVN)

Født d. 13. Juli 1884 i Godthaab i Grønland.
Søn af Inspektør over Nordgrønland Alfred
Andersen.

DEN danske Metalkunst fortøner sig langt tilbage i den fjerneste Oldtid, hvis ofte meget smukke Kunstmedarbejder Arkæologerne bringer for Dagen.

Tre Aartusinder før vor Tid har vore Forfædre siddet og bearbejdet den Bronze, som de tiltuskede sig hos Købmænd, der kom langvejs fra, Bronze, de behandlede efter Metoder, de lærte af de keltiske Folkeslag, som dengang beboede store Dele af Vesteuropa.

Ser vi paa disse gamle Ting, som Jorden giver fra sig, da vil vi opdage, at Kunstnersindet ogsaa dengang gav sig Afløb i et Forsøg paa at smykke selv Krigsredskaberne med Ornamentter, der ofte er forbløffende smukke i al deres Enkelthed og Primitivitet. Enkeltheden harmonerer i det hele taget med Metallets Væsen, — det er en æstetisk Sandhed, som den store danske Metalkunstner *Just Andersen* har hævdet og holdt sig for Øje, og som i hans egne Frembringelser i baade Bronze, Tin, Guld og Sølv har fundet sit Udtryk i Liniernes Renhed og Formernes Ligefremhed. Det har sikkert bidraget meget til Udviklingen af hans Sans for de enkle store Linier, at han er født og opvokset i Grønland, hvis storladne Natur har sat sit Præg paa hans Fantasi.

Selv understreger han i hvert Fald altid Vigtigheden af disse sine Barnsindtryk af baade Naturen deroppe og af sit Samkvem med det primitive Eskimofolk.

JUST ANDERSEN

Fot. Elfelt

Just Andersen kom hertil som 10aarig Dreng for at gaa paa Sorø Akademi, hvor ogsaa hans fire Brødre gik i Skole.

Men han vilde ikke gaa Bogens Vej — han følte allerede som meget ung Kunstnerkald i sig. Trange økonomiske Forhold ved hans Faders altfor tidlige Død bevirkede dog, at han ikke fik sine Ønsker om Uddannelse til Billedhugger opfyldt, hvad han allerede i 8 Aars Alderen var optaget af.

Just Andersen begyndte under ret private Former i sin Lejlighed, hvor han arbejdede sammen med sin Hustru Alba Just, født Lykke, der gennem Aarene har været ham en overmaade dygtig Medhjælper og nu er merkantil Leder af den store Kunstindustri-Virksomhed, som han selv er kunstnerisk Leder af, og som beskæftiger ca. 75 Mennesker.

Sin første Fremtræden for den store Offentlighed som en Mester i Metalkunsten fik Just Andersen, da det blev overdraget ham at skabe det smukke Metal-Alter i den katolske Sakramentskirke paa Nørrebrogade i København, — et Arbejde, han udførte paa en Maade, der vakte almindelig Beundring.

Siden da gik det fremad fra Dag til Dag. Man fik i stadig større Kredse Øjnene op for den enkle Skønhed, der prægede de Arbejder, der udgik fra hans Værksted, og snart naaede hans Ry ogsaa ud over Landegrænsen, saa en Eksport af hans Frembringelser begyndte. Den er senere blevet fortsat og udviklet, saaledes at den danske Metalkunstners Værk nu er kendt og skattet over det meste af Europa og i Amerika, hvor han har haft egne Udsalg i flere Aar. —

I 1929 omdannedes Virksomheden til Aktieselskab og indtraadte i organisk Samarbejde med det svenske Guldsmeds-Aktiebolaget i Stockholm, saa de to Virksomheder drives sammen som Søsterselskaber.

For det store Publikum præsenterer Just Andersen sine Frembringelser i det kendte Udsalg paa Amagertorv og hos Forhandlerne Landet over samt i særlige Udsalg i England, Frankrig, Tyskland, Schweiz, Italien, Holland og U. S. A.

R. S. BAKKEILDE

R. S. BAKKEKILDE

(A/S „H. RASMUSSEN & CO.“, ODENSE

Født 1891, Direktør for A/S H. Rasmussen & Co. 1920. Norsk Vicekonsul 1932.

FIRMAET A/S Rasmussen & Co. blev grundlagt den 13. Maj 1856 af Jernstøber Hans Rasmussen under Navnet Frederiksgades Jernstøberi og Maskinfabrik. Han var født i Odense den 20. December 1825 som Søn af Graver og Kirkegaardsgartner N. Rasmussen og oplært i sit Fag paa M. P. Allerups kendte Jernstøberi i Odense. H. Rasmussen begyndte under meget primitive Forhold, men bag hans Planer stod en ukuelig Vilje og et sjældent Gaa-paa-Humør. Hans Landbrugsmaskiner og Kakkelovne vandt snart frem langt udover Fyn, og i 1856 foretog han den første store Udvidelse, hvorefter han optog Fabrikationen af Vejrmøller, Dampmaskiner til Mejeribrug og Bygningsstøbegods. I Halvfjerdserne blev Købmand E. Brandt optaget som Kompagnon, og Firmaet antog Navnet H. Rasmussen & Co. Kompagniskabet opløstes imidlertid igen i 1879, og H. Rasmussen fortsatte som Eneindehaver. I de følgende Aar koncentrerede han sig navnlig om Fremstilling af Kakkelovne og oparbejdede et meget stort Salg paa dette Felt. Lockouten i 1899 var et haardt Slag for Firmaet, men det tabte blev snart indvundet, og Anskaffelsen af moderne Formemaskiner aabnede Vejen for nye Muligheder. Den 28. Maj 1905 døde H. Rasmussen — men hans Værk levede videre under hans Sønner Ludvig og Hans Rasmussens dygtige Ledelse.

Ludvig Rasmussen blev født i 1866. Han stod i Lære hos Faderen og studerede derefter Støberiteknik i Tyskland.

Hans Rasmussen blev født i 1868. Efter afsluttet Skolegang kom han ind i Faderens Fabrik, hvor han gennemgik de forskellige Afdelinger og fik en omfattende Indsigt i hele Virksomhedens Gang.

Begge Brødrene havde de sidste Aar før Faderens Død taget aktiv Del i Ledelsen og førte den nu videre i de gamle Spor, men stadig lydhøre

overfor Tidernes skiftende Krav. Ved Siden af de andre Specialiteter kastede Fabriken sig nu over Støbning af Maskingods. For Ovnenes Vedkommende paabegyndtes et intimt Samarbejde med forskellige Kunstnere, og baade Ovne og Kaminer vandt Indpas i stigende Grad. Der blev saa oprettet eget Udsalg i København og antaget faste Repræsentanter i flere større Byer. I 1914 opførtes en ny Støbehal, hvor Maskinformeriet frit kunde udvikle sig. Samme Aar udbrød Verdenskrigen, men trods alle Vanskeligheder og Forstyrrelser blev Fabriken ledet støt og sikkert gennem disse urolige Aar. Den 13. Januar 1920 afgik L. Rasmussen ved Døden, og Firmaet omdannedes til Aktieselskab med R. S. Bakkekilde som Direktør. Til Formand for Bestyrelsen valgtes den senere Trafikminister J. P. Stensballe, medens H. Rasmussen blev Næstformand og Selskabets Kommitterede indtil sin Død den 24. Februar 1933.

Direktør R. S. Bakkekilde er født i 1891. Efter afsluttet Skolegang rejste han til Udlandet, hvor han fik sin videre Uddannelse. I 1909 blev han ansat i A/S De forenede Jernstøberier i København og avancerede hurtigt til betroede Poster. Sin Værnepligt aftjente han i 1914, og i Januar 1915 — Aaret efter Verdenskrigens Udbrud — blev han udnævnt til Reserveintendant indtil Efteraaret 1916. da hans gamle Firma tilbød ham Stillingen som Driftsinspektør. I de følgende fire Aar fik han saa rig Anledning til at erhverve sig et indgaaende Kendskab saavel til den tekniske som til den handelsmæssige Drift indenfor denne store Virksomhed, foruden at han paa sine Ferierejser til Udlandet satte sig ind i Branchens sidste tekniske Fremskridt. Ved sin Udnævnelse til Direktør var R. S. Bakkekilde godt 28 Aar, men hans usædvanlige Uddannelse gjorde Udslaget ved Besættelsen af denne krævende Stilling.

Der skulde ikke gaa mange Maaneder inden Direktør Bakkekilde blev udsat for en haard Prøve. Den første Krise gik henover Landet og i dens Kølvand fulgte Dyrtdid og Pessimisme. Købelysten svigtede over hele Linien og Følgerne ramte i første Række de industrielle Foretagender, hvoraf mange efterhaanden gav helt op. Men denne Taktik laa ikke for Direktør Bakkekilde. Han saa længere ud i Fremtiden og benyttede den stille Periode

til at gennemmodernisere Virksomheden, saa den stod fuldt udrustet til at optage Kampen, da Opgangen satte ind i 1922—23.

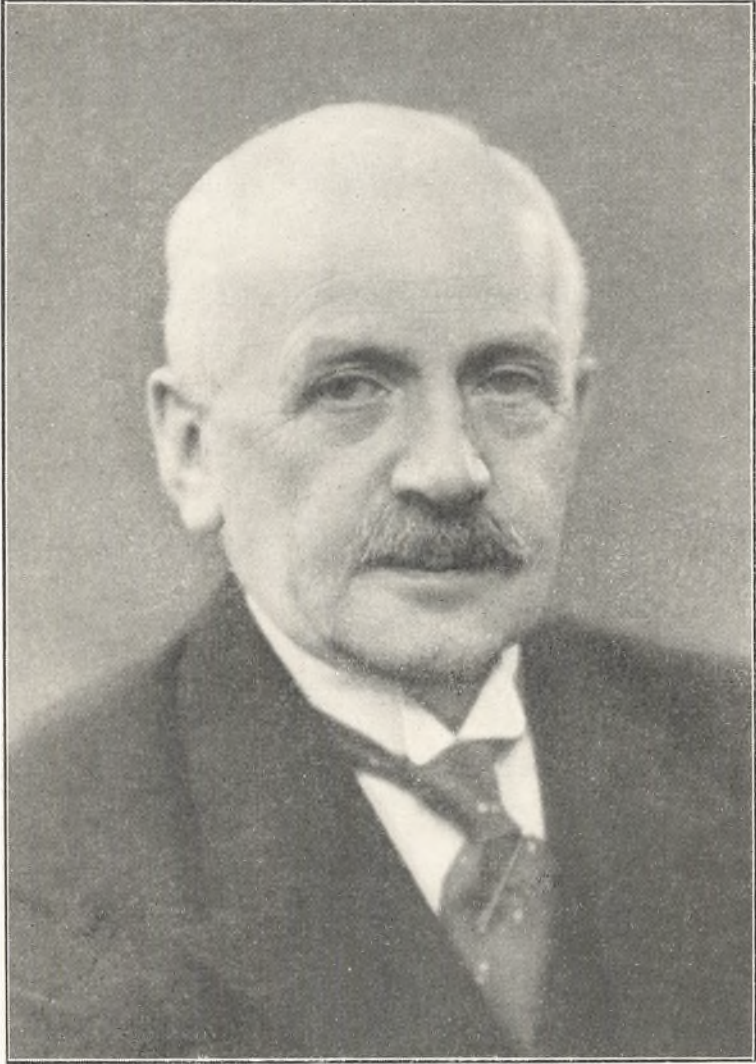
Ovne og Maskinstøbegods var stadig Fabrikens Specialer og Produktionen blev i den følgende Tid sat stærkt i Vejret. Man fandt ikke alene Afsætning paa det hjemlige Marked, men ogsaa i Udlandet. Allerede i 1920 etableredes en Forbindelse med Bærums Værk i Oslo, og efter Direktør Bakkekildes Rejse til England i 1921 blev der oprettet et Agentur og siden eget Udsalg i London. Efterhaanden omfattede Eksperten saa fjerne Lande som Sydamerika, Kina og Japan.

Da Centralopvarmningen begyndte at tage Fart herhjemme, forstod Direktør Bakkekilde straks, hvor Udviklingen bar hen, og allerede i 1926 paa-begyndtes Fremstillingen af Radiatorer og Centralvarmekomfurer under det nu saa kendte Navn „Tasso“.

De opadgaaende Konjunkturer satte ogsaa deres Præg paa Selskabets andre Afdelinger, og i 1928 stod man atter overfor Nødvendigheden af en betydelig Udvidelse. Paa Direktør Bakkekildes Forslag blev det vedtaget at bygge en ny og større Støbehal. Opførelsen blev straks paabegyndt, og A/S Rasmussen & Co. rykkede op i første Række blandt Provinsens største og mest moderne Jernstøberier, for endelig efter gentagne yderligere Udvidelser i 1933 at naa til i hvert Fald i produktionsmæssig Henseende at blive Danmarks største Støberi.

I Aarenes Løb har Firmaet paa forskellige Udstillinger modtaget en lang Række Anerkendelser for sine fremragende Produkter. En af de største Udmærkelser fik det paa Verdensudstillingen i Barcelona i 1929, hvor Fabriken tilkendtes Grand Prix (højeste Udmærkelse) og stor Guldmedaille for Radiatorer.

Fabriken dækker nu et stort Areal og beskæftiger ca. 400 Funktionærer og Arbejdere, af hvilke flere har været knyttet til Firmaet i en lang Aarrække, enkelte endog over 45 Aar — et smukt Bevis for det gode Forhold, der er skabt mellem Firmaet og dets Arbejdere, og som har bestaaet fra den første Dag, H. Rasmussen startede sin egen Virksomhed for 78 Aar siden.

GUSTAV BERG

Fot. Elfelt

GUSTAV BERG

(„ANTHON BERG“, KØBENHAVN)

Født den 5. Juni 1870 som Søn af Fabrikant Anthon Berg. Overtog Firmaet Anthon Berg den 1. Januar 1901.

„ANTHON BERG“ er ikke blot et Navn og en Vare, men ogsaa en Kvalitetsbetegnelse for det chokoladedyndige Publikum, der uvilkaarligt forbinder disse to Ord med noget nobelt og fint, med Velsmag og Hygge, Konfekt i glitrende Krystal, straalende Farver og Fest. Saaledes er det i Dag; men ogsaa det bedste har haft sin Tid til at indarbejde sig.

Det var i April 1884, at nu afdøde Købmand Anthon Berg, der siden 1857 havde drevet Købmandshandel paa Hjørnet af Købmagergade og Amager-torv, etablerede sig som Chokoladefabrikant og oprettede en lille Fabriksvirksomhed i et Lokale ved Gl. Strand 38. Det var i Ordets bogstavelige Forstand en Industri en miniature. Foruden Berg selv var der kun et Par Medhjælpere i Arbejde, samt hans 14-aarige Søn Gustav, der maatte hjælpe til, saa godt han kunde. I Kraft af en maalbevidst Stræben efter den bedste Kvalitet uden Hensyn til de nødvendige Omkostninger vandt Anthon Berg snart Ry for sine gode Produkter.

Selv om Anthon Berg havde lagt Grundstenen og havde skabt Navnet, kan man dog først tale om en større Industri, efter at hans Søn Gustav Berg traadte til.

Fabrikant *Gustav Berg* er født i København. Da han 14 Aar gammel gik ud fra Efterslægtens Skole, kom han straks i Lære paa Faderens Fabrik, hvor han blev udlært og fortsatte indtil 1891. Han ønskede da at udvide sine Kundskaber og rejste til Tyskland og Frankrig. Her var han ansat paa forskellige større Fabriker og tilegnede sig et rigt Fond af Erfaringer, som

siden blev ham til stor Nytte. Efter i 1893 at have aftjent sin Værnepligt fortsatte han atter i Faderens Virksomhed og begyndte at arbejde denne op. I 1901 traadte Anthon Berg tilbage, og Gustav Berg overtog Firmaet.

Fabriken laa dengang paa Mariendalsvej 8 og beskæftigede ca. 20 Mennesker. 4 Aar efter Overtagelsen grundlagde Fabrikant Gustav Berg en særlig Afdeling for Fabrikation af Marcipanmasse, der hidtil var indkøbt fra Tyskland og nu indgik som et meget betydningsfuldt Led i Udviklingen, idet man ikke alene fremstillede Marcipan til eget Brug, men ogsaa som Salgsvarer til Bagere og Konditorer.

Efterhaanden som Aarene gik, blev Firmaet mere og mere kendt, og den stigende Omsætning forlangte gentagne Udvidelser. Fabriken, som i 1907 var blevet bygget i Hammershusgade 10, havde allerede i 1916 naaet sin højeste Ydeevne, og Fabrikant Berg opførte saa en ny og moderne Fabrikbygning i Teglværksgade 31, hvortil Virksomheden overflyttedes Februar 1918. Her beskæftiges i Øjeblikket ca. 200 Mennesker, Mænd og Kvinder.

Alt imedens er Anthon Bergs Chokolade, Konfekture og Marcipan ikke alene blevet landskendt, men endog i Udlandet — ja, selv i Syden — har man forstaaet at goutere Produkternes Kvalitet, som da ogsaa paa forskellige Udstillinger er blevet honoreret med højeste Udmærkelse og Guldmedaille.

Naar Produktionen stadig kunde øges, skyldes det i første Række det energiske og initiativrige Arbejde, som Fabrikant Berg straks satte ind med fra første Færd, men tillige den lykkelige Evne, han har haft til at udfinde og omgive sig med dygtige og interesserede Medarbejdere, deriblandt Firmaets første Rejsende, Carl Thorup, der gjorde Navnet Anthon Berg kendt i Provinsen, og H. C. Andersen, der blev Prokurist i Firmaet 1925 efter i 12 Aar at have været dets Bogholder.

Fabrikant Gustav Berg, som er Formand i Bestyrelsen, optog i 1930 sin Søn Kai Gustav Berg i Fabriken og i 1933 tillige i Bestyrelsen. Han er Realist fra Borgerdydskolen og var derefter i Handels- og Kontorlære, samt 3 Aar i U. S. A. ved Kontorfaget.

PETER JØRGENSEN BLADT

(A/S „AALBORG NY DAMPMØLLE“, AALBORG)

Født 17. Jan. 1872 i Tandslet-Als. Søn af Møller Jørgensen Bladt. Adm. Dir. for A/S „Aalborg ny Dampmølle“ fra 1908.

DIREKTØR P. Bladt er Sønderjyde, Søn af Landmand og Møller Jørgensen Bladt, Svennesmølle, Tandslet paa Als, og gik til sit 14. Aar i derværende Landsbyskole. Kom derefter i Handelslære hos Købmand P. Helmer i Sønderborg — bl. Kolonialhandel for By og Land — i fire Aar og drog, efter udstaaet Læretid, til København, for at gennemgaa et 1-aarig Kursus paa „Grüners Handelsakademi“, — dengang Landets største og bedste Handelshøjskole. Efter Afslutning af dette Kursus fik han Ansættelse som Bogholder hos Købmand P. W. Wulff, Stubbekøbing, og blev her i 5 Aar, fra 1891—1896, i denne store By- og Landforretning i Kolonial, Korn og Foderstoffer, Trælast, Kul og Jern, en gros og en detail.

Kom derefter som Bogholder til A/S Mariebo Dampmølle, Maribo, i tre Aar, fra 1896—1899, og derfra til Aalborg som Prokurist hos A/S Aalborg Dampmølle. Da Møllen i 1901 fuldstændig nedbrændte, traadte dette Selskab i Likvidation og 1. Oktober s. A. stiftedes A/S Aalborg ny Dampmølle, der paa den gamle Møllens Grund opførte en ny og moderne Dampmølle. Sammen med det gamle Selskabs Direktør, Soph. Müller, gik derefter P. B. over som Prokurist i det nydannede Selskab og fortsatte her indtil 1. Oktober 1908, da Direktør Soph. Müller trak sig tilbage og P. B. udnævntes til Selskabets Direktør.

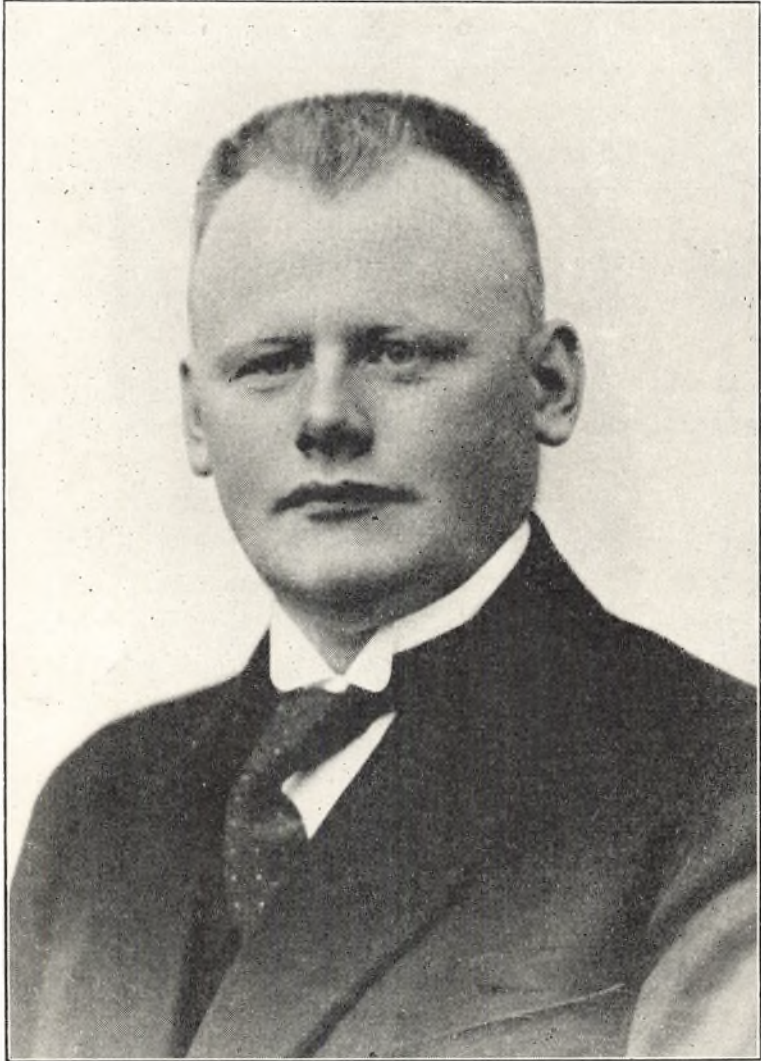
De siden da forløbne Aar viser en støt og stærk Udvikling og Fremgang for Aalborg ny Dampmølle. Skønt Møllen var opført og indrettet efter de mest moderne Principper i 1901—02, foretoges allerede i 1909—10 en stor og kostbar Udvidelse og Ombygning af Møllen. Efter Opførelse af et stort

P. J. BLADT

Mel- og Klidpakhus i 1909 blev Møllen i 1910 udvidet og ombygget til to Formalingssystemer — et for Hvede og et for Rug — efter de sidste nye Principper. Samtidig blev den gamle Dampmaskine og Dampkedlerne erstattet med en af B. & W.s Dieselmotorer, der nu begyndte at trænge sig frem som en mere økonomisk Kraftmaskine end den gamle Dampmaskine. Den store Udvikling indenfor Mølleindustrien har imidlertid gjort det nødvendigt at indføre de sidste nye forbedrede Maskiner og Systemer, for at kunne tage Konkurrencen op med de store udenlandske Møller, og Aalborg ny Dampmølle har derfor ogsaa Gang paa Gang været underkastet større Ombygninger og Moderniseringer, sidst i 1924 og 1927. Møllen staar derfor i Dag som en tip top moderne Handelsmølle, hvis Produkter vinder stor Anerkendelse hos Møllens trofaste Kundekreds. Samtidig er Møllens Formalingsevne forstørret til 800 Hkg. Hvede og Rug i Døgnet, og da den større Omsætning naturligvis fordrer større Plads, opførtes i 1927—28 en stor Korn-Silo ved Havnen, saa Møllens to Siloer nu tilsammen kan rumme 40.000 Hkg. Korn.

Direktør Bladt er Medlem af „Aalborg Diskontobank“s Repræsentantskab, Formand for „Danske Handelsmøllers Arbejdsgiverforening“ (siden 1920) og Formand for „Aalborg Handelsstandsforening“s Kornnoterings-Udvalg (siden 1921) og denne Forenings Med-Revisor. Som den fødte Sønderjyde er han endvidere (siden 1909) Medlem af Bestyrelsen for „Sønderjydsk Forening f. Aalborg og Omegn“, og den sønderjydske Dag har altid haft hans varmeste Interesse.

KAI HILMER BLICHER

KAI HILMER BLICHER

(A/S „AARHUS DAMPMØLLE“, AARHUS)

Født 11. Januar 1889 i Aarhus. Søn af Bogholder P. M. Blicher. Adm. Direktør for A/S „Aarhus Dampmølle“ fra 1930.

VEJRMØLLEN, der stod paa et Bakkedrag som en Slags Pendent til Landsbykirken, var af en egen malerisk Virkning og føjede sig smukt ind i det danske Landskabs bløde Linier. Men her som paa saa mange andre Punkter har det maleriske maattet vige for det praktiske. Vejmøllen hører en svunden Tid til, da Trafikforholdene var andre og nødvendiggjorde, at Bønderne i Landsbyfællesskabet lod deres Korn formale i Bymøllen eller senere, at i hvert Fald Sognets Bønder kunde age deres Høst til Mølle indenfor en overskuelig Afstand.

Mølleren var i „de gode gamle Dage“ som Regel en holden Mand, der var anset paa Egnen, men set med vore Øjne er mange af de gamle Møller, der malede Guld sammen paa Kistebunden i Møllerhuset, kun for ubetydelige Smaabrug at agte.

Der er vokset en stor og moderne Industri frem paa Mølleriets Omraade, og har man end sat noget af den tidligere Tids Idyl til, saa har man til Gengæld vundet meget i Form af standardiseret Kvalitet og Besparelser ved Koncentration og Rationalisering af Driften.

En af vore mest anselige Virksomheder her i Landet indenfor denne Industrigren, der maa siges at være saa overmaade vigtig, da den bogstavelig talt angaar „det daglige Brød“ for os alle, er Aarhus Dampmølle. Og som dens Leder staar en af den danske Mølleindustri's Forgrundsskikkelser, *Kai Hilmer Blicher*. Han er Jyde af Fødsel, født nær den Hede, som hans berømte Oldefader Steen Steensen Blicher har gjort udødelig i den danske Litteratur.

Da han havde taget Præliminæreksamen fra Aarhus Kathedralskole i 1904, fik han Ansættelse som Kontorlærling i Smørfirmaet Johan Baune & Co., Aarhus, hvor han var til 1909. Fra 1909—1915 var han ansat i Korn- og Foderstof-Kompagniet, Aarhus, og i September 1915 grundlagde han Aktieselskabet Østjydsk Korn- og Foderstofforretning, hvis administrerende Direktør han stadig er.

Aarhus Dampmølle blev stiftet 1912, ligeledes som et Aktieselskab, og Selskabets første Direktør var Rasmus Knudsen. Dette Foretagende steg, takket være R. Knudsen, hurtigt fra en beskedent Begyndelse til en betydelig Størrelse, og da Møllen i 1913 brændte, blev dens Kapacitet udvidet væsentlig ved Genopbygningen.

I September 1930 blev Direktør Knudsen syg, og Konsul Blicher overtog midlertidig Ledelsen af Aarhus Dampmølle. Efter Direktør Knudsens Død i November samme Aar udnævntes Konsul Blicher til Møllens administrerende Direktør.

Foruden at være Leder af ovennævnte to store Virksomheder, der ved hans Udvidelser og Forbedringer hører til de mest moderne i Landet, er der paa forskellig Maade lagt Beslag paa Konsul Blichers Arbejdskraft.

Det fremgaar tydeligt af Listen over hans Tillidshverv.

Han er Medlem af Bestyrelsen for: Aarhus Dampmølle A/S. Østjydsk Handelsforening. Foreningen af danske Handelsmøller. Sammenslutningen af jydsk Handelsmøller. Medlem af Repræsentantskabet for Aarhus Privatbank. Formand for Handelsforeningens Bobehandlingsudvalg. Medlem af Aarhus Amts Akkordudvalg. Medlem af Københavns Bedømmelsesudvalg for Korn- og Foderstoffer. Handelskyndig Dommer i vestre Landsret. Medlem i Søretten. Medlem af Ligningskommissionen. Medlem af Repræsentantskabet for Aarhus Stadion og dets Forretningsudvalg.

Siden den 27. Juli 1931 har Direktør Blicher været Vice-Konsul for Brasilien.

AXEL BOECK-HANSEN

(A/S „AALBORG PORTLAND CEMENTFABRIK“, AALBORG)

Født 15. December 1871 i København. Søn af Skibsfører P. Chr. Hansen. Direktør for „A/S Portland Cementfabrik Danmark“ 1913. for „Aalborg Portland Cementfabrik“ 1924. Formand for „Foreningen af danske Cementfabriker“ 1924. Formand for Bestyrelsen i „De forenede nordjyske Teglværker“ 1925. Formand for Bankraadet i „Aalborg Diskontobank“ 1926. Formand for „Danske Cementcentral“s Forretningsudvalg 1929. Medlem af Industriraadet 1929. Formand for „Dansk Ingeniørforening“s Afdeling for Aalborg og Omegn 1931. R. af D.

SOM et typisk Eksempel paa, hvorledes Tilfældighederne kan virke afgørende ind paa et Menneskes Karriere og hele Skæbne, kan anføres, at en tilfældig Skoleschefs Bedømmelse af Direktør Axel Boeck-Hansens fysiske Vækstmuligheder i Virkeligheden blev bestemmende for hans Valg af den Livsvej, der nu har ført ham frem i forreste Række blandt vort Lands kendte Mænd indenfor Industrien.

Det gik for sig paa den Maade, at Axel Boeck-Hansen, der kom fra et Sømandshjem og havde arvet Faderens, Skibsfører Chr. P. Hansens Kærlighed til Havet, oprindelig agtede at gaa Marinevejen og derfor allerede som 14-aarig forlod Borgerdydskolen i 1886 for at gaa til Søs som frivillig Lærling i Marinen.

Han viste sig hurtigt at passe godt til at „fare til Søs“ — der var Sømandsblod i Aarene og der var Fremdrift og Energi i den unge Gut. Han forberedte sig paa Rothe og Thorsens Kursus til Adgangseksamen til Søofficersskolen. Der var henved 40 Aspiranter — og kun højst 8 kunde antages paa Skolen. *Axel Boeck Hansen* hang i med Læsningen, og takket være sit kvikke Hoved og sin Flid opnaaede han det flotte Resultat at blive Nr. 2 af samtlige 40 Eksaminander. Hans videre Vandring frem ad den Bane, Digteren kalder „Danskens Vej til Ros og Magt“, skulde saaledes synes

AXEL BOECK-HANSEN

klar og ligetil, og Tanken om en Fremtid „til Orlogs“ har sikkert i det Øjeblik, han stod med Vidnesbyrdet i Haanden, fyldt ham med Glæde og Tryghed.

Men det skulde imidlertid gaa helt anderledes. Skolechefen nægtede trods Eksamensresultatet at tage ham paa Skolen med den ret mærkelige Motivering, at han sikkert vilde vokse efter Faderen og derved blive for stor af Vækst til at passe i Rækkerne af Flaadens Officerer. Det var oplagt Uretfærdighed, der her blev begaaet — og man forstaar, at den gjorde et dybt Indtryk paa den unge Mand, der pludselig saa alle sine Fremtidsdrømme synke i Grus.

Men hans Energi slog afgørende igennem og fik ham til at skubbe Harmen og Skuffelsen til Side og „tage fat paa en anden Bov“ for at prøve at skabe sig den Livsbane ude i det civile Liv, som man havde spærret ham Adgangen til i det militære — fordi han var for stor af Vækst. Det kan siges nu, da hans senere Data er almen kendte, at det sikkert ogsaa rent aandeligt talt snart vilde have vist sig vanskeligt at finde et passende Forhold mellem Axel Boeck-Hansens Format og de Kaar, den stadigt nedrustede danske Marine har at byde sine Folk.

Han valgte Ingeniørvejen og tog Adgangseksamen til Polyteknisk Læreanstalt i Juni 1892, og blev cand. polyt. i 97.

Allerede før Axel Boeck-Hansen havde taget sin Ingeniøreksamen havde han naaet at projektere og paabegynde et af de største Jernbetonarbejder her i Landet paa den Tid, — en Gadebro over Odense Aa.

Han var nemlig i de sidste seks Maaneder før han gik op til Eksamen ansat hos Stadsingeniøren i Odense.

Da han var færdig med Eksamen, blev han indkaldt til at aftjene sin Værnepligt i Fæstningsartilleriet, hvor han gjorde Tjeneste som værnepligtig Officer.

I Efteraaret 1898 blev han knyttet til Ingeniørfirmaet F. L. Smidth, som dengang var ved at kæmpe sig frem til sin senere saa straalende Position indenfor den danske Ingeniørverden.

Han fik derved Lejlighed til at sætte sine ekstraordinære Evner og sin

store Virkelyst ind paa et Arbjde, der var Fremdrift i. Efter et Par Ugers Virksomhed paa Tegnestuerne blev han sendt til Aalborg, først som Deltager i Arbejdet ved Opførelsen af de nordjydske Teglværker og senere som Assistent paa den Fabrik, hvis Direktør han senere blev.

Hans Arbejde her blev i 1899 afbrudt af en Udsendelse til Rusland, hvor han blev Medleder af Arbejdet ved Opførelsen af en Cementfabrik. Men midt under Arbejdet derovre, kom der en Dag et Brev fra Hovedkontoret i København, indeholdende et Tilbud om at blive teknisk Direktør for Cementfabriken „Danmark“. Den Stilling tiltraadte han i Februar 1901. Og siden da er den ene Tillidspost og den ene ansvarsfulde Gerning fulgt i den andens Spor.

L. P. BRANDT

(I/S „CHR. JØRGENSEN & CO.“)

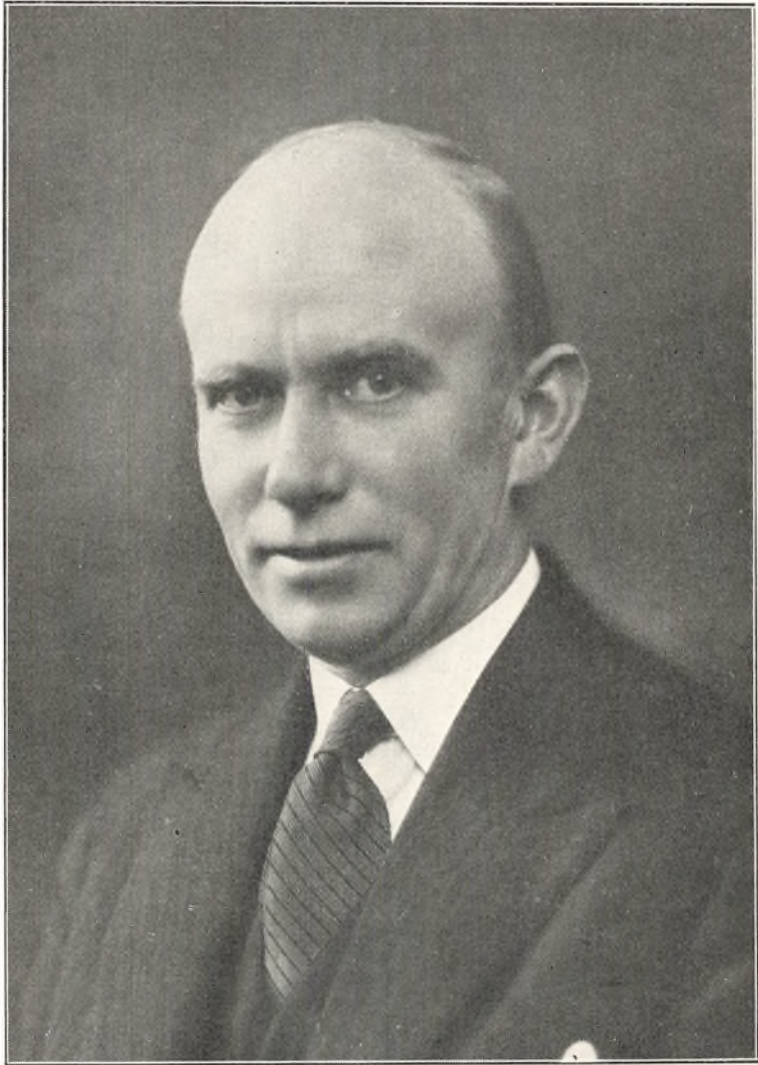
Født 29 Dec. 1854 i Vejle. Eneindehaver af Firmaet „Chr. Jørgensen & Co.“ fra 1909—24. Derefter Medindehaver sammen med Axel Larsen, Chr. Jensen og O. Svejgaard.

FIRMAET I/S Chr. Jørgensen & Co., der har Børster, Pensler og Barberkoste som Specialiteter, blev grundlagt i 1884 af Chr. Jørgensen i Varde under meget smaa Forhold. 11 Aar efter flyttede han Virksomheden til København, hvor han med 10—12 Mennesker fortsatte Fabrikationen i nogle mindre Lokaler paa V. Fælledvej. Chr. Jørgensens Initiativ bar snart rige Frugter. I 1903 kunde han paabegynde Opførelsen af den nye Fabrik paa Nitovej 8, foruden af et Beboelseshus, i hvis Stuetage Firmaets Kontorer indrettedes. Det var første Gang i Danmark, at der blev anvendt *Maskiner* til Fremstilling af Børster.

Chr. Jørgensen, som var kendt som en særdeles god Sælger, rejste selv rundt med sine Produkter, og afholdt som han var blandt Kunderne, gik det stadig fremad for hans Virksomhed. I 1912 oprettede Fabriken sit eget Træskæreri til Fremstilling af Børstevarer, og man fortsatte siden med gentagne Udvidelser og Optagelse af nye Fabrikationer.

I 1909 døde Chr. Jørgensen, og Fabrikant L. P. Brandt, der nogle Aar forinden var blevet optaget som Kompagnon, fortsatte nu som Eneindehaver af Firmaet. Udviklingen gik nu sin stille og jævne Gang, indtil Krigen brød ud og vendte op og ned paa alle Forhold. Men til Trods for de store Vanskeligheder, der dengang optraadte, bl. a. ved Fremskaffelsen af Raa-materialerne, lykkedes det dog Fabrikant Brandt at føre Virksomheden frem til bedre og heldigere Aar. I 1924 omdannedes Firmaet til et Interessentselskab, Chr. Jørgensen & Co., bestaaende af L. P. Brandt, Axel Larsen, Chr. Jensen og O. Svejgaard.

L. P. Brandt er født den 29. December 1854 i Vejle. Efter Skoleaarene

CHR. JENSEN

Fot. Elfelt

kom han i Købmandslære og var derefter ansat i forskellige Købmandsforretninger, foruden at han i nogle Aar førte Bogholderiet paa Bryggeriet Rahbech.

Axel Larsen, der er født i 1886, er uddannet som Kolonialmand, men arbejdede i en længere Periode som Repræsentant i Danmark for en større tysk Børstefabrik. Her fik han en god Indsigt i Faget og et omfattende Kendskab til Kundekredsen, Fordele, som siden kom Firmaet til Gode.

Chr. Jensen er født den 30. Januar 1893. Han repræsenterer den dybere Fagkundskab i Firmaet. Sin Uddannelse fik han paa en af Jyllands største Børstefabriker, og det skyldes ikke mindst hans mange og grundige Erfaringer, at Firmaet har opnaaet det gode Renommé, der bl. a. har ført til, at alle statslige Institutioner enten direkte eller indirekte køber dets Produkter.

O. Svejgaard, den fjerde af Interessenterne, er født den 19. November 1891. Efter udstaaet Læretid i Kolonialbranchen og endt Soldatertjeneste blev han ansat i Chr. Jørgensen & Co. paa Lageret. I 1918 overtog han Stillingen som Bogholder, og i 1924 indtraadte han i Selskabet som merkantil Leder.

Der har altid bestaaet et harmonisk Samarbejde mellem de fire Ledere, som hver for sig har sit Felt at passe, og der er næppe Tvivl om, at den Forstaaelse, der saaledes raadede indenfor Murene, ogsaa udadtil har været af overordentlig stor Betydning for Virksomhedens Trivsel.

Efter at Firmaet er gaaet over til Interessentskab, er der oparbejdet en jævnlig Eksport, og man kan idag finde dets Produkter helt ovre i Shanghai og San Francisco. Antallet af beskæftigede er naturligvis øget samtidig med Udviklingen og omfatter nu ca. 80 Personer.

Virksomheden er bygget op efter de bedste og mest moderne udenlandske Forbilleder og er saaledes teknisk set værdig til den Position, den idag indtager paa det danske Marked. Men at kunne forstaa og følge Tidens Krav er dog en af de vigtigste Grundregler for et Firmas fortsatte Fremgang, og Selskabets Ledelse har da ogsaa stadig anset det for en af sine vigtigste Opgaver at efterkomme disse Fordringer.

O. SVEJGAARD

Fot. Elfelt

ULRIK BRINCH

Født 9. Marts 1863 i Korsør. Søn af Postmester Brinch

HANS SPEHR

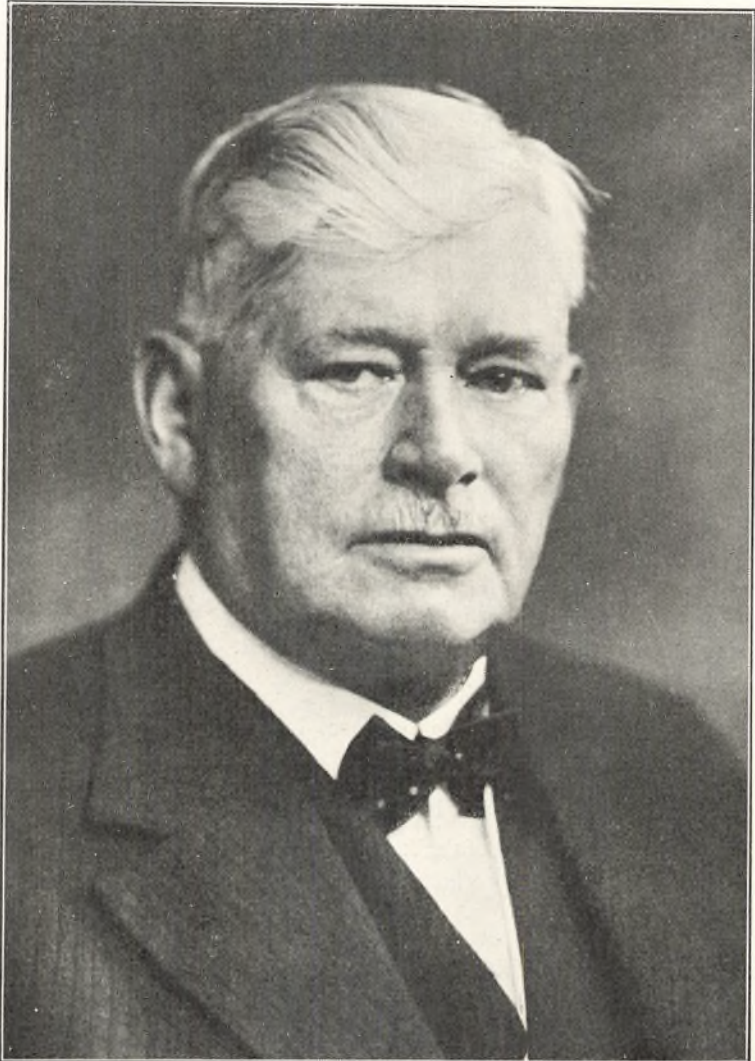
Født 29. December 1871 i Hirschberg i Schlesien.

CARL EMIL SANDER

Født 17. December 1893 i Næstved. Søn af Købmand G. H. Sander. Konsul for Republiken Honduras.

I 1902 udbrød der en heftig Brand i Korkvarefabriken „Scandia“s Ejendom, Vesterbrogade 107 C. Dette blev den dramatiske Indledning til *Ulrik Brinchs og Hans Spehrs Møde*, senere Samarbejde og nære Venskab. Hamborg-Firmaet, som overtog Scandia og førte Virksomheden videre, tilbød Hans Spehr, der var en kendt Personlighed indenfor den hamborgske Handel, Direktørposten for den genopbyggede Korkvarefabrik. Da Hans Spehr saa kom til København blev Ulrik Brinch, der havde været Repræsentant for „Scandia“ og fortsatte i denne Stilling under det nye Regime, en af hans nærmeste Medarbejdere. De fælles Interesser for Firmaet gav Anledning til stadige Samtaler, og efterhaanden udviklede der sig en gensidig Sympati mellem disse to Mænd. Da Hamborg-Firmaet saa i 1907 opgav Skandinavisk Korkvarefabrik — tidligere „Scandia“ — maatte denne træde i Likvidation. Ulrick Brinch og Hans Spehr besluttede da at starte deres egen Virksomhed. Den 4. Januar 1908 blev denne Tanke realiseret.

Ulrik Brinch havde altid følt sig tiltrukket af praktisk Virksomhed, hvor Kampen for Tilværelsen kunde give den rette Udløsning for hans Livsmod og Livskraft. Derfor kunde hans Lægestudium, som han havde paabegyndt efter at have taget Studentereksamen og Filosofikum, heller ikke i Længden tilfredsstille dette Krav, og i Tyveaarsalderen brød han af og blev Lærling paa Fæstningsbryggeriet i Fredericia. Efter to Aars

ULRIK BRENCH

Fot. Elfelt

Forløb rejste han til Tyskland. Brinch fandt sig hurtig til Rette under de nye Forhold og arbejdede i de følgende 6 Aar paa 4 forskellige Bryggerier, sidst paa Flensburger Aktienbrauerei. Her traf Ulykken ham. Ved et Fald ned igennem en Elevatorskakt paadrog han sig svære Kvæstelser og kunde først efter 1½ Aars Forløb begynde at arbejde igen. Han fik Stillingen som Bestyrer for Køge Aktiebryggeri. Rig som han var paa Erfaringer indenfor Bryggeriets Omraade, varede det ikke længe, inden der var Bud efter ham fra anden Side, og i 1896 fik Brinch Ansættelse som Brygmester ved Esbjerg Bajersk- og Hvidtølsbryggeri, hvis Direktør han senere blev. Da Bryggeriet blev solgt i 1901, begyndte han i København en Agenturforretning i Humle og Malt. I Løbet af kort Tid knyttede han en Række Forretningsforbindelser, som blev et værdifuldt Aktiv, da Brinch efter Skandinavisk Korkvarefabriks Sammenbrud gik i Kompagniskab med Hans Spehr.

Hans Spehr er Søn af tyske Forældre. Han kom 1889 i Købmandslære i Liegnitz. Da Faderen døde 2 Aars Tid efter Sønnen var vendt tilbage, for at bistaa ham i hans Forretning, kom han til Hamborg, hvor han var ansat i flere Import- og Eksportforretninger. Bl. a. foretog han en længere Forretningsrejse til Tyrkiet.

Firmaet Brinch & Spehr's Virksomhed: Korkvarefabrikation og Handel med Artikler for Bryggerier og Mineralvandsfabriker, havde i de første Aar til Huse i Frederikstadsgade 11—13. Den Gang var det ikke saa moderne at slaa stort op fra Begyndelsen, for saa maaske senere at maatte kapitulere. Virksomheden blev holdt indenfor en mindre, men sikker Ramme, der saa, eftersom Forholdene udviklede sig, stadig blev udvidet. Denne Forretningspolitik tillod derfor ogsaa, at Brinch og Spehr kunde gøre deres Indsats paa andre Felter, som f. Eks. Oprettelsen af Aktieselskabet Brinch, Petersen & Spehr, der udnyttede et af Johannes Petersen udtaget Patent paa en kontinuerlig Etiketteringsmaskine, der dengang betød en hel lille Revolution paa dette Omraade, og som er blevet solgt til Bryggerier Landet over.

Udviklingen indenfor Firmaet Brinch & Spehr gik sikkert og støt

CARL EMIL SANDER

Fot. Elfelt

fremad, og i 1915 stod man overfor Nødvendigheden af at maatte flytte. Virksomheden, der nu raadede over 46 Maskiner, lejede sig da ind i Ejendommen Vesterbrogade 123 — som Firmaet senere købte — og hvor man fortsatte og endnu fortsætter i de sikre og prøvede Baner.

Den 1. Januar 1926 optoges Konsul *C. E. Sander* som Prokurist, 2 Aar senere som ligeberettiget Medindehaver af Firmaet. Sammen med sin Broder *Holger R. Sander*, havde *C. E. Sander* fra 1915 drevet Forretning i Bryggeriartikler og Trælast. Da Broderen i 1921 traadte ud af Firmaet — der imidlertid var blevet omdannet til Aktieselskabet *Sander & Wraae* — blev Trælastafdelingen nedlagt. Konsul *Sander* fortsatte nu som Ene-direktør for den øvrige Del af Virksomheden. *Brinch & Spehr* og Konsul *Sanders* Firma var altsaa Konkurrenter, og det laa da i Sagens Natur, at man fulgte hinandens Bevægelser, og Fabrikant *Brinch* lagde derved Mærke til den Dygtighed, hvormed *Sander* førte sit Firma frem paa Markedet. Der opstod da den Tanke hos ham at knytte Konsul *Sander* til sin egen Virksomhed. En fiks lille „Krigslyst“ opfyldte hans Ønske, og fra 1926—28 var Konsul *Sander* Prokurist hos *Brinch & Spehr*.

Hans Tiltræden blev et yderligere Plus for Forretningen, som siden i rigt Maal nød godt af hans Initiativ og Erfaring. Det var saaledes ham, der fremsatte Forslaget om at købe „*Dansk Staalindustri*“, da det traadte i Likvidation, *for derved at bevare Virksomheden for Danmark*. De tre Kompagnoner blev enige om at realisere Tanken, og i Dag beskæftiger Fabrikken ca. 70 Mand.

Maskinfabriken, som *Brinch & Spehr* havde grundlagt i 1913, blev i 1916 overtaget af Aktieselskabet *Althuon & Nielsen*, men da dette i 1929 kom ud for uoverstigelige Vanskeligheder, traadte et Konsortium til og købte hele det likviderende Firma med alle Maskiner og Patenter og satte en Fabrikation af Specialmaskiner og Transportanlæg for Bryggerier o. a. i Gang. *Brinch* er Formand for Bestyrelsen, hvoraf baade *Spehr* og *Sander* er Medlemmer. Desuden beklæder Konsul *Sander* Stillingen som administrerende Direktør.

Produktionen af Korkpropper, en af *Brinch & Spehr's* Hovedvirksom-

heder, havde lige siden Firmaets Grundlæggelse været i stadig Stigen. Omkring 1920 begyndte imidlertid Kronekorken langsomt at fortrænge Korkpropperne, og Brinch & Spehr, som saa sin Omsætning dale, besluttede saa at gaa i Gang med Fremstillingen af disse Kapsler, der hidtil var blevet importeret fra Udlandet. Driftsbestyrer Dalsgaard blev paa Foranledning af Hr. Brinch sendt paa en Orienteringsrejse til en Række spanske og portugisiske Korkvarefabriker, og fra 1923 blev Fabrikationen af Korkskiver drevet i den Grad frem, at man foruden Leveringen til det indenlandske Marked oparbejdede en betydelig Eksport, og der var dermed oprettet en Industri, som aldrig tidligere havde fundet Sted udenfor Spaniens og Portugals Grænser.

I de sidste Aar har Brinch & Spehr, ligeledes paa Hr. Brinchs Initiativ, beskæftiget sig med et Problem, hvis Løsning kan faa vidtrækkende Betydning for vort Landbrug. Opgaven bestaar i at fremstille et hjemavlet Kraftfoder, der bevarer de friske Bestandeles Indhold af Vitaminer og Metallsalte i videst mulig Omfang. Firmaet har i sin Ejendom indrettet et Laboratorium, hvor de nødvendige Forsøg bliver foretaget og har desuden indledet et intimt Samarbejde med Specialister paa dette Omraade. Ved Hjælp af en genial Opfindelse, Brinch & Spehr's Hurtigtørningsmaskine, er man nu godt paa Vej til den fuldkomne Løsning. Den Dag, Maskinen har bestaaet alle sine Prøver, kan Danmark spare Millioner paa sin Import af Oliekager.

Brinch & Spehr staar nu som det største Firma i sin Branche i Skandinavien, en Position, der klart og skarpt belyser den Indsats, som er gjort af de tre Mænd, i hvis Hænder Ledelsen og Ansvarret ligger.

ARTHUR BRINCKER

(„BRDR. BRINCKER“, VEJLE)

Født den 9. Februar 1871 i Grejsdalen. Søn af Fr. Brincker. Eneindehaver af Firmaet fra 1909, Direktør for samme A/S fra 1. December 1933.

FOR den, der ønsker at faa et virkeligt Billede af den danske Industri og dens Kaar — og det er jo til dem, et Værk som dette henvender sig — er det lærerigt at studere en Virksomhed, som f. Eks. den, vi her omtaler: Brødren Brinckers Fabrik i Grejsdalen. For den staar som et udmærket Eksempel paa den lokale „Færdiggørelses“-Industri, der paa Basis af Halvfabrikata færdiggør Produktet til Brug paa det hjemlige Marked og følgelig er henvist til væsentlig at arbejde *kvalitetsbestemt*. Da vi jo i udpræget Grad savner Raamaterialerne til en Metalindustri, maa vi ganske naturligt basere os paa „den sidste Ende“ i Produktionsprocenten, — den, der bestaar i at forvandle de udsmedede Metalblokke til netop de Redskaber eller andre Nyttegenstande, vi har Brug for, og som bedst tilsvare de Krav, deres Anvendelse under danske Forhold kræver

For denne Virksomheds Vedkommende er det især Haandredskaber for Land- og Havebrug, Vognaksler, Høstleer, Maskinknive, Hesterivetænder, roterende Grus- og Stensortere og Plovskær, der er Tale om.

Fabriken, der ligger i den smukke Grejsdal ved Vejle, tager sin Drivkraft fra tre nedenfor hverandre liggende Vandfald i Grejsdalen. Sammen med fire Turbiner paa 120 HK. arbejder yderligere en Kraftmaskine paa 130 HK. paa at producere Energien til dens daglige Forbrug.

Brødrene Brinckers Fabrik er en gammel Virksomhed, grundlagt allerede i 1867 af Brødrene Fritz og Carl Brincker, hvis Fader var Mester paa Haraldskær Fabrik i Vejledalen, en Virksomhed, der var paa hollandske

Hænder. I 1894 udtraadte Carl Brincker af Firmaet, der fortsattes af Broderen Fritz som Eneindehaver indtil 1902, da hans Søn *Arthur* indtraadte som Kompagnon. Da Faderen døde i 1909 blev Arthur Brincker Eneindehaver af Firmaet.

Han er født den 9. Februar 1871 og fik sin første Uddannelse i Vejle Latinskole, hvorpaa han kom i Lære hos Faderen. Efter endt Læretid rejste han til Westfalen, hvorpaa han i 1902 blev knyttet til Faderens Fabrik som Medindehaver.

Den 1. December 1933 blev Firmaet omdannet til Aktieselskab med Arthur Brincker som Direktør.

N. P. BRØE

Født 16. Januar 1874 i Stouby ved Horsens.
Direktør for A/S De Smithske Jernstøberier
og Maskinværksteder 1926.

INDENFOR Støberi-Industrien indtager Klokkestøbningen en absolut Særlig stilling, da den stiller saa mange specielle Krav til sine Udøvere, der tangerer det kunstneriske, at den ikke kan sidestilles med anden, mere maskinel Støberivirksomhed. Vi har her i Landet en Klokkestøber-Industri, der er blevet kendt vidt ud over Verden — og den er mærkelig nok nærmest blevet til ved en Tilfældighed. Det skete nemlig paa den Maade, at en af Formerne paa det store Smithske Jernstøberi i Aalborg, Frederiksen, der tilhørte den metodistiske Menighed, en Dag spurgte Direktør Sørensen, om Støberiet mon ikke kunde lave den Klokke, som Metodisterne i 90-erne skulde bruge til deres nye Kirke, Immanuelskirken i Aalborg. Direktøren mente nok, det var et Forsøg værd. Forsøget blev gjort — og det faldt saa heldigt ud, at det kom til at danne Grundlaget for en helt ny Gren af det store Støberis Virksomhed, en Gren, der efterhaanden er vokset til at være meget væsentlig og i hvert Fald den videst kendte Del af Støberiets hele Produktion.

Der er siden da udgaaet over 400 Kirkeklokker fra Det Smithske Støberi i Aalborg, Klokker, der baade herhjemme og saa fjerne Steder som Grækenland, Vestindien, Argentina og Kina kalder Folk sammen med „den malmrene Røst“, der har faaet sin Tone formet i Aalborg.

Af de hjemlige Arbejder er de mest almenkendte vel nok Leverancen af de 400 Kirkeklokker til Sønderjylland, som Nationalforeningen lod støbe af gamle Kanoner ved Genforeningen, og de 40 Kirkeklokker til Klokke-

spillet i Vor Frelzers Kirke, som Ny Carlsbergfondet og flere private har skænket København. En meget vanskelig Opgave var Støbningen af nogle Klokker til Klokkespillet paa Frederiksborg Slot, hvor man maatte harmonere de nye Klokker sammen med de forhaandenværende belgiske Klokker.

Selve Virksomheden De Smithske Støberier er et af de ældste Jernstøberier i Danmark, grundlagt i 1834 af Guldsmed Henning Smith paa Algade 43 i Aalborg. Efter hans Død blev Virksomheden overtaget af et Konsortium, der havde købt Støberiet af hans Enke. Som første Direktør ansattes C. Wendt i 1857 og under hans Ledelse, der varede indtil 1893, foregik der en betydningsfuld Udvikling indenfor Fabriken, der bl. a. optog Fremstilling af Dampmaskiner og Dampkedler, og som 1875 henflyttedes til en moderne, stor Fabriksbygning i den saakaldte Papegøjhøve.

Efter Direktør Wendts Fratrædelse blev C. F. L. Sørensen Leder af Virksomheden, der gennem en Depressionsperiode, der varede til lidt efter Aarhundredeskiftet, arbejdede sig frem til en ny Blomstring. Man optog bl. a. Leverancer af Sporskifter og Krydsninger til Statsbanerne og konstruerede under Krigen, da Knapheden paa Brændsel stillede særlige Krav, et nyt Fyr, „Universal“ Kedelfyr for Underblæst, der kunde udnytte selv daarligt Brændselsmateriale meget intensivt.

Omfanget af denne Virksomhed belyses godt af Tallene for udbetalt Arbejds løn i de senere Aar. I 1927 udbetaltes der saaledes 141,000 Kroner, i 1928 150,000 Kroner, i 1929 164,000 Kroner, i 1930 159,000 Kroner og i 1931 122,000 Kroner.

Ved Direktør Sørensens Død i 1926 overtog den nuværende Chef, Direktør *P. Broe*, Ledelsen.

Han skulde oprindeligt have gaaet Kontorvejen og kom efter at have taget Realeksamen fra Horsens Realskole paa et Sagførerkontor, hvor han var i to Aar. Men han blev hurtigt klar over, at det ikke var hans Felt — han vilde ud i det praktiske Liv, og gik derfor i Maskinlære hos A/S Møller & Jochumsen i Horsens, hvorfra han blev udlært i 1896.

Aaret efter blev han — efter at have aftjent sin Værnepligt, ansat ved De Smithske Jernstøberier. Allerede dengang havde han præsteret Ting,

der stillede ham udenfor den almindelige Række af Læringer: Som 19-aarig var han blevet knyttet til Horsens tekniske Skole som Lærer i Støberi-branchen, og samtidig læste han til Konstruktør.

Han gjorde sig da ogsaa indenfor Virksomheden hurtigt bemærket ved sin Dygtighed, og var i de sidste Aar, C. F. L. Sørensen levede, den faktiske Leder, og det laa derfor i Sagens Natur, at han ved den gamle Direktors Død blev hans Efterfølger.

Direktør Broe er kommunal Maskinsynsmand, Medlem af Vestre Landsret, Medlem af Bestyrelsen for Foreningen af danske Jernstøberier, Repræsentant for Foreningen af Fabrikanter i Jernindustrien i Provinserne i Dansk Arbejdsgiverforening, og har desuden i 2 Aar været Lærer i Elektroteknik og Maskinlære ved Aalborg tekniske Skole.

M. A. BROEGAARD

Fot. Elfelt

M. A. BROEGAARD

(A/S „ESBJERG TOVVÆRKSFABRIK“, ESBJERG)

Født d. 14. Januar 1881 i Magleby paa
Langeland. — Søn af Gaardejer Jørgen
Andersen.

MAN kan ikke nævne Esbjerg uden at nævne Konsul D. Lauritsen, Manden, der skabte den driftige By's økonomiske Grundlag i ligefrem Nybyggertempo. Ogsaa til Esbjerg Tovværksfabrik er hans Navn knyttet som Stifter.

I Efteraaret 1904 lod han opføre et Træskur til en Reberbane paa en Mark ved Vardevej — og dermed var Begyndelsen, omend kun en saare beskedene Begyndelse, gjort til den senere saa anselige Virksomhed.

Det var ret naturligt, at Konsul Lauritsen, skønt han selv intet havde med Rebslageri at gøre, kom paa denne Tanke. Han behøvede selv til sine Fiskeskibe, der befor Farvandene under Island, en Mængde Tovværk.

Til at lede det daglige Arbejde, antog man en Rebslager Skivesen, og saa begyndte man paa den gode gammeldags Maner med det store Hjul, drevet ved Hestegang og med Rebslageren, der gik baglæns og spandt Hempestaverne til Tov. Allerede samme Aar som Virksomheden var kommet i fuld Gang med 20 Mands Arbejdsstyrke, anmeldte man Deltagelse paa Industri- og Landbrugsudstillingen i Horsens i 1905 og hjembragte en Sølvmedaille.

Efter 2 Aars Forløb omdannedes Firmaet til et Interessentskab med L. P. Weidemann, der var uddannet Rebslager, som Direktør. Samtidig gik man over til maskinel Drift, opførte en Fabrik paa den Grund, hvor Rebslagerskuret stod, og besluttede sig til et stort Fremstød paa det hjemlige Marked.

Til at lede dette engagerede man M. A. Broegaard fra Rudkøbing.

Han viste sig hurtigt at være den rette Mand. Han tiltraadte d. 8. Febr. 1908 og allerede i November Maaned Aaret efter var han merkantil Direktør for Selskabet, der samtidig gik over til Aktieselskabsformen. I den mellemiggende Tid havde Fabriken været ramt af en katastrofal Ulykke: en sludfuld Nat i November 1908 nedbrændte den til Grunden. Man anslog Skaden til 150.000 Kr. Der blev straks taget fat paa Genopbygningen og efter dens Fuldendelse fortsatte man paa fuld Kraft det paabegyndte Arbejde paa at erobre et større hjemligt Marked.

Ved Direktør Weidemanns Sygdom og senere Fratræden blev Direktør Broegaard i 1911 Eneleder af Virksomheden. Den Fremgang, som for Alvor var begyndt paa det Tidspunkt, fortsattes, saa man i 1914 var oppe paa den dobbelte Omsætning af den, man havde haft i 1910.

Krigen bragte her som andre Steder store Vanskeligheder paa Grund af Spærringen for Raaprodukterne. Men før nogen anden Virksomhed kunde Esbjerg Tovværksfabrik i 1919 sætte Hjulene i Gang igen, takket være den forudseende Disposition, at man havde opkøbt Raavarer i god Tid, som laa klar til Afskibning i forskellige oversøiske Havne.

Aarene efter Krigen har bragt en stærk Opgang i Produktionen. Eksempelvis kan nævnes, at Salget af Vaadtov til Snurrevodfiskeri, fra 100.000 kg i 1922 er steget til over 300.000 kg aarlig, og at Produktionen af Høstbindegarn er steget fra 100.000 kg i 1921—22 til 1.300.000 kg i 1932.

Direktør Broegaard, under hvis Styrelse denne store Udvikling har fundet Sted, er uddannet ved Handelen, først paa sin Fødeø, Langeland, derpaa som Bestyrer af en Forretning i Skovshoved og endelig i 4 Aar som Forvalter i Kulfirmaet P. Bondo Petersen i Rudkøbing.

Direktør Broegaard, der i 1926 blev estnisk Vicekonsul, har beklædt mange Tillidshverv i Aarenes Løb. Han er saaledes bl. a. Formand for Dansk Arbejdes Esbjergafdeling, Formand for Foreningen af danske Rebslagerier og Medlem af Hovedbestyrelsen for „Dansk Arbejde“.

Han er en Mand med udelukkende praktisk Uddannelse, der i Kraft af sine store Evner som Sælger og sine Evner som Leder af en stor Virksomhed, har arbejdet sig frem som selvhjulpne Mand til en fremskudt Position.

AAGE CHRISTENSEN

(A/S „VØLUND“)

Født 26. September 1887 i Vejle. Søn af Hattemager Niels Christensen. Administrerende Direktør for A/S Vølund fra 1920. R. af D.

DEN fremskudte Position, som Aktieselskabet Vølund indtager i Dag, skyldes frem for nogen anden Direktør *Aage Christensen*, der ved sine rige Evner og sin alsidige Uddannelse har forstaaet at føre denne Virksomhed frem gennem Kriser og Modgang til international Anerkendelse.

Aage Christensen gik i Skole i Vejle Latin- og Realskole. Efter at han havde faaet Præliminæreksamen, kom han i Lære i Maskinfaget og afsluttede her sin Læretid med et Svendestykke, der blev belønnet med Sølvmedaille. Han tog saa til København, hvor han fik Ansættelse som Maskinarbejder hos Burmeister & Wain. $\frac{1}{2}$ Aar efter blev han indkaldt til Militærtjeneste og gennemgik en 14 Maaneders Tjenestetid paa Sekondløjtnantskolen i Fæstningsartilleriet. Derefter rejste han til Berlin og arbejdede der paa A. Borsig's Lokomotivfabrik i nogen Tid. Vendte saa tilbage til Danmark, men efter et halvt Aars Ansættelse paa Burmeister & Wain's Tegnestuer besluttede han at fortsætte og uddybe sine Studier, og i den Hensigt besøgte han først Technicum Ilmenau og siden Polytechnicum i Zürich, hvorfra han i 1910 tog Eksamen som Maskiningeniør.

Nogen Tid efter fik Aage Christensen Stilling som Ingeniør ved M. P. Allerup's Maskinfabrik i Odense og et Aarstid senere hos A/S „Sophus Berendsen“ i København, hvor han var ansat de følgende 8 Aar. I 1919 søgte han saa endelig ind i Aktieselskabet „Vølund“, blev først Meddirektør og i 1920 Enedirektør for Selskabet.

Direktør Aage Christensen førte den gamle Virksomhed videre ad nye

AAGE CHRISTENSEN

Baner uden Hensyn til de Vanskeligheder ,der lagde sig i Vejen for hans omfattende Arbejde. Fra de lejede Lokaler paa Blegdamsvejen blev hele Virksomheden flyttet over til det store Kompleks paa Øresundsvej, hvor Firmaet stadig har sit Domicil. Med Dygtighed og Energi optog han nu Salget paa Udlandet, foruden at han paa enhver Maade underbyggede Firmaets Stilling paa det hjemlige Marked, hvor Arbejder som Forum, Langebro, Vesterport, Dampkedelanlægget paa H. C. Ørsted-Værket og Forbrændingsanstalten for Dagrenovation i Gentofte vidner om den Udvikling, der er sket i de forløbne 14 Aar, siden Direktør Aage Christensens Tiltræden.

ANDREAS CHRISTENSEN

Fot. Elfelt

ANDREAS CHRISTENSEN

(„ANDREAS CHRISTENSENS PIANOFABRIK“, KØBENHAVN)

Født 30. August 1879 i Voldum v. Randers.
Søn af Husmand M. C. Christensen.
Næstformand i „Dansk Pianofabrikantforening“. Formand for „Jydsk Forening“.

DER er to Træk, der er saa uhyre karakteristiske for *Andreas Christensen* og faktisk giver hans Grundindstilling: for det første, at det er hans Stolthed, at samtlige de Folk, der er uddannet hos ham, og som har aflagt Svendepøven, har faaet Sølvmedaille, — og for det andet, at han endnu den Dag i Dag selv møder paa Fabriken og tager et Tag med i Arbejdet.

Skønt han nu staar som Leder af en stor Fabriksvirksomhed, er han altsaa stadig i Ordets gode Forstand Haandværkeren, der sætter en Ære i, „at levere godt Kram og lære godt fra sig“, som man sagde i gamle Dage.

Det er naturligtvis ikke mindst i hans Branche, Pianofabrikationen, af Vigtighed, at Driftsherren har det gode gammeldags Haandværkersindlag i Behold, — for nok har Pianofabrikationen taget den moderne Teknik i sin Tjeneste paa saa mange Omraader, men et Musikinstrument bevarer dog altid saa meget af et individuelt Præg, at det er nødvendigt, „at det gøres med Kærlighed“.

Andreas Christensen er kommet fra et jysk Husmandshjem og har støt og sindigt arbejdet sig frem til sin nuværende Stilling som en af Landets kendte Industrifolk. Han gik til sit 14. Aar i Randers Friskole og kom saa i Snedkerlære hos en lille Mester i Byen, hvor de mange Veje mødes, samtidig med, at han studerede paa Teknisk Skole efter endt Arbejdstid.

Efter udstaaet Læretid kom han til København og fik Ansættelse hos „Hornung & Møller“, og lige til 1912 har han saa haft Arbejde paa forskellige danske Pianofabriker.

Andreas Christensen har aldrig hørt til dem, der sløse med hverken Tiden eller Pengene; han var en flittig Arbejder — og han „lagde Penge op“.

Store Summer kunde det jo ikke blive til, da det kun var Lønnen, han havde at lægge op af, — men i Aarenes Løb blev det dog til en Skilling paa Kistebunden. Og da Andreas Christensen mente at have Rygstød nok, besluttede han sig saa til at blive selvstændig.

Jyderne har jo Ord for at være gode Handelsfolk, og Andreas Christensen danner ingen Undtagelse fra den Regel. Den ret beskedne Virksomhed han startede, med Handel med baade brugte og nye Klaverer, trivedes godt. Han begyndte i 1912 med et Par Mand ude paa Nørrebrogade 100 paa en Førstesal, men allerede tre Aar senere var han saa vidt, at han kunde paa-begynde egen Fabrikation af Klaverer paa et større Værksted paa Australiensvej. Selv sled han haardt i det i disse Aar. Foruden at han maatte arbejde paa Værkstedet, skulde han jo ordne alt vedrørende Salget, der stadig gik frem.

Efter et Aars Forløb var Virksomheden vokset ud over de Rammer, der fandtes paa Australiensvej, og flyttede saa til Sct. Hansgade, hvor der var Plads til 40 Mand. Fra nu af gik det rask fremefter: I 1917 købte han en Fabriksbygning paa Blytækkervej, moderniserede den og tilbyggede en ny Bygning, saa der blev Plads til 80 Mand, og i 1923 indrettede han det kendte Udstillingslokale paa Strøget, Vimmelskaftet 42, samtidig med, at han aabnede Udsalg i de fleste Købstæder i Danmark.

Ganske vist kan man sige om Andreas Christensen, at han i sin Kærlighed til Arbejdet som saadant, har den gode gammeldags Haandværkerindstilling. Men i samme Aandedrag maa man saa tilføje, at hans Produktion viser ham som en meget moderne Mand. . . . man behøver i den Forbindelse kun at minde om, at det er Andreas Christensen, der har sendt P. H. Flygelet paa Markedet!

Forøvrigt har han altid haft Blik for den store Betydning, Linien i et Flygel eller Klaver har, og har derfor i Aarenes Løb samarbejdet med en Række kendte Arkitekter, bl. a. Helweg-Møller, Gundelach-Pedersen og Poul Henningsen.

ULF OVE GHRISTENSEN

(A/S „DRUBIN“, KØBENHAVN)

Født 15. Nov. 1892 i København. Søn af Prof. Ove Christensen. Adm. Dir. for A/S „Drubin“ fra 1922.

SOM mange af Danmarks betydeligste Industri- og Handelsmænd har Direktøren for A/S Drubin, *Ulf Ove Christensen*, faaet en Del af sin første Uddannelse i en af de store, gammeldags Købmandsgaarde, fra hvis Butikslokaler der solgtes alt, hvad tænkes kan af Materialer, Brugsgenstande, Levnedsmidler og Kolonialvarer.

Ulf Christensen er Søn af Professor Ove Christensen og født i København den 15. November 1892. Han gik i de Brockske Handelsskoler, kom 15 Aar gammel i Lære hos Fabrikant R. Wengler, der var hans Morfader, og var derefter Lærling i Chr. F. Jensens store Købmandsforretning i Jyderup. Hans samlede Læretid blev ikke lang. Ulf Christensen var ikke fyldt 19 Aar, da han fik Ansættelse i det Firma, for hvilket han 11 Aar senere blev Direktør, og som han stadig leder.

Det var D. A. Rubins Fabrik for Trykfarver, som under meget beskedne Former var blevet startet den 16. September 1910. Den Stilling, Ulf Christensen her tiltraadte, er vanskelig at definere: hans Virkefelt omfattede Kontor- og Lagerarbejde saavel som Ekspedition og Fabrikation.

Den 14. Februar 1912 blev Firmaet omdannet og omdøbt til Aktieselskabet „Drubin“, og Christensen avancerede kort efter til Driftsleder.

Det nye Aktieselskab blomstrede, og det varede ikke mange Aar, før de oprindelige Lokaler paa St. Nicolajvej 4 blev utilstrækkelige. Man gik i Gang med at bygge en moderne, formaalstjenlig Fabrik paa Othilievej og tog den i Besiddelse i 1916.

ULF OVE CHRISTENSEN

Fot. Elfelt

Da Krigen var forbi og Forholdene atter begunstigede den mere aktive Interesse for andre Landes Forhold, rejste Christensen paa sit Firmas Foranledning til U. S. A. Her blev han et Aar, besøgte talrige Fabriker, satte sig ind i amerikanske Metoder, studerede alt, hvad han kunde faa Brug for, — og vendte tilbage i 1920, ladet med Indtryk og helt nye Ideer. Han blev forfremmet til Meddirektør og overtog den daglige Fabrikationsledelse.

I 1922 nedlagde Direktør Rubin sin Post, og Ulf Christensen udnævntes til administrerende Direktør.

Den fortsatte, store Udvikling, der under Direktør Christensens Ledelse har fundet Sted, skyldes i en ikke uvæsentlig Grad hans specielle Indsats paa to bestemte Omraader: udadtil Eksporten, som han fik i Gang, forøgede, og som snart kom til at omfatte det meste af Jordkloden, og indadtil den store Evne at kunne vælge de rigtige Medarbejdere, kombineret med det værdifulde Princip at lade sine Folk, saavel paa Kontoret som i Fabriken, vokse op med Forretningen.

Netop denne Trykfarve-Produktion fordrer stadig nye Ideer for at kunne være paa Højde med Tiden, hvorfor dygtige Teknikere og Kemikere arbejder for Fabriken. De har, som hele Personalet, været knyttet til den i mange Aar.

Naturligvis har A/S Drubin ikke undgaaet sin Del af Tidens Vanskeligheder; Eksportrestriktioner og Valutaforhold er ikke gaaet sporeløst hen over Firmaet. Men Direktør Christensen beviser, at Hindringen er til for at overvindes, beskæftiger sit Personale paa 50 Mand og klarer lykkeligt Skærene, til der igen oprinder bedre Tider.

H. P. CHRISTENSEN

H. P. CHRISTENSEN

(A/S „HELINGØR JERNKIBS- OG MASKINBYGGERI“)

Født den 14. September 1886. Direktør for Nakskov Skibsværft 1919. Direktør for A/S Helsingørs Jernskibs- og Maskinbyggeri fra 1925. R. af D.

DANMARKS Beliggenhed har fra de ældste Tider gjort Havet til vor store Landevej ud mod Verden. Ret naturligt har Skibsbyggeriets Udvikling fra de ældste, aabne Vikingskibe, som vi har draget frem som Oldfund i vore Moser, til det moderne Storbyggeri af „Havets flydende Huse“ paakaldt en forstaaelig Interesse selv hos Kredse i Folket, der ikke har direkte Tilknytning til Søfarten.

Helsingør, Byen ved Sundporten, der altid har haft en betydningsfuld Stilling indenfor dansk Søfart, har fra Naturens Haand de bedst mulige Betingelser for at være Sæde for Søfartens Industri: *Skibsbyggeriet*. Helsingør Skibsværft er da ogsaa en af de Virksomheder, der har sat Præg paa Byen og været med til at underbygge dens Økonomi. Dets Leder, Dir. H. P. Christensen regnes derfor ganske naturligt som en af de mest betydende Borgere i Øresundstoldens gamle By.

Direktør *H. P. Christensen* er født i København. Efter at have afsluttet sin Skolegang paa Gregersens Realskole med Præliminæreksamen, kom han i to Aar i Lære paa Orlogsværftets Værksteder, og i 1907 tog han Afgangseksamen fra Ingeniørskolen ved Orlogsværftet, hvorefter han blev ansat som Ingeniørassistent ved Værftet. Fra 1908—10 besøgte han paa Marinens Foranledning den tekniske Højskole i Charlottenburg, Berlin, med Skibsbygning som Hovedfag. I de følgende Aar fik han saa praktisk Uddannelse ved engelske og tyske Skibsværfter. Vendte derefter tilbage til Orlogsværftet, hvor han blev ansat som Værftsingeniør. Som saa-

dan arbejdede han specielt med Konstruktion og Prøvning af Undervandsbaade og Flyvebaade.

Under Verdenskrigen blev han udnævnt til Underdirektør for Skibsbygningsafdelingen og fra 1917 virkede han som Underdirektør for Orlogsværftets Skibsbyggeri. Ved Siden af denne Stilling var han teknisk Konsulent ved Hærens Tøjhusværksteder og en Overgang ogsaa Lærer ved Officersskolen i Skibsbygning og teknisk Mekanik, samt Leder af det første Kursus i Flyveteknik for Hærens Flyveofficerer.

I Samarbejde med Ingeniør Bartels konstruerede han Europas største Betonskib „Bartels“, som blev bygget efter en af Ingeniør Bartels og H. P. Christensen patenteret Konstruktion.

H. P. Christensen blev saa i 1919 ansat som Direktør for Skibsværftet i Nakskov, som i den følgende Tid byggede en Række store Træ- og Staal-skibe, bl. a. det kendte 13,000 Tons store „Java“ til Ø. K. Siden optog Værftet ogsaa Bygning af Diesel-Lokomotiver, Kulkraner, Flyvehangarer, samt en betydelig Fabrikation af Skibshjælpemaskiner, der blev en lønnende Eksportartikel.

August 1925 overtog H. P. Christensen Stillingen som Direktør for Helsingør Skibsværft.

Her fik Direktør Christensen rig Anledning til yderligere at udnytte sine omfattende Kundskaber, ikke blot ved det store Antal Skibsnbygninger, der blev foretaget i disse Aar, men ogsaa indenfor selve Virksomheden, hvor han gav Anvisning til vidtrækkende tekniske Forbedringer. Foruden de store Arbejder, Værftet gennemførte paa sit specielle Omraade, optog man efterhaanden en Del andre Fabrikationer, deriblandt Jernkonstruktioner og Dampkedelanlæg, der fandt Anvendelse langt udenfor Landets Grænser.

Direktør H. P. Christensen er Medlem af Arbejdsgiverforeningens Hovedbestyrelse, Næstformand i Jern- og Metalindustriens Sammenslutning og Formand for Foreningen af Jernskibs- og Maskinbyggerier i Danmark.

U. E. P. og S. P. CHRISTOFFERSEN

(MØBELFABRIKEN „NORDEN“)

U. E. P. Christoffersen er født 24. Marts 1895 i Slagelse og S. P. Christoffersen 15. Januar 1890 paa Langeland som Sønner af Snedkermester C. F. Christoffersen.

G ENNEM Skoletiden i Slagelse Borgerskole fulgtes de to Brødre, der nu sammen leder Møbelfabriken „Norden“. Men efter Skoletidens Udløb skiltes deres Veje for flere Aar.

U. E. P. Christoffersen kom i Snedkerlære hos Faderen, og *S. P. Christoffersen* kom i Handelslære.

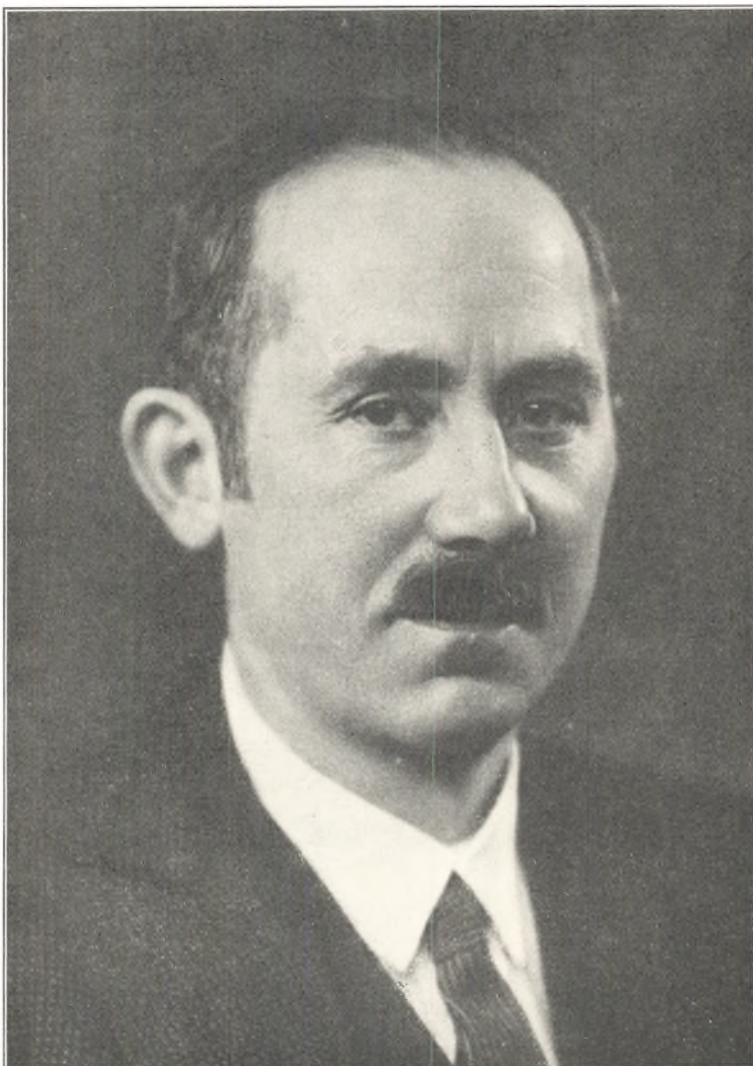
Efter tre Aars Læretid hos Faderen fuldendte U. E. P. Christoffersen sin Læretid hos Snedkermester Jørgensen, Husungade.

Efter at Aftenskole og teknisk Skole i Ungdommen var besøgte, rejste S. P. Christoffersen til Aarhus, hvor han fik Plads ved Handelen, og U. E. P. Christoffersen arbejdede som Svend ved Faget.

Da de var henholdsvis 21 og 26 Aar gamle enedes de to Brødre om at skabe sig en egen Virksomhed sammen, og oprettede saa under den ældste Broders Navn en Møbelfabrik paa Jagtvej 65, der specialiseredes i Egetræsmøbler. De begyndte med smaa Midler, som de hver for sig havde sparet sammen, og Virksomheden havde derfor i Begyndelsen et ret beskedent Format.

Men de lagde Kræfterne i og arbejdede den ret hurtigt frem, saa en Udvidelse var nødvendig, og den skete saa ved Henflytningen til større Lokaler i Ryesgade 95. Det var i 1922, seks Aar efter Virksomhedens Start. 6½ Aar senere var en ny Udvidelse nødvendig, og de købte saa den Fabriksbygning paa Dortheavej 12, hvor Firmaet endnu har til Huse.

Samtidig med at Omsætningen viste en stadig Stigning, blev ogsaa

U. E. P. CHRISTOFFERSEN

Fot. Eifelt

Rammen om selve Produktionen udvidet, saa man ogsaa begyndte at producere af andre Træsarter. Firmaet er i den senere Tid kommet stærkt ind paa at fremstille de helt moderne Møbler i Birk og Nøddetræ.

U. E. P. Christoffersen er Medlem af baade Snedkerlaugets og Møbel-fabrikantforeningens Bestyrelser.

S. P. CHRISTOFFERSEN

Fot. Elfelt

AUGUST CLAUSEN

(CHOKOLADEFABRIKEN „ELVIRASMINDE“, AARHUS)

Født den 27. December 1879 i Skanderborg.
Søn af Fabrikant F. Clausen. Adm. Dir. for
„Elvirasminde“ fra 1927.

F. CLAUSEN blev født den 25. Februar 1871 i Ejer ved Skanderborg. Saasnart han havde udstaaet sin Læretid i Kolonialbranchen, begyndte han med to tomme Hænder en Agenturforretning i Odder og blev bl. a. Repræsentant for P. Chr. Petersen i Aarhus. Jernflittig, som han var, og i Besiddelse af en sejt Energi naaede han paa faa Aar saa vidt, at han med en opsparat Kapital paa 10.000 Kr. kunde overtage P. Chr. Petersens Forretning den 6. December 1893, som han derefter førte videre under Navnet P. Chr. Petersens Eftf.

Dette Firma havde hidtil haft sit beskedne Kontor i det gamle Bindingsværkshus i Skolegade 19, og herfra fortsatte F. Clausen en gros Salget af de Fabrikationsartikler og Smaating af forskellig Art, som gennem mange Aar havde været Forretningens Speciale, foruden at han passede nogle af sine gamle Agenturer. Man kan vist godt sige, at F. Clausen i de følgende Aar misbrugte sin Arbejdskraft. Han tog selv fat overalt, hvor det trængtes, intet Arbejde var ham for ringe, intet for stort. Til Trods for de store Krav, han saaledes stillede sig selv, startede han ved Siden af en lille Sukkervarefabrik. I Køkkenet til Lejligheden i Skolegade 19 begyndte saa den Fabrikation, hvis Udvikling fortsætter den Dag i Dag, omend under betydelig større Forhold. Varerne fandt straks god Afsætning. Først blev Landdistrikterne besøgt og siden antog man ogsaa en Rejsende til Salget i Byerne. Det gik rask fremad, men der var dog ikke Tale om en Fabrikation i større Stil, før Fabrikant F. Clausen købte den nedlagte Chokolade-

AUGUST CLAUSEN

Fot. Elfelt

fabrik Elvirasminde i 1902. Salget kunde derefter yderligere forceres. I Løbet af faa Aar blev Fabrikens Produktionsevne sat paa saa haarde Prøver, at man snarest maatte foretage en Udvidelse. Fra 1906—09 blev der saa opført et Par Nybygninger, ligesom Maskinanlægget blev betydelig forøget. Efter denne Udvidelse optog Fabrikant F. Clausen Fremstillingen af finere Chokoladesorter, deriblandt „Danica“-Chokoladen, til hvilken han købte Recepten paa Verdensudstillingen i Bruxelles i 1910, og som fik den bedste Modtagelse blandt Kunderne. De samme gode Resultater opnaaede han ogsaa for Fabrikens øvrige Afdelinger: Confekturer og Sukkervarer. Da Fabrikant F. Clausen døde i 1927, efterlod han sig en blomstrende Virksomhed, der var i Besiddelse af alle Muligheder for en fortsat Fremgang.

Efter Fabrikant Clausens Død blev Virksomheden omdannet til Familieaktieselskab med Direktør *August Clausen* som administrerende Direktør.

Direktør August Clausen er født i Skanderborg og gik i Byens Borger-skole. Efter Konfirmationen blev han sat i Lære i Aarhus hos Andreas Sørensen, Kolonial en gros, hvorfra han blev udlært i 1898. Derefter fik han Stillingen hos sin Broder og arbejdede her baade paa Kontoret, Lageret og som Repræsentant i de følgende 25 Aar. I 1923 gjorde han sig selvstændig og begyndte Forretning i Bageriartikler og Kolonial en gros. Virksomheden udviklede sig megt lovende, men grundet paa Fabrikant F. Clausens pludselige Død blev han opfordret til at føre Fabriken i Aarhus videre.

Der er kun gaaet 6 Aar siden Direktør August Clausen overtog Ledelsen, men i den Tid har han forstaaet at føre Virksomheden videre — i den gamle Aand og under F. Clausens gamle Motto: „Altid at byde Kunderne en Fordel“.

Med 500 Mennesker i Arbejde gaar Fabriken, der stadig forsynes med de nyeste og bedste Maskiner og moderniseres efter Tidens Krav, nu for fuld Kraft ind i Fremtiden.

KAJ FRITZ CRONE

Fot. Elfelt

KAJ FRITZ CRONE

(A/S „CROWN GUMMED PAPER“, KØBENHAVN)

Født 20. Juli 1890 i København. Søn
af Papirhandler Vald. Crone. Adm.
Dir. for A/S „Crown Gummed Paper“
fra 1931.

SIKKER og selvstændig har *K. F. Crone* ryddet sig Vej gennem Tilværelsen. Det var ikke et bestemt Maal, der ved rige Løfter skabte hans usædvanlige Kraft og Udholdenhed, men en stærk naturlig Fremdrift og en Glæde ved selve Arbejdet som saadan. Disse Egenskaber i Forbindelse med et klart Blik for det aktuelle var de væsentligste Faktorer i Opbygningen af Crones kendte Firma, A/S Crown Gummed Paper.

Crone gik i Skole paa Ordrup Kollegium indtil sit 15. Aar og blev saa sat i Lære i en bl. Papirhandel i Provinsen. Efter udstaaet Læretid besluttede han paa egen Haand at rejse til Amerika, og kort Tid efter var han — 18 Aar gammel — undervejs til U. S. A. som Messemand ombord. Her var han saa i godt og vel 7 Aar. De første 5 Aar var rige paa Afveksling og rige paa Arbejde, men Crone havde været forberedt paa det værste og gik ikke uden om Slid og Slæb, blot det bød ham den mindste Mulighed for at slaa sig igennem. Den ene Uge lagde han Ryggen til de tunge Kulsækkes sorte Lærred, den næste manøvrerede han som Tjener let og elegant mellem Rækker af hviddækkede Borde. Saa fristede han Livet som Bud, som Kusk, saa som Lagermand og paa Kontor, ja, der var praktisk talt intet af den Slags Arbejde, han ikke prøvede, men det var dog Aar, der gav større Udsyn og dybe Livserfaringer. Saa blev Crone imidlertid syg, og i 1916 maatte han rejse tilbage til Danmark for helt at overvinde Følgerne heraf. Her kom han saa efter kort Tids Forløb ind i Faderens Papirhandel, Firmaet Vald. Crone, hvor han som Repræsentant hurtigt oparbejdede en ny, betydelig Kundekreds for den gamle Virksomhed. I 1921 be-

gyndte K. F. Crone saa for sig selv under sit eget Navn med Salg af alt indenfor Papirbranchen. I denne Periode syslede han med Tanken om at skabe noget nyt indenfor Indpakningens Omraade i Forbindelse med Reklame, et Felt, som altid havde haft hans største Interesse. Ved et rent Tilfælde fik han Kendskab til de amerikanske Fugtemaskiner til Klæberuller, en Erstatning for Sejlgarn, og dette gav saa Stødet til, at han for Alvor tog hele dette Spørgsmaal op til Behandling, og i den følgende Tid arbejdede han stærkt for at introducere denne moderne Pakkemethode her i Landet.

I 1931 var han naaet saa vidt i sine Bestræbelser, at han fik dannet et Aktieselskab under Navnet A/S Crown Gummed Paper, der skulde forhandle Fugtemaskiner og Klæbepapir herhjemme. Crone var selv den drivende Kraft i dette Foretagende og lagde et stort Arbejde i at gøre de Handlende opmærksomme paa Fordelene ved denne nye Metode udfra sit overbevisende Motto: System Crown er Økonomi, Garantilukke, Reklame.

Man begyndte med at sælge de amerikanske Maskiner, men siden Foråret 1933 er man gaaet over til selv at fremstille en dansk automatisk Maskine, samt flere andre Modeller i billigere Udførelse til samme Formaale. Dernæst blev der i de nye Lokaler paa Finsensvej 39 oprettet et eget Trykkeri med specielle Skæremaskiner, hvor man udelukkende anvender dansk gummeret Papir, der forøvrigt i det nye Aar vil blive fremstillet paa egen Fabrik, da et større Gummeringsanlæg er bestilt og vil komme i Gang i Januar Maaned. Fabrikant Crone har lagt særlig Vægt paa den reklame-mæssige Side af Sagen, og ved stadige Forbedringer og originale Ideer er man nu naaet længere frem paa dette Omraade end Fabrikerne i Udlandet.

Efterhaanden er det blevet en meget udbredt Artikel, der anvendes i utallige Forretninger og som stadig vinder flere Tilhængere. Da det er den eneste danske Fabrik paa sit Felt, er Virksomheden selvsagt i rivende Udvikling og maa udnytte sin fulde Produktionsevne for at kunne tilfredsstille Efterspørgslen. Fra tidlig til sent deltager Direktør Crone selv i dette forcerede Arbejde, hvis Tempo minder om Aarene i U. S. A. — det rette Tempo for en moderne Fabrik.

HOLGER NIELSEN og J CURTH

(DUKKE- OG STOFDYRFABRIKEN „NIELCURT“, KØBENHAVN)

ET typisk Eksempel paa, hvorledes de nuværende Handelsforhold har begunstiget en i sig selv sund og naturlig dansk Produktion til Afløsning af tidligere udenlandsk Eksport, finder man indenfor Legetøjsindustrien.

Firmaet *Nielsen & Curth* blev grundlagt i 1926 som Agentur og en gros Forretning i Legetøj, Køkkenudstyr og Galanteri af udenlandsk Fabrikat. Ved personlige Rejser overalt i Danmark og Norge skaffede Indehaverne sig lidt efter lidt en god Kundekreds, der ved reel Behandling og imødekomende Forstaaelse snart følte sig stærkt knyttet til Firmaet. Men da Kronen forlod Guldet og Valutaforholdene efterhaanden skabte betydelige Vanskeligheder, opstod uvilkaarlig den Tanke at fremstille Legetøjet herhjemme.

I Begyndelsen af 1932 begyndte man at fabrikere Dukker og Plydsdyr paa en Fabrik i Lille Kongensgade, Dukke- og Stofdyrfabriken „Nielcurt“. Forsøget blev til en stor Sukces og en af Aarsagerne til den over Forventning stærke Fremgang, Firmaet paa kort Tid kunde opvise. Den tidligere Import er nu næsten helt og holdent afløst af de danske Varer.

Interessen blev nu ogsaa koncentreret om specielt Sverige og Norge, og i disse Lande erhvervedes snart en god Kundekreds, særlig i Plydsdyr. Dansk Legetøj er saaledes godt paa Vej til at blive en Eksportvare.

Sammen med Fabrikant Harald Paulsen, der ogsaa er Specialist i Legetøj, startede man tillige i 1932 en Fabrik for Fremstilling af Trælegetøj — Legetøjsfabriken „Tax“ i Holte. Man regnede med de bedste Udviklingsmuligheder for den nye Virksomhed og ansatte derfor straks fra Begyndelsen

J. CURTH

Fot. Elfelt

10 Mand ved Fabriken, og Beregningerne holdt Stik. Det var egne Modeller, der blev sendt ud, og de fik en straalende Modtagelse.

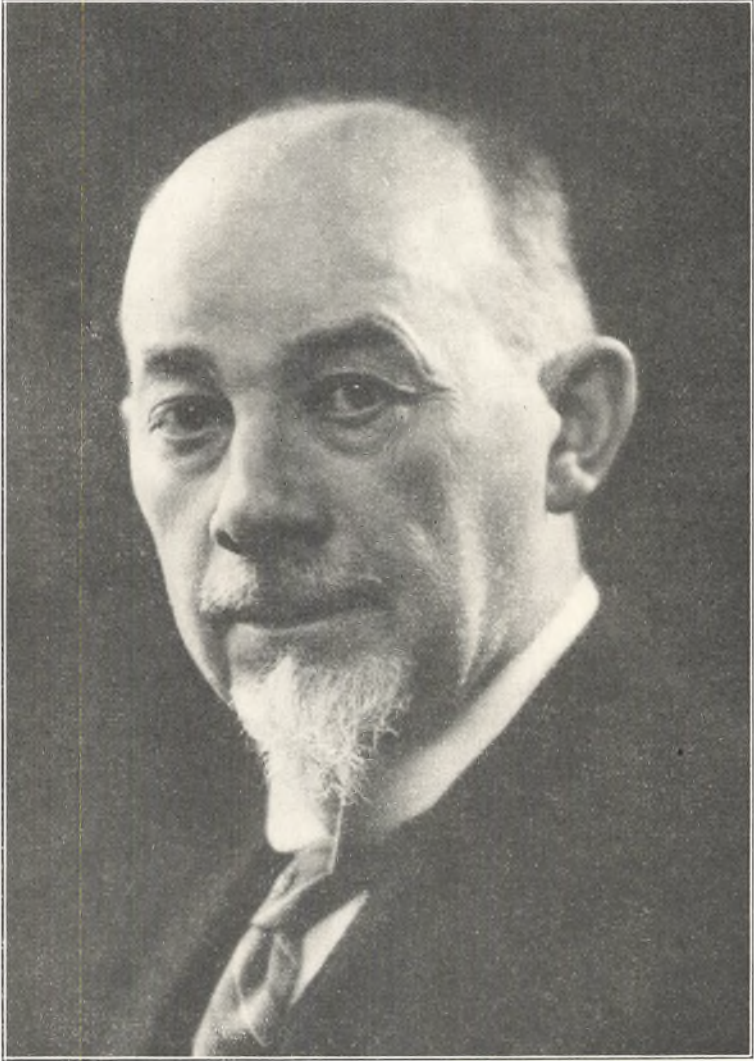
Harald Paulsen er uddannet som Isenkræmmer og rejste i mange Aar for „Concentra“. Han er nu den tekniske Leder af Fabriken „Tax“ og har ved sin Dygtighed, Opfindsomhed og klare Blik for det aktuelle sin store Andel i den Sukces, Firmaets Trælegetøj alle Vegne har opnaaet.

Holger Nielsen er født den 22. Juli 1890 paa Frederiksberg som Søn af Gaardejer L. Nielsen. Umiddelbart efter Sønnens Fødsel flyttede Gaardejeren ned i Nærheden af Store Hedinge, og Holger Nielsen fik den nødvendige Skole-Undervisning paa Stedets Landsbyskole.

Allerede i Drengesaarene ytrede han Lyst til Handelen og kom i Lære hos Fabrikant og Isenkræmmer Johs. Bertelsen i Køge, hvor han efter 4 Aars Læretid fortsatte som Kommis indtil 1910. Han var saa ansat i forskellige Isenkramforretninger i Provinsen. I 1919 blev han Rejsende for „Concentra“ først et Par Aar her i Danmark og sener 5 Aar i Norge.

J. Curth er født den 10. Marts 1895 i Aabenraa (Sønderjylland), besøgte Kommuneskolen og kom som 15aarig i Isenkramlære hos Johannes Paulsen, Aabenraa. Efter endt Læretid ansat som Kalkulator i Engros-Firmaet Johannes Topf, Husum a/d N. Deltog paa tysk Side 3½ Aar i Verdenskrigen i Frankrig og Belgien. Ved Revolutionens Udbrud laa Curth mellem Verdun og Laon. Hjemturen foregik til Fods gennem Sydspidsen af Belgien og tværs igennem Luxemborg for atter at møde hos Topf i Husum d. 5. Decbr. 1918.

Den 1. Marts 1920 tog Curth til København for at tiltræde en Stilling som Rejsende i Firmaet „Concentra“. Ubemidlet, med et Fotografiapparat som Pant for den første Uges Kost, startede Curth i Danmark. Seks Spare- og Rejseaar gav Driftskapital og Erfaringer, som kunde bruges i det nye Firma Nielsen & Curth, som startedes 1. Januar 1926.

I. P. DAHL-JENSEN

Fot. Elfelt

I. P. DAHL-JENSEN

(DAHL-JENSENS PORCELÆNSFABRIK, KØBENHAVN)

Født 23. Juli 1874 i Nibe. Søn af Snedkermester A. P. Jensen. Grundlagde Dahl-Jensens Porcelænsfabrik 1925.

LIGE siden det lykkedes den sachsiske Guldmager Böttzer i 1709 at finde Metoden til Fremstilling af Porcelænet, som man kendte fra Kina, der vaagede strengt over dets Hemmelighed, har Porcelænsfabrikationen spillet en betydende Rolle i alle Kulturstater. Allerede i 1750 paabegyndtes Porcelænsfabrikationen her i Landet, og som bekendt har vi altid indtaget, og indtager stadig, en meget fremskudt Plads indenfor Porcelænsindustrien.

En af de Mænd, der har ydet en betydende personlig Indsats paa dette Felt i de senere Aar, er Billedhugger *Jens Peter Dahl-Jensen*, der nu er Ejer og Leder af den kendte Kunstporcelænsfabrik i Husum ved København, hvis Frembringelser er meget værdsatte paa det internationale Marked. Oprindeligt var det Meningen, at han skulde oplæres i sin Faders Fag, Snedkerhaandværket, og han blev derfor 14 Aar gammel sat i Snedkerlære i Aalborg. Her fik han ogsaa Lejlighed til at beskæftige sig med Billedskærerarbejde, og viste saa udprægede Evner, at der ikke var Tvivl om, at han burde gaa Kunstnervejen.

Efter udstaaet Læretid kom han da ogsaa ind til Hovedstaden og blev Elev paa Kunstakademiet og fik V. Bissen til Lærer.

I 1896 tog han ud paa en Studierejse i Udlandet, og ved sin Hjemkomst Aaret efter fik han Ansættelse hos Bing & Grøndahl. Her lagde han ikke blot store Evner for Dagen som Kunstner, — adskillige af B. & G.s mest populære Porcelænsfigurer er skabt af ham — men viste ogsaa administrative Anlæg, der bevirkede, at han blev udnævnt til Bestyrer af

Fabriken „Norden“ fra 1917 til 1925, da han oprettede sin egen Fabrik paa Frederikssundsvej 288. Han har stadig beskæftiget sig baade med kunstneriske og tekniske Opgaver. Samtidig med at han i en Aarrække har været fast Udstiller paa Charlottenborg af Skulpturarbejder baade i Porcelæn og Bronze, har han konstrueret en Række Maskiner og Apparater til Brug i Porcelænsindustrien, bl. a. en Maskine til Fremstilling af Telegrafisolatorer i Porcelæn.

I 1933 oprettede han tillige „Københavns Slibeskivefabrik“, der fremstiller Slibeskiver til Brug for Maskinfabriker, Finmekanikere og Glasslibere.

Fra Porcelænsfabriken i Husum har han oparbejdet en betydelig Eksport af Kunstporcelæn, Porcelænskulpturer og Stentøjsskulptur, bl. a. til Amerika. Hans Specialitet som Kunstner er de realistiske Dyreskulpturer i Porcelæn, et Felt indenfor hvilket han indtager en Førsteplads.

Fabrikant Dahl-Jensen er Medlem af Kommissionen til Bedømmelse af Svendeprøver i København.

„DE DANSKE SUKKERFABRIKKER“

P. DORPH BROAGER

Født 8. April 1874 paa Frederiksberg. Søn af Overlærer P. D. Broager. Direktør i „De Danske Sukkerfabrikker“ fra 1919. Medlem af Arbejdsgiverforeningens Hovedbestyrelse fra 1917. Medlem af Industriraadet fra 1921. Medlem af Statsprøveanstaltens Bestyrelsesraad fra 1916. R. af D.

ADOLF HANSEN

Født 15. Januar 1874 i Stege. Søn af Skibsfører Søren Hansen. Direktør i „De Danske Sukkerfabrikker“ fra 1919. R. af D.

CARL GAMMELTOFT

Født 26. April 1890 i København. Søn af Konferensraad C. Gammeltoft. Direktør i „De Danske Sukkerfabrikker“ fra 1919. Medlem af Sjø- og Handelsretten fra 1927. Medlem af Privatbankens Bankraad.

CARL MOURIER

Født 4. Juli 1877 i Viborg. Søn af Overretsassessor C. D. Mourier. Direktør i „De Danske Sukkerfabrikker“ fra 1919. Medlem af Bestyrelsen for Forsikringsselskabet „Danmark“.

SUKKERET, der nu er en af den daglige Husholdnings mest anvendte Varer, var helt ind i det 16. Aarhundrede en sjælden Luksusartikel, der forhandlede fra Apotekerne. Hvadenten det nu drejede sig om Sukkerkandis, som man fik fra Venedig, det saakaldte „Ladesukker“ eller „Sukker canari“ fra de canariske Øer, saa var det i alle Tilfælde et fuldt bearbejdet Importprodukt, der dengang anvendtes.

Først omkring 1620 oprettedes, støttet af den fremtrængende Merkan-tilisme — dansk Virksomhed paa dette Omraade i Form af en Raffineringsvirksomhed, som to Udlændinge, *Cuseort* og v. d. *Heyde* fik Privilegium til at drive, støttet fra Statsmagtens Side med 6 Aars Fritagelse for Næringsafgift og Told paa Raasukkeret. Dette og andre tilsvarende Tilløb endte ikke videre godt, og først da de store danske Handelskompagnier paa Afrika og Vestindien opstaar, begynder en hjemlig Raffineringsindustri for Alvor. I 1655 faar „Det afrikanske Kompagni“ et Privilegium for 20 Aar paa Sukkeraffinering, og Aaret efter køber Renteskriver *Jens Lassen* en Grund i Slots- holmsgade — morsomt nok forresten den samme Grund, hvor „De danske

Sukkerfabrikker“ nu har deres Hovedkontor, til Oprettelsen af et Raffinaderi. I det 18. Aarhundrede, Merkantilismens Storhedstid, i hvilken Kronen sætter et stort og maaltbevidst Arbejde ind paa at skabe og støtte dansk Produktion paa alle Omraader, kommer den danske Sukkerindustri Opblomstring, ikke mindst da vi ved Købet af St. Croix, der i 1794 var afhændet til den danske Stat, var gaaet ind i de raasukkerproducerende Landes Række.

I Slutningen af det 18. Aarhundrede raffineredes her i Landet aarlig 16 Mill. Pund Sukker, og Raffineringsindustrien spillede en overmaade stor Rolle i hele vor Økonomi, hvilket turde fremgaa klart af den Kendsgerning, at f. Eks. i 1782 udgjorde de vestindiske Produkter 85 pCt. af den samlede Udførsel fra København!

Men med Ulykkens Aar i 1807 og 1814 gaar ogsaa denne blomstrende Virksomhed til Grunde i den almindelige Sammenbrudets Malstrøm, der rev alle danske Stormagtsdrømme med sig. Medens der i 1780 var 20 anselige Raffinaderier alene i København, var der efter Krigen i 64 kun tre i hele Landet, og den danske Rørsukkerindustri synger da paa sit sidste Vers.

Men samtidig var man begyndt at øjne Mulighederne for en helt ny Art Sukkerindustri: Roesukkerindustrien. Allerede i 1811 sendte den tyske Opfinder *Achard* den danske Konge en Beretning om sine Resultater, og samtidig modtog Frederik VI en Indberetning fra Generalmajor Frederick Ahlefeldt-Laurvig til Tranekjær og Generalmajor Frederick Juel paa Thorseng, der allerede 1809 havde planlagt at raffinere Sukker af Runkelroer, og Kommercekollegiet faar Ordre til at tage sig af Sagen.

Der gøres et Forsøg, men da det er ret forhastet og ufærdigt, bliver Resultatet en Skuffelse. Sukkerroeproduktionen udvikler sig imidlertid i Tyskland og Frankrig, og da den store Omlægning af vort Landbrug tager Fart efter 64, begynder man atter at beskæftige sig med Problemet Roesukker.

I 1872 lagdes Grundstenen til „Sukkerfabriken Lolland“, der skabtes af de to Brødre Johan Ditlev og Erhard Frederiksen. Vanskelighederne ved at oparbejde en ny Industri, der krævede et stort Pionerarbejde blandt Landmændene, var imidlertid større end de to Brødres økonomiske Kræfter kunde magte, og fem Aar efter Starten maatte de med Tab af hele deres Formue

forlade Virksomheden. Tietgen sørgede senere for, at Erhard Frederiksen igen blev knyttet til Sukkerindustrien, indenfor hvilken det timedes ham at gøre en stor Indsats senere, medens Broderen brød sig en Bane i Amerika i Osteløbefabrikationen.

Samme Aar som den hollandske Fabrik blev grundlagt, oprettedes — den 20. April 1872 — Aktieselskabet „De danske Sukkerfabrikker“. Sjælen i dette Foretagende var det danske Erhvervsliv endnu uoverstraalede Stormand *Tietgen*. En Kreds af interesserede indenfor „det store Hartkorn“, bl. a. Lensbaron T. Reedtz-Thott til Gaunø, Kammerherre Sehested-Juul til Ravnholt og Godsejer H. P. Ingerslev til Marselisborg havde længe søgt at interessere Tietgen for Sagen, men selv om han godt saa dens Betydning, saa han ogsaa Vanskelighederne, bl. a. ved at optage Konkurrencen med den udenlandske Produktion, der havde Aars Erfaringer og stor Kapital bag sig, og som man ikke turde vente distanceret af nogen Støtte fra Staten, der var altfor interesseret i Sukkertolden, der udgjorde helt op til 30 pCt. af alle Toldindtægterne.

Først da det var lykkedes Tietgen at vinde den største Raffinaderivirksomhed „Phönix“s Ledelse, Direktionen for Firmaet H. Puggaard, for Planen, skred man til dens Virkeliggørelse. Det nydannede Selskabs Kapital ansattes til 5 Millioner Rigsdaler. Som Overkemiker ved Virksomheden ansattes G. A. Hagemann. Allerede 16. November 72 nedlagdes Grundstenen til den første Roesukkerfabrik i Odense, der var valgt fordi de første Undersøgelser havde vist Fyn som det bedst egnede danske „Sukkerland“.

I Selskabets 5 første Driftsaar var dets Produktion kun ca. 1¹/₂ Million Pund aarlig, medens Landets Sukkerforbrug var ca. 48 Millioner Pund, og Vanskeligheder af forskellig Art viser sig at have tørnet sig op paa den nye Produktions Vej.

Men saa sætter Omlægningen af Landbruget under Pres af Kornprisernes voldsomme Deroute for Alvor ind, og Roernes Betydning øges. Dette skabte Basis for Sukkerproduktionens store Fremstød, der fra nu af markeres ved at den ene Fabrik oprettes efter den anden, og det lykkedes at ride den store Storm af, der gik hen over al Sukkerproduktion i Aarene omkring 1884,

da Priserne pludselig sank med katastrofal Fart, og de senere store internationale Vanskeligheder for denne Produktion.

Ogsaa Verdenskrigens vanskelige Passager kom man, takket være en klog og forudseende Ledelse, heldigt igennem, saaledes at „De danske Sukkerfabrikker“ i Dag staar som et af vort Lands allerstørste Industrivirk-somheder, hvis national-økonomiske Betydning ikke blot maales i de Million-beløb, der er sparet i Form af Hjemmeproduktion i Stedet for Import, og de vældige Summer, der er udbetalt i Arbejds løn o. lign., men ogsaa — og ikke mindst — maa søges i den Betydning for hele det danske Landbrug denne Industri har haft. Den staar som et stolt Monument for Kræfternes Sammenspil i vort Lands økonomiske Husholdning — og for de fremsynede Mænd, der satte Penge og Arbejde ind paa at skabe og videreføre den.

Den nuværende Bestyrelse for Selskabet, — hvis Aktiekapital nu er 22^{1/2} Million Kroner — bestaar af Professor *N. J. Bjerrum*, Godsejer *L. G. F. Wilhelm*, General *T. Grut*, Dir. *N. O. Hofman-Bang*, HRSagf. *I. Komdrup*, Ing., Dr. techn. *Rud. Christiani*, Godsejer *K. Langkilde* og Bankier *P. O. Hagemann*.

Direktionen bestaar af Direktørerne *P. D. Broager*, *C. Mourier*, *C. C. Gammeltoft* og *Ad. Hansen*.

BENNY DESSAU

(A/S „DE FORENEDE BRYGGERIER“ OG „TUBORGS FABRIKER“,
KØBENHAVN)

Født 15. Januar 1868 i Horsens. Søn af Mægler Salomon Dessau. Direktør for „Tuborg Fabriker“ 1894 og for „De forenede Bryggerier“ 1899. Formand i Bryggeriforeningen og Mineralvandsfabrikanternes Forening. Formand for Industriforeningens Bestyrelse og Industriraadet 1924—26. Næstformand i Privatbankens Bestyrelse. Formand for Kunstindustrimusæets Bestyrelse og Tuborgfonden m. m. K1. DM. p. p.

SELV om det er overdrevet, naar det siges i den gamle, velkendte Vise fra Klubtiden, at „om Hundred Aar er alting glemt“, saa er det dog givet, at Tiden med en bred Gestus sletter meget af det, der forekommer Samtiden stort.

Historiens Perspektiv forskubber Værdierne, og lader mange af de kendte Navne forsvinde i Glemsel.

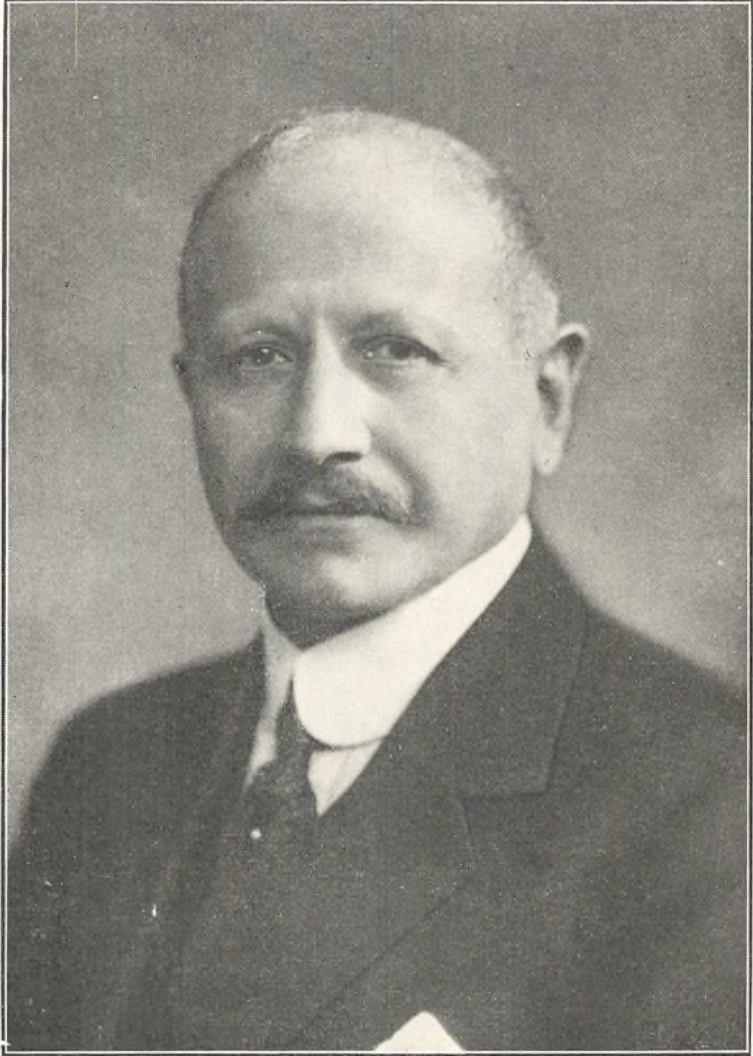
Til Gengæld vil de, der bliver staaende, tegne deres Profil endnu skarpere mod Tidsbaggrunden.

Og selv i Samtiden kan man med Sikkerhed forudsige om enkelte, at det vil blive deres Lod, at de vil blive staaende i vor Tids Historie, naar den engang tager Form.

Det er Folk som *Benny Dessau* og *Chr. H. Olesen* — for blot at tage to af de Navne, der straks dukker frem, naar man gaar ind paa denne Tankebane.

Selvom Benny Dessau ubestridt indtager en Førerplads indenfor de danske Industrifolks Kreds, har han aldrig formummet sig bag nogen „monumentagtig“ Fjernhed.

Han staar lige midt i det levende Livs Strømme, midt i Hverdagen med dens Arbejde, dens Bekymringer, dens Glæder. Man kan finde ham paa den vældige Bryggerivirksomheds Kontor — og vel at mærke finde og tale med *Manden selv* og ikke en Garde af Sekretærer, — man kan træffe ham til

BENNY DESSAU

Møder i en af de utallige Raad og Komiteer, han har Sæde i, og som beskæftiger sig med en af de utallige kulturelle eller sociale Opgaver, som denne mærkelige, alsidige Mand paa en for andre uforklarlig Maade faar Tid til at vie Arbejde og Interesse — eller man kan møde ham i Det kgl. Teaters Parket altid har han Raad til et Smil og Tid til nogle Ord, og altid er hans Tanker beskæftigede med Dagens Problemer. Han har en Aands-Vivacitet og en accumuleret Energi som faa, — og hans Horisont er vid.

Benny Dessaus Position som den *store* Industrimand er saa almenkendt, at de fleste som en Selvfølge gaar ud fra, at saadan har det altid været. Men det er nu ingenlunde rigtigt. Benny Dessau er nok udgaaet fra et *godt* Hjem, men ingenlunde fra et *rigt* Hjem.

Da hans Fader, Mægler Salomon Dessau i Horsens, afgik ved Døden Aaret efter hans Fødsel, efterlod han ikke sin Enke mere, end at en Indsats af Dygtighed og Sparsommelighed fra hendes Side var nødvendig, for at Børnene kunde faa en god, solid Uddannelse. Og det *fik* de, for gamle Fru Dessau var en overmaade dygtig Dame, fra hvem de fire Sønner, der alle er naaet frem i forreste Række, hver paa sit Omraade, har taget en fast Vilje og et sundt, klart Omdømme i Arv.

Da der ikke var Raad til at lade den yngste Søn Benny følge sit Ønske om at blive Polytekniker, blev han sat i Købmandslære, efter at han havde taget Præliminæreksamen. Han arbejdede først hos Oscar Prior og senere hos Beckett og Meyer, — og derpaa drog han til Hamborg og London for at fortsætte sin Uddannelse der.

Da han kom hjem, blev han kun 23 Aar gammel Prokurist paa Tuborg, som den fremragende Erhvervsmand Philip W. Heymann — der senere blev hans Svigerfader — havde grundlagt. Da Heymann tre Aar senere døde, var Dessau selvskrevet til Direktørposten.

Den vældige Udvikling, der er foregaaet paa Tuborg, — Udviklingen til et *Verdensfirma* — er sket under Benny Dessaus Ledelse.

Selvom det er hans Livs Hovedværk, saa maales Benny Dessaus Betydning for dansk Erhvervsliv dog langt fra alene dermed. I en Række andre

store Foretagender har hans Indsats af Viden og Indsigt haft afgørende Betydning, og hans Vilje præget Udviklingen.

At han ikke blot har en fremskudt Plads, men ogsaa en *blivende* Plads i den danske Industris Historie, herom kan der ikke herske delte Meninger.

Hvor stor en nationaløkonomisk Betydning de Virksomheder har, som Benny Dessau staar i Spidsen for, kan man danne sig et Indtryk af, naar man hører, at alene Tuborgs Fabriker siden Ølskattens Indførelse i 1891 har betalt over 160 Millioner i Skat til Staten. Sammenlagt kan man regne med, at Tuborg f. T. betaler ca. 13—14 Millioner i Skatter om Aaret.

Det afgørende Fremstød for Tuborgs Fabriker, der som Aktieselskab blev oprettet 13. Maj 1873 med Philip W. Heymann som primus motor og med Bryggeriet som kun et enkelt Led i en Kæde af Virksomheder ved Tuborghavnen, skete da Bryggeriets første Bygmester, Hans Bekkevold, fremstillede det første Øl af den lyse Pilsner-type her i Landet. At man stadig kan fortsætte den Linie, der staar i Udviklingens Tegn, fremgaar alene af den Kendsgerning, at der i 1931—32 blev anvendt 3 Millioner Kroner til Nyanlæg, og Aaret efter yderligere 2 Millioner. Selve Produktionsstigningen fremgaar med al ønskelig Klarhed deraf, at medens man i det første Driftsaar producerede 15,500 Hektoliter Øl, var Produktionen i Driftsaaret 1932 paa 450,000 Hektoliter, svarende til 129 Millioner Flasker. Siden Bryggeriets Stiftelse er der af danske Landbrugsprodukter købt for 49 Millioner Kroner, til Haandværk og Industri er der udbetalt 96 Millioner og i Arbejds løn 109 Millioner.

Det er ogsaa værd i denne Forbindelse at notere, at af de vældige Summer Tuborg hvert Aar udbetaler, gaar de 98 Procent til Indkøb af danske Varer og til dansk Arbejds løn — og at Eksporten andrager langt mere end de resterende 2 Procent.

Til Komplettering af Billedet af denne store Industrivirksomhed og dens Leder tjener den Oplysning, at der af det nylig oprettede Tuborgfond allerede i dets to første Driftsaar blev uddelt over 220,000 Kroner „til samfundsnyttige Formaal, særlig til Støtte for dansk Erhvervsliv“, som det hedder i Fundatsen.

EINAR ROED DRAGSTED

Født 26. Oktober 1887 som Søn af Hofjuvelerer F. Dragsted.

(„E. DRAGSTEDS SØLVVAREFABRIK“, KØBENHAVN)

SAA langt tilbage som til Midten af det forrige Aarhundrede har Navnet Dragsted været knyttet til de ædle Metaller og deres Forarbejdning. Det var i Aaret 1854, at Guldsmed Nikolaj Dragsted, der var født 1821 og døde 1898, startede en lille Virksomhed paa et Værksted i Laxegade og her paabegyndte Fabrikationen af Guld- og Sølvgenstande. Han kendte sit Haandværk til Fulkommenhed, og det varede da heller ikke mange Aar, inden han havde oparbejdet en betydelig Forretning i disse Artikler. Efter at Sønnen Frants og Alfred Dragsted, der var født henholdsvis 29. September 1852 og 9. Januar 1856, var blevet optaget i Firmaet i 1891, blev Butiken i Bredgade aabnet. Det stadig stigende Salg medførte, at Fabriken i de følgende Aar flere Gange maatte udvide, for saa tilsidst at flytte over i større og bedre egnede Lokaler i Dr. Tværgade 28. Men efterhaanden som Firmaet fik flere og flere Kunder over hele Landet og Forretningen i Bredgade udviklede sig, blev Pladsforholdene endnu en Gang for smaa, og i 1917 flyttedes hele Virksomheden til sit nuværende Domicil i Holbergsgade. I 1922 udskiltes Fabriken som en selvstændig Virksomhed og blev overtaget af Einar Dragsted, en Søn af Frants Dragsted, medens Broderen, Aage Dragsted, fortsatte Forretningen i Bredgade.

Fabrikant Einar Roed Dragsted er født i København og gik i Gammelholms Latin- og Realskole. Efter at have taget sin Præliminæreksamen i 1904 kom han i Sølvmedelære hos Faderen og frekventerede samtidig her-

med først Teknisk Skole i to Aar og var dernæst et Par Aar paa Kunstindustri-
museets Haandværkerskole. Sin Svendepøve bestod han i 1907 og fik ved
denne Lejlighed tildelt Sølvmedaille og Dahlhoffs Legat. Saa rejste han
til Dresden, hvor han i et Aar var ansat hos Marpes Nachf. og i Schwä-
bisch Gmünd hos Gebr. Deyhle, begge store Sølvvarefabriker. De næste tre
Aar tilbragte han i Paris, hvor han væsentligst arbejdede hos den kendte
franske Kunstner Jean Durrand, under hvis kyndige Ledelse hans kunst-
neriske Evner fik Lov til at udvikle sig paa rette Maade. Da han i 1912
atter vendte hjem, overtog han Stillingen som Driftsleder paa Værksted-
afdelingen i Faderens Fabrik. I 1917 blev han sammen med Broderen Aage
Dragsted optaget som Medindehaver af Firmaet. Aaret efter afgik hans
Onkel, Alfred Dragsted, ved Døden, og de to Brødre blev nu Indehavere
af den gamle kendte Virksomhed. Straks efter Overtagelsen udvidedes Fa-
briken betydeligt, og der blev gjort en særlig Indsats for at oparbejde en
Eksport, fortrinsvis af Tinvarer, hvilket ogsaa ret hurtigt lykkedes.

Fra 1922 førte Fabrikant Einar Dragsted saa Fabriken videre under
Firmanavnet Einar Dragsteds Sølvvarefabrik, og den er siden stadig gaaet
fremad. Lidt efter lidt har Fabrikant Dragsted optaget forskellige andre
Grene indenfor Metalvarebranchen, som f. Eks. finere Bronzevarer o. lign.,
og Fabriken kan nu beskæftige ca. 40 Mand. Der eksporteres stadig en hel
Del, selvom de vanskelige Forhold til en vis Grad har hæmmet denne Side
af Forretningen.

Firmaet har gentagne Gange udstillet og bl. a. opnaaet Guldmedaille
paa Udstillingen i Paris 1925 og i Philadelphia 1926.

Fjerde Generation arbejder paa at vise sine Evner, idet Fabrikant E.
Dragsteds Søn, Finn Dragsted, fik Svendebrev som Sølvmed forrige Aar
og nu er ansat paa Fabriken.

PETER DUE-PETERSEN

(A/S „S. FRICHS EFT.“, AARHUS)

Født 28. Maj 1870. Direktør i A/S Frichs
1912 og siden 1916 administrerende Direk-
tør. R. af D.

DEN tyske Ingeniør *R. Diesels* Opfindelse af en ny Eksplosionsmotor i 1897, der kom til at bære hans Navn ud over Verden, har virket revolutionerende paa en stor Del af Verdensproduktionen af mekaniske Kraftmaskiner, baade til Brug paa Landjorden og paa Søen.

Ikke mindst for den danske Maskinindustri fik denne Opfindelse blivende Betydning, og foranledigede omfattende Produktionsomlægninger. Paa Diesellokomotivernes Omraade maa her i første Række nævnes Firmaet Frich i Aarhus, og specielt da dets Leder, Ingeniør P. Due-Petersen, hvis personlige Indsats i denne Forbindelse sikrer ham en blivende Plads i den danske Industris Udviklingshistorie i vort Aarhundredes første Halvdel.

Peter Due-Petersen er født i Fredericia som Søn af Maskinfabrikant N. C. Petersen. Forældrene flyttede til Svendborg, hvor Due-Petersen kom i Skole og siden tog Præliminæreksamen. Efter at have udstaaet Læretid hos Faderen, rejste han til København, hvor han tog begge Maskinisteksaminer og fortsatte derefter til Tyskland, hvor han tog Maskiningeniør-Eksamen. Arbejdede saa som Ingeniør paa forskellige større Fabriker i Tyskland og England, indtil han i 1896 fik tilbudt Stillingen som Overingeniør hos S. Frichs Eftf. i Aarhus. Da Firmaet i 1912 blev omdannet til Aktieselskab, udnævntes Due-Petersen til administrerende Direktør.

Blandt A/S Frichs Specialiteter staar Diesellokomotiverne i første Række og den Førerstilling, Firmaet indtager paa dette Omraade, skyldes først og

PETER DUE-PETERSEN

fremmest Direktør Due-Petersen, hvis geniale Kombination af Damplokomotiv og Dieselmotor, der i mange Aar udgjorde Hovedbestanddelen af Virksomhedens Fabrikation, blev Grundvolden for denne verdenskendte Produktion. Men der laa Aar mellem Tanken og det færdige Værk, som det i Dag sendes ud i Verden, Aar med utallige Skuffelser, der dog stadig lod en Mulighed staa aaben. Og Direktør Due-Petersen er ikke den Mand, der giver op for Modgang, saa længe der blot er det mindste Haab. Al sin tekniske Snille, sin Energi og Udholdenhed satte han dengang ind paa denne ene Opgave, han opflammede sine Medarbejdere til at gøre mere end deres yderste, indtil en skønne Dag Maalet var naaet — og nu løb Rygtet Jorden rundt og bragte Bud om dansk Initiativ og dansk Arbejde. A/S Frichs' største Leverance til Udlandet er, som bekendt, gaaet til de siamesiske Jernbaner, et Bevis for den Opmærksomhed og Interesse Diesellokomotiverne har vakt Verden over.

Siden 1912 har A/S Frichs været Eneleverandør af Damplokomotiver til D. S. B. og siden 1925 ogsaa af Diesel-Lokomotiver og -Vogne.

Direktør Due-Petersen er Medlem af Dansk Ingeniørforenings Bestyrelse, Medlem af Jern- og Metalindustriens Forretningsudvalg, af Foreningen af Fabrikanter indenfor Jernindustrien i Provinsen, af Bestyrelsen for Arbejdsgivere i Aarhus og af Standardiseringsraadet.

POUL EICKOFF

Fot. Elfelt

POUL L. EICKHOFF

(„J. G. A. EICKHOFFS MASKINFABRIK“, KØBENHAVN)

Poul F. L. Eickhoff. Født 30. Maj 1877 som
Søn af Gottfried Eickhoff.

DA den knap 40-aarige Værkfører J. G. A. Eickhoff i 1848 havde fuldført sit Mesterstykke, en Hurtigpresse — en af de første i Danmark — vandt han den største Anerkendelse fra alle Sider, og man opfordrede ham til at starte sin egen Virksomhed med Fabrikation af Bogtrykpresser som Speciale. Eickhoff, der stode paa sine Evner som dygtig Mekaniker, betænkte sig ikke længe og begyndte allerede samme Aar Fabrikationen i en Kælder i Nyhavn. Det var en beskedent Begyndelse, men Fabriken udviklede sig hurtigt til en betydelig Virksomhed og blev snart førende paa Bogtrykpressernes Omraade. I 1865 overflyttedes hele Virksomheden til sin nuværende Beliggenhed i Ejendommen Vesterbrogade 97. Fra 1855—85 byggede Fabriken yderligere bl. a. en Del Dampmaskiner, Lokomobiler og Dampkedler, et tydeligt Bevis for J. G. A. Eickhoffs omfattende Dygtighed og Initiativ.

I 1875 døde „Gamle Eickhoff“, æret og agtet for sin store Indsats i dansk Industri. Hans Sønner, Gottfried og Wilhelm Eickhoff, som var uddannet hos Faderen og i alle Aarene havde arbejdet ved hans Side, førte Firmaet videre. Virksomheden voksede og Markedet udvidedes efterhaanden til at omfatte hele Skandinavien. Ogsaa til Rusland og Sibirien oparbejdedes en betydelig Eksport. I Aarene 1878—1908 fremstillede man foruden Specialmaskinerne ogsaa Gas- og Petroleumsmotorer og opførte Dowson-Gasværker efter Gasmotorenfabrik Deutz's Patent.

AXEL EICKHOFF

Fot. Elfelt

Under Verdenskrigen — i 1916 — trak begge Brødrene sig tilbage. Yngre Kræfter maatte tage Kampen op med alle de Vanskeligheder, der brød frem af Tidens unormale Forhold.

Tredie Generation, cand. polyt. Gudfred Eickhoff og Poul Eickhoff, begge Sønner af Gottfried Eickhoff, traadte nu til og overtog Ledelsen og førte sammen Firmaet videre indtil 1927, da Fabrikant Gudfred Eickhoff udtraadte af Virksomheden.

Poul Eickhoff er født den 30. Maj 1877 og gik i Vesterbros Realskole. Da han var 15 Aar, kom han i Maskinlære paa Eickhoff's Fabrik og fik sit Svendebrev i 1897. Samtidig læste han paa Teknisk Skole, hvorfra han, ogsaa i 1897 — kun 20 Aar gammel — tog sin Konstruktøreksamen. Efter 1 Aars Ansættelse i Gasmotorenfabrik Deutz i Köln rejste han til Amerika og var et halvt Aar hos R. Hoe Pressworks i New York. Derfra tog han til Philadelphia, hvor han arbejdede et Aars Tid paa The Otto Gas-Engine-Works, og siden tog han Ansættelse som Konstruktør hos Walter Scott i Plainfield, N. J. i 18 Maaneder.

Veludrustet med Kundskaber og Erfaringer vendte han i 1901 tilbage til Danmark, hvor han straks blev ansat som Konstruktør i Firmaet. 12 Aar senere blev han Prokurist og i 1916 altsaa Medindehaver.

Ved store Udvidelser og Anskaffelsen af flere moderne og tidsbesparende Arbejdsmaskiner kom Fabriken i Løbet af kort Tid op paa den dobbelte Produktion i Sammenligning med Aarene før Krigen. En anden væsentlig Aarsag til denne stærke Stigning var de omkonstruerede og betydeligt forbedrede Modeller af Hurtigpresserne, som Fabriken dengang sendte ud paa Markedet, samtidig med at man begyndte Fremstillingen af flere nye Maskiner, bl. a. for Kartonnagefabrikation.

Salget har siden været i stadig Stigen. Den Eickhoff'ske Fabrik dækker nu et Areal paa godt og vel 1200 Kvadratmeter og Fabriksbygningernes samlede Længde er over 200 Meter. Firmaet afsætter sine Fabrikata — der stadig væsentligst omfatter Maskiner for de grafiske Fag og for Papirindustrien — til en stor Del af Europa. Den kendte Haandhurtigpresse er endog blevet en Verdensartikel.

Til Trods for de store Fordringer, Ledelsen af et saa omfangsrigt Foretagende stiller, har Fabrikant Poul Eickhoff faaet Tid til at gøre en virkelig Indsats i Lærlingspørgsmaalet. Hans dybe Forstaaelse af Mestrenes Ansvar overfor Lærlingen, og dennes Stilling saavel indenfor som udenfor Arbejdspladsen, har betydet overordentlig meget for den Udvikling, som i de sidste Aartier er foregaaet paa dette Felt. Fabrikant Eickhoff staar nu som Næstformand i Lærlingeforeningen og i Administrationen af Nørresøgades Lærlingehjem, og er desuden Tilsynsførende for og Bestyrelsesmedlem i „Fredenshus“ i Østre Allé.

Yderligere er Fabrikant P. Eickhoff betroet Hvervet som Formand i De Grafiske Fags Leverandørforening, og endelig har han som Medlem af Frederiksberg Ligningskommission faaet Lejlighed til at udnytte sin Indsigt og sine Kundskaber i Offentlighedens Tjeneste.

Den 1. Januar 1927 blev Ingeniør Axel Eickhoff optaget som Medindehaver af Firmaet.

Axel Eickhoff er født den 2. Marts 1895 som Søn af Fabrikant Wilhelm Eickhoff og Hustru, og er saaledes Fætter til Poul Eickhoff. Han fik sin Skoleuddannelse i Vestre Borgerdydskole, hvorfra han i 1912 blev Student. Efter at have studeret ved Polyteknisk Læreanstalt, hvorfra han i Januar 1919 tog Eksamen som Maskiningeniør, rejste Axel Eickhoff til Amerika, hvor han opholdt sig i 4 Aar. Først arbejdede han et Aars Tid som Maskinarbejder paa Pratt & Whitneys Værktøjsmaskinfabrik i Hartford, Conn., og var derefter ansat som Konstruktor og Ingeniør ved forskellige Maskinfabriker, bl. a. New London Ship & Engine Works og Babcock Printing Mress Mfg. Co. og fik saaledes en alsidig praktisk Uddannelse og Kendskab til moderne Fabrikationsmetoder.

I 1923 vendte Axel Eickhoff tilbage til København og ansattes som Ingeniør hos J. G. A. Eickhoff, hvor han fik Lejlighed til at udnytte de indhøstede Erfaringer paa bedste Maade, dels ved Konstruktion af nye Maskintyper og dels ved yderligere Forbedring af de eksisterende Modeller. I 1927 blev Fabrikant Axel Eickhoff, som nævnt, optaget som Medindehaver og Medleder af J. G. A. Eickhoff's Maskinfabrik.

OSKAR EKMAN

(„NORDISK ELEKTRICITETS SELSKAB“, KØBENHAVN)

Født 13. Oktober 1885 i København som Søn
af Grosserer O. Ekman. Indehaver af N. E
S. fra 1913. M. I. F.

I 1907 begyndte 2 Mekanikere J. P. Jakobsen og H. F. Jensen under meget primitive Forhold en Fabrikation af Trappeautomater ude i Brønshøj.

Trappeautomaterne fik en stor Succes, og Virksomheden blev i 1908 udvidet og flyttet til en Kælder i Mikkil Bryggersgade. Samme Aar fik Firmaet Navnet Moderne Mekanik, der blev anmeldt til Firmaregistret den 12. November 1908.

Dette Firmanavn blev nogle Aar senere ændret til Nordisk Electricitets Selskab, almindelig kaldet N. E. S.

I 1911 maa Fabriken atter udvides, og den flyttes til en Baggaard i Vesterbrogade 80, hvor man paabegynder en Massefabrikation af elektriske Afbrydere.

I Marts 1913 beslutter Jakobsen og Jensen at ophæve Samarbejdet, da Jensen gerne vilde kaste sig over Fabrikationen af Værktøjer, som han havde ganske særlige Evner for.

Oskar Ekman bliver paa dette Tidspunkt Medindehaver og Eneindehaver nogle Maaneder senere, da Jakobsen dør pludselig efter en Operation.

Oskar Ekman er født i København den 13. Oktober 1885. Han blev Student fra Birkerød Skole i 1903 og cand. polyt. Elektroingeniør i 1909/1910. Efter et Par Aars Ophold i Udlandet blev han Kompagnon med Jakobsen, hvis Fabrikation han havde fulgt med Interesse.

I Efteraaret 1913 bygges nu en Fabrik i Tre Kronersgade, og denne udvidedes i 1918 og 1930.

OSKAR EKMAN

Fot. Elfelt

Krigen hemmede Firmaets tekniske Udvikling meget, men saa snart Forholdene atter blev normale, og de rigtige Raamaterialer og Halvfabrikata kunde fremskaffes, blev der arbejdet for fuld Kraft paa at naa hen til at fremstille i original Udførelse alle de Artikler, der bruges i en elektrisk Installation til Lys, Kraft og Varme.

N. E. S. har egne Salgsfilialer i Aarhus, Aalborg, Odense og Nykøbing F., og der findes Lager af dets Artikler hos Agenter i Amsterdam, London og Oslo.

N. E. S. beskæftiger nu ialt 200 Mennesker og giver indirekte Beskæftigelse til mange flere ved Køb af danske Halvfabrikata som Støbegods og Isolationsmaterialer.

Firmaets Prokurist, Ingeniør K. Løffler, M. I. F., har været ansat siden 1920, og Lederen af Konstruktionsafdelingen, Ingeniør J. Simonsen, har oprindeligt været Lærling i Firmaet og blev efter endt teoretisk Uddannelse atter ansat i Firmaet som Ingeniør.

Ingeniør Ekman er Medlem af Ministeriets raadgivende Udvalg for Elektricitetskommissionen og Medlem af Bestyrelsen i Foreningen af Fabrikanter og Grossister i den elektriske Branche.

VILH. TH. FISCHER

Fot. Elfelt

VILH. TH. FISCHER

(FIRMAET ALFRED BENZON, KØBENHAVN)

Født den 15. August 1877. Direktør for Firmaet Alfred Benzon 1926.

ANNO DOMINI 1536 oprettedes Svaneapoteket i København, men først i 1795, efter den store Ildebrand, blev det flyttet til Østergade, hvor det stadig er beliggende. Den 1. Januar 1849 blev det overtaget af Alfred Benzon, og fra denne Dato begynder Firmaet Alfred Benzon's Historie.

Samme Aar som Købet af Apoteket fandt Sted oprettede Alfred Benzon en en-gros Afdeling, samtidig med, at han paabegyndte Fremstillingen af kemiske og tekniske Artikler. I 1864 etableredes „Østergades Materialhandel“ og i 1877 „Teknisk Materialhandel“. Disse Nydannelser indenfor Firmaet gik Haand i Haand med stadige Ombygninger og Udvidelser, som fortsatte i de følgende Aar. Da Alfred Benzon købte Svaneapoteket var Omsætningen ca. 14.000 Rdl. og Personalet talte 10 Mand. Ved hans Død i 1884 var den samlede Omsætning steget til 1½ Million Kroner, og man beskæftigede ialt 120 Mand. Det var et storslaet Værk, Alfred Benzon havde skabt i de forløbne 35 Aar og som nu førtes videre af hans to Sønner, Alfred og Otto Benzon. Med de bedste Forudsætninger tog de to Brødre Arven op efter Faderen og forvaltede den med Indsigt og Dygtighed i den gamle Aand, men efter Tidens Krav. Navnlig Fabriken og en-gros Handelen udviklede sig stærkt i denne Periode, og der maatte opføres en Række større og mindre Tilbygninger, foruden at Maskinanlægget blev udvidet efterhaanden som man optog flere og flere Specialiteter, baade af medicinsk, diætisk-kemisk og farmaceutisk-teknisk Art. I 1908 nødvendiggjorde Forholdene Opførelsen af den stilfulde 7-Etagers Kontor- og Lagerbygning Sdr. Boulevard 7, der

staar for Nutiden som et værdigt Udtryk for Brødrene Benzons store Indsats i Firmaet.

Ved Apoteker Otto Benzons Død i 1926 indtraadte hans Søn, cand. pharm. Niels Benzon og hans Nevø Dr. scient. Boye Benzon som Medindehavere, og da Alfred Benzon døde i 1932, førte de begge Firmaet videre som Eneindehavere, samtidig med at Niels Benzon overtog Svaneapoteket. Ved Siden af d'Herrer Benzon staar Direktør Vilh. Th. G. Fischer som Leder af Firmaet.

Direktør *Vilh. Th. Fischer* er født i Rødkjær ved Esbjerg. I 1893 tog han Præliminæreksamen fra Randers Latinskole, hvorefter han blev Discipel paa Kgl. Frederiks Hospitals Apotek i København og i 1897 fik Medhjælpereksamen. Læste saa videre til Kandidateksamen ved Pharmaceutisk Læreanstalt og blev cand. pharm. i 1898. Fik derefter Ansættelse paa Svaneapoteket indtil 1901, da han blev Repræsentant for Firmaet Alfred Benzon, hvor han saa blev Prokurist i 1925. I 1926 udnævntes han som Direktør for Firmaet.

De sidste Aar har som de første staaet i Fremgangens Tegn, som har givet sig synlige Udslag i gentagne Udvidelser og Tilbygning af store Komplekser, ligesom Arbejdsstyrken nu omfatter 400 Mand. De fleste af Firmaets mange Afdelinger har deltaget i denne Udvikling, i Særdeleshed har de organo-terapeutiske Præparater været i stærk Tiltagen. Firmaet Alfred Benzon leverer til alle Apoteker i Landet — dets Navn er anset — dets Mærke velkendt.

P. A. FISKER

(A/S „FISKER & NIELSEN“, KØBENHAVN)

Født den 18. August 1875. Grundlagde Firmaet Fisker og Nielsen 1906. Indehaver fra 1910—20, derefter Aktieselskabets Direktør. R. af D.

NILFISK“s Skaber og Grundlæggeren af den danske Støvsugers Vædensry, Direktør P. A. Fisker, er Gaardmadssøn fra Skalmstrup ved Randers, hvor han blev født den 18. August 1875, og i hvis Landsbyskole han fik sin første Undervisning. 14 Aar gammel blev han anbragt ved Landvæsenet, men kunde ikke finde sig til Rette her. Forældrene sendte ham saa paa Gjenved Seminarium ved Horsens, hvorfra han 21 Aar gammel tog Skolelærereksamen. Han forsøgte sig nu som Lærer, men heller ikke her kunde han falde til Ro, og en skønne Dag brød han overtvært, opgav sin Stilling, drevet frem af den Interesse for Mekanik og Maskiner, som lige siden Barndomsaarene havde staaet for ham som det eneste attraaværdige. Det lykkedes ham at overbevise sin Familie om det fornuftige i denne Beslutning, og ved dens Hjælp blev han i Stand til at tage Eksamen som Elektrotekniker fra en Lærestalt i København.

Denne Eksamen skaffede ham ind i Firmaet Hassel & Teudt, hvor han arbejdede som Montør, samtidig med, at han passede sin Stilling som Lærer ved sin gamle Lærestalt. Det var en slidsom Tid, der dog ikke blev af lang Varighed. Gennem en af sine Venner fik han Tilbud paa en Stilling i U. S. A. og P. A. Fisker var ikke længe om at tage denne Chance, der bragte det store Udland indenfor hans Rækkevidde. Ankommet til Amerika var han først Montør ved en mindre Virksomhed, men blev snart efter ansat som Tegner og Prøvemester hos Roth Brothers, en Elektromotorfabrik i Chicago. Her udnyttede han enhver Lejlighed til at erhverve sig nye Kundskaber og Erfaringer og opnaaede da ogsaa at blive Konstruktør ved Fabriken inden han, tre Aar efter sin Ansættelse, besluttede at tage tilbage til Danmark. Paa

P. A. FISKER

Vejen hjem var han imidlertid saa heldig at faa Ansættelse som Ankervikler paa en stor moderne Elektromotorfabrik i Edinburgh og naaede da først hjem i Slutningen af 1904.

Efter et Aars Virke som Tegner og Konstruktør hos Thomas B. Thrige i Odense, rejste han til København, hvor han den 1. Februar 1906 paabegyndte en mindre Motorfabrikation paa Vesterbrogade 70. Samme Aar gik han i Kompagniskab med Værkfører H. M. Nielsen, som han kendte fra Thriges Fabrik, og det nye Firma fik Navnet Fisker & Nielsen. Han kastede sig specielt over Fremstillingen af smaa Elektromotorer, samt Ventilatorer og Køkkenelevatorer. Der blev taget fat med Liv og Lyst, en Mængde Arbejde kom fra Haanden, Ordrerne hobede sig op, og Forholdene blev for smaa og i 1907 maatte man flytte ud til større og bedre egnede Lokaler paa Nørrebro.

I 1909 tog Fisker & Nielsen Patent paa en Støvsuger, der filtrerede Luften gennem Vand. Da denne Model imidlertid ikke indløste de Forventninger, man havde stillet til den, blev den ombygget, og der blev nu indgivet Patentansøgning paa den Nilfisk, som efterhaanden udviklede sig til den nuværende uovertrufne Type: Den tavse Dansker.

I 1910 ophørte Samarbejdet mellem P. A. Fisker og H. M. Nielsen, og førstnævnte overtog Virksomheden alene.

Firmaet paabegyndte forskellige nye Fabrikationer, deriblandt først og fremmest Motorcyklen Nimbus, som i de faa Aar, den var fremme paa Markedet, vandt begejstrede Tilhængere, saavel blandt Fagfolk som hos det store Publikum. Men for ikke at sprænge Virksomhedens Rammer, maatte denne lovende Produktion indstilles igen. Sandsynligheden taler dog for, at den danske Motorcykle i nær Fremtid vil opleve en Renaissance.

Fisker & Nielsen har nu til Huse i det store Kompleks paa Peter Bangsvej 30 og beskæftiger her ca. 400 Mennesker. Desuden er der oprettet Datterselskaber i en Række Lande, f. Eks. England og Tyskland, der igen er opdelt i Distrikter med hver sit Salgskontor. Saaledes har England 30 Salgskontorer foruden Hovedkontoret i London og Tyskland 16 med Hovedkontor i Hamburg.

E. FLEURON

Fot. Elfelt

E. FLEURON

(A/S „DE FORENEDE AUTOMOBILFABRIKER“, ODENSE)

Født 7. November 1882 i København. Søn af
Chef for Orlogsværftets Maskinkonstruktions-
kontor Emil Thomas Fleuron. Adm. Dir. for
A/S „De forenede Automobilfabriker“ siden
1. Januar 1934.

AUTOMOBILFABRIKATIONEN i Danmark falder i to Hovedgrupper:
De udenlandske Firmaers Samlerfabriker, der beskæftigelsesmæssig set er en meget betydende Faktor i dansk Produktionsliv, og den egentlige danske Automobilfabrikation under Firmaet „De forenede Automobilfabriker“, Odense, der er skabt under Odenses store Industrimand, Thomas B. Thriges Auspicier ved en Sammenslutning af de tre Fabriker „Thriges Automobilfabrik“, „Jean“ og „Anglo Dane“.

„De forenede Automobilfabriker“, der arbejder med en Aktiekapital paa 2 Millioner Kroner, er oprettet i 1918. Bestyrelsen bestaar af Fabrikant Thomas B. Thrige som Formand, Direktør L. Ørnberg som Næstformand, Landstingsmand J. P. Stensballe og HRSagf. Alb. V. Jørgensen.

Thomas B. Thrige begyndte allerede saa tidligt som i 1909 at beskæftige sig med Tanken om at fremstille Automobiler, og i 1910 udskiltes Fabrikationen i en særlig Bygning, som opførtes paa et Areal Syd for den store Maskinhal paa Nørrebro i Odense.

Her paabegyndte man ogsaa Fremstilling af elektrisk drevede Automobiler, men opgav snart efter igen denne Fabrikation, da den ikke opfyldte de Forhaabninger, man havde stillet til den .

Derimod blev de almindelige Thrige-Automobiler straks fra Fabrikationens Paabegyndelse smukt placeret i Almenhedens Bevidsthed, bl. a. da de i 1912 opnaaede udmærkede Resultater i det jydsk Paalidelighedsløb.

Fra 1913 dreves Automobilfabrikationen som en selvstændig Virksom-

hed i en Fabrik, der var indrettet i den dertil erhvervede Rytterkaserne i Odense. I 1918 indgik saa Fabriken i den før omtalte Fusion med de andre to eksisterende danske Automobilfabriker og indgik i Firmaet „De forenede Automobilfabriker“, der siden har fremstillet de velkendte „Triangelvogne“. Under dette Mærke har dansk Automobilindustri siden da hævdet sin Standard paa en ærefuld Maade. Foruden Fabrikationen af svære Lastvogne gik man i 1921 ogsaa over til at fremstille motordrevne Jernbanevogne, hvoraf der er leveret ca. 150 siden da.

I 1927 fik Fabrikant Thrige atter fastere Tilknytning til denne Industri, idet han overtog en betydelig Aktiepost i „De forenede Automobilfabriker“. Med Udgangspunkt i Firmaets Konstruktion af Jernbanevogne tog Thrige denne Produktionsgren for Alvor ind i sin Interessesfære og erhvervede Vognfabriken „Scandia“ i Randers i 1930, hvorved selve Thrigefabrikernes Virkeomraade blev betydelig udvidet ved Fremstillingen af de elektriske Transmissioner, der skulde anvendes i Banemotorerne og de Sporvogne, man senere begyndte at fremstille.

Fabriken beskæftiger i Øjeblikket ca. 200 Mand.

Fra 1. Januar 1934 ledes „De forenede Automobilfabriker“ af Direktør *E. Fleuron*.

Direktør Fleuron fik sin første faglige Uddannelse paa Orlogsværftet, hvor hans Fader var Chef for Maskinkonstruktionskontoret. I 1909 blev han polyteknisk Kandidat fra Lærestalten i København og drog saa straks til Tyskland for at søge Videreuddannelse, specielt i Kedelbranchen. I 1924 vendte han tilbage til Danmark og overtog 3 Aar senere Direktørstillingen hos Brandt & Co. i Odense. Denne Stilling beklædte han, indtil han i 1932 blev ansat som teknisk Direktør for „De forenede Automobilfabriker“, hvis administrerende Direktør han saa blev i Januar d. A.

A/S O. FOSS

ODENSE

BLANDT Odense Bys Konfektionsfabriker indtager A/S O. Foss' Fabriker en fremskudt Plads, og dets Navn er indenfor Branchen kendt over hele Landet. Virksomheden blev startet i 1884 af Fabrikant O. Foss som Detailforretning med Salg af Forklæder, Kjoler, Bluser og Børnekonfektion som Specialiteter.

Kvantitativt set var Begyndelsen kun ringe, men kvalitativt stod Fabrikens Produkter meget høj og fandt derfor et større og større Marked, ogsaa udenfor Odense Bys Grænser.

Efterhaanden blev Fabrikationen saa stor, at man kunde forlade det detailmæssige og helt slaa sig paa Engros-Omsætningen. Samtidig med den skarpe Kursændring flyttede Virksomheden til bedre og mere moderne Lokaler i den gamle Rytterkaserne, hvorved man ogsaa sikrede sig Muligheden for yderligere Udvidelser.

I Aaret 1900 døde Grosserer O. Foss og Enkefru Foss drev Virksomheden videre indtil 1912, da hun afsted den til sine Sønner G. og E. Foss, der allerede i nogen Tid havde været ansat i Firmaet og havde erhvervet sig den bedste Indsigt i den Forretning, som de nu paatog sig Ledelsen af. Sammen med en Stab af dygtige og kyndige Medarbejdere førte Brødrene Foss deres Faders Livsværk videre ad de gamle, prøvede Baner. Efterspørgslen efter Fabrikens gode og anerkendte Varer steg fremdeles, Udvidelse fulgte paa Udvidelse, og det i Forvejen anseelige Antal Syersker maatte yderligere forøges.

Da G. Foss afgik ved Døden i 1913 førte Fabrikant E. Foss Firmaet vi-

dere som Eneindehaver, indtil han døde i Begyndelsen af 1927. Efter et Par Aars Forløb besluttede man at omdanne Firmaet til et Aktieselskab af privat Karakter med Frøken Mary Rahn som Direktør.

Nutidens mange mekaniske Hjælpemidler er naturligvis forlængst taget i Brug, og bag de gamle Mure arbejder nu de mest moderne Maskiner ved Fremstillingen af Firmaets mange Specialiteter, og Virksomheden er nu en af Provinsens største paa sit Omraade.

Fabriken, der først i 1918 og senere i 1924 blev udvidet ved Tilbygninger, er delt i seks Afdelinger, hver beskæftiget med sit specielle Felt, der kræver særligt uddannede Specialarbejdere. Fabrikationen omfatter Forklæder, Kitter, Damelinned, Kjoler, Skjorter og Bluser, samt Belægningsbaand.

Foruden et betydeligt Hjemmemarked har man oparbejdet en stor Eksport til Udlandet. Aftagerne er i det væsentlige Norge og Sverige, men ogsaa til Tyskland har man kunnet afsætte større Partier.

I Øjeblikket beskæftiger Fabriken ca. 110 Personer.

CARL GOTTLIEB

(„THOMAS THS. SABROE & CO.“, AARHUS)

Født den 10. Marts 1864 i Horsens. Søn af
Snedkermester Gottlieb. Direktør i A/S „Tho-
mas Th. Sabroe & Co.“ 1897, adm. Direktør.
Fra 1910 R. af D.

OPRINDELIG uddannet i Faderens Smedie i Horsens kom *Carl Gottlieb* som 20-aarig til København og fik Plads som Maskinarbejder hos „B & W“.

Han havde allerede som Lærling fulgt Undervisningen hjemme paa den tekniske Skole i Horsens, og samtidig med at han passede sit Arbejde hos „B. & W.“ om Dagen, læste han videre, da han kom til København og tog Maskinist-Eksamen. Efter et Par Aars Ansættelse paa Orlogsværftet fik han Tilbud om Stilling som Maskinmester og Konstruktor ved Kryolitbrudet i Ivigtut paa Grønland.

Da han efter et 3-aarigt Ophold der vendte tilbage tilbage til Danmark, fik han Ansættelse som Ingeniør hos Firmaet Frichs Eftf. i Aarhus, og i 1895 grundlagde han sammen med Thomas Ths. Sabroe en i Starten ret beskedene Fabrik til Fremstilling af Kølemaskiner og Mejerimaskiner, — en Virksomhed, der i Aarenes Løb er vokset sig stor og nu indtager en fremskudt Plads blandt de danske Erhvervsvirksomheder. I 1905, — Aaret efter at Direktør Gottlieb var blevet Eneleder af Firmaet — skete der en gennemgribende Omlægning af Produktionen, der kom til at faa overvældende Betydning for hele Virksomhedens Fremtid. Man opgav Mejerimaskinerne og koncentrerede sig om Køleanlægene. Og dermed havde man knyttet Produktionen til et Felt, hvor der skete flere ret store Fremskridt i de kommende Aar. Indenfor den enorme Udvikling, som Køletekniken er undergaaet i de

CARL GOTTLIEB

senere Aar, har Firmaet Thomas Ths. Sabroe gjort en meget stor og for dansk Industri hæderfuld Indsats. Det Renomme, de danske Kølemaskiner fra Sabroe nyder, blev allerede tidligt rodfæstet, ikke mindst da en Ekspertundersøgelse, der paa Det kgl. danske Landhusholdningsselskabs Foranledning blev foretaget ude paa Carlsberg Bryggerierne, fastslog disse Køleanlægs Overlegenhed over de samtidigt undersøgte, tilsvarende Systemer.

I Øjeblikket regner man med, at der er ca. 9000 Kølemaskiner fra Ths. Th. Sabroe & Co. i Anvendelse Verden over, hvoraf det ene Tusind er installeret paa danske Mejerier. Selv i det fjerne Østen har Firmaet Forhandlere og fra saa fjerntliggende Egne som Japan, Kina og hollandsk Indien indløber hvert Aar Ordre paa de danske Kølemaskiner, der overalt nyder det bedste Ry.

Selv har Direktør Gottlieb, der foruden at lede den store Virksomhed, ogsaa har beklædt forskellige Tillidshverv, som f. Eks. at have Sæde i Industriraadets Eksportudvalg, berejst hele Europa og Nordamerika for at skabe Marked og antage Forhandlere til sin store Virksomheds Produktion.

AAGE GRAM

AAGE GRAM

(A/S „BRDR. GRAM“, VOJENS)

Født 2. Februar 1879 i Kjøbenhoved. Søn af
Dyrlæge J. J. Gram.

GENFORENINGEN medførte ganske naturligt for en Række sønderjydske Virksomheder en gennemgribende Driftsomlægning. Man stod overfor et helt nyt Hjemmemarked, og den hidtidige Produktion egnede sig i mange Tilfælde ikke for det i samme Grad som for det tidligere tyske Marked.

Et af de Firmaer, der kom ind under den Nødvendighedens Lov, var det store Maskinfirma Brødrene Gram i Vojens, der oprindeligt havde fremstillet Mejerimaskiner som Hovedprodukt.

Det stod Ledelsen klart, da Genforeningen var fuldbyrdet, at de hidtil fremstillede Mejerimaskiner ikke var moderne nok for det danske Marked, og man omlagde da resolut Driften, idet man gjorde en hidtidig Biartikel, Køleanlæg og Køleskabe, med hvis Fremstilling Fabriken — omend kun i ringe Udstrækning — ogsaa havde befattet sig siden 1908, til Hovedprodukt.

Man fremstillede selv de nye Specialmaskiner, der var nødvendige, og foretog en stor Udvidelse af Virksomheden, og det viste sig ret snart, at Dispositionen var rigtig: det lykkedes paa kort Tid at oparbejde et stort indenlandsk Salg af Brødrene Grams Kølemaskiner og samtidig at skabe en Eksport til saa fjerne Stater som Indien, Czekoslovakiet, Argentina, Sydafrika, Holland og Polen m. m., foruden at man stadig havde gode Forbindelser paa det tyske Marked. Eksempelvis kan nævnes, at Halvdelen af det vældige Køleanlæg i Købbyens Salgsboder og Fabriksanlæg i København er leveret af Brødrene Gram A/S i Vojens.

Fabrikant Aage Gram, der er den store Virksomheds Leder, fik sin første praktiske Uddannelse hos Smedemester Niels Smidt i Søbækled og fortsatte den siden hos Firmaet Jensen og Olsen i Esbjerg.

I 1903 fik han Afgangsbetegnelse fra Konstruktørskolen i København og kom derpaa til de danske Mejeriers Maskinfabrik i Kolding.

I de 4^{1/2} Aar, Fabrikant Gram var ansat her, de sidste Aar som Chefkonstruktør, fik han et grundigt Indblik i Mejeritekniken og skabte derved et godt Grundlag for sit videre Arbejde i den Branche.

I 1907 gik han i Kompagni med sin Broder Hans Gram om Fabriken i Vojens.

Fabrikant Gram har ved Siden af det store Arbejde, som Fabrikation og Salg af de mange Køleanlæg har givet, haft Tid til at beskæftige sig med Samfundsopgaver — han har altid været en sikker Mand, naar det gjaldt om at hævde vor Nationalitet.

Fra 1910 til 1918 var Gram valgt ind i Kommunalbestyrelsen af de højst-beskattede, der havde dansk Flertal. I 1919 til 1920 var han Medlem af Vælgerforeningens økonomiske Udvalg, (Sønderjydernes Parlament ved Genforeningsarbejdet), der skulde forberede den økonomiske Genforening. Fabrikant Gram har i en Aarrække været Formand for Vojens Handels- og Industriforening og fik ved Genforeningen Vojens Sogns Sygekasse oprettet og var dennes Formand i den første Periode. Ligeledes var Gram virksom for at faa Vojens Kommunalforening, hvis Formand han var til 1930, oprettet. Nu er Gram Formand i Vojens Skolekommission, Bestyrelsesmedlem i A/S Kalksandstensfabriken „Union“ i Vojens og i A/S Maskinkompagniet „National“, Bredgade 63 i København.

AXEL GRAM

(„SKARREHAGE MOLERVÆRK“)

Født 24. Juni 1889 i København. Leder af Skarrehage Molerværk fra 1922.

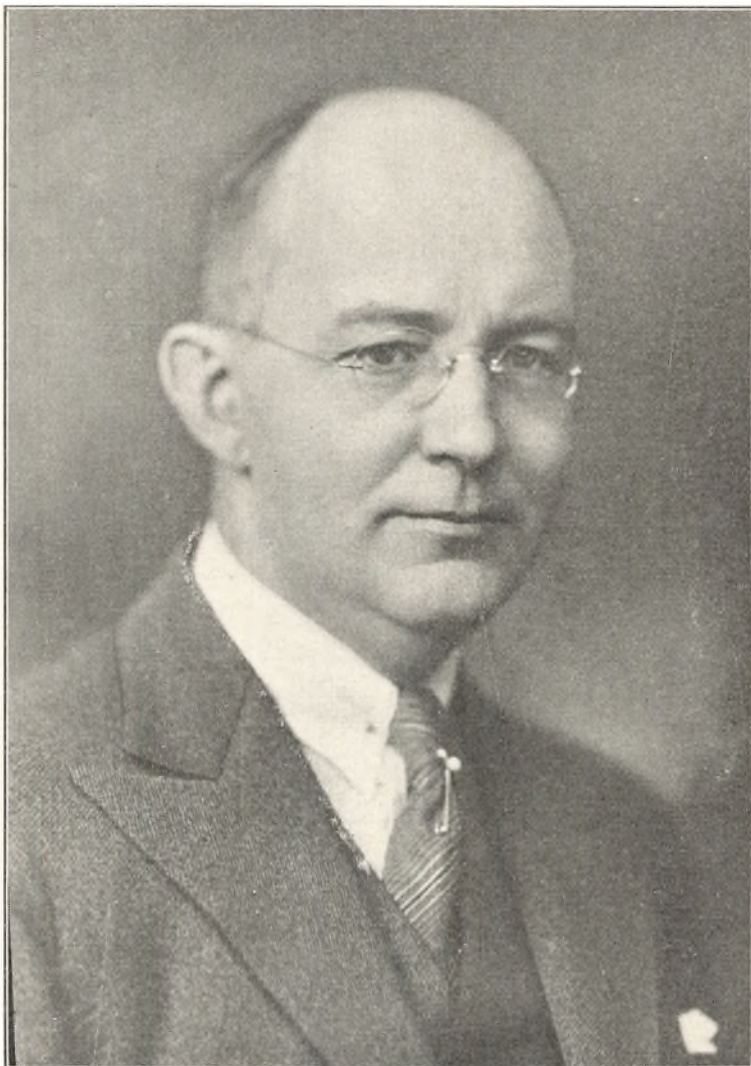
SELV om Moleret har udgjort en Bestanddel af Danmarks Undergrund i Aartusinder, da den jo er aflejret af Kiselskallen fra Havvandsdiatomær i den ældste, den saakaldte eocæne, Tertiærtid, saa er det dog ikke mere end et kvart Aarhundrede siden, man opdagede, at Moleret lod sig industrielt udnytte ved Formning og Brænding til Molersten.

I Aarene lige før Verdenskrigen kom de første Resultater frem af de forudgaaende Laboratorieforsøg. Nogle initiativrige Borgere i Nykøbing Mors oprettede i 1913 Interessentskabet „Skarrehage Molerværk“, der erhvervede Arealer, indeholdende fortræffeligt Moler. Man begyndte Udgravningen og afskibede fra Skarrehage Bro paa Nordøstkysten af Mors, og fik etableret en Eksport til Tyskland, samtidig med at man leverede til et Teglværk ved Mariager Fjord, som Selskabet havde forpagtet.

Baade Krigen og Efterkrigstiden med dens Inflation var imidlertid denne unge Industri ugunstig. Det viste sig ogsaa ret snart, at man ikke kunde faa et fuldt tilfredsstillende Resultat, hverken teknisk eller økonomisk, hvis ikke Værket laa tæt ved Molerbrudet.

Derfor byggede man i 1917 Skarrehage Molerværk paa selve Stedet, hvor Leret blev brudt; allerede efter to Aars Forløb nedbrændte dette for dog straks at blive genopbygget.

Forskellige Vanskeligheder bevirkede, at man i 1922 maatte søge en Rekonstruktion af Selskabet gennemført. Den blev foretaget under Medvirken af F. L. Schmidt & Co. I den nye Ledelse blev Ingeniør, Dr. tech. Poul Larsen

AXEL GRAM

Fot. Elfelt

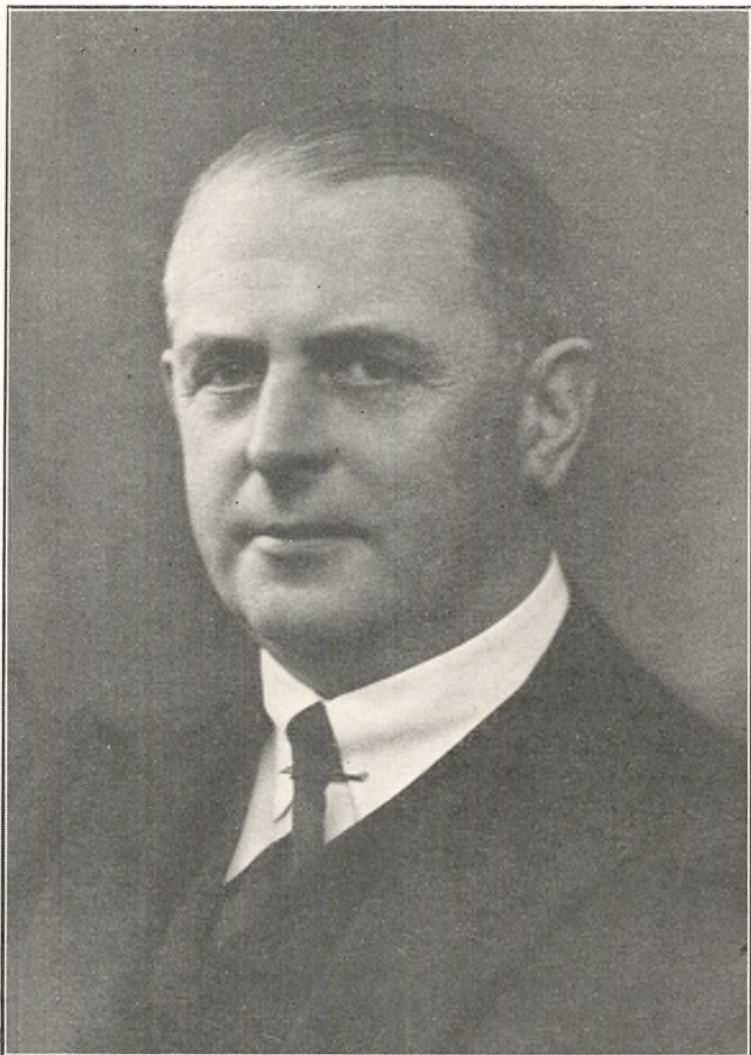
Formand, og af de oprindelige Stiftere indtraadte to: Direktør K. E. Messerschmidt og Østersforpagter, Dir. Villars Lunn.

Ved denne Rekonstruktion blev Skarrehage Molerværk knyttet til den store Interessekreds, der har haft saa stor Betydning for dansk Cement-, Teglværks- og dermed beslægtet Industri, og Selskabet kom hurtigt til at nyde godt af Moderselskabets virksomme Støtte ved Oparbejdelsen af den Eksport, der var nødvendig, og som væsentlig er gaaet til England, Holland, Belgien og Tyskland. Denne Eksport har baaret op til 70 pCt. af hele Produktionen, og det vel at mærke til Priser, der laa over, hvad man kunde opnaa paa det hjemlige Marked. Men de allersidste Aars mange Spærringer har naturligvis bragt en mærkbar Nedgang i Eksporten, der atter har medført, at man i nogen Grad har maattet omlægge baade Drift og Salgsorganisation efter det hjemlige Markeds Krav.

Denne Industri er i udpræget Grad dansk helt igennem. Det er dansk Raamateriale, der bearbejdes af danske Maskiner og danske Hænder, og der arbejdes udelukkende for dansk Kapital.

Som ansvarlig Leder af denne ejendommelige Virksomhed, der beskæftiger ca. 150 Mand, staar Direktør *Axel Gram*, der med stor Dygtighed har kæmpet op mod Strømmen i de vanskelige Tider. Han er Københavner, Student fra Østre Borgerdydskole og cand. polyt. (Maskiningeniør) fra 1914. Efter forskellige midlertidige Stillinger før og mellem Indkaldelsen til Sikringsstyrken (Sekondløjtnant i Fæstningsartilleriet) blev han i 1916 knyttet til Ingeniørfirmaet „Ludvigsen & Hermann“, hvor han var til han i 1922 blev Leder af Skarrehage Molerværk, først som stedlig Salgsleder med Procura og saa, efter den nye Aktieselskabslovs Ikrafttræden, ogsaa formelt som Direktør.

Han har i den Tid vundet sig en smuk Position ikke blot i Industri-kredse, men ogsaa paa den Egn, hvor han har sin Virksomhed, hvilket bl. a. har givet sig Udtryk i, at han er blevet indvalgt i Morsø Byraad og i Repræsentantskabet for Morsø Bank.

CHRISTIAN GRAUBALLE

Fot. Eifelt

CHRISTIAN GRAUBALLE

(„HOLMEGAARDS GLASVÆRK“)

Født 9. September 1879. Søn af Akademiforvalter P. Grauballe. Direktør for Holmegaards Glasværk fra 1926.

EN egentlig dansk Glasindustri har man kun haft her i Landet i godt hundrede Aar. Før den Tid blev der ganske vist lavet Glas i Danmark, men det var under meget primitive Forhold, og Arbejdet udførtes af tilfældige, indvandrende Glasmagere fra Venedig og Böhmen, Glaskunstens to store Centrere, der havde fundet Vej hertil.

Grunden til, at man ikke lavede Glas i stor Udstrækning her i Danmark maa væsentlig søges i Landets relative Skovfattigdom; thi Glasmageriet stiller store Krav til Brændselsmaterialet, og dette var for dyrt her i Landet, da man udelukkende var henvist til Træ som Varmekilde i de store Ovne.

Da man efter den vældige Krise, der gik hen over Landet i det forrige Aarhundrede, satte et stort nationalt Genrejsningsarbejde ind paa at rette Landet økonomisk op, væsentligt ved at udvikle de naturlige Muligheder, der fandtes for at skabe en dansk Industri, fik man Øje paa Muligheden for at skabe en dansk Glasindustri ved Udnyttelsen af det foreliggende Brændselsmateriale, der fandtes i de danske Moser. Paa den Basis besluttede Grevinde Henriette Danneskiold-Samsøe, Enke efter Hans Excellence Lensgreve Christian Danneskiold-Samsøe, at anlægge et Glasværk i den store Mose ved Holmegaarden, der spænder over et Areal paa 800 Tønder Land. Ved den Begyndelse, der her blev gjort i 1825, blev den danske Glasindustri grundlagt. Til Leder af Værket udpegedes Godsets Huslærer, Assessor Hifling, og som faguddannet Leder af Glasværkets Opførelse og Drift indkaldte man Mester Wendt fra det gamle norske Glasværk Hadeland.

Under en Studierejse til Glasindustriens daværende Hovedland, Böhmen, lykkedes det Hifling at faa overtalt tre böhmiske Glasmagere til at tage med til Danmark, men disse maatte smugles ud af Landet, da man der vaagede strengt over Glaskunstens Hømmeligheder.

Endnu arbejder Efterkommere af disse Folk paa Holmegaards Glasværk i den skønne Egn en Milsvej nord for Næstved, som Christian Winther har gjort udødelig ved at henlægge Hovedhandlingen i „Hjortens Flugt“ til disse Egne, hvor han for Resten selv er født.

Hvis man aflægger et Besøg i den lille By ved Mosen, som Fabriksbygningerne med deres Arbejderboliger og deres mange Udhuse danner, kan man se det Syn, der har begejstret saa mange danske Turister, der kommer til de store udenlandske Glasværker: Glaspusteren, der af den rødglødende Glasmasse gennem lange Jernrør blæser de forunderligste Former. Thi Holmegaards Glasværk er stadig Rammen om en stor og livskraftig dansk Glasindustri, hvis Frembringelser nyder Ry for deres Skønhed langt ud over vore Landegrænser.

Lederen af den store Virksomhed, der forener Kunst, Haandværk og Industri, er Direktør *Christian Grauballe*. Han kom, forsynet med Realeksamen som Afslutning paa Skolegangen, først i Lære hos Firmaet Beckett & Meyer og fulgte derfra Direktør Hermn. Heilbuth over paa Dansk Svovlsyre & Superphosphat Fabrik. Der blev han i syv Aar, og efter at have aftjent sin Værnepligt sendtes han af Svovlsyrefabriken til Hamburg for der at oprette en Filial. Denne blev i Aaret 1906 omdannet til et selvstændigt Selskab med begrænset Ansvar, med en Kapital paa en Million Reichsmark og med Direktør Grauballe som Leder.

Nogle Aar senere oprettede Grauballe et selvstændigt Firma i Hamburg for Import af Chilesalpeter, men da Krigen udbrød i Aaret 1914, ophørte al Import af Salpeter til Tyskland, og Grauballe vendte derfor tilbage til Danmark, hvor han nogen Tid efter oprettede og overtog Ledelsen af A/S Interstate Trading Co., der blev en betydelig Import- og Eksport-Virksomhed.

I Aaret 1926 tiltraadte han som Direktør for Holmegaards Glasværk, hvor hans Virksomhed allerede nu efter syv Aars Forløb har sat sig ære-

fulde Spor ved en stærk Forøgelse af Produktionen, der markeres bl. a. ved en Opgang i Arbejdertallet til ca. 300 mod kun det halve i 1926.

Men desuden er hans Navn uløseligt knyttet til „Den Peremanente Udstilling for dansk Kunsthaandværk og Kunstindustri“ i Vesterport, der er skabt af ham, og som har udviklet sig til en betydende Faktor for Kunsthaandværket og Kunstindustrien her i Landet.

Han er desuden Medlem af Bestyrelsen for „Forening for Kunsthaandværk“, Medlem af Komitéen for Købestævnets Kunsthaandværksafdeling, og endvidere sidder han i Landsforeningen Dansk Arbejdes Repræsentantskab.

Nævnes bør det ogsaa, at han er Formand for Bestyrelsen i A/S M. Aarsleff & Co., der har udviklet sig til en betydelig dansk kosmetisk Industri med det fra gammel Tid kendte og anerkendte Produkt „Esprit de Valdemar“ som Hovedartikel.

Den gamle Akademiforvalter P. Grauballe's Søn har hele Livet igennem bevaret en dyb Kærlighed til Kunsten — en Kærlighed, der i høj Grad kommer ham til Gode i hans nuværende Stilling, hvor den kunstneriske Side spiller saa stor en Rolle.

NIELS HAFTAS

Fot. Elfelt

NIELS HAFTAS

(„DE DANSKE MEJERIERS FÆLLESINDKØB OG MASKINFABRIK“,
KØBENHAVN)

Født 31. Marts 1872. Direktør for De Danske
Mejeriers Fællesindkøb og Maskinfabrik 1933.

S OM Led af den Udvikling, der omkring Aarhundredskiftet kendetegnede den dengang endnu unge Andelsbevægelse ved Oprettelsen af Andels-Indkøbsforeninger, der efterhaanden omfattede en Mængde forskellige Varer, som Frø, Gødningstoffer, Kul, Foderstoffer m. v., startedes den 1. Maj 1901 „De Danske Mejeriers Fællesindkøb“, København, med det Formaal at skaffe de enkelte Mejerier deres Forbrugsartikler, Redskaber, Maskiner etc. saa gode og billige som muligt. — Sjælen i dette Foretagende, der — til at begynde med — omfattede ca. 300 Mejerier, var en af den danske Andelsbevægelses førende Skikkelser, den nu afdøde Gaardejer Anders Nielsen, Svejstrup Østergaard, der bl. a. ogsaa var Medstifter af og Direktør for Den Danske Andelsbank.

I 1905 overtog De Danske Mejeriers Fællesindkøb Aktieselskabet Konstantin-Hansen & Schrøder's Mejerimaskinfabrik i Kolding, og begge Indehavere, der ogsaa var Fabrikens Stiftere, fortsatte som dens Direktører i en lang Aarrække, indtil de fratraadte, Direktør Schrøder i 1927 og Direktør Konstantin-Hansen i 1933.

I 1930 byggedes i Kolding en stor, moderne Fabrik, der tillige omfatter Kedelsmedie, Jern- og Metalstøberi, Snedker- og Blikkenslagerværksteder, og som beskæftiger ca. 300 Mand. — I Tidens Løb har man søgt ved Fabrikation af nye Typer og Modeller at være paa Højde med Tidens Krav, og Fabrikens Maskiner og Apparater har ogsaa fundet Vej til andre europæiske og oversøiske Pladser.

I 1929 erhvervede Selskabet Jyderup Savværk og Stavfabrik, for at man

ogsaa for en Del kunde forsyne sine Medlemmer med Drittelstaver og tillige sikre Leverancen af de til Stempling med det nationale „Lurmærke“ bestemte Staver, som aarligt udsendes i et Antal af ca. 7 Millioner til Landets henvend 1700 Mejerier.

Efter gentagne Udvidelser og Nyanskaffelser staar Jyderup Savværk og Stavfabrik nu som en af de største og mest moderne af samtlige danske Stavfabriker, og det var ogsaa her, man i 1932 — for at imødekomme de stærke Røster om en Modernisering af Smøremballagen — opfandt, konstruerede og fik Patent paa den første „sømløse Bøgetræskasse“, der i første Række er beregnet til Forsendelse af Pakkesmør, men som ogsaa finder Anvendelse som Emballage for mange andre Slags Varer. — Udnyttelsesretten for Udlandet er overdraget til et engelsk Verdensfirma, der har anmeldt Patent i en Række Kulturstater.

De Danske Mejeriers Fællesindkøb og Maskinfabrik ejes nu af 1675 Andelsmejerier, andre Andelsselskaber, Mejeribestyrere og andre Interesserede og har en Række Filialer og Oplag Landet over, og særlig Handelsafdelingen er i stadig Vækst.

Ialt beskæftiger Selskabet ca. 400 Mand. Hver af de forskellige Afdelinger har en lokal Leder med Direktør Haftas som øverste Chef. —

Direktør *Niels Haftas* er født i Nyborg, men kom tidligt til København og gik i Melchior's Skole, hvorfra han tog Præliminæreksamen i 1888. Efter at have drevet juridiske Studier i nogle Aar, kom han til Handelen, dels herhjemme og dels i England, og i 1896 etablerede han sig som Klædegrosserer i Aarhus.

Senere kom han i Forbindelse med den opvoksende Andelsbevægelse, og i 1901 indtraadte han i det da startede Selskab „De Danske Mejeriers Fællesindkøb“, først som Prokurist og Bogholder og avancerede til Kontorchef for saa i 1928 at overtage Stillingen som Direktør. I 1933 udnævntes han til Direktør for alle Selskabets Afdelinger og Fabriker.

Som Leder af denne forskelligartede og omfattende Virksomhed har Direktør Haftas ikke haft Tid til at paatage sig offentlige Hverv — Stillingen har krævet al hans Arbejdskraft og hele hans Interesse.

J. F. V. S. HAMMER

(„DANSK CYCLEVÆRK GRAND“, NØRRE AABY)

Født 4. Nov. 1884 i København. Søn af Materialforvalter Alb. Hammer. Adm. Dir. for „Dansk Cykleværk Grand“ fra 1929.

DIREKTØR *Jørg. Fred. Vilh. Sigfred Hammer* gik i Kommuneskole indtil sit 14. Aar og kom saa i Lære i Cyklebranchen hos det kendte Cykle-en-gros-Firma *Chr. Achen*, København. Efter endt Læretid var han i 3 Aar ansat som Kommis i nogle af de største Cyklefirmaer og blev i 1894, 20 Aar gammel, Forvalter hos Poul Christensen, København, som allerede dengang var meget anset indenfor Branchen. 3 Aar efter blev han ansat hos det endnu større Firma *Otto Drewsen* og var her i 18 Aar, først som Forvalter og siden som Handelsrejsende. Da Firmaet blev sammensluttet med Automobilfirmaet *Wilh. Nellesmann*, var han de sidste 1½ Aar Disponent.

I 1928 kom han til Cyklegrosserer *Peter Hyldekjær* i Odense som Forretningsfører, $\frac{3}{4}$ Aar efter blev han Direktør for Dansk Cycleværk Grand i Nørre Aaby. Fabriken var kort Tid forinden omdannet til Aktieselskab, og blandt de flere Hundrede Ansøgere til den opslaaede ledige Stilling, blev Direktør Hammer den foretrukne.

Det viste sig at være et heldigt Valg for Fabriken, der siden Direktør Hammers Tiltræden har været i stadig Fremgang og Blomstring. I de følgende Aar blev der optaget flere nye Fabrikata, f. Eks. Kædekasser og Oliebadkasser, Artikler, som før i Tiden maatte indføres fra Udlandet. Fabrikationen af Kædekasser og Oliebads-Kædekasser blev optaget i 1932, og Firmaet er allerede naaet saa vidt med Salget af disse Artikler, at de i Dag dækker det halve af det hjemlige Marked paa dette Omraade.

J. F. V. S. HAMMER

Fot. Eifelt

Cyklefølge og -Skærme har været produceret i flere Aar med stadig større stigende Omsætning, saaledes at Fabriken i Dag forsyner det danske Marked med ca. 70 % i disse Artikler.

For at give et Indtryk af Fabrikens Størrelse og Opsving, skal nævnes, at den i Dag beskæftiger 200 Mand Døgnet rundt og nu dækker en Fjerdedel af Forbruget af Cyklestel i dette Cyklernes Land, imod en Tiendedel i 1928.

Fabriken blev grundlagt i 1890 ved meget smaa Midler og under primitive Forhold af Fabrikant Rasmus Andersen, der var uddannet som Knivsmed. Virksomheden begyndte da ogsaa som Knivsmedie, men da Cyklerne begyndte at komme frem, optog Rasmus Andersen, som den første her i Landet, Fabrikationen af Cykler. Tiden viste, at han ikke havde grebet fejl, og i de følgende Aar maatte han udvide gentagne Gange. Ved Omdannelsen i 1928 trak han sig tilbage, men sad som Formand i det nye Selskabs Bestyrelse indtil sin Død, hvorefter Direktør Haustrup blev valgt til denne Post.

Fabrikant Rasmus Andersen var en ualmindelig driftig Mand, som Nørre Aaby kan takke meget af sin Størrelse. Han skabte en Iltfabrik, flere Elektricitetsværker o. s. v., og da han døde i 1930, var han Genstand for megen Opmærksomhed, og der blev rejst ham et blivende Minde i Nørre Aaby.

Dansk Cycleværk Grand er stadig Danmarks største Cyklefabrik, som ogsaa har haft et ret betydeligt Salg til Udlandet, en Eksport, der dog midlertidig er standset paa Grund af Restriktionerne, men som kan ventes genoptaget saasnart Forholdene tillader det.

POUL HANNOVER

POUL HANNOVER

(A/S „TITAN“)

Født 29. Septbr. 1897 i København. Søn af Professor H. S. Hannover. Direktør i A/S „Titan“ 1926. Enedirektør fra 1932.

MAN kan ikke komme ind i ret mange moderne Ejendomme eller vandre ret langt mellem Havnens Kraner, før man støder paa „Titan“s kendte Navneskilt. Det er en af de Industrivirksomheder, hvis „Visitkort“ vi hyppigst støder paa i Hverdagen.

Paa mange Omraader har „Titan“ været banebrydende her i Landet. Det var saaledes „Titan“, der byggede den første danske Elevator i Udstillingsaaret 88. Den blev først installeret i „Tuborgflasken“ og senere overflyttet til en privat Ejendom.

„Titan“ er opbygget af tre selvstændige Virksomheders Sammenslutning: „H. Rud. Kofoed & Co.“, „S. C. Hauberg“ og „Marstrand, Helweg & Co.“.

„Titan“s Produktion hviler endnu paa de Grundelementer, som disse tre Virksomheder udgjorde: Centrifugen, som Firmaet Kofoed & Co. havde som Speciale, de elektriske Maskiner, som Firmaet Hauberg medbragte som Virksomhedsomraade, og endelig Kraner, Spil og Elevatorer, som Marstrand, Helweg & Co. allerede i nogen Tid havde fremstillet, og hvoraf de mest kendte turde være Krananlægget paa Vestre Gasværk 1893, Det danske Kulkompagnis Krananlæg og Bromaskinerne til Langebro og Knippelsbro. Blandt de mest kendte Arbejder paa disse Felter kan man forresten ogsaa nævne den stedsegaende Elevator i Raadhuset, af den saakaldte Pater-noster-Elevatortype og den første „rullende Trappe“, Escalatoren hos Crome & Goldschmidt.

Paa Maskinomraadet er „Titan“s Produktion overmaade vidtspændende.

Den rækker lige fra elektriske Symaskiner til Motorer paa 6—8000 K. W. og Transformatorer paa op til 10,000 K. V. A.

Ogsaa Centrifugefabrikationen er i Aarenes Løb drevet frem fra blot at omfatte Malkecentrifuger til at spænde over en Mængde varierede Typer, Oliecentrifuger o. lign., og nu i de senere Aar de saakaldte „Slamcentrifuger“, . . en selvudtømmende Centrifuge, der foreløbig er den eneste i sin Art i Verden.

„Titan“ beskæftiger p. t. ca. 700 Mand og har et vidtforgrenet Net af Salgsorganisationer over det meste af Jorden.

Siden Selskabets Start og til sin Død i Marts i Fjor har Direktør Helweg fra Firmaet „Marstrand, Helweg & Co.“ været Direktør for Titan“ — siden 1926 sammen med *Poul Hannover*, der nu er Enedirektør.

Han er som Søn af Polyteknisk Lærestalts tidligere Direktør, Professor H. I. Hannover, udgaet fra et Hjem, hvor Interessen for Ingeniørvirksomheden var en Selvfølge, og han valgte da ogsaa, da han var blevet Student fra Metropolitanerskolen, at gaa Ingeniørvejen.

I 1921 blev han polyteknisk Kandidat og rejste derpaa straks ud for at se og lære. Han var i de følgende Aar ansat i en Række udenlandske Firmaer, baade i Frankrig, Letland, Tyskland og Amerika. Da han i 1926 vendte hjem for at indtræde i „Titan“s Ledelse som Meddirektør, var han derfor saa velrustet som muligt til sin fremtidige Gerning.

Han er en af vore yngste Industriledere. Men at han staar paa en saa fremskudt Plads og bestrider den med saa almindeligt anerkendt Dygtighed, bliver jo ikke mindre æresfuldt af den Grund — tværtimod.

I. C. HANSEN

(A/S „N. N. BLUMENSAADTS FABRIKER“, ODENSE)

Født 17. Marts 1880 i Borreby Mølle. Søn af Møller og Købmand Hans Hansen. Direktør for A/S Blumensaadts Fabriker fra 1908.

AKTIESELSKABET *N. N. Blumensaadts Fabriker*, — en af vort Lands betydeligste Erhvervsvirksomheder — har til næste Aar bestaaet i 100 Aar, og er i den Tid vokset fra en lille Virksomhed til Fremstilling af Talglys og grøn Sæbe til et Industriforetagende med mangehaande Produktionsarter og en stor baade inden- og udenlandsk Omsætning.

Grundlæggeren *Nicolai Niemann Blumensaadt*, var kun 31 Aar gammel, da han i 1835 begyndte at producere Sæbe og Lys i Nedergade 25 i Odense. Men han havde en meget grundig Uddannelse bag sig — først nogle Aars Lægestudium og sener den pharmaceutiske Eksamen, som han tog i den Hensigt at blive Apoteker ligesom Faderen. Da han først havde forladt Apotekervejen og var blevet Fabrikant, blev han det ogsaa til Gavns. Han foretog Studierejser til Udlandet og hjemførte de nyeste franske Maskiner til Sæbefremstilling, og ved stadig at ligge i Têten hvad Kvalitet og Modernitet angik, fik han skabt en betydelig og blomstrende Virksomhed. I 1868 gjorde han en Opfindelse, der senere har vist sig at have overmaade stor Betydning for vort Mejerierhverv: han fremstillede som den første her i Landet en flydende Smørfarve, der naturligvis indgik som et Led i den allerede da saa anselige Fabriks Produktion. Da han i 1871 afgik ved Døden, fortsatte hans Enke, bistaet af sin Broder og de to ældste Sønner, N. N. og O. Blumensaadt Virksomheden, indtil den 20 Aar senere overgik helt til de to Sønner. I 1898 afgik O. Blumensaadt ved Døden, og Broderen fortsatte saa som Ene-Indehaver til han i 1903 lod Virksomheden overgaa til Aktie-

I. C. HANSEN

Fot. Elfelt

selskabsformen med sig selv som Direktør. Fem Aar senere trak han sig tilbage fra Ledelsen for at nyde sit Otium, indtil han i 1915 afgik ved Døden.

Kort Tid efter hans Tilbagetræden blev den nuværende Leder af den store Virksomhed, *I. C. Hansen*, Direktør for Aktieselskabet, i hvilket han erhvervede Hovedmassen af Aktierne 4 Aar senere.

Direktør *I. C. Hansen* er født og opvokset i Borreby Mølle. Efter først at have haft Huslærer en Tid, blev han sat i Landsbyskolen i Bellinge, og 14 Aar gammel kom han derpaa i Købmandslære hos *Chr. Petersen* i Kværdrup og senere hos *Carl S. Sørensen* i Nyborg. De var begge store Provinskøbmænd, der handlede med alt mellem Himmel og Jord, som man siger, og som krævede haardt Arbejde af de unge, de skulde lære op i Handelen. Det var med at arbejde fra 5^{1/2} Morgen til langt ud paa Aftenen, og en god Del af Søndagen med.

Sin første Kommisplads tiltraadte *I. C. Hansen* i 1898 hos Kolonial- og Produkthandler *H. J. Hansen* i Odense, hvor han var i et Par Aar, hvorpaa han en Tid var ansat i sin Broders Maskinfabrik, fra hvilken han vendte tilbage til *H. I. Hansen*.

I 1901 blev han Forvalter hos *A/S Brdr. Tychsens Chokoladefabrik* i Odense, og Aaret efter oprettede han en Agenturforretning, der bl. a. fik Repræsentation for *Brdr. Tychsen*, *Vacuum Oil Company*, *Fr. Th. Adolphs Enke* og flere store udenlandske Huse. Det var gennem denne sin Virksomhed, Direktør *Hansen* kom i Forbindelse med *Blumensaadts Fabriker*, idet han overtog Agentur ogsaa for dem, og ledede den med saa stor Dygtighed, at Aktieselskabets Ledelse kort Tid efter opfordrede ham til at indtræde i Selskabets Bestyrelse. Hans Indsats i Arbejdet her var saa betydningsfuld, at man rettede Henvendelsen til ham, da man i 1909 stod overfor at skulle besætte Direktørposten. Tre Aar senere havde Direktør *Hansen* overtaget Virksomheden, hvis Udvikling er fortsat under hans Ledelse i stadigt opadgaende Retning.

Bag denne Karriere ligger der selvfølgelig foruden medfødte Evner en energisk gennemført Uddannelse. Foruden at han ad den slidsomme *Lær-
linguuddannelses Vej* havde faaet en solid praktisk Handelsuddannelse,

havde han besøgt Handelsskole om Aftenen og desuden taget Privatundervisning hos den gamle Skoleforstander Valdemar Petersen, som nogle Aar forinden havde grundlagt Odense Handelsskole, fra hvilken en Række af Odenses mest kendte Erhvervsmænd er udgaaet.

Nu sidder han som Medlem af Odense Handelsstandsforenings Bestyrelse, der har overtaget Skolen, og beklæder desuden en lang Række andre Tillidsposter, bl. a. som Medlem af Bestyrelsen for Sæbe- og Parfumefabrikantforeningen, Medlem af Odense Handelsret m. m.

Siden 1931 har Blumensaadts Fabriker — der var de første, der optog Produktionen af Sæbespaaner — haft selvstændig Filial i København, foruden at Firmaet har Oplag i Aarhus og Aalborg. Fabriken har en betydelig Eksport baade i Europa og til oversøiske Pladser.

OVE HANSEN

Født 22. Marts 1895 i Skive. Søn af Direktør G. Hansen, Dollerup Mølle. Direktør for „De forenede Jyske Farverier og Tricotagefabriker“ fra 1923.

GREGERS HANSEN

Født 1. November 1858 i Billund. Direktør for „Dollerup Mølle“ fra 1907.

(„DE FORENEDE JYSKE FARVERIER OG TRIKOTAGEFABRIKER“)

VED en Sammenslutning af de fire Fabriker: K. Christensens Tricotagefabrik, Aarhus, Dollerup Mølle, Vestbirk og De Forenede Jyske Farverier og Tricotagefabriker i Esbjerg, blev det nuværende Firma under Esbjergvirksomhedens Navn oprettet den 1. Januar 1914.

Det er en meget stor Virksomhed, der er udgaaet af denne Fusion. Alene Aarhusfabriken beskæftiger 500 Arbejdere, og Dollerup Mølle har 250 i sit Brød. Aarhusfabriken er en af de mest moderne indrettede Virksomheder indenfor Tricotageindustrien i Europa. Dens Maskiner er alle af sidste Model, og dens Drift rationaliseret til de mindste Enkeltheder. Da Direktør Ove Hansen tiltraadte for 10 Aar siden, var Fabriken i Aarhus installeret i gamle Bygninger midt inde i Byen og arbejdede kun med en Styrke paa 80 Mand. At der i Løbet af et Decennium er sket en saadan Udvikling taler sit tydelige Sprog om hans personlige Indsats i en Periode, der aldeles ikke har været let, men bl. a. har krævet vidtgaaende Driftsomlægninger, delsvis paa Grund af den stadig større Anvendelse af Kunstsilken.

Direktør *Ove Hansen* har faaet sin praktiske Uddannelse hos K. Madsen i Horsens. I Maj 1916 rejste han til Aarhus for at gennemgaa et Kursus paa den jyske Handelshøjskole. Derefter fik han Ansættelse paa Dollerup Møllens Tricotagefabrik, der lededes og endnu ledes af Faderen, Fabrikant Gregers

Hansen, der er en af den danske Tricotageindustri Forgrundsskikkelser. Fra Januar 1919 til December samme Aar var han Kontorchef i De Forenede Jyske Farverier og Tricotagefabriker, fra 1920—22 Driftsbestyrer hos Brødrene Volkert i Kolding, og fra Januar 1923 blev han Direktør for „De Forenede Jyske Farverier og Tricotagefabriker“ i Aarhus sammen med Faderen, der nu væsentligst tager sig af Ledelsen af Fabriken i Dollerup.

Direktør *Gregers Hansen* er født den 1. November 1858 i Billund; han har i Aar kunnet fejre 50 Aars Jubilæum som Købmand i Tricotage, idet han den 1. Maj 1883 startede sin Tricotageforretning i Skive, denne drev han indtil han 1. Januar 1910 overtog den daglige Ledelse af Dollerup Mølle, efter at have ledet denne Virksomhed sammen med sin Forretning i Skive fra 1907. Direktør G. Hansen har fra første Færd som Forretningsprincip haft, at Køberen altid skulde være ligesaa tilfreds ved en Handels Afslutning som Sælgeren, et Princip, der efter de opnaaede Resultater at dømme har vist sig at være meget sundt. Han har ved Flid og Stræbsomhed arbejdet sig frem til en Stilling, i hvilken han nyder Respekt og Tillid baade hos de mange han er kommet i Forbindelse med som Kunder i Aarenes Løb og hos sine Medarbejdere.

VALDEMAR HANSEN

(A/S „KASTRUP GLASVÆRK“)

Født 5. Juni 1870 i Hvedstrup. Søn af Tømrermester Niels Hansen. Direktør for A/S De forenede Glasværker i Odense og Aarhus 1906. Adm. Direktør for A/S Kastrup Glasværk 1907. R. af D.

NAAR Direktør *Valdemar Hansen* i Dag nyder saa stor Anseelse, som han gør, i Industrikredse, og beklæder saa mange Tillidshverv — bl. a. som Medlem af Industriraadet, Sø- og Handelsretten, Industriforeningens Bestyrelse, og en Række af vore største Industriselskabers Bestyrelser, er det ikke blot fordi han som Driftchef paa sine Fabriker har vist eminent Evner som Leder, men ogsaa fordi han i en usædvanlig Grad har vist sig som en klog „Industripolitiker“, om man maa anvende det Udtryk. Han viste sine særlige Evner i den Retning, da han sammen med Konsul *Hey* gennemførte den store Koncentration af Glasindustrien i Danmark og samlede næsten alle bestaaende Glasværker under sin Ledelse.

Der er skrevet lange og lærte Værker baade pro et contra om Spørgsmaalet Koncentration og Kartel — og Trustdannelser i Industrien. Sandheden turde vel være den, at nogen almengyldig Regel ikke lader sig opstille, hvor saa uhyre mange forskelligartede Forhold spiller ind. Spørgsmaalet om Betydeligheden af en Koncentration maa afgøres i hvert enkelt Tilfælde ud fra de forhaandenværende Forudsætninger. Og efter Resultaterne at dømme har Direktør *Valdemar Hansen* set rigtigt, da han sammen med Konsul *Hey* i Odense fik gennemført Sammenslutningen indenfor den danske Glasindustri, hvis Produktion og Markedsforhold er blevet betydelig stabilere og mere effektivt udnyttet siden da. Han var dengang kun 30 Aar, og sad allerede som Direktør for Glasværket i Odense.

Ret ung var han kommet i Forbindelse med Glasindustrien, omend ikke den egentlige Produktion saa dog den salgsmæssige Side af Sagen. Allerede

som 14-aarig var han kommet i Handelslære hos Firmaet Tofte og Michelsen i København, og forblev efter Læretidens Udløb i Firmaets Tjeneste endnu nogle Aar.

Han var imidlertid kommet i Forbindelse med Odense Glasværk, og efter en Del Overvejelser og Forhandlinger opnaaedes der Enighed mellem ham og Direktionen om, at han skulde aabne et særligt Udsalg af Odenseglas i Hovedstaden.

Det skete den 1. Oktober 1892, og Valdemar Hansen var dengang 22 Aar gammel.

Fra det Tidspunkt viede han Glasindustrien sin hele Interesse, og saa at sige „indkredsede“ den, idet han i Kraft af sin merkantile Dygtighed lidt efter lidt rykkede nærmere til de betydende Centre i selve Produktionen, indtil han i Januar 1906 kunde overtage Direktørposten for de fynske Glasværker i Odense. I Juni Aaret efter opkøbte han sammen med Konsul Hey alle Aktierne i De forenede Glasværker og i Frederiksberg Glasværk, hvorpaa man gennemførte en Fusion af Firmaerne med Vald. Hansen som administrerende Direktør.

Senere fortsattes Koncentrationsarbejdet — og stadig med Held, saaledes at han i Dag er øverste Chef for en Sammenslutning, der omfatter samtlige danske Glasværker, undtagen Holmegaard. Man har valgt at give Sammenslutningen Navn efter det i 1873 oprettede Kastrup Glasværk.

A/S Kastrup Glasværks samlede Stab af Arbejdere og Funktionærer beløber sig for Tiden til ca. 700, og dets Eksportartikler finder Afsætning i næsten alle europæiske Lande.

Selvom Vald. Hansens egentlige Livsværk er Skabelsen af den nuværende Ramme om den danske Glasindustri, har han dog, som den alsidigt interesserede Forretningsmand han er, ogsaa deltaget i en Række andre danske Størvirksomheders Arbejde, bl. a. som Bestyrelsesmedlem i Fisker og Nielsen, Ernst Voss Fabriker, Crome & Goldschmidt, H. A. Gruberts Sønner, Hellesens Enke & V. Ludvigsen etc.

Desuden er han Medlem af Sø- og Handelsretten, Industriraadet og Industriforeningens Repræsentantskab.

HUGO H. HASSELBALCH

(„DANSK GARDIN- & TEXTILFABRIK“, LYNGBY)

Født 29. Maj 1888 i København. Søn af Fabrikant Chr. Hasselbalch. Direktør for „Dansk Gardin- og Textilfabrik“ og „Dansk Farveri- og Mercerierinsanstalt“ fra 1925.

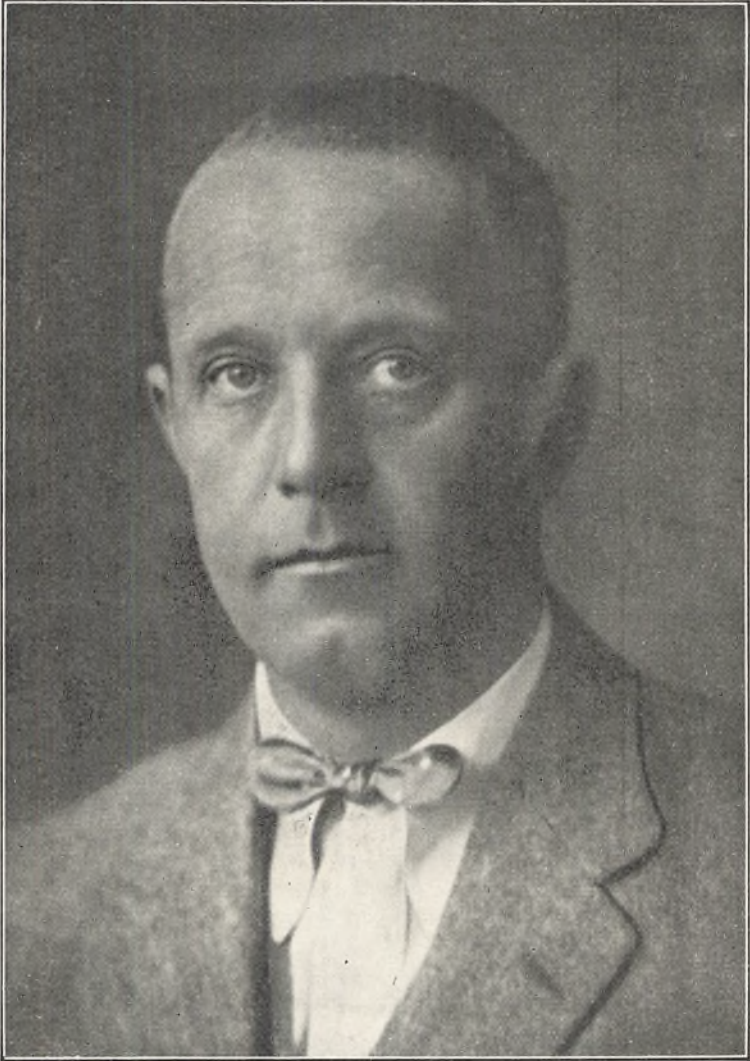
TIL at lede en Virksomhed, der ikke blot er en stor Industrivirksomhed, men hvis Produktion i saa udpræget Grad som Tilfældet er med den store Hasselbalchske Gardin- og Textilfabrik falder ind under Begrebet „Skønvirke“, kræves ikke blot forretningsmæssig Dygtighed og faglig Indsigt, men ogsaa en sikker Smag og Sans for Stil — kort sagt: en Kulturindstilling. *Hugo H. Hasselbalch*, der blev Leder af den store Virksomhed ved Faderens og Broderen Eriks Død i 1925, besidder i høj Grad disse kvalitetsbestemte Forudsætninger for at videreføre den Virksomhed, som hans Fader med saa stor Dygtighed havde bygget op og ført frem til at være den største i sin Art i Norden.

Han blev 12 Aar gammel sat i Rungsted Kostskole, efter først at have gaaet i Krebs Skole, og det var oprindeligt hans Hensigt efter endt Studentereksamen at fortsætte med Universitetsstudier.

Men allerede i de unge Aar brød Sygdom ind i hans Tilværelse og forhindrede ham i at følge sin Lyst til de boglige Studier.

Han maatte for sit Helbreds Skyld rejse til Ægypten, hvor han opholdt sig fra sit 18. til sit 22. Aar. Da han havde genvundet sit Helbred saa vidt, at han atter turde vende hjem til Danmark, blev han først en Tid ansat paa Faderens Fabrik for at sætte sig ind i de faglige Begyndelsesgrunde, og senere rejste han saa til England og Tyskland for at komplettere sin Uddannelse i Faget.

Da han saa brat stod overfor at skulle overtage det store Ansvar som

HUGO H. HASSELBALCH

Virksomhedens øverste Leder i 1925, var han saaledes uddannelsesmæssigt vel rustet dertil, og i de Aar, der siden er forløbet, har det vist sig, at han ogsaa besad de personlige Forudsætninger for at løfte Arven efter Faderen.

Hugo Hasselbalch er en stille Mand, der ikke ynder Offentlighed om sit Navn, og som koncentrerer sin Interesse om Virksomheden og sine Privatinteresser. Indenfor Firmaet har han i Ledelsen haft en god Støtte i Prokurist Georg P. Jensen, der har været ansat i Firmaet lige fra han var ganske ung.

Firmaet, der har oparbejdet en stor Ekspot, har Dattervirksomheder baade i Gøteborg og Halden, der ogsaa staar under Hugo Hasselbalchs Ledelse.

N. J. HASTRUP

Fot. Elfelt

NIELS JOHANNES HAUSTRUP

(A/S „HAUSTRUPS FABRIKER“, ODENSE)

Født 3. Oktober 1892 i Ringe. Søn af Savværksejer S. Nielsen. Formand for Bestyrelsen i Cyklefabriken „Grand“. Medlem af Fyns Landmandsbanks Repræsentantskab. Direktør for „A/S Haustrups Fabriker“.

ET slaaende Bevis for Betydningen af *den enkeltes* Indsats, af *Enerens* skabende Initiativ, har man i den store Virksomhed paa Metalindustriens Omraade, der under Navnet „Haustrups Fabriker“ er vokset frem i Odense og paa godt 17 Aar har arbejdet sig op til at staa som den største i sin Art i hele Norden med en samlet Arbejderstab paa ca. 400 Mand. Intet Under, at man i Odense Mand og Mand imellem kalder Direktør Hastrup for en anden Thomas B. Thrige, — for han er, skønt endnu kun 41 Aar gammel, allerede en Forgrundsskikkelse, ikke blot i Byen, hvor hans Virksomhed har Hjemsted, men i det hele taget blandt Landets Industrifolk. Direktør Hastrup har selv bygget sin Karriere op fra Grunden.

Han er udgaaet fra et lille Hjem paa Landet og mødte ikke med andre Kundskaber end de ret beskedne som en Landsbyskoleundervisning kan yde, da han 15 Aar gammel kom ud i det praktiske Livs Arbejde som Lærling i Emil Neckelmanns Maskinfirma i Odense.

Som Regel kan man allerede ret tidligt spore en Dygtighed i Kim hos de Folk, der senere hen i Livet reusserer - og den Regel blev heller ikke brudt her.

Niels Johannes Hastrup var ikke blot paapasselig og flittig med sit Arbejde paa Fabriken, han kastede sig ogsaa med Iver over den Mulighed for videre Dygtiggørelse, der frembød sig ved i Vintermaanederne at søge Undervisning paa Odense Tekniske Skole.

Han blev udlært i 1911, og regner man at hans egentlige, selvstændige

Karriere begynder ved denne faglige Milepæl, har det altsaa kun taget ham 11 Aar at svinge sig op fra ubemidlet Svend i Maskinfaget til Fabrikschef, — for han blev allerede i 1922 udnævnt til Direktør i A/S Alex Wittenborgs Fabrikker. Det er en Karriere, som endog i Ekspreskarrierernes og „Self-made-man“enes Land hinsides Havet vilde vække Respekt!

Og endda er noget af denne Tid medgaaet til Videreuddannelse paa en stor Maskinfabrik for Blikbearbejdningsmaskiner i Braunschweig, hvor han fik Ansættelse som Specialarbejder og havde Lejlighed til grundigt at studere Metoder i moderne Blikvarefabrikation.

Ved sin Hjemkomst 2 Aar senere blev han først ansat et Aar hos Thrige som Maskinarbejder, og i 1905 blev han som Værkfører knyttet til den Blikemballagefabrik, som Alex Wittenborg, kort Tid i Forvejen havde oprettet i Odense under Firmanavnet „Activ“.

To Aar senere var han avanceret til Forretningsfører — og ved Omdannelsen til Aktieselskabet i 1922 blev han som omtalt Direktør og samtidig Medindehaver. Virksomheden beskæftigede dengang ca. 100 Mand, saa det var jo en anelig Industrivirksomhed, den kun 30-aarige Hastrup blev stillet i Spidsen for.

Man havde i 1918 paabegyndt Fremstillingen af Automater paa Fabrikken, — og i 1923 deltes saa Virksomheden paa den Maade, at Fabrikant A. Wittenborg overtog Automatfabrikationen, der udskiltes til et selvstændigt Firma, medens Hastrup helt overtog Blikemballagefabrikken. I 1929 overtog Hastrup Landets ældste Blikvarefabrik, Firmaet Wilh. Løngrens Fabrikker i Odense, og ved denne Fusion blev Firmanavnet samtidig lavet om til det nuværende „A/S Hastrups Fabrikker“, med Bibeholdelse af de gamle Fabrikkers Navne som Undertitler.

Direktør Hastrup staar i Dag som Leder af en betydelig Industrivirksomhed, hvis tekniske Indretning er mønstergyldig, og hvis Omsætning har udvist en stadig Stigning, uanset de senere Aars Kriser og Vanskeligheder.

Der er i denne dygtige og flittige Mands Karriere en Uendelighed af Momenter, der taler direkte til de unge og som viser Veje at tage Lære af.

H. B. HEINEKE

(„KERTEMINDE JERNSTØBERI“, KERTEMINDE)

Født 19. April 1874 paa Frederiksberg. Søn af Jernstøberiejer Heinrich Heineke. Ejer af Kerteminde Jernstøberi fra 1906.

H. B. HEINEKES Fader var Jernstøberiejer og allerede fra sin tidligste Barndom fulgte han sin Faders interessante Virksomhed med barnlig Glæde og Videbegærlighed. Det faldt derfor ogsaa saa naturligt, at Drengen efter endt Skolegang kom i Lære paa Jernstøberiet Godthaab, samtidig med at han besøgte Teknisk Skole. Med Iver haandterede han nu det Værktøj, han tidligere kun maatte beundre paa Afstand. Arbejdet gik let fra Haanden, Erfaring og Lærdom supplerede hinanden, og allerede som 21-aarig blev Heineke Prokurist i Firmaet, og i 1899 blev han Medindehaver. Det var en Karriere udover det almindelige, men den svarede fuldtud til Heinekes Udvikling og til de Forventninger, man havde stillet til ham. De følgende syv Aar staar alle som Milepæle i Støberiets Historie. I 1906 solgte Heineke sin Part i Jernstøberiet Godthaab og købte samtidig Aktiemajoriteten i Kerteminde Jernstøberi, medens Godthaab gik op i De forenede Jernstøberier, hvor Heinekes Broder, Mogens Heineke, saa blev Direktør.

Kerteminde Jernstøberis Annaler strækker sig langt tilbage i det forrige Aarhundrede. I 1847 anlagde Julius Nielsen et Jernstøberi i Kerteminde, senere gik Fabriken over til det store Odensefirma M. P. Allerup. Efter forskellige Ejerskifter var det i 1899 overgaaet til et Aktieselskab. Det var saa i 1906, at H. B. Heineke overtog Størsteparten af Selskabets Aktier. Dette blev Indledningen til en ny Æra for Støberiet. Heinekes uopslidelige Energi og alsidige Uddannelse var den Drivkraft, som i Løbet af nogle Aar bragte Virksomheden frem i første Række herhjemme. Fra 1915 førte H. Virksomheden

H. B. HEINEKE

videre for egen Regning. Men paa Grund af Fabrikant Heinekes omfattende Interesser blev det Virkefelt, som bød sig for ham som Fabrikant i Kerteminde ham hurtig for smaat, og i 1920 flyttede han tilbage til København. Her havde han desuden for Aar tilbage opført en Række Ejendomskomplekser, Garageanlæg m. m., for hvilke han nu selv overtog Administrationen. Fabriken i Kerteminde fortsatte under en Bestyrer indtil 1931, da Fabrikant Heinekes Søn, Dr. polit. S. Heineke, indtraadte i Firmaet som dets Leder.

Med H. B. Heinekes fremragende Dygtighed og praktiske Sans in mente er det forstaaeligt, at han indtager utallige Tillidsposter, hvor disse Egen-skaber ikke blot kommer Standen, men hele den danske Industri til Gode. Han er saaledes Formand for Foreningen af danske Jernstøberier og for Danske Jernstøberiers Støberikonsultation, Næstformand for Forretningsudvalget af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien, Næstformand for Foreningen af Fabrikanter indenfor Jernindustrien i Provinsen, Medlem af Bestyrelsen for Foreningen af Leverandører af Bygningsstøbegods, Medlem af Arbejdsgiverforeningens og Industrifagenes Hovedbestyrelse og Forretningsudvalg, Medlem af Ulykkesforsikrings-Raadet o. s. v.

Fabrikant Heinekes store Forhandlings- og Organisationsevne har desuden været af banebrydende Betydning for Samarbejdet mellem Arbejdsgivere og Arbejdere i Spørgsmaalet om Lærlingeuddannelsen, og han sidder som Formand for flere Lærlingeudvalg, der behandler dette Emne.

Som Formand for Foreningen De Danske Ovnstøberier gennemførte Fabrikant Heineke en stærk og paakrævet Koncentration af denne Del af Landets Industri, hvorved $\frac{1}{3}$ af den danske Produktion indenfor denne Branche blev overført til de resterende Fabriker.

OTTO G. HELWIGH

Fot. Eifelt

OTTO G. HELWIGH

(A/S „FAXE KALKBRUD“, KØBENHAVN)

Født 17. November 1895 i Faxe Ladeplads.
Søn af Vicekonsul, Dir. Otto Mortensen. Student 1913 (Stenhus Kostskole). Direktør i A/S „Faxe Kalkbrud“ og „Faxe-Linhamn Kalkbrud“ 1927.

BESKÆFTIGER man sig med den danske Industris Historie gennem de sidste Menneskealdre, støder man stadig igen paa eet Navn: Geheimetatsraad C. G. Tietgen. Ogsaa til A/S Faxe Kalkbrud er dette knyttet, idet han stiftede dette Firma 1. Januar 1884. Dets Formaal var at udnytte Kalklejerne ved Faxe gennem Brydning af Kalksten baade til eget Forbrug og gennem Eksport.

Allerede paa et tidligt Tidspunkt var Konsul Otto Mortensen administrerende Direktør for A/S Faxe Kalkbrud — og hans Søn, Otto G. Helwigh, tilbragte sin Barndom i de Omgivelser, der senere skulde se ham indtage en ledende Stilling i en meget ung Alder indenfor den Industri, hans Fader havde tilhørt.

Helwigh tog sin Studentereksamen i 1913 fra Stenhus Kostskole, aftjente sin Værnepligt og rejste derefter til Østen. Han var i nogle Aar ansat i et stort Eksportfirma i Nordkina, rejste saa til Amsterdam, — og endelig gik Vejen over Wien hjem igen til København. Her havde han i fire Aar en Stilling i Fællesagenthuset for Faxe—Linhamn Kalkbrud, og da den daværende Direktør for Firmaet i 1926 trak sig tilbage, blev Helwigh, 31 Aar gammel, valgt til hans Efterfølger. Samme Aar døde den administrerende Direktør for Faxe Kalkbrud, og ogsaa i dette Selskabs Direktion indtraadte nu Otto Helwigh — sammen med dets tidligere Underdirektør Carl Schouw og cand. polyt. N. Langkilde.

Forholdene paa Kalkmarkedet i Skandinavien var paa dette Tidspunkt

stærkt ændrede, saaledes at der baade teknisk og handelsmæssig krævedes en helt ny Indstilling. Den unge Direktør Helwigh viste sig at svare fuldtud til disse Krav, og fik hurtigt en betydelig Indflydelse indenfor Kalkindustrien — der uvilkaarlig voksede gennem Selskabets gradvise Erhvervelse af nye Virksomheder, saasom A/S Nørre Flødal Kridt- og Kalkværk, Sølyst Teglværk o. fl. andre. Helwigh er Formand for Bestyrelsen af A/S de jyske Kalkværker, A/S Nørre Flødal Kridt- og Kalkværk, samt i Bestyrelsen af A/B Gotlands Kalkværk og Fællesagenturet for Faxe—Linhamn Kalkbrud.

Faxe Jernbane og Havneanlæg, samt et ved Faxe beliggende Teglværk, har siden Stiftelsen af A/S Faxe Kalkbrud hørt med til Selskabet, samme deltog 1889 i Stiftelsen af Fællesagenturet for Faxe—Linhamn Kalkbrud og senere i Dannelsen af A/S Københavns Mørtelværker.

Dertil kommer, at Selskabet i Aarenes Løb, støttet paa sine Teglværker og Kalkvirksomheder har oparbejdet en betydelig Byggevirksomhed, saaledes at det i Dag staar som en af de førende indenfor Bygningsindustrien i København.

Og siden 1932 er Otto G. Helwigh desuden Formand i Bestyrelsen for A/S Langelands Korn-, Foderstof- og Gødningsforretning.

A/B Gotlands Kalkværk, der er nær knyttet til A/S Faxe Kalkbrud, har Kontor i Stockholm, og gennem disse svenske Interesser har Faxe Kalkbrud væsentlig Indflydelse paa Eksporten af raa Kalksten til Skandinavien og Østersølandene.

Selskabet har Hovedkontor i København og desuden Kontorer i Aarhus og Stockholm.

J. C. HEMPEL

(„DE HEMPELSKE FIRMAER“, KØBENHAVN)

Født 14. Juli 1894 i Skaarup paa Fyn. Søn
af Proprietær S. Hempel. Etableret den 4.
Juli 1915..

J. C. HEMPEL maa være i Besiddelse af et enestaaende Organisations-talent, en ukuelig Energi og et sprudlende Initiativ for — ene Mand — at kunne bygge en Virksomhed op som den Hempelske Koncern. Skibsfarver, Kemikalier og Olier, Isoleringsmaterialer, Skibsudrustning og Vin, Eksport og Agentur, Underafdelinger i Udlandet og Lagre over hele Verden — alt dette har under J. C. Hempel's Ledelse udviklet sig af den lille almindelige Agenturforretning, som han grundlagde for kun faa Aar tilbage.

Grosserer og Fabrikant J. C. Hempel er født i Skaarup paa Fyn, Søn af Proprietær S. Hempel og Hustru Helene, født Mayntz Clausen. Fra Hesselager Kostskole kom han i Lære hos Chr. Henning & Co., Odense, hvorfra han efter 3 Aars Læretid rejste til Hamborg for i Firmaet Carl Oberländer, Kemikalier og Farver, at erhverve sig et Grundlag af praktiske Erfaringer. I 1915 — 21 Aar gammel — etablerede han sig i København. Samme Aar fik han Grossererborgerskab og Aaret efter Fabrikantborgerskab. Da Blokaden under Verdenskrigen lammede hans Forretning, forcerede han stt Arbejde for Fremstilling af rusthindrende Skibsfarver, og det lykkedes ham efter indgaaende Forsøg at naa til et Produkt, der kunde sælges og holde Forretningen oven Vande, indtil Forholdene bedrede sig. Ved sine Eksperimenter gjorde Hempel en Opfindelse af kemisk Art, der siden, sammen med andre af Firmaets Opfindelser, fandt Anvendelse ved Fremstillingen af de tidligere saakaldte Patent-Farver.

Efter Krigen begyndte saa endelig det store Opsving. I 1918 grundlagde

han den første udenlandske Søsterfabrik i Sverige. Nogle Aar senere kom Turen til Belgien og Norge, og nu følger Spanien og England efter.

Uden om det Hempelske Handelshus og Skibsfarvefabriken har der i Tidens Løb grupperet sig ikke saa faa mere eller mindre beslægtede Foretagender. Først var det Hempel's Isolerings Compagni, der foretager alle Slags Isoleringsarbejder, siden Skibsudrustningsafdelingen, dernæst Hempel's Trading Company, som driver oversøisk Eksport med Husets egne og andre danske Produkter. Endelig Hempel's Vinimport A/S og — som foreløbig sidste Etape — Likørfabriken, der fremstiller og eksporterer Likøren „San Michele“. I Spidsen for hver af disse Firmaer staar en ansvarlig Fagmand, men den øverste Ledelse ligger i alle Tilfælde hos Hempel personlig.

J. C. Hempel fører Lagrer af Firmaets Produkter i 32 Lande og er Leverandør til flere af Verdens største Rederier.

Et originalt Lønningssystem, hvorefter Personalet, foruden en fast Gage, faar Andel i Bruttoindtægten, betinger hos hver enkelt Funktionær den største Interesse for Arbejdets Resultat og dermed ogsaa for Forretningens Trivsel.

I 1933 købte J. C. Hempel det gamle Palæ, Amaliegade 8, og indrettede der Hovedkontor for samtlige Firmaer og Afdelinger.

HARALD HESS

Født 15. September 1891 i Vejle. Søn af Fabrikant C. M. Hess. Direktør for A/S „Hess' Fabrikker“ 1919.

M. SØRENSEN

Født 2. December 1875 i Hvirring. Søn af Fattiggaardsforst. Niels Sørensen, Direktør for A/S „Hess' Fabrikker“ 1919.

(A/S „HESS' FABRIKKER“, VEJLE)

HVORLEDES Mennesket fra første Færd skaffede sig Ild vil vel i alle Tider forblive en Gaade, men ved Baalet fødtes Kulturen, Mennesket gik ud af den raa, dyriske Tilværelse og samledes i Fællesskab med sine Medmennesker omkring den varmende Ild.

Tiderne gik og Baalet blev afløst af Arnen og „Skorstenen“, det aabne, forhøjede Ildsted, og omkring det 15. Aarhundrede indførtes endelig herhjemme Ovnene, der først var bygget af Sten, siden af Kakler og i Slutningen af det 16. Aarhundrede af Jern.

Det var til at begynde med de tyske Ovne, der beherskede det danske Marked, indtil Midten af det 17. Aarhundrede, da de norske en Overgang vinder almindelig Indpas. Saa sent som i 1811 grundlagdes det første danske Jernstøberi, men saa opstod der ogsaa i de følgende Aar utallige Støberier Landet over, der alle vilde være med til at „skumme Fløden“ af den nye Industri. Deriblandt var et lille Jernstøberi i Grønnegade i Vejle, det Støberi, der siden kom til at danne Grundlaget for den nu saa kendte og ansete Virksomhed A/S C. M. Hess' Fabrikker.

C. M. Hess var født 14. Oktober 1851 i Middelfart. Gennem flere Generationer havde Slægten været knyttet til Smedehaandværket, og selv var han ogsaa Smed, oplært hos sin Fader, I. S. Hess, der havde anlagt et Jern-

støberi i Middelfart. Herfra drog han ud i Verden for at lære nyt og nyttigt. Efter sin Hjemkomst arbejdede han en Tid hos Obbekiær i Ribe, der forenede Guldsmed og Kakkellovnsstøber i en og samme Person. C. M. Hess' største Ønske var dog at blive selvstændig, og den 1. April 1876 overtog han — kun 24 Aar gammel — det lille Jernstøberi i Vejle.

Støberiet var ved Overtagelsen baade gammelt og forfaldent. Men Hess var en Mand med Energi og Handlekraft. Han ombyggede Fabriken, anskaffede en Dampmaskine og paabegyndte Støbningen $\frac{1}{2}$ Aar efter med kun syv Mand i Arbejde. Fabrikationen omfattede foruden Komfurer og Kakkellovne ogsaa forskelligt Maskingods, som dog snart blev opgivet til Fordel for Bygningsgods — og paa disse tre Omraader specialiserede Hess sig saa for Fremtiden.

De følgende femten Aar viser den ene Udvidelse efter den anden. En Række af Naboejendomme i Grønnegade blev købt, nedrevet og genopbygget til Anvendelse for Støberier, Sliberier, Værksteder og Lagerbygninger. I 1893 opførtes desuden et nyt Beslagværksted. Alt dette var ikke en Følge af en naturlig Udvikling af Behovet, idet de fleste større Byer i Landet havde et eller flere Støberier, der kunde dække Stedets Forbrug, men det skyldtes først og fremmest Hess' personlige Indsats og hans Klarsyn for Tidens Tarv. Fra Tørven og Brændet gik man paa dette Tidspunkt efterhaanden over til at anvende Kul og Koks, og Hess tog straks fra Begyndelsen Hensyn til denne Udvikling og udnyttede den ved Fremstillingen af sine Ovne — en Omstændighed, der hurtigt førte hans Navn frem i første Række.

Den 14. Marts 1894 nedbrændte Størsteparten af Fabriken, og Virksomheden maatte standse. Det var et tungt Slag for Hess, men det lammede ham ikke. Snart stod de nye Bygninger færdige, og Arbejdet kunde fortsætte, og det blev fortsat. . . . den ufrivillige Afbrydelse havde ligesom fortættet Hess, Energi og Arbejdslyst.

I 1897 blev Efterspørgslernes Antal saa overvældende, at man hurtigst muligt maatte skride til store Udvidelser for stadig at kunne effektuere Ordrene. Hess købte derfor Købmand Møllers Købmandsgaard med tilhørende

store Grunde i Flegborg i Byens Udkant, hvor saa de nødvendige Bygninger blev opført. Fremgangen fortsatte med Stormskridt, og stadige Udvidelser fulgte i dens Spor. 1911 erhvervedes nye Grunde i Grønnegade, og 1912—14 opførtes et stort og moderne indrettet Støberi i Flegborg. En af Hovedaarsagerne til denne straalende Udvikling var den af Hess konstruerede og i Samarbejde med Arkitekt Emanuel Fleischer fremstillede Røgforbrænder-Ovn, der straks blev beskyttet ved en Række Patenter — og som fandt rivende Afsætning. I det hele taget havde Hess Øjnene aabne for den kunstneriske Side af Fabrikationen; saaledes udskrev han i 1901 en Konkurrence mellem kendte Arkitekter om nye og stilfulde Ovntyper, en Konkurrence, han ogsaa selv fik stor Glæde af. Siden er samtlige Fabrikens Ovne udført under Medvirkning af forskellige Arkitekter og Billedhuggere.

Naturligvis er Varmeteknikens sidste Udviklingstrin — Centralopvarmningen — ogsaa indgaaet som et Led i C. M. Hess-Fabrikationen — og et saare vigtigt Led, der i Aarenes Løb har antaget et saadant Omfang, at denne Gren af Virksomheden maa regnes blandt de betydeligste inden for Branchen. Bl. a. har Fabriken udført de store Anlæg til Politigaarden og den kgl. Mønt i København.

Foruden i Firmaets to egne Udsalg i København og Odense føres dets Fabrikater af et stort Antal faste Forhandlere Landet over. Ogsaa i Udlandet har Hess' Ovne vundet Indpas, og det er lykkedes at oparbejde en ret anseelig Eksport, bl. a. til Norge, Sverige, England og Italien.

I 1919 var Fabrikerne gaaet over til et Aktieselskab med C. M. Hess som Formand for Bestyrelsen og hans yngste Søn Harald Hess og M. Sørensen som Direktør for Selskabet, men Ledelsen fortsatte i den samme sikre og prøvede Bane som hidtil.

I 1929 afgik Fabrikant C. M. Hess ved Døden.

AUGUST HOLM

AUGUST HOLM

(A/S „OTTO MØNSTED“, AARHUS)

Født 20. April 1882 i Aarhus. Søn af Klædefabrikant J. C. Holm. R. af D.

DEN nu saa mægtige Margarineindustri, der her i Landet alene beskæftiger ca. 1500 Arbejdere fordelt over 128 Fabriker, hvis Aarsproduktion i Fjor havde en Værdi af 65 Millioner Kroner, er ikke mere end et halvt Hundrede Aar gammel. Ja, netop i Aar er det 50 Aar siden Otto Mønsted, hvis Navn uløseligt er knyttet til dens Opstaaen og Udvikling, begyndte at producere „Kunstmør“, som man almindeligvis kaldte det dengang.

Da det var lykkedes den franske Kemiker Mége-Mouriere i Slutningen af 60erne at afslutte de Eksperimenter, som den franske Regering havde ladet ham foretage, med det Resultat, at man kunde saa at sige eftergøre en Del af den Fedtomsætningsproces, der foregaar i Koen, ved at udskille den letsmeltelige Oleomargarine af Oksetalg og gøre den egnet til Blanding med Smør, viste der sig meget hurtigt et Marked for det nye Produkt i de forskellige Lande. Ogsaa her i Landet vandt „Kunstmørret“ i nogen Grad Terrain som Importvare før den hjemlige Produktion satte ind.

Allerede i 1881 udstedte Københavns Politi en Bekendtgørelse om Kunstsmør, hvoraf det fremgaar, at det i længere Tid havde været forhandlet.

Da Otto Mønsted startede sin Virksomhed i 1883 indførtes der her i Landet 78,000 kg Margarine. Det følgende Aar var Importen oppe paa 485,000 kg, men da modsvarede den af en hjemlig Produktion paa ca. 600,000 kg, der Aaret efter steg til ca. 900,000 kg, medens Importen kun var naaet op paa godt 300,000 kg.

Da den nye Industri saaledes hurtigt var vokset, begyndte Smørproducenterne at øjne Faren for en Konkurrence, og gennem Bondestandens Re-

præsentanter paa Tinge blev der iværksat et Lovgivningsarbejde, der paa en interessant Maade afspejler Forholdet mellem Smørret og Margarinen her i Landet gennem disse 50 Aar.

Fra Gadernes Plakatsøjler og fra Avisernes Annoncespalter er Navnet Oma i den Grad banket ind i vor Bevidsthed, at det for os alle er gaaet ind i det daglige Sprogs Gloseforraad som et selvfølgeligt dansk Ord, selvom det jo faktisk kun er en Abbreviation af Firmanavnet Otto Mønsted Aktieselskab, Navnet paa den store danske Margarinefabrik, der virkelig er dansk og ikke blot et dansk Led i en International Trust paa Margarineområdet.

Da Otto Mønsted døde, blev hans Testamente med dets vældige Millionformue kendt af Offentligheden — og alene gennem de Cifre fik man et Indtryk af, hvor gigantisk den Forretning maatte være, som havde gjort sin Mand saa rig.

Oma-Margarinen var ved sin Fremkomst en Nydannelse i Produktionen, og selve den Maade, den kæmpede sig frem paa, blev ogsaa indenfor dansk Reklameteknik en Nyskabelse. Kuriøst nok er den Mand, der nu staar i Spidsen for det store Firma, der i Alliance med det store Bergenholzke Reklamebureau i den Grad anvender Reklamens Stortromme, personlig helst fri for enhver Form for „publicity“, til Trods for, at han ved Siden af at være Direktør for det store Produktionsfirma ogsaa beklæder en Række fremskudte Tillidsposter, som f. Eks. den at være Formand for Nationalbankens Repræsentantskab, Formand for Margarinefabrikantforeningen, Medlem af Industriraadet og Industriforeningens Bestyrelse og Bestyrelsen for De forenede Bryggerier og Tuborgfondet.

Hans Livshistorie tegner sig udadtil som den afgjorte Dygtigheds Arbejden-sig-frem indenfor et stort Firmas Rammer fra en beskeden Kontoriststilling til den øverste Chefspost.

Den rummer et dramatisk Moment, der har været betydningsfuldt, fordi det henledte hans Overordnedes Opmærksomhed paa ham paa en eklatant Maade, medens han endnu kun var en ukendt Ener i Rækkerne:

Under en Brand paa Fabriken i Aarhus reddede han med Fare for sit eget Liv Forretningens Bøger ud af Flammerne.

M. C. HOLST

Født 24. Januar 1875 i Aarhus. Søn af Grosserer S. M. Holst. Direktør og teknisk Leder for „Aarhus Oliefabrik“ fra 1926.

THORKILD JUNCKER-HANSEN

Født 3. Oktober 1897 i København. Søn af Arrestvagtmester L. P. Hansen. Direktør for „Aarhus Oliefabrik“ fra 1927.

(A/S „AARHUS OLIEFABRIK“, AARHUS)

NÆVNER man den saa betydningsfulde danske Olieindustri, vil Navnet „Aarhus Oliefabrik“ straks dukke frem i Bevidstheden, og taler man om „Jyllands Hovedstad“, vil den store Oliefabrik ogsaa ret hurtigt blive nævnt som Eksempel paa Byens Betydning som Industriby — *saa* anseelig er denne Virksomhed, hvis Aktiekapital er 10 Millioner Kroner og hvis Arbejderstab tælles i Hundreder.

Den nuværende Bestyrelse for Aarhus Oliefabrik rummer en Række Navne fra baade Aarhus og København, der nyder stor Anseelse i Industri-kredse: Bankdirektør C. D. A. Andersen, Overetssagfører Stampe, Direktør M. F. Larsen, Direktør C. G. Hansen (København), Højesteretssagfører David (København) og Generalkonsul Nordstrand (København). Og de to Direktører, Dr. techn. M. C. Holst og T. P. Juncker-Hansen, der leder den store Virksomhed, tælles begge med i forreste Række blandt vort Erhvervslivs kendte Mænd. Direktør *M. C. Holst* er ikke blot den kendte Industrimand, ogsaa som Videnskabsmand indtager han en fremskudt Position, hvilket fik sit officielle Udtryk deri, at Polyteknisk Lærestanstalt i 1929 hædrede ham ved at udnævne ham til Dr. techn. honoris causa, — en ligesaa sjælden som fornem Udmærkelse. Dr. Holst er Aarhusianer af Fødsel — udgaaet fra et velstillet Hjem, der kunde give ham den Uddannelse, han ønskede sig som Ingeniør. Han blev cand. polit. 1896 og blev samme Aar ansat som Ingeniør

ved Aarhus Oliefabrik. I 1918 blev han Underdirektør og i 1926 Direktør og teknisk Leder.

Direktør Holst beklæder betroede Poster i vort Erhvervsliv, bl. a. som Medlem af Bestyrelsen for Dansk Ilt- og Brintfabrik fra 1913 og har desuden frugtbargjort sine videnskabelige Kvalifikationer bl. a. som Censor i organisk Kemi ved Polyteknisk Lærestanstalt fra 1921, Bestyrelsesmedlem i Jydsk Forening for Naturvidenskab fra 1904 og Naturhistorisk Musæum i Aarhus fra 1921.

Ogsaa Direktør *Juncker-Hansen* har ydet en betydende Indsats udenfor sin egentlige Livsgernings Rammer, bl. a. som Censor ved Aarhus Sprog-institut fra 1921, som Medlem af Industriraadet fra 1929 og som Bestyrelsesmedlem i Jydsk Nationaløkonomisk Forening fra samme Aar.

Direktør *Juncker-Hansen*, der har faaet sin første merkantile Uddannelse i Købmandsskolen i København og derefter var ansat i „Ø. K.“, blev Direktionssekretær i Aarhus Oliefabrik 1919, syv Aar senere Prokurist i Firmaet og i 1927 Direktør. Fra 1920 har Direktør *Juncker-Hansen* været Konsularagent for Brasilien.

SVEND HORNSYLD

FIRMAET „A/S SCHOUW & CO.“)

Født 29. Oktober 1895 i København. Søn af Direktør H. C. M. Hornsyld. Direktør for „A/S Schouw & Co.“, 1927. 1931 Direktør for A/S Jyllands Papirværk, Aarhus, og A/S Sønderjyllands Papirforretning. Formand for Arbejdsgiverforeningen indenfor Haderslev Papirvareindustrien. Formand for Foreningen af Maskinposefabrikanter i Danmark. Medlem af Dansk Papirhandlerforenings Papirordningsudvalg.

FOR Tiden producerer A/S Schouw & Co. ca. en Million Poser pr. Dag og beskæftiger et Personale paa over 400, med Afdelingerne i Aarhus og Haderslev. Da Fabrikant Victor Schouw i 1878 grundlagde Virksomheden i et Par Baggaardsrum paa Nordvestvej, var der kun et Par Smaapiger i Arbejde med at klistre Poser. Det er Kendsgerninger, der spænder over en kolossal Udvikling, ja faktisk over Opbygningen af en helt ny Industri. For da *Victor Schouw* startede Firmaet, var Papirposen ikke i den Forstand en Artikel, — men noget, Handelslærlingene og Kommis'erne blev sat til at klistre, naar der var Tid.

Det viste sig dog ret snart, at Rationaliseringen ogsaa paa dette Punkt trængte sejrrikt frem, og en ny Industrigren var dermed grundlagt.

Fra den gamle Nordvestvej flyttede Firmaet senere til Slotsgade 3 og 5, men ogsaa der blev det efterhaanden for trangt, og saa købte man en Grund og rejste en stor ny Fabriksbygning i Rantzausgade 14 og 16 og Kapelvej 47. Flytningen til den nye Fabrik fandt Sted 1903.

I Marts 1911 omdannedes Virksomheden til et Aktieselskab med *H. C. M. Hornsyld*, der i flere Aar havde været Virksomhedens Prokurist, som administrerende Direktør. Firmaets Grundlægger, Victor Schouw, blev ved Nyordningen Formand for Bestyrelsen og fortsatte som saadan til sin Død den 2. Januar 1916.

Direktør H. C. M. Hornsyld, der var født i Grenaa 1866, havde været ansat paa Fabriken siden sit 14. Aar og var ret hurtigt avanceret til Proku-

SVEND HORNSYLD

Fot. Elfelt

rist. Da han døde den 14. Maj 1927 efterfulgtes han som Leder af sin Søn, Direktør Svend Hornsyld, der seks Aar forud var blevet udnævnt til Prokurist i Firmaet.

Direktør Svend Hornsyld er udgaaet fra Slomans Latin- og Realskole og begyndte sin Løbebane som Bankmand. Han blev ansat i Landmandsbanken og blev der til 1915, i hvilket Aar han blev ansat i den Virksomhed, Faderen ledede. — For at faa den fornødne faglige Uddannelse har Direktør Hornsyld tilbragt et Aar paa svenske Fabriker.

Under hans Ledelse er Fabrikens Fremgang blevet fortsat og dens Virksomhed forøget ved Erhvervelsen af A/S „Jyllands Papirværk“ i Aarhus 1931 og Grundlæggelsen af Aktieselskabet Sønderjyllands Papirforretning i Haderslev ti Maaneder senere.

Ved Siden af, at Direktør Svend Hornsyld er Eneleder af Nordens største Virksomhed i sin Branche, er han ogsaa en stærk interesseret Organisationsmand, der har gjort et godt Arbejde for sit Fag i dettes Brancheforeninger o. lign.

Yderligere har han med levende Interesse fulgt Ungdomsbevægelsen, specielt „Frivilligt Drengesforbund“, i hvis Rækker han har staaet som aktiv Fører siden 1912, og hvis Arbejde han stadig yder en værdifuld Støtte.

Direktør Hornsyld er endvidere Medlem af Mariendalskirkens Menighedsraad.

S. HOULBERG

Fot. Elfelt

SØREN HOULBERG

(A/S „S. HOULBERG“, KØBENHAVN)

Født 23. Novembr. 1862 i Knie, Ørum Sogn, Randers Amt, Søn af Gaardejer Søren Sørensen. Grundlægger af og administrerende Direktør for Firmaet S. Houlberg A/S København. R. af D.

MEGEN Lærdom fik *Søren Houlberg* ikke i sin Skoletid. Han gik ganske vist i Landsbyskolen i Trige ved Aarhus, men naar Vejret var godt eller Høsten stod for Døren, bad Søren sig fri, for da skulde han over at være „Karl“ hos en af Faderens Naboer. Han byttede gerne den lumre Skolestue om med det frie Liv i Mark og Lade, og gjorde Nytte og Gavn for langt mere end Alderen lovede.

Efter Søren Houlbergs Konfirmation fik han da ogsaa sit Ønske opfyldt og kom to Aar paa Landet, men saa var hans Verden bleven ham for snæver igen. De store Byer, som han kendte saa godt fra Husbonds Fortællinger, stod stadig mere straalende og rige for hans Fantasi, og en skønne Dag fulgte han, som saa mange andre før og siden, den brede Vej — fra Land til By. Rejsens Maal var Aarhus, hvor han blev ansat som Bud i Firmaet Liisberg & Meisner, et større Ølbryggeri og Spritfabrik. Men ikke heller her fik han Ro, og vilde saa absolut rejse til Amerika, og tog i denne Hensigt til København.

Rejseplanerne blev imidlertid opgivet, og han fik en Stilling som Altmuligmand i Firmaet Vinhandlerne Petersen & Rehoff, hvor han var, indtil han havde lagt saa meget til Side, at han den 28. Marts 1889 kunde etablere en Høkerforretning i Lille Strandstræde, hvor hans joviale Natur og medfødte Forretningstalent skaffede ham en god og fast Kundekreds lidt efter lidt, saa han snart maatte udvide, og efter faa Aars Forløb maatte købe hele Ejendommen. Den 23. Oktober 1902 løste Søren Houlberg Borgerkab som Grosserer og Fabrikant, og med nogle faa Medarbejdere begyndte

han paa Nytorv, den daværende Markedsplads for slagtede Svin, Okser og Kalve, med engros Salg af Pølser og Fedeverer.

Søren Houlbergs hele Arbejdskraft blev nu sat ind paa dette Felt og Om sætningen satte stadig nye Rekorder.

I Aarene 1914—15 blev saa Fabriken i Syndergaardsgade bygget og den 20. Marts Aar 1917 omdannedes Firmaet til et Familie-Aktieselskab med Fabrikant S. Houlberg som administrerende Direktør.

Her fortsattes saa Fabrikationen af Pølser og Fedeverer, og Resultaterne overgik selv de største Forventninger.

Grundlaget for denne Produktions stadige Fremgang er først og frem mest den høje Kvalitetsstandard, som Søren Houlberg ikke blot skabte i Starten, men ogsaa fortsatte med, da hans Navn var bleven landskendt, og han fik højeste Udmærkelse paa Udstillingen i 1919.

En anden Fordel, som Publikum sætter Pris paa, er den gennemførte Hygiejne, som er til Stede under Fabrikationen, der yderligere kontrolleres af en af Staten ansat Dyr læge og statskontrollerende Tilsynsmand. Fabrikens Statskontrol-Numer er 352.

Til Firmaet er i de senere Aar knyttet en ny Konservesafdeling, baseret paa inden- og udenlandsk Salg af Konserves, og denne nye Afdeling har nu staaet sin Prøve og vist, at vi fuldt ud i Konserveskvaliteter staaar paa Højde med de bedste Frembringelser i Udlandet.

Firmaet beskæftiger nu 250 Mand, og Direktør S. Houlberg har paa sin 70-aarige Fødselsdag stiftet et større Legat for sine Arbejdere og Funktionærer.

Den 1. April 1934 flytter Firmaet sine Fabriker og Forretningslokaler til den nye Købby med nye og fuldtud moderne Lokaler, hvor Firmaet fortsætter under yderligere Udvidelser.

Direktør S. Houlberg er foruden at være Grundejer i stor Stil en meget agtet Mand indenfor Foreningen til den ædle Hesteavl's Fremme, og han har paa Stenrødgaard ved Lyngby oprettet et større Hestestutteri, hvortil Direktøren fra Amerika og Tyskland har importeret Hingste og Hopper af ædelt Blod, for derigennem at ophjælpe den danske Hesteavl.

MAX ITKIN

(„SKANDINAVISK BARNEVOGNSFABRIK“, KØBENHAVN)

Født 10. Okt. 1888 i Bobroush i Rusland. Søn af russisk Købmand. Dansk Borger fra 1923.

AT Danmark har sin egen Barnevognsindustri, oven i Købet en anseelig Eksport paa dette Omraade, er en Kendsgerning, hvis Aarsag ligger 30 Aar tilbage i Tiden og ikke er helt blottet for Romantik. En lille russisk Dreng realiserede resolut sine Drømme og hemmelige Ønsker og rejste ud for at erobre Verden.

Det var Max Itkin, Søn af en Købmand i Bobroush. Han blev født den 10. Oktober 1888, gik i en mindre Privatskole i sin Fødeby og tog saa en Eksamen, der svarer til den danske Mellemskoleeksamen.

16 Aar gammel rejste han sammen med sin 5 Aar ældre Broder paa egen Haand til Amerika.

I New York klarede han sig uden nogen som helst Hjælp. Han fik Plads i Hoboken hos en Messingsenge- og Barnevognsfabrikant og levede af de 3 Dollar, han tjente om Ugen, i 2 Aar. Derpaa betragtede han sig som kyndig i Faget og rejste hjem til Rusland.

Den nu 18-aarige Max Itkin, som havde set moderne, praktiske Forhold og vænnet sig til Uafhængighed, kunde imidlertid ikke mere finde sig til Rette i sin Hjemstavn, han drog snart af Sted igen med Amerika som Maal. Vejen faldt over København, han gjorde Ophold her, undersøgte Forholdene — og kom til det Resultat, at en ny dansk Barnevognsindustri maatte kunne trives.

MAX ITKIN

Fot. Elfelt

I et lille Kælderværksted paa Nørrebro paabegyndte han alene Fremstillingen, idet han kun en enkelt Gang tillod sig at tage Hjælp. Fra en Butik, som laa over Værkstedet, solgte han sine første Barnevogne. De vandt Indpas, Foretagenet voksede, krævede en større Ramme — i 1912 lejede han Kældereren Landemærket 9 og ansatte nogle Svende.

Nu var Øjeblikket kommet til at skaffe sig det størst mulige Marked. Fabrikant Itkin foretog en Orienteringsrejse i Provinsen, hvor man egentlig brugte mange udenlandske Barnevogne fra Firmaer, der var grundigt indarbejdede her i Landet.

Trods disse enorme Konkurrencevanskeligheder begyndte Itkin paa Gennemførelsen af sin Plan: Skabelsen af den danske Barnevognsindustri. Meget smaat gik det i Begyndelsen, men der kom dog Ordre. Ordrenes Antal steg, efterhaanden som man fik Øje for Fabrikant „Itkin“s Kvalitet, — Fabriken maatte Gang paa Gang udvide. Konkurrencen blev ikke blot taget virksomt op, men ydermere ført over paa fremmed Grund, idet Itkins „Skandinaviske Barnevognsfabrik“ snart eksporterede til hele Skandinavien, Holland, Randstaterne etc.

Efter Toldforholdenes seneste Udvikling er Eksporten ganske vist blevet hemmet foreløbig, men Barnevognen „Itkin“ er i Dag kendt over hele Landet.

Fabrikant Itkin fik i 1923 dansk Indfødsret. Han er stadig Indehaver af Firmaet, og de nye Modeller stammer fra ham selv, ligesom han umiddelbart forestaar hele Fabrikens Ledelse og Gang.

Han føler sig fuldtud som Dansker og har sat en Ære i at skabe et godt dansk Fabrikat.

EMIL FREDERIK JACOB

Fot. Elfelt

EMIL FREDERIK JACOB

(A/S „E. F. JACOB & VILH. ANDERSEN“, KØBENHAVN)

Født 6. Juli 1873 i København. Søn af Grosserer I. Fred. Jacob. Medlem af Arbejdsgiverforeningens Hovedbestyrelse og Forretningsudvalg, Medlem af Den faste Voldgiftsret, Formand for Arbejdsgivernes Ulykkesforsikring Afd. A. 1., Medlem af Industriraadet, Næstformand i Industrifagene m. m.

EN Eksamen med Udmærkelse er aldrig nogen ilde Start i Tilværelsen — og den tog Emil Frederik Jacob, da han som 16-aarig forlod Hauchs Latin- og Realskole, som han havde gaaet i fra han var 6 Aar gammel. Han afsluttede sin Skoletid med den gode gammeldags „almindelig Forberedelseseksamen“, der gav en ualmindelig grundig og alsidig Almenuddannelse. Med sin fine Eksamen og et kultiveret Hjemms gode Traditioner som Ballast, kom han som 16-aarig ind i det store Læderfirma „M. J. Ballins Sønner“, hvor han i Løbet af 6 Aar fik en solid „all-round“ Uddannelse baade paa Kontoret, i Læderbutikken, paa Lageret og i selve Garveriet. Han blev saa Garveribestyrer, men i 1898 besluttede han sig til at fuldstændiggøre sin Uddannelse ved Studier i Udlandet, hvor han kunde iagttage sit Fags Udvikling efter en større Linie end herhjemme. Han tog til England og Amerika og var borte i et Aar. Da han vendte hjem, blev han paany knyttet til det Ballinske Firma et Stykke Tid. Man var imidlertid indenfor Læderbranchen blevet opmærksom paa hans faglige Dygtighed og hans udprægede Evner som Forretningsmand, og det varede derfor ikke ret længe efter hans Hjemkomst, før han fik Tilbud om at blive merkantil Leder af det landskendte Firma „Hertz's Garveri og Skotøjsfabrik“, hvorved hans Virksomhed som selvstændig Forretningsmand og Firmachef indlededes. Siden da har hans rige Evner fundet Anvendelse indenfor forskellige Firmaer i Sko- og Læderindustrien. I 1901 blev han Direktør for „Dansk Chromlæderfabrik“, to Aar senere startede han — i stærk Tilknytning til

Firmaet B. Lotinga — sin egen Skotøjsfabrik „Dansk Børnefodtøjsfabrik v. E. F. Jacob“, og i Aarene 1908—10 var han samtidig Direktør for A/S „Nordisk Skotøjsfabrik“. I 1917 gik Firmaerne Jacob og Lotinga op i en Enhed under Firmanavnet A/S „E. F. Jacob og B. Lotinga“. Men allerede Aaret efter skete den store Sammenslutning med Ballins Sønner og Hertz's Garverier. I den nydannede store Koncern blev Fabrikant Jacob teknisk Direktør for Skotøjsfabrikerne, en Stilling han imidlertid fratraadte i 1921 for at overtage en Escapade udenfor sit egentlige Fags Grænser. Han overtog nemlig det Aar en Trikotagefabrik, som han ledede, indtil der atter var sendt Bud efter ham fra Skotøjs- og Læderbranchen i Form af et Tilbud om at blive administrerende Direktør i Firmaet A/S „Ballin & Hertz“, et Tilbud han modtog.

I den Stilling forblev han saa, til han i Begyndelsen af 1929 overtog Firmaet „Johs. Rosteds Læderhandel“, hvorpaa han 1. Januar 1930 sammen med Fabrikant Vilh. Andersen oprettede en Skotøjsfabrik under Firmanavnet A/S „E. F. Jacob & Vilh. Andersen“. Det indbyrdes Forhold mellem Firmaerne er ordnet som et organisk Samvirke: A/S Jacob & Andersen producerer Fodtøj og Firmaet Rosted sælger det. I Løbet af de fire Aar — fire meget vanskelige Aar for hele Forretningsverdenen — har Linien stadig været stærkt opadgaende i Firmaets Produktion og Salg. Man startede i smaa lejede Lokaler paa Vodroffsvej med en daglig Produktion paa 75 Par, og bor nu i eget Hus, den morsomme gamle Ejendom, Vesterbrogade 107 C. Produktionen er steget til 500 Par om Dagen, og den sælges udelukkende til danske Skotøjshandlere. Virksomheden er i videst mulig Maade udstyret med danske Maskiner af moderne Konstruktion.

Til Listen over de Tillidshverv, som Fabrikant E. F. Jacob har beklædt, bør i første Række føjes, at han har været Formand for Foreningen af Københavns Skotøjsfabrikanter i Aarene 1913-21, i hvilken Stilling han indlagde sig særlig Berømmelse, navnlig ved sit Arbejde i Krigsaarene.

JOHN JACOBSEN

(A/S L. JACOBSEN, KØBENHAVN)

Født 18. Juni 1863 i København. Søn af Bødkermester Lars Jacobsen. Tidligere Indehaver af, nu Formand for Bestyrelsen i Firmaet L. Jacobsen A/S og i A/S Kjøge Trævarefabrik.

FRA Værksted til Storindustri er den Udvikling, som Firmaet L. Jacobsen A/S under Fabrikant *John Jacobsens* Ledelse kan se tilbage paa. Personlige Anlæg i Forbindelse med en Uddannelse, som samlede Theori og Praksis i et frugtbart Hele, skabte de nødvendige Forudsætninger for Gennemførelsen af denne Indsats.

Fra Bondesens Forberedelsesskole gik han 13 Aar gammel over i Metropolitanskolen, og efter at have taget Studentereksamen og Filosofikum, kom han i 1882 ind i Faderens Forretning. Springet fra Studentereksamen til Bødkerværkstedet var en brat Overgang. Bedstefaderen havde grundlagt Værkstedet allerede i 1836, og Faderen havde arbejdet her som Mestersvend, indtil han selv overtog Forretningen — og nu stod den tredje Generation paa dens Tærskel. Faderen var en Mand af den gamle Støbning, der ved Siden af at *kunne* sit Haandværk følte det som en hellig Pligt at lære og vejlede Sønnen paa alle Maader, saa at denne siden kunde føre Forretningen videre i samme Aand.

John Jacobsen lærte saa i de kommende Aar Virksomheden at kende i alle dens Detailler, paa Værksted og Kontor, indtil han i 1891 blev optaget som Kompagnon. Det blev dog kun et kort Samarbejde mellem Fader og Søn, da Lars Jacobsen døde nogle faa Maaneder efter.

Virksomheden udviklede sig i Løbet af kort Tid udover de givne Rammer og allerede i 1894 maatte der skrives til en Udvidelse, der desuden

JOHN JACOBSEN

Fot. Elfelt

muliggjorde Udvidelsen af den Træskofabrikation, er tidligere var blevet paabegyndt. Denne Gang blev Fabrikationen lagt over i andre Baner med det Resultat, at denne ved Aarhundredskiftet maatte udskilles som en selvstændig Virksomhed og blev flyttet fra Wilders Plads til Køge.

En anden Gren af Virksomheden, der paabegyndtes 1888, var Fremstillingen af Materialer til Smørdritler. Da denne stadig blev mere omfattende, oprettede John Jacobsen i 1900 et Savværk i Sorø for Opskæring af Drittelstave, der saa skulde sendes til København for Færdigbehandling og Videre salg. Men først da Tanken om et særligt, dansk Smør-Mærke — Lurmærket — blev realiseret i 1901, kom det store Opsving i Fabrikationen af Drittelstave. Lige indtil 1928, da de danske Mejerier gennem en af deres egne Organisationer overtog Fabrikationen, vedblev Firmaet at være Leverandør af Lurmærkestaver til samtlige danske Mejerier.

Da Forholdene paa Wilders Plads ikke længere kunde tilfredsstille de Fordringer, man maatte stille for at være i Kontakt med Tidens Udvikling, købte John Jacobsen i 1916 en til Formaalet velegnet Grund i Valby, hvor han saa opførte Fabriksbygninger, hvis moderne Indretning tillod en virkelig rationel Drift i større Stil.

Den daglige Ledelse ligger nu i Sønnernes, Direktørerne *Lars og Mogens Jacobsens*, Hænder, og ingen vil bedre kunne fortsætte Faderens Principer og bygge videre paa hans Livsværk. Lars Jacobsen er uddannet som Ingeniør og var indtil 1930, da Firmaet blev omdannet til Familieaktieselskab, ansat som Tekniker i Virksomheden. Mogens Jacobsen kom, efter endt Uddannelse i De Brockske Handelsskoler, 2 Aar til Tyskland i en større Tømmerforretning og derefter 1 Aar hos et Skibsmæglerfirma i England, indtil Forholdene under Verdenskrigen tvang ham til at afbryde sine Studier. Han kom saa hjem og gennemgik de forskellige Grader i Faderens Forretning, indtil han blev Direktør samme Aar som Broderen.

John Jacobsen er stadig Formand for Bestyrelsen, og der gaar ikke en Dag uden at han tager ind fra Rungsted, hvor han bor, til Forretningen.

Ved Siden af sit daglige Arbejde har John Jacobsen altid været en ivrig Organisationsmand. I 1896 var han Medstifter af Træindustriens Fabrikant-

forening og blev straks valgt som dens Næstformand; fra 1907—1911 stod han som Formand for denne Forening. Han var ligeledes en af Medstifterne af Industrifagene i 1907 og deltog desuden i Dannelsen af Industri-raadet, af hvilket han stadig er Medlem.

For en fuldkommen Forstaaelse af John Jacobsens Personlighed er det nødvendigt at nævne hans omfattende Interesser indenfor Filantropiens Omraade, hvor han ud fra en virkelig følt Overbevisning har gjort en personlig og værdifuld Indsats, bl. a. som Formand for Arbejdsstuerne paa Christianshavn. Siden 1911 har han været Kirkeværge for Frelserens Kirke og i den Tid faaet gennemført en Række af Forbedringer, hvoraf der er særlig Grund til at huske Restaureringen af det gamle Urværk, som ved hans Tiltrædelse henlaa i en sørgelig Forfatning, og det smukke Klokkespil, hvis Skaber han faktisk er.

WALDEMAR JACOBSEN

(HELLESENS ENKE & V. LUDVIGSEN)

Født 12. Januar 1876 paa Vejrsløvgaard i Jylland. Søn af Proprietær Jacobsen. Direktør for A/S Nordisk Metalvarefabrik 1917—19. Adm. Direktør for A/S Hellesens Enke & V. Ludvigsen 1920. R. af D.

DET mest eklatante Bevis for, at Verdensmarkedet staar det lille Lands Industri aabent, naar den formaar at skabe en Specialartikel, der i Kraft af sin Standard hævdet sit Primat, er ført af Firmaet „Hellesens Enke og V. Ludvigsen“, der p. t. alene her i Danmark beskæftiger over 1000 Mand og desuden i en Række Lande har Datterselskaber med selvstændige Filialfabriker som f. Eks. „Hellesens Ltd.“ i South Wimbledon, hvor ca. 700 og „Hellesens Italiana“ i Rom, hvor over 100 Mand er i Arbejde med at fremstille de berømte Tigerbatterier, hvis Ry maaske bedst maales af den Omstændighed, at praktisk talt alle Polarekspeditioner o. lign. lige op til Piccards Stratosfære-Ekspedition har udrustet sig med Hellesen-Tørelement.

For en Virksomhed, der er anlagt i saa udpræget international Stil, er det naturligvis af afgørende Betydning at have en øverste Leder med vid Horisont. Og det har Firmaet Hellesens Enke i Sandhed fundet i Waldemar Jacobsen. Han er i internationalt Format som Forretningsmand.

Hvad der i høj Grad har bidraget til at give ham det store Udblik er den Omstændighed, at han, efter at have udstaaet sin Læretid hos Hørkrampfirmaet C. I. Kierulff i København og efter en Tid derpaa at have været Forretningsfører hos Brødrene Tychsen i Odense, kom i Forbindelse med Sibirisk Kompagni og i dets Tjeneste rejste til Rusland, hvor han senere grundlagde sit eget Handelsfirma i Novo Nicolaiewsk i Sibirien.

Ganske vist skyllede den røde Revolutions Flodbølge ogsaa denne Virksomhed som saa meget andet omkuld, — men da han fordrevet af Revolu-

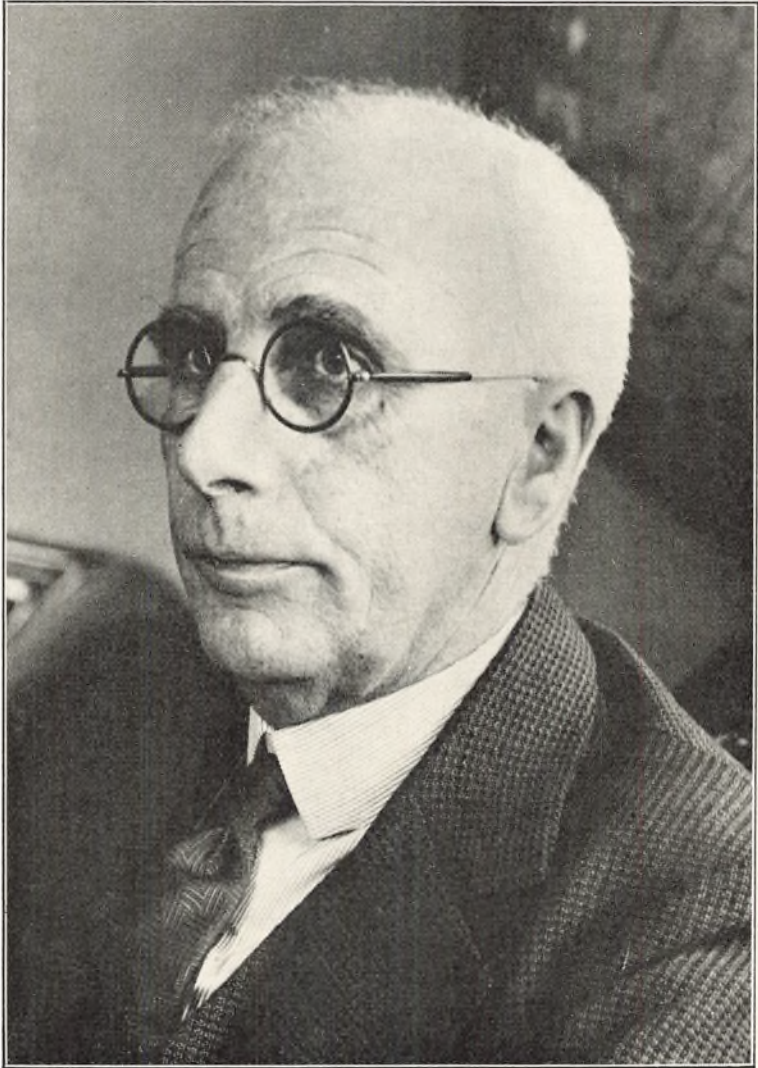
WALDEMAR JACOBSEN

tionen vendte hjem til Danmark, var det saa almindeligt bekendt, at Lederen af Firmaet „W. Jacobsen og Dantzer“ i Sibirien var en fremragende Forretningsmand, at han ret let opnaaede en Direktørstilling i Nordisk Metalvarefabriker, hvorfra han senere flyttede over til „Hellesens Enke & V. Ludvigsen“ som Chef der.

Direktør *W. Jacobsens* Evner er selvfølgelig ogsaa paa mange andre Omraader taget i Brug. Han er saaledes p. t. Medlem af Industriraadets Staaende Udvalg, — Formand for Industriraadets Eksportudvalg, Driftsøkonomiudvalg og Konsulatudvalg.

Formand for Bestyrelsen af Dansk-Russisk-Selskab og Formand i Bestyrelsen for: „Philip W. Heyman“, „Royal Konservesfabriker“, „Laur. Knudsens mek. Etablissement“, „L. E. Bruun & Co.“ o. fl. a.

Det store danske Specialfirma i Tørelementer er oprettet i 1887 af V. Hellesen, der døde i 1892. Hans Enke videreførte det saa i Samarbejde med Generalkonsul V. Ludvigsen, der stadig er Formand i Selskabets Bestyrelse. Under hans Ledelse voksede Firmaet baade i Anseelse og Produktion og maatte i 1905 flytte fra Blaagaardsgade til Aldersrogade, hvor der var større Udvidelsesmuligheder, der senere er blevet udnyttede efterhaanden som Firmaet er vokset frem til at blive en af Landets største og mest ansete Virksomheder.

C. F. JARL

C. F. JARL

Født i København 1. August 1872. Søn af Konferensraad Vilh. Jørgensen. Student fra Metropolitanskolen 1890. Cand. polyt. 1895. Fabrikant, eneansvarlig Indehaver af Øresunds chemiske Fabriker, Kommanditselskab ved C. F. Jarl fra 1912. K2, DM.

EN Mand kan give døde Ting Liv, Udvikling og Betydning — til Gengæld vil de skænke ham Indhold i hans Tilværelse og Forstaaelse af Naturen og de uoverskuelige Muligheder, den frembyder. Mon der kan nævnes noget bedre Eksempel paa denne Sandhed end C. F. Jarl, som nu i en Menneskealder har været ansvarlig for Udnyttelsen af det vigtige danske Mineral: Kryoliten.

Den 17. April 1795 holdt Heinrich Schumacher i Naturhistorisk Selskab et Foredrag om grønlandske Mineraler. Ved denne Lejlighed omtaltes Kryolit for første Gang offentligt — hidtil havde det kun været kendt af Grønlænderne, som brugte det til Snus. P. C. Abildgaard (senere Stifter af den danske Landbohøjskole) tog 1799 fat paa den nærmere Undersøgelse af dette Mineral, hvis kommende mægtige Betydning for dansk Industri ingen kunde ane. Navnet Kryolit, som er græsk og betyder Issten, fik det af den berømte portugisiske Mineralog, I. B. D'Andreda Silva, fordi det — navnlig i Vand — har stor Lighed med Is. Den første fuldstændige og rigtige Analyse (af Berzelius) stammer fra Aaret 1823. I 1807 kom den første større Mængde Kryolit til Danmark, idet den østrigske Mineralog K. L. Gieseche foretog en syv-aarig Rejse til Grønland og bragte nogle Tons med tilbage. Hans Rejsebeskrivelse, der udkom 1822, bringer en udførlig Beretning om Kryolitlejet.

Den danske Stat er Ejer af Kryolitforekomsten, beliggende i Ivigtut, paa Sydstranden af Arsuk Fjorden. Vanskeligere Betingelser for Skabelsen af

en Industri, end her var tilstede, kan næppe tænkes: Et knapt tilgængeligt, afsides og øde Sted, fjernt fra Havenes Færdselsveje, uden naturlige Hjælpe-midler til Drift eller Bosættelse. — Og de Mænd, der som de første anede Kryolitens Handelsværdi, maatte hos Ministeriet og Grønlandsk Handels Direktion overvinde Vanskeligheder, der fuldtud svarede til de rent natur-mæssige.

Efter at daværende cand. polyt. Julius Thomsen havde udfundet en Metode til fabrikmæssig Bearbejdelse af Kryoliten, — og den 23. Januar 1853 havde opnaaet Patent for 10 Aar paa Anvendelse af Metoden, fulgte endnu en alvorlig Trængselsperiode for den vordende Industri.

Der gik en halv Snes Aar, i Løbet af hvilke Navne som Tietgen, G. Ho-witz, R. Westenholz, I. P. Suhr o. m. fl. kom i nær Forbindelse med det lille omstridte Stykke Grønland; mange af Kryolitens Anvendelsesmuligheder kom for Dagen — man udvandt af den Soda, Lerjord og Natronlud, man brugte den til Spejlglastøbning, og Udlandet begyndte at blive opmærk-som paa den. Julius Thomsens vedvarende Ihærdighed — trods Myndig-hedernes Modstand og Publikums Skepsis — førte efter adskillige Aars tal-rige Forsøg omsider til den første direkte Anvendelse ved Emaliering af Jern-
kar. Hermed blev Grunden lagt til den største Anvendelse, Kryoliten fik i en lang Aarrække.

Theobald Weber var den Mand, som besad Dristighed og Storsyn nok til, paa Grundlag af Thomsens opnaaede Resultater, at vove Anlæggelsen af en Fabrik. Den fik Navnet Øresund og sattes i Gang den 16. Februar 1859. Omend mange smaa og store Sejre over tekniske Vanskeligheder bragte Suk-ces, og Lykken nu og da syntes at ville belønne denne stille Kamp paa et nyt Omraade, havde Uheldet dog fulgt Kryoliten ind i dens officielt aner-kendte og organiserede Tilværelse. I dette første Aarti samledes allerede Sten paa Sten til det uforgængelige Monument, dansk Videnskab, dansk Tek-nik og danske Mænds Energi og Handelsdygtighed her har sat sig, og som i Dag er tydeligt for enhver i den tekniske og administrative Fuldkommen-hed, Fabrikerne derude ved Øresund repræsenterer.

En ny Æra begyndte, da G. A. Hagemann og Vilh. Jørgensen den 1. Ja-

nuar 1870 overtog Fabriken efter at have købt den ved Auktion. Det nye Firma antog Navnet Øresunds chemiske Fabriker.

Trods Kriser, Stilstand og midlertidig Tilbagegang forceredes Etape for Etape henimod Fabrikens lukrative Virksomhed, som — bortset fra et Par gunstige Aar i Halvfemserne — egentlig først blev en Kendsgerning længe efter Aarhundredskiftet. Mangt og meget blev forsøgt og opgivet, nye Veje blev banet, dyrekøbte Erfaringer blev gjort.

I det væsenligste var det Vilh. Jørgensen, der ledede Øresund, eftersom Hagemann — kort efter Købet — desuden blev Direktør i A/S De danske Sukkerfabrikker.

1902 gik Firmaet over til Aktieselskab, og siden den Tid har Vilh. Jørgensens Søn, *C. F. Jarl*, ført Øresund videre frem til den vigtige Plads indenfor dansk Industri, der tilkommer den og ham.

Da *C. F. Jarl* i 1895 havde fuldendt sine Studier ved polyteknisk Lærestanstalt, blev han straks ansat i Fabriken. 1896 rejste han til Amerika, hvor han opholdt sig et Aars Tid, for atter at vende tilbage og hellige sig Arbejdet for Øresund. Ved Omdannelsen i 1902 blev *Jarl* Direktør. 1912 gik Firmaet over til et Kommanditselskab med *C. F. Jarl* som eneansvarlig Indehaver.

Siden Fabrikant *Jarl* overtog Fabriken, har dens Historie været præget af hans uvurderlige Egenskab: øjeblikkelig at se Kernen i en Sag eller et Spørgsmaal. Denne Egenskab har i de utrolige Komplikationer og Vanskeligheder, Firmaet har staaet overfor, bortelimineret alt uklart og overflødigt, saa at kun det væsentlige blev tilbage. Og dette væsentlige bliver her, som i enhver anden Sag, *Jarl* beskæftiger sig med, til en Del af ham selv.

Fabrikant *Jarl* har i Aarenes Løb beklædt en meget stor Række af Tilidsposter, bl. a. som Medlem af Bestyrelsen for Dansk Ingeniørforening fra 1910—15, Medlem af Bestyrelsen for *G. A. Hagemanns* Kollegium og for *A/S De Danske Sukkerfabrikker*, Medlem af Bankraadet for Privatbanken i København, Formand i Statens Eksportkreditudvalg 1922—29, Medlem af Industriforeningens Repræsentantskab og Industriraadet, Medlem af Bestyrelsen for Tietgenfonden m. m.

GEORG JENSEN

Fot. Elteit

GEORG JENSEN

(„GEORG JENSENS SØLVSMEDIE“)

Født 31. August 1866 i Raadvaddam. Søn af Gørtler Jørgen Jensen. Dir. for Georg Jensens Sølvsmiede fra 1916—21. Kunstnerisk Konsulent samme Sted fra 1926. Medlem af „Société Nationale des beaux Arts“, Paris. R. af D.

MED Rette bærer Georg Jensen Mesternavnet, ikke i den hverdagsagtige Betydning, at han er udlært i sit Fag, men i den videre Forstand, at han som Kunstner er naaet saa vidt, at han har faaet en Mesters Rang blandt Ligemænd. Hans Arbejder har i Udlandet samlet Hæder om det danske Kunsthaandværk, og herhjemme lagt Grunden under en stor Virksomhed, der industrielt udnytter hans Ideer og skabende Evner paa det kunstneriske Omraade.

Georg Jensen er født i den skønne Egn ved Raadvaddam, hvor hans Fader var Gørtler paa Knivfabriken. Det er fra ham, Sønnen har taget den formdannende Evne og Interessen for Metallets kunstneriske Muligheder i Arv. Allerede medens han gik i Landsbyskolen i Lundtofte — en lang Vej for den lille Purk at vandre, navnlig i strenge Vinterdage — havde han hjulpet lidt til paa Fabriken, og naar han blev spurgt, hvad han vilde være, naar han blev stor, svarede han altid uden Betænking: Guldsmed! Da Forældrene flyttede til København kort efter at han var blevet konfirmeret, besluttede Faderen at lade ham faa Lov at følge denne Lyst, og satte ham i Guldsmedlære. Samtidig med at han om Dagen passede sit Arbejde paa Værkstedet, gik han om Aftenen og om Søndagen paa de Marsmannske Skoler, hvor han lærte de forskellige elementære Skolefag, samt specielt Tegning, — et Fag, han hurtigt viste meget store Anlæg for, saaledes, at han ved Eksamensafslutningen fik Skolens Sølvmedaille for sine Tegninger. Senere er mange andre Belønningsmedailler kommet til — men mon denne

ikke har været den, der har bragt ham størst Glæde? I hvert Fald virkede den som en Spore paa hans Interesse og Flid. Han fortsatte paa Teknisk Skole og paa Prof. Steins Atelier, og da Professor Stein hurtigt fattede Interesse for den talentfulde unge Mand, endte det med, at Georg Jensen ved hans Mellekomst fik Adgang til Akademisk Billedhuggerskole, som han besøgte i 4 Aar. Hans Afgangsarbejde herfra kom samme Aar paa Charlottenborg-udstillingen, og hans kunstneriske Løbebane var dermed for Alvor begyndt. I de følgende 10—12 Aar arbejdede han dels som Billedhugger, dels som Modelør hos Bing & Grøndahl, hvor han traf Prof. Pietro Krohn, der senere i Livet blev ham en værdifuld Ven og Vejleder.

I 1900 fik han Kunstakademiets store Rejsestipendium og rejste til Frankrig og Italien i et Aar. Da han kom hjem, ladet med nye Impulser, tog han for Alvor fat paa det Omraade, indenfor hvilket han skulde skabe sig et europæisk kendt Navn: Sølvsmediarbejdet. Sammen med en Ven, Direktør Joakim, sad han i et Værksted i Birkerød og lavede Keramikarbejder, der vakte berettiget Opmærksomhed. Hans første Sølvsmedearbejder blev købt af Kunstindustrimuseet, og Aaret efter flyttede han til Byen og indrettede sig et lille Værksted i Bredgade 36. Alt, hvad han kunde overkomme at fremstille, blev straks solgt. En tysk Museumsdirektør A. Osthaus, Hagen, aflagde en Dag Besøg hos ham og blev saa begejstret for hans Arbejder, at han straks arrangerede en Udstilling af dem i sit Museum, hvor alle de udstillede Kunstgenstande straks blev solgt. Hans Ry voksede og hans Kundekreds øgedes, — Folk kom tilrejsende fra Udlandet for at købe hos den danske Sølvsmed, hvis Navn nævnedes med saa stor Hæder blandt Fagfolk og Kunstkere. Han maatte udvide Virksomhedens Rammer, og Æresbevisningerne begyndte at strømme ind til ham: Han blev Medlem af den franske „Salon Nationale“ og „Salon des Artistes decorateurs“, han fik Brysselerudstillingens Guldmedaille, og flere Medailler fulgte efter. Da Krigen kom, var Sølvsmedien vokset til en stor og anseelig Virksomhed, der beskæftigede 60 Mand. Da hans største Salg laa i Central- og Sydeuropa, betød Krigen naturligvis et haardt Slag for hele Virksomheden. Men allerede i det andet Krigsjaar havde Georg Jensen erobret sig nye Markeder i Amerika og i Sverige, der

ekvivalerede for de tabte. I 1916 omdannedes Virksomheden til Aktieselskab med Georg Jensen som Direktør i de første 5 Aar. I 1924 flyttede han til Paris, hvor han oprettede et Værksted og ledede Udsalget, men allerede i 1926 vendte han igen tilbage til Danmark for at overtage Stillingen som kunstnerisk Konsulent ved Sølvsmedien her, der stadig blomstrede og fortsat bærer Mester Georg Jensens Navn ud over Verden paa sine Produkter.

H. E. JENSEN

Fot. Elfelt

HENRY EMANUEL JENSEN

(A/S „SANO“, KØBENHAVN)

Født 18. Juni 1894 i København. Søn af Fabrikant Emanuel Jensen. Administrerende Direktør for A/S „Sano“ 1931.

INDENFOR den moderne Byggeindustri spiller Spørgsmaalet om Isolationsmateriel en stor Rolle. Hvad der spares i Brændsel aarligt i de centralopvarmede Huse ved at gennemføre en fornuftig Isolationsteknik ved Bygningen af Huset, er saa store Summer, at Omkostningerne paa faa Aar amortiseres. Den danske Isolationsteknik, saaledes som den er oparbejdet paa Fabriken „SANO“, arbejder med Korkisolation.

Medens det fra Udlandet importerede Isolationsmateriale af Fiberstoffer nok i Laboratorierne har samme Isolationsevne som expanderet Kork, viser det sig i Praksis, at Korken er langt mere modstandsdygtig overfor Fugtigheden, der i Aarenes Løb forringer Fiberpladernes Isoleringsevne føleligt.

„SANO“, der i mange Aar havde baseret sin Produktion paa Isoleringmateriale alene, paabegyndte i 1918 Eksperimenter med et nyt Gulvbelægningsprodukt, men først i 1920 var man saa vidt, at man kunde begynde paa en Fremstilling af det nye Produkt, som man gav Navnet „EXPANKO Kork-Parket“.

Det første Aar kunde man kun producere 12 Kvadratmeter om Dagen, og Salget androg i 1921 kun 300 Kvadratmeter ialt. I 1922 var Salget oppe paa 1000 Kvadratmeter, og man foretog derpaa en Udvidelse af Fabriken, der muliggjorde en Produktion paa 100 Kvadratmeter i Døgnet.

Til Trods for en større Brand i 1922 naaede Afsætningen det Aar op paa 10,000 Kvadratmeter, og man satte nu Kapaciteten op til 200 Kvadratmeter i Døgnet, en Kapacitet, der yderligere er øget senere, saa man nu kan fremstille 600 Kvadratmeter paa 8 Timer.

Man er nu indrettet paa at kunne sætte Produktionen op til 300,000 Kvadratmeter om Aaret.

Ud fra den gamle, velprøvede Sætning, at en Eksport altid maa have et godt Salg paa Hjemmemarkedet at støtte sig til, har man jævnsides med at bearbejde de udenlandske Salgsmuligheder i en saadan Udstrækning, at man er kommet godt ind paa Markedet i flere betydende europæiske Lande, ja selv paa saa fjerne Pladser som Bolivia, Chile, Argentina, Algier, Kina, Japan, Australien og U. S. A., sørget for at bearbejde Hjemmemarkedet energisk. Direktionen fremhæver overfor den Sukces, man har haft herhjemme, sin Takskyldighed overfor Landsforeningen „Dansk Arbejde“, hvis Propaganda for Forbrug af danske Varer naturligvis er kommet denne, som saa mange andre danske Industriforetagender, til Gode.

Den nuværende Leder af „Sano“, Direktør *Henry Emanuel Jensen*, er Søn af Virksomhedens mangeaarige Chef, Fabrikant Emanuel Jensen, der afgik ved Døden i 1931. Efter at have taget Studentereksamen i 1912 fra Slomanns Skole, fortsatte Direktør Henry Jensen den Uddannelse til Murer, som han af Lyst havde paabegyndt i sine Sommerferier i Gymnasieaarene, og blev Murersvend i 1913. Samtidig havde han besøgt Teknisk Skole.

Under Krigen laa han i 2 Aar inde som Soldat, hvorefter han i 1917 rejste til U. S. A. for at studere moderne Byggeteknik, specielt Isolationsteknik.

Da han i 1919 vendte hjem, blev han ansat paa Faderens Fabrik, og da Faderen i 1922 blev alvorlig syg, overtog han den daglige Ledelse, som han beholdt, indtil han i 1931 blev Direktør for Virksomheden.

Direktør Jensen er Medlem af Bestyrelsen i flere Selskaber, bl. a. i „Emanuel Jensen & H. Schumacher“ A/S, hvor Direktør Jensen ogsaa er Medlem af Direktionen.

L. C. JENSEN

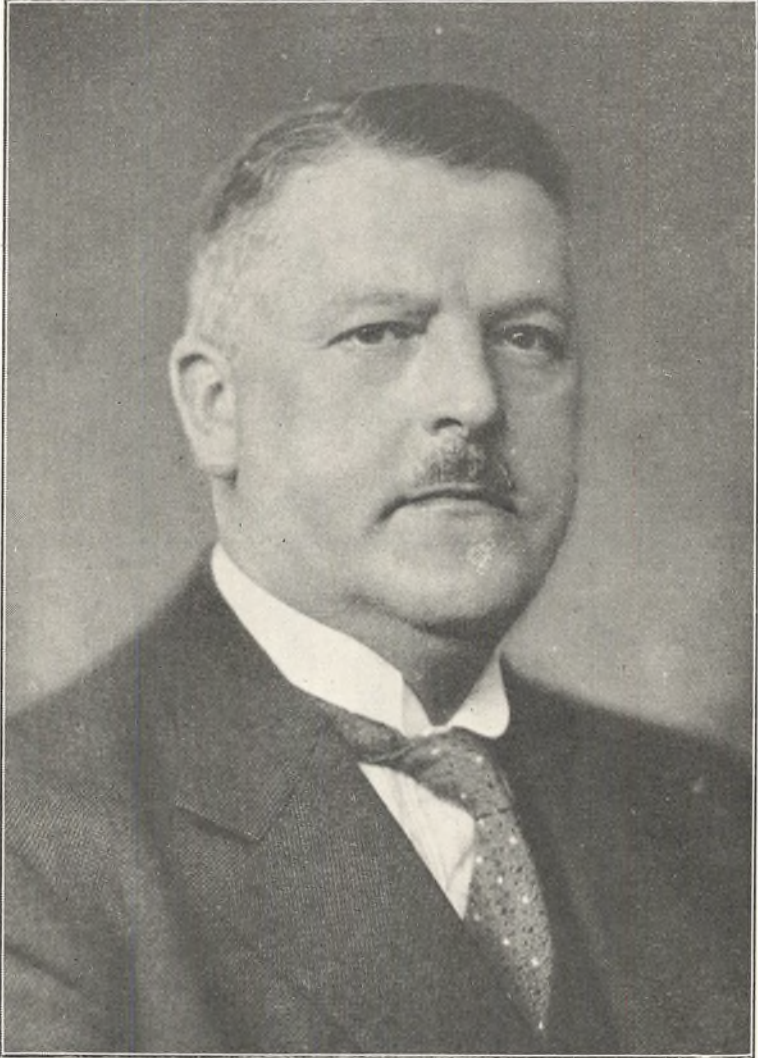
(A/S „ALLERUP NY MASKINFABRIK, ODENSE)

Født 13. December 1883 i Aarhus som Søn af Skotøjshandler Chr. Jensen. Direktør for Allerups nye Maskinfabrik i Odense fra 1928.

ALLERUPS nye Maskinfabriker i Odense har ved en Række store Arbejder skabt sig en smuk Position indenfor dansk Maskinindustri og har i Aarenes Løb bidraget stærkt til den Anseelse, danske Ingeniørvirksomheder nyder i Udlandet.

Fabriken blev grundlagt i 1894 af Georg Allerup, en Sønnesøn af den kendte Jernstøberier M. P. Allerup i Odense. Han var en dygtig Fagmand, hvis Uddannelse bl. a. omfattede 8 Aars Virke i Skotland, og det tog ham ikke lang Tid at føre Fabriken frem. I 1901 overgik Virksomheden til et Aktieselskab med Georg Allerup som administrerende Direktør og teknisk Leder.

Brobygningsarbejder og Jernkonstruktioner, samt Kedler, Gasbeholdere og andre store Beholdere var dengang som nu Fabrikens Specialiteter. Direktør Allerup fortsatte sit godt paabegyndte Arbejde, og Firmaet blev efterhaanden kendt i stadig videre Kredse. I 1905 byggede man den 260 m lange Jernbanebro over Mariager Fjord ved Hadsund. Men det var dog først ved Bygningen af Broerne til Langaa—Silkeborg Banen i 1907—08, at Fabriken slog helt igennem. Det var en meget vanskelig Opgave, man her var blevet stillet overfor, idet det viste sig, at den almindeligt anvendte Monteringsmetode ikke vilde være heldig i dette Tilfælde. Paa Direktør Allerups Foranledning gennemførte man saa, uden et eneste Uheld, et Eksperiment, der selv i Ingeniørkredse var blevet mødt med den største Skepsis og som indbragte Firmaet megen Anerkendelse fra alle Sider. Af andre Broanlæg, Fir-

L. C. JENSEN

Fot. Elfelt

maet paatog sig, skal her kun nævnes Rangerviadukten paa Godsbanegaarden i København, Jernbanebroen over Kerteminde Havn og Storaabroen ved Holstebro.

I 1928 overtog Direktør *L. C. Jensen* Ledelsen af Selskabet.

Direktør *L. C. Jensen* er født i Aarhus og gik i Skole i den højere Borger-skole. Tog Afgangseksamen fra Teknisk Skole i Aarhus, samtidig med, at han stod i Lære hos A/S Frich, hvor han efter Læretidens Udløb fortsatte som Konstruktor i 1^{1/2} Aar. I 1904 fik *L. C. Jensen* Ansættelse i Allerups nye Maskinfabrik A/S og avancerede her fra Ingeniør til Driftsleder, for saa i 1928 at blive Selskabets Direktør.

Baade før og efter sin Udnævnelse har Direktør *L. C. Jensen* ledet flere af Firmaets store Arbejder, saaledes Jernbanebroen ved Frederikssund i 1926 og Jernbanebroen over Alssund i 1928, ligesom Fabriken under hans personlige Ledelse deltager i Bygningen af Jernkonstruktioner til Lillebæltsbroen. Disse Data viser tydeligt, at Fabriken stadig ligger i Têten og er i Stand til at løse selv de mest krævende Opgaver, der stilles den. Ogsaa indenfor Firmaets andre Specialer har man udført forskellige større Ordre, som f. Eks. Fremstillingen af en Del store Benzintanke til D. F. O. K. og De Danske Sukkerfabriker. Et yderligere Bevis for Fabrikens høje Standard er de gode Positioner, den har opnaaet ved de talrige internationale Projektkonkurrencer, hvori Firmaet har deltaget.

VALDEMAR JESSEN

VALDEMAR JESSEN

(„HANS JESSENS MASKINBYGGERI“, VEJLE)

Født 6. Juli 1898 i Vejle. Søn af
Fabrikant H. Jessen. Indehaver og
Leder af „Hans Jessens Maskin-
byggeri“ fra 1926.

BLANDT de talrige af vore nuværende større industrielle Foretagender, som blev grundlagt i Slutningen af forrige Aarhundrede efter mindste Maalestok, er Hans Jessens Maskinbyggeri i Vejle.

Firmaet er grundlagt af den nuværende Indehavers Fader, Møllebygger Hans Jessen, oprindeligt med Møllebyggeriet for Øje, og hele Personalet talte til at begynde med et Par Mand.

Der var dog nok at tage fat paa for Hans Jessen, som fik overdraget Byggeriet af flere mindre Vindmøller.

Efterhaanden maatte Virksomheden lægges om, da Vindmøllerne blev fortrængt af større Møller, og Fabrikens næste Speciale var Pakhuse og Silo-bygninger med dertil hørende Maskiner. Forretningen udvidedes, Fremstillingen af Transportanlæg begyndte.

I de følgende Aar var Jessen Ene- eller i hvert Fald Medleverandør til de fleste Transportanlæg for Silopakhuse her i Landet.

Hans Valdemar Jessen havde imidlertid afsluttet sin Skolegang i Vejle højere Almenskole med Realeksamen og kom i praktisk Maskinlære paa sin Faders Fabrik. Samtidig besøgte han om Aftenen den tekniske Skole. Efter 4 Aars Læretid fulgte 3 Aar paa Odense Maskinbygningsteknikum, umiddelbart efter den afsluttede Ingeniøreksamen maatte han hjem for at lede Fabriken i Vejle for sin Moder. Hans Fader var da lige død.

I 1926 overtog Valdemar Jessen for egen Regning Fabriken, som nu havde udviklet sig til at være den førende i sin Art i Danmark. Den har bl. a.

leveret Transportanlægget til A/S Dansk Soyakagefabrik i København, til A/S Aarhus Oliefabrik, Aarhus, og har projekteret og udført A/S Eriksen & Christensens Silopakhus i Esbjerg, samt mange andre betydelige Silopakhus rundt om i Landet.

Bortset fra en Stilstand omkring Aarene 1920—22 har Fabriken fra Starten til nu været i bestandig Blomstring og Fremgang. Den har nu allerede i mange Aar fremstillet Transportanlæg til ethvert Formaal, og denne Gren er navnlig blevet betydeligt udvidet i den sidste Tid. Ligeledes fremstiller man med stort Held Formalings- og Blandingsanlæg for Foderstoffer.

Valdemar Jessen foretager hvert Aar Studierejse til Udlandet og vedligeholder Firmaets Fremgang ikke mindst ved stadig Fornyelse af Maskiner og Arbejdsmetoder efter de allerbedste og mest moderne Mønstre.

HENNING JONSEN

(A/S „DANSK PAPIRVAREFABRIK“)

Født 26. Okt. 1897 i København.
Søn af Dir. J. P. Jonsen. Adm.
Dir. for A/S „Dansk Papirvarefabr.“ fra 1932. Medl. af Best. for Foreningen af Maskinposefabrikanter i Danmark.

EFTER endt Skolegang i Ordrup Gymnasium og Afgangseksamen fra De Brockske Handelshøjskoler kom *Henning Jonsen* paa Kontor hos „Melchior, Armstrong & Dessau“ (Moses & Søn G. Melchior), Strandgade. Fik derefter Ansættelse som Korrespondent og Privatsekretær for Grosserer Aage Heymann i Firmaet Philip W. Heyman, Strandboulevarden. Begyndte saa i Slutningen af 1917 en mindre Fabrikvirksomhed for Fremstilling af Papirbindegarn, et Surrogat for almindeligt Hampegarn, der ikke kunde faas under Verdenskrigen. Denne Virksomhed ophørte ganske naturligt samtidig med Krigen. Efter aftjent Værnepligt i Marinen fik H. J. i 1920 Ansættelse som Bogholder i A/S Dansk Papirvarefabrik, for hvilken hans Fader J. P. Jonsen havde været Direktør fra dens Start i 1904. Ved Faderens Død i Februar 1923 ansøgte han om og fik Pladsen som Direktør i Fællesskab med Selskabets mangeaarige Rejsende og Tegner Peter Nielsen, og fra den 1. Oktober 1932 stod han som Selskabets eneste administrerende Direktør.

A/S Dansk Papirvarefabrik blev dannet den 7. September 1904 ved en Sammenslutning af flere forskellige Firmaer indenfor den grafiske Branche og Papirindustrien. Den Koncentrationsevne, som allerede ved selve Starten

HENNING JONSEN

Fot. Elfelt

gav sig til Kende, fortsattes som en rød Traad gennem Fabrikens videre Udvikling. Saaledes findes i det store Kompleks, som Firmaet ejer i Rantzausgade 62—64, baade Maskinposefabrik, Æske- og Kartonnagefabrik, Stentrykkeri, Bogbinderi og Bogtrykkeri. Enhver af disse Afdelinger er naturligvis forsynet med de mest moderne tekniske Hjælpemidler og Maskiner. Bl. a. er der Posemaskiner, der fremstiller op til 300 Poser i Minuttet, fuldt færdige, forsynet med tofarvet Paatryk. Desuden forefindes en Afdeling for haandklistrede Poser og Luksusposer, Kontorer og store Lagerkældre for Selskabets betydelige Papir en gros Afdeling, der særlig omfatter danske Papirsorter. Som et meget betydningsfuldt Led i denne gennemførte Kundeservice har Direktør Jonsen ladet indrette en speciel Tegnstue, hvor kunstnerisk uddannede Medarbejdere altid staar til Kundernes Disposition med nye Ideer og Forslag.

Den gode Smag, som præger Firmaets Arbejder, har en stor Andel i den Sukces, der har fulgt A/S Dansk Papirvarefabrik gennem Aarene. Et smukt Bevis herfor er de store, kunstneriske Blomsterplakater og Kataloger til Dæhnfeldt & Theodor Jensen, de morsomme og stilfulde Juleæsker til Stormagasinerne som Illum og Messen eller de Millioner af farvetrykte Poser, der aftages af Kaffegrossisterne.

Men ogsaa paa andre Omraader har Firmaet forstaaet at efterkomme de stadig stigende Krav, der specielt i de senere Aar er stillet saavel fra Publikums Side som af Forretningsmanden. F. Eks. har de Handlendes Emballage gennemgaaet en betydelig Udvikling, og den spiller nu en meget større Rolle i Forholdet mellem Handelsstanden og Forbrugeren end nogensinde før. En daarlig eller uhensigtsmæssig Indpakning kan ødelægge Salget af selv den bedste Vare. Har et Firma bestemte Farver og Typer, skal disse gaa igen lige fra Regningen, der skrives oppe paa Kontorerne, til Økonomrullerne og Poserne, Arkpapiret og Æskerne, som bruges nede i Ekspeditionslokalerne. Og saaledes er der utallige Hensyn, et moderne Firma maa tage. Men da A/S Dansk Papirvarefabrik netop indenfor sine egne Mure driver de forskellige Afdelinger, der almindeligvis kommer i Betragtning, og desuden holder sig i den nærmeste Kontakt med disse Strømninger paa

Forretningslivets Omraade, er Firmaet ikke blot i Stand til at følge ethvert Arbejde gennem alle dets Stadier, men ogsaa forlene det med netop det særegne Præg, som Kunden og Tiden fordrer.

Disse kloge Forretningsprincipper er sikkert den dybere Aarsag til, at Selskabets Omsætning har været i stadig Stigen Aar efter Aar, og at det nu er oppe paa at beskæftige et lille Hundrede Mand.

J. JUNCKER

(A/S „SMITH, MYGIND & HÜTTEMEIER“, KØBENHAVN)

Født 9. April 1872. Uddannet som Marineingeniør. Tidligere Direktør for Kalundborg Skibsværft. Direktør for A/S Smith, Mygind & Hüttemeier.

I en gammel Rejsestald, der omdannedes til Maskinværksted, begyndte de to Ingeniører *I. Chr. Mygind* og *N. Smith* i Begyndelsen af 70'erne den Virksomhed, der senere er vokset op til at blive en Fabrik, der indtager et Areal paa ca. 30,000 Kvadratmeter, hvoraf de 18,000 er under Tag, og som til Tider har 350 Mand i Arbejde.

Ret længe behøvede de to driftige Ingeniører nu ikke at nøjes med Rejsestalden, for deres Maskinværksteds Frembringelse fik hurtig godt Lov paa sig, og betydelige Ordre begyndte at indløbe. Firmaet fik saaledes bl. a. ret tidligt Leverance til de store Bryggerier, som dengang var inde i en rapid Udvikling, der medførte talrige maskinelle Udvidelser og Forbedringer.

Af store Arbejder fra Firmaets første Tid kan iøvrigt nævnes Bygningen af Broen ved Guldborgsund, Leveringen af dampdrevne Sneplove til Rusland, og Lokomotiverne til de københavnske Dampsporvogne, som endnu mange ældre Københavnerne husker.

Da Fabrikant Mygind i 1894 afgik ved Døden, gik Firmaet over til Aktieselskabsformen og sammensluttedes samtidig med den velkendte Maskinfabrik „Th. Hüttemeiers Eftf.“ i Nansensgade, der var grundlagt i 60'erne af Th. Hüttemeier. Firmanavnet blev herefter det nuværende: A/S „Smith, Mygind & Hüttemeier.“

Hüttemeiers Fabrik, der havde overtaget den gamle Jernstøber Lundes

Værksted og Støberi, befattede sig særlig med Ovnstøberi, og havde i den Branche oparbejdet en anseelig Omsætning.

Af Arbejder fra den nyere Tid, der understreger Firmaets betydede Virksomhed som Led i den danske Produktion af i Dag, kan bl. a nævnes Jernkonstruktionerne ved den nu nedlagte Langebro, Knippelsbro, Dybølbroen, store Kedelanlæg for Virksomheder som f. Eks. Carlsberg Bryggerierne, De Danske Spritfabriker, General Motors, Galle og Jessen, Danske Oliemøller o. fl. a., foruden at man har en stor Produktion af Mejerikedler og af Underfyringsapparater, de saakaldte Stokere.

Ogsaa Jernkonstruktionsarbejderne ved Baneoverskæringen paa Lyngbyvej og ved den lysende Obelisk paa Carlsberg, er Arbejder, der bærer Vidne om Selskabets omfattede Virksomhed.

I 1918 overgik Selskabet til Kalundborg Skibsværft, og samtidig gennemførtes flere Nybygninger og Nymonteringer paa Fabriken, der ved denne Lejlighed gik over til elektrisk Drift.

Efter Skibsværftets økonomiske Sammenbrud blev Firmaet Smith, Mygind og Hüttemeier reorganiseret og har siden fortsat sin Udviklingslinie fra de første Aar til nu, en Udviklingslinie, der viser en stadig Fremgang og Udvidelse.

Firmaet, der nu ledes af Direktør Juncker som administrerende Direktør, har i Aarenes Løb haft mange dygtige Medarbejdere, der har haft langvarig Tilknytning til det. Dets Prokurist, Hr. Scheving, har saaledes været ansat i dets Tjeneste i 40 Aar.

JUL. A. JØRGENSEN

(„JUL. A. JØRGENSENS KIKS-, VAFFEL- OG MARCIPANFABRIK“,
AARHUS)

Født 12. Oktober 1874 i Silkeborg. Søn af
Skomagermester Chr. Jørgensen.

EN Produktion paa 4000 kg om Dagen, et Forbrug af 432,000 kg Mel og 150,000 kg Kerner og Mandler om Aaret og 200 Mand i Arbejde — det er Tal fra *Jul. A. Jørgensens* Kiks-, Vaffel- og Marcipanfabrik, Aarhus, Tal, der klart og tydeligt fortæller om den Indsats, Fabrikant Jørgensen har gjort i dansk Industriliv.

Jul. A. Jørgensen gik i Silkeborg Realskole indtil sit 14. Aar og blev derefter frivillig Officersaspirant i Flaaden. Men allerede 6 Maaneder efter valgte han at gaa Handelsvejen. Han kom saa i Koloniallære hos Købmand Herm. Eberth i København, der dengang kun handlede en detail, men paa Jørgensens Initiativ udvidedes med en gros Afdeling. Da Læretiden var udstaaet, fik han Ansættelse hos Købmand Chr. Fratz paa Østerbro, hvor han arbejdede de følgende 4 Aar. I denne Tid aftjente han ogsaa sin Værnepligt ved Ingeniørkorpset. 23 Aar gammel tog han Næringsbevis og startede Kul-torvets Kaffe- og Tehandel. Forretningen gik imidlertid ikke saa godt, og Jørgensen begyndte derfor en mindre en gros Virksomhed ved Siden af. Paa et godt Tilbud solgte han Forretningen, og for Fortjenesten indrettede han en lille Kaffebutik i Klareboderne. En gros Salget havde stadig udviklet sig, og efterhaanden blev Jul. A. Jørgensen en kendt Mand indenfor Branchen. En Dag fik han Tilbud fra Nordisk Kaffe Kompagni om, med Selskabets Støtte, at overtage en Forretning i Aarhus, hvorfra han saa i de følgende Aar drev en en gros Virksomhed i Kaffe over hele Landet, som han oparbejdede til at blive en af Datidens største udenfor København.

I 1908 kom der en Mand ind i Forretningen for at sælge hjemmebagte Kager. Kagerne var gode, Publikum syntes om dem, og Salget gik strygende. Tilsidst kunde Bageriet ikke længere klare de stadig større Ordre, og Jul. A.

JUL. A. JØRGENSEN

Fot. Elfelt

Jørgensen overtog da de Par Maskiner, der fandtes, for at fortsætte Fabrikationen under bedre Forhold. Det var Begyndelsen til Kiks-, Vaffel- og Marcipanfabriken, der nu — efter Udvidelserne i 1915, 1919 og 1931 — omfatter et anseligt Komplex i Herluf Trollesgade paa Trøjborg. Og nu er det ikke kun Aarhus By, men hele Danmark, der er Kunde hos Jul. A. Jørgensen, foruden at Udlandet, navnlig Island, aftager store Kvanta af Firmaets Produkter. I det hele taget følger Fabrikant Jørgensen enhver Mulighed for Eksport med en ganske speciel Interesse, der bl. a. har givet Stødet til den Rejse, der er planlagt til Østen i Januar 1934 for at etablere nye Forbindelser.

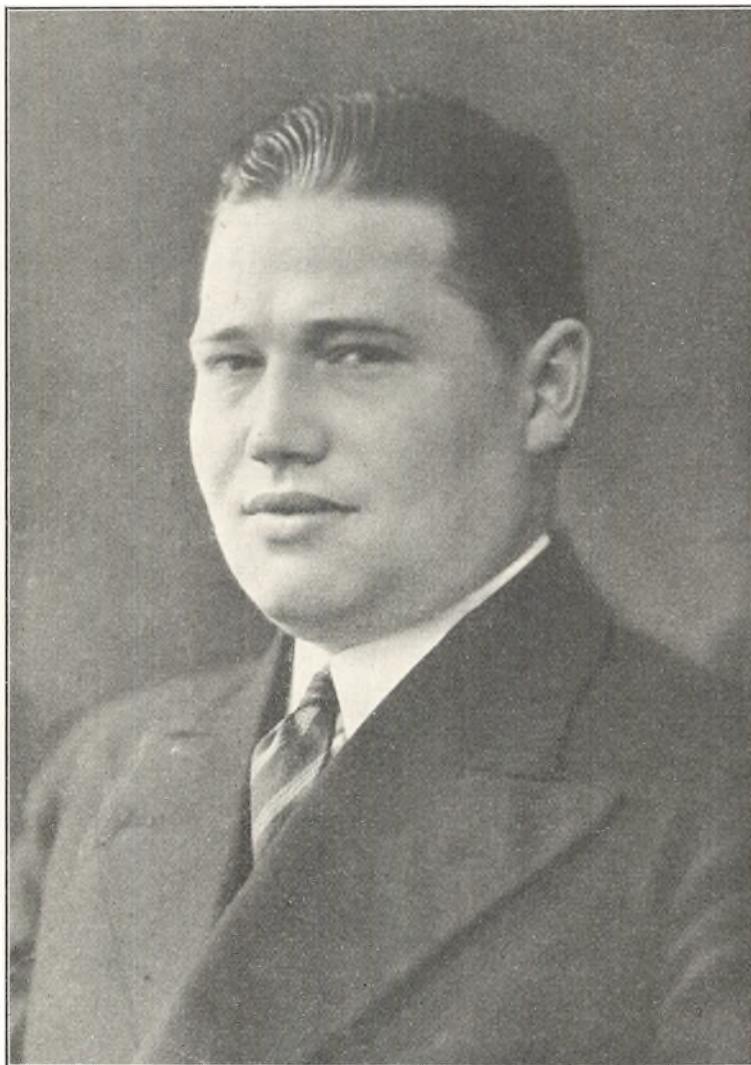
Kvaliteten har stadig været det bærende Princip i Produktionen. Alene med det Formaal at studere de udenlandske Virksomheder og anskaffe de bedst egnede Maskiner, har Fabrikant Jørgensen berejst store Dele af Udlandet. Den samme Omhu har han vist den hygiejniske Side af Produktionen og blandt andet gennemført Foranstaltninger, der saa godt som udelukker, at Varen kommer i Berøring med Menneskehænder.

Det var da ogsaa først og fremmest Kvaliteten, der laa til Grund for de store Ordre, Firmaet modtog paa Leipziger-Messen i 1930 og hvis Effektuering gav Anledning til den store Udvidelse, der paabegyndtes samme Aar. Publikum har forstaaet at goutere Varernes høje Standard, idet det ved en Afstemning paa en „Dansk Udstilling“ i Aarhus i 1925 tildelte Firmaet 1. Præmie for dets Produkter.

Fabrikant Jul. A. Jørgensen føler sig stærkt knyttet til sin Virksomhed og deltager stadig i den daglige Drift. Hans Søn, Flemming Jørgensen, er ansat som Inspektør ved Fabriken. Flemming Jørgensen er født i 1905. Sin Læretid udstod han ved Faderens Fabrik, hvorefter han i Oslo, Schweiz og Østen fik yderligere Uddannelse og studerede Udviklingen og Forholdene der.

I 28 Aar har Fabrikant Jørgensen været Medlem af Børnehjælpskomiteen, deraf 12 Aar som Formand, og for sit store, uegennyttige Arbejde i denne Sags Tjeneste, har han faaet tildelt Ridderkorset.

Som Medlem af Aarhus Ligningskommission har han deltaget i Byens kommunale Arbejde, og mange Aar som Næstformand i „Dansk Arbejde“s Aarhus-Afdeling.

S. A. JØRGENSEN

Fot. Elfelt

S. A. JØRGENSEN

(A/S „DANSK SKRIVEMASKINEFABRIK“, KØBENHAVN)

Født 10. Juli 1902 i København. Søn af Bødker N. J. Jørgensen.

KAMPEN mellem Danmark og Udlandet om det danske Marked antager stadig heftigere Karakter. Stærke Monopoler, som har været eneraadende gennem Aartier, vakler og maa opgives, grundfæstede Stillinger falder for dansk Initiativ og Foretagsomhed, paa alle Fronter sættes nye Styrker ind, og stadig kraftigere lyder det manende Kampraad: Køb Dansk!

Et af de Omraader, hvor udelandske Firmaer igennem mange Aar har hersket absolut enevældigt, er Skrivemaskinerne. En saa passiv Indstilling fra dansk Side maatte have en ganske speciel Aarsag, der kun kan føres tilbage til de store tekniske Vanskeligheder, der er forbundet med en Fabrikation af disse komplicerede Maskiner. Først i 1925 blev Opgaven taget op for Alvor, og samme Aar blev den danske Skrivemaskinefabrik „Norden“ startet. Æren for dette Fremstød, hvis Udvikling siden gjorde al Mistro til Skamme, tilkommer i første Række Grosserer E. R. Rasmussen og Ingeniør Lønberg Holm.

Før den egentlige Fabrikation blev sat i Gang blev der foretaget et stort Antal indgaaende Forsøg, der skulde sikre det danske Fabrikat Muligheden for at hævde sig i den stærke Konkurrence. Resultaterne af denne Grundighed udeblev ikke — en skønne Dag var Skrivemaskinen „Norden“ en Kendsgerning, i Kvalitet og Udstyr paa lige Linie med de bedste.

Fabriken havde hermed naaet sit Maal og bevist, at der kunde fremstilles en Skrivemaskine i Danmark — nu maatte derfor nye Kræfter fortsætte Pionerernes Værk.

Fremstillingsretten for Sverige blev solgt til den kendte Fabrik „Halda“, og da „Dansk Skrivemaskinefabrik A/S“ var blevet oprettet den 1. August 1931, overtog dette Firma samtidig Retten for Danmark.

„Dansk Skrivemaskinefabrik A/S“ blev stiftet af Ing. E. P. Voss og Værkfører S. A. Jørgensen, med S. A. Jørgensen som Direktør, og havde til Huse i et mindre Lokale i Nyhavn. Saasnart det var blevet konstateret, at Skrivemaskinen „Norden“ kun havde mødt Anerkendelse og Interesse overalt, hvor den kom frem, købte man en Fabriksbygning paa Amsterdamvej 36—38 og indrettede den straks for en større Produktion under sagkyndig Ledelse af Direktør S. A. Jørgensen. Denne Fabriks praktiske Indretning skyldtes udelukkende Direktør S. A. Jørgensen.

S. A. Jørgensens Udnævnelse til denne krævende Stilling var Afslutningen paa en maalbevist Karriere. Han gik i Østrigsgades Kommuneskole til sit 14. Aar og kom saa i Lære som Maskinarbejder hos Brdr. Hartmann. Hele sin Læretid igennem besøgte han Teknisk Skole om Aftenen. Derefter kom han som Værktøjsmager hos A/S Dansk Emaille, hvor han i de følgende 3 Aar fik et grundigt Kendskab til Fremstilling af alle Slags Værktøjer, der bruges til Masseproduktion. 1923 blev han ansat hos Glud & Marstrand, og to Aar senere fik han Stilling som Værktøjsmester paa den nylig startede Skrivemaskinefabrik „Norden“. Sin Fritid havde han i de forløbne Aar benyttet til yderligere Uddannelse paa Teknisk Skole.

Hos „Norden“ lagde man snart Mærke til Jørgensens Dygtighed, og Aaret efter blev han udnævnt til Formand — det første Skridt paa Vejen til Direktørposten — og ledede Afdelingen for Fremstilling af Værktøjer og Dele til Skrivemaskiner. Allerede det følgende Aar blev han Værkfører for hele Fabriken, der dengøng beskæftigede over 20 Mand. Jørgensen, som lige var fyldt 25 Aar, fulgte med Liv og Lyst Virksomhedens Udvikling og deltog med den største Iver og Interesse i Arbejdet for den danske Skrivemaskine.

Da Ledelsen saa i 1931 — efter at Maalet var naaet — besluttede at likvidere, var Jørgensen primus motor i de Anstregelser, der blev gjort for at faa startet en ny Fabrik. Det var da ret naturligt, at Jørgensen siden blev Leder for den Virksomhed, hvis Tilblivelse i saa udpræget Grad skyldes ham.

Med kun 10 Mand paa Fabriken genoptog det nystartede Selskab den afbrudte Produktion, og under den dygtige merkantile Ledelse gik Om-sætningen roligt og jævnt fremad. Fra en Begyndelse paa 10 Stk. pr. Serie er man lidt efter lidt naaet op paa 200 Stk. i Serien, to Tal, der med al Tydelighed viser Udviklingens Gang. Man foretog gentagne Udvidelser, an-skaffede tidssvarende Maskiner, og Arbejderstaben steg efterhaanden til 40 Mand. I den korte Periode, Firmaet har haft Lejlighed til at virke, har Skrivemaskinen „Norden“ fundet en Udbredelse, som giver rige Løfter for Fremtiden.

Takket være Direktør Jørgensens Klarsyn og den Beredvillighed, hvor-med Ingeniør E. P. Foss sammen med ham tog den økonomiske Risiko, er det her lykkedes at skabe en ny dansk Industri, som sikkert hurtigt vil naa den høje Position, der er den værdig.

R. KAAS IBSEN

R. KAAS IBSEN

Født 29. Sept. 1885 i Auning. Søn af Stationsforstander Kaas Ibsen. Adm. Dir. for „Scandia“ 1929.

JOHS. WÆRUM

Født den 14. Maj 1889 i Aarhus. Søn af Maskiningeniør H. V. Wærum. Teknisk Direktør for „Scandia“ 1929.

(„SCANDIA“, RANDERS)

BLADER man i Vognfabriken „Scandia“s Annaler, vil man hurtigt opdage, at den Mand, der først og fremmest har ført Virksomheden frem til dens nuværende Position, er Fabrikant Bruun, der i 1886 blev ansat paa Fabriken som Konstruktør og endte med at blive Firmaets Chef i en Alder af kun 32 Aar.

I 1929 ønskede Bruun at trække sig ud af Forretningslivet, og Selskabet, der hidtil havde været et Kommanditselskab med ham som eneste ansvarlige Leder, blev omdannet til Aktieselskab med R. Kaas Ibsen og Johs. Wærum som Direktører.

Og de to Mænd har i Fællesskab videreført det Arbejde, Bruun havde skabt, saaledes at man kan sige, at Udviklingslinien er fortsat kontinuerligt under deres Ledelse.

R. Kaas Ibsen er udgaaet fra Birkerød Kostskole med Præliminæreksamen i 1901, og kom straks efter endt Skoletid paa Kontoret hos Danish Dairies i Randers, hvis Chef var Konsul A. Kraunsøe. I 1906 rejste han til Tyskland og blev ansat hos Træeksportfirmaet Carl Gärthner i Hamborg, der hurtigt saa Muligheden for at anvende hans Arbejdskraft til andet end hjemligt Kontorarbejde og derfor sendte ham som sin Repræsentant til baade Paris, London, Finland og Danmark.

Han havde imidlertid Lyst til at vende fast tilbage til Danmark, og mod-

tog derfor med Glæde et Tilbud om at blive Bogholder og Kasserer i den store danske Vognfabrik i Randers.

Det skete i 1912, og allerede to Aar senere var han avanceret til Prokurist i Firmaet, og havde, da Omdannelsen skete i 1929, en saadan Position, at han var selvskreven til at blive dets administrerende Direktør.

Johs. Wærum, der samtidig blev teknisk Direktør, er født i Aarhus den 14. Maj 1889 som Søn af Maskiningeniør H. V. Wærum. Han er Student fra Schneekloths Skole 1907 og blev cand. polyt. 1914 og samme Aar ansat i „Scandia“ som Ingeniør.

I 1930 begyndte en ny Epoke i „Scandia“s Historie. Det Aar blev Firmaet overtaget af *Thomas B. Thrige*, der indtraadte i dets Ledelse som Bestyrelsesformand. I Samarbejde med „Scandia“s to Direktører gennemførte Thrige paa kun 1½ Aar en gennemgribende Omlægning og Modernisering af Driften, bl. a. ved Anvendelse af Specialmaskiner i langt større Udstrækning end hidtil. Det store nye Felt, som Thrige nu arbejdede sig ind paa, — baade gennem „Scandia“ og „De forenede Automobilfabriker“, — var Motorbanevognene med de hurtigtgaaende Dieselmotorer fra Thrigefabrikkerne som Drivkraft. Den store danske Vognfabrik arbejder nu med nye, store Opgaver, der synes at betinge den en endog særdeles smuk Fremtid.

AXEL KIER

(A/S „OTTO MØNSTEDS FABRIKER“, AARHUS)

Født 29. April 1880 i Aarhus. Søn af Overretssagfører C. L. Kier. R. af D. Direktør i Aktieselskabet Otto Mønsted 1928.

INDENFOR Erhvervslivet i den jyske Hovedstad indtager Direktør Axel Kier en fremskudt Stilling, ligesom han i det hele taget i selve Byens Udvikling har ydet en Indsats, der med Rette har gjort ham til en af de kendte Aarhusborgere, der har været med i det Fremstød, Byen som saadan har gjort. Han forlod Aarhus Katedralskole i 1896 med Præliminæreksamen og fik straks Ansættelse hos Otto Mønsted. I den første 4-aarige Periode ved Aarhus-Fabriken var han et Aar paa Kontoret, og de øvrige tre Aar arbejdede han paa Fabriken, til at begynde med som almindelig Arbejder og senere som Assistent, for at sætte sig ind i Faget fra Grunden.

Ved Aarhundredskiftet blev han indkaldt og aftjente sin Værnepligt ved Forplejningskorpset. Det tog kun 4 Maaneder, da han efter bestaaet Eksamen blev udnævnt til Korporal og hjemsendt, idet han havde faaet Ansættelse ved Firmaets Afdeling i Southall i England, hvor han saa gjorde Tjeneste i 19 Aar.

Her gjorde han sig meget hurtigt gældende og avancerede fra Grad til Grad, indtil han i 1911 blev udnævnt til Fabriksleder og i 1916 til Direktør i Selskabet, der havde forandret Navn til „Maypole Margarine Works Ltd.“.

Medens Fabriken i 1914 kun beskæftigede ca. 500 Arbejdere, skete der omkring den Tid, da han overtog Ledelsen, en betydelig Udvidelse af Driften, saa man kom op paa en Styrke mellem 1000 og 1100 Mand, hvorved den blev den største Margarinefabrik i Verden.

Direktør Kier blev hurtigt en anerkendt Mand indenfor den engelske

AXEL KIER

Fot. Elfelt

Margarineindustri, hvilket bl. a. gav sig Udslag i, at det engelske Ernæringsministerium under Krigsperioden udnævnte ham til sin Tillidsmand i Bedømmelse af Raastoffer til Brug i Margarineindustrien og tillige til Tillidsmand ved Smagsbedømmelse af Margarine fra samtlige engelske Margarinefabriker.

I 1919 blev han opfordret til at komme hjem til Aarhus for at bistaa Direktionen der, og allerede samme Aar udnævntes han til Direktør og Leder af Aarhus-Fabriken. I 1928 blev han administrerende Direktør i Selskabet.

I Løbet af de sidste Aar er der foretaget en Række Forandringer, Udvidelser og Forbedringer paa Fabriken i Aarhus, der i Øjeblikket beskæftiger ca. 350 Mand.

Foruden den ansvarsfulde Post, han beklæder indenfor den danske Margarineindustri, har Direktør Kier i Aarenes Løb maattet paatage sig en Række Tillidsposter baade indenfor den aarhusianske Forretningsverden og i de Borgersammenslutninger, der har været med til at bygge Byens nuværende Position op. Han er saaledes foruden i Bestyrelsen for Otto Mønsted A/S Medlem af Tilsynsraadet for Jydsk Handels- og Landbrugsbank, Medlem af Bestyrelsen for Thomas Ths. Sabroe A/S, Kasserer i Bestyrelsen for „Den gamle By“ i Aarhus, Medlem af Bestyrelsen for Dansk-Engelsk Selskab og Medlem af Repræsentantskabet for Marselisborg Mindepark.

Han har ogsaa med levende Interesse fulgt Arbejdet for Uddannelse af Handelens unge og har bl. a. været Statens beskikkede Censor i Handelsret ved Den jydsk Handelshøjskole.

KRISTIAN KIRK

KRISTIAN KIRK

(A/S „EMIL MØLLERS TELEFONFABRIKKER“, HORSSENS)

Født 9. Marts 1881 i Harbøgre. Søn af Telefondirektør G. Kirk. Adm. Direktør i A/S Emil Møllers Telefonfabrikker 1920.

DANMARK er ikke blot det Land i Europa, der i Forhold til Folketal har de fleste Radiolyttere, — ogsaa paa Telefonens Omraade kommer vi ind som en flot Nummer 1. Medens f. Eks. London kun har en Telefon for hver 20 Indbyggere, har København en for hver 6.

Der er naturligvis mange samvirkende Faktorer, der har skabt det Resultat: Vor gennemgaaende høje sociale Standard og Levofod, vor Sans for det ulejlighedssparende og den Omstændighed, at Telefon er billig her i Landet. Men naturligvis betyder det i denne Sammenhæng ogsaa uhyre meget, at vort Telefonvæsen i sig selv indtager saa højt et Stade, og det baade, hvad Betjening og Materiel angaar.

I denne Forbindelse er det specielt Materiellet, der interesserer. For Leveringen af de danske Telefonapparater danner Grundlaget for den store Industri, der under Navnet „Emil Møllers Telefonfabrikker“ er vokset frem i Horsens og Aarhus, — selvom Fabriken ogsaa har en Eksport, bl. a. til saa fjerne Steder som Chile i Sydamerika og Negerrepublikken Liberia i Afrika!

Emil Møller, der grundlagde Fabriken, var oprindelig udlært som Urmager, men ved at faa noget Arbejde for Horsens Telefonselskab fik han Interesse for Graham Bells geniale Opfindelse, en Interesse, der efterhaanden omsattes til en lys Idé: At her laa en Chance for en hjemlig Industri. Han havde først kun et lille Værksted paa Nørregade i Horsens, men en Fabriksvirksomhed i større Stil kom igang, da han i 1896 købte Trævarefabriken Bastian i Horsens og foretog de fornødne Ombygninger og Installationer til at kunne optage en Fremstilling af Telefonapparater. Det var en helt ny

dansk Industri, som dermed blev grundlagt, og den viste sig meget snart i høj Grad at have Grokraft i sig. I 1917 omdannedes Selskabet til et Aktieselskab i Samarbejde med Ingeniør Kirk, der dengang var knyttet til „Jydsk Telefon A/S“.

Ved denne Omdannelse blev Emil Møller Selskabets administrerende Direktør, en Stilling som Ingeniør Kirk tre Aar senere overtog.

Kristian Kirk havde paa det Tidspunkt en lang og meget alsidig Uddannelse og en meget smuk Karriere bag sig. Efter at have taget Præliminærexamen fra Lemvig Realskole rejste han til København, tog Adgangseksamen til Polyteknisk Lærestanstalt og blev i 1904 polyteknisk Kandidat. Han rejste straks ud — først til Tyskland, hvor han blev ansat som Ingeniør i det store Firma „Felten und Guillaume“ i Müllheim a. R., og derpaa til U. S. A., hvor han en Overgang var knyttet til „Western Electric“ Koncernen, og senere til et stort Ingeniørfirma i Chicago.

Da han i 1906 vendte tilbage til Danmark, blev han straks knyttet til „Jydsk Telefon A/S“, hvor han i 1909 blev Overingeniør. Efter at have beklædt denne Stilling i ti Aar fratraadte han og rejste igen en Tur til Staterne for saa ved sin Hjemkomst i 1920 at overtage Stillingen som Direktør for Emil Møllers Telefonfabrikker, hvis Bestyrelsesformand han tillige blev ved den gamle Fabrikants Død i 1925.

Ved Siden af denne fremskudte Post som Leder af en betydningsfuld dansk Industrivirksomhed, der beskæftiger ca. 200 Mand, er Direktør Kristian Kirk ogsaa en betydende Faktor indenfor den jydsk Presse. For tre Aar siden købte han sammen med Redaktør H. Hansen Dagbladet „Jyllandsposten“, der er et af Landets største og mest betydningsfulde Blade, hertil maa føjes, at han tillige er Udgiver af „Vejle Amtsavis“ og Medlem af Bestyrelsen for „Aalborgposten“.

Han er en Mand med et rigt Initiativ, hvilket indenfor Telefonfabriken bl. a. har givet sig Udslag i, at dens Produktionsramme i de sidste Aar er udvidet til ogsaa at omfatte Dynamo-Cyklelygter og de kendte „Schaub“-Radioapparater, og tillige i den Kendsgerning, at Emil Møllers Telefonfabrikker stadig er i fuld Aktivitet, ja mere end det, i fortsat Fremgang.

TAGE KLINT

(„DE FORENEDE AUTOMOBILFABRIKER“, ODENSE)

Født 22. Aug. 1884 i København, Søn af Arkitekt P. V. Jensen-Klint. Landinsp. 1905. Praksis i Hering 1906—16. Forretningsf. for Automobilfabr. „Thrige“ 1916—18. Direktør for „De forenede Automobilfabriker“ fra 1918—34. Vicekonsul for Estland.

DIREKTØR, Vice-Konsul *Tage Klint*, Søn af Grundtvigskirkens Bygmester, Arkitekt, cand. polyt. P. V. Jensen-Klint, vilde oprindeligt helst være Maskiningeniør og Købmand, men fulgte sin Faders Raad og blev Landinspektør, hvilket dog ikke forhindrede ham i ved Siden af at dyrke sine maskintekniske Interesser. Tage Klint tog Præliminæreksamen i 1898, var derefter Elev paa Statens Forsøgsstation for Plantekultur i Askov og paabegyndte Landinspektør-Studiet i 1900 med Afslutning i 1905. Blev i 1906 Assistent hos Landinspektør i Varde og fik samme Aar selvstændig Forretning i Herning. Opgav denne i 1916 og blev Forretningsfører for Automobilfabriken „Thrige“ i København.

I 1918 blev Automobilfabrikerne „Thrige“, „Jan“ og „Anglo Dane“ paa Direktør Klints Initiativ sammensluttet til „De forenede Automobilfabriker“ med ham som administrerende Direktør.

Fabrikationen blev anlagt paa svære Lastvogne og Omnibusser, men udvidedes i 1921 til ogsaa at omfatte motordrevne Jernbanevogne saavel af let Type med Benzinmotor som af svær Type med Burmeister & Wain Motor. De forenede Automobilfabriker har til Dato leveret ca. 150 motordrevne Jernbanevogne, som har haft en ikke ringe Betydning for dansk Jernbanedrift.

Direktør Klint var indtil 1927 Formand for Landsforeningen for dansk Motorkøretøjsindustri og har siden 1928 været Vicekonsul for Estland.

P. KNUDSEN

Fot. Elfelt

P. KNUDSEN

(MARGARINEFABRIKEN „DANA“ OG FLØDEISFABRIKEN „DAN“,
NØRRE AABY, M. FL.)

Født 12. August 1870 i Venning ved Randers.

Søn af Husmand Knud Pedersen.

FABRIKANT *P. Knudsen* stammer fra et jydsk Husmandshjem, hvor Kaa-
rene var smaa, men Samlivet udmærket; der var saa megen Jord til
Ejendommen, at der kunde holdes en Ko, men ellers virkede Faderen som
Drainsgraver og ved at gaa paa Dagløn hos Gaardmændene, medens Mode-
ren vævede for Gaardmandskonerne. Hjemmet blev ved det strenge Arbejde
og en stor Sparsommelighed holdt pænt oppe.

Allerede som 11-aarig kom *P. Knudsen* ud at tjene som Røgterdreng.
Skolegangen var om Vinteren 4 Dage om Ugen, om Sommeren to halve Dage
om Ugen, naar der var Tid til det, i den stedlige Landsbyskole.

Allerede tidligt stod det *Knudsen* klart, at hvis han skulde naa ud over
dette, hele sit Liv at arbejde for andre som almindelig Arbejdsmand, da
maatte han erhverve sig Kundskaber, og det lykkedes ham da ogsaa i sit
16de Aar at faa begyndt at læse til Præliminæreksamen og at faa Eksamen
2 Aar efter. Et Tilbud om at blive hjulpet ind ved Statsbanerne afslog han,
men vendte tilbage til Landbruget; det var *der*, hans Interesser laa. I 1890
var han Soldat og efter endt Militærtjeneste fik han Plads som Forvalter
hos en Tysker i Slesvig, lærte derefter Frøavl, bestyrede en større Bonde-
gaard, var en Vinter Elev paa en Landbrugsskole, men uden Understøttelse,
han betalte selv for sit Ophold af sine opsparede Midler, fik derefter Plads
hos det danske Hedeselskab for at sætte sig ind i den ret nye danske Mose-
kultur, og nu mente han at være saa vel uddannet, at han kunde paatage sig
større selvstændige Pladser. Hedeselskabet anbefalede ham da ogsaa til en

Plads som Bestyrer af en af Jyllands største Tørvefabriker med tilhørende stort Landbrug, han modtog Pladsen som 25-aarig ung Mand, havde den i 6 Aar, hvorefter han giftede sig med en fynsk Gaardmandsdatter. For deres fælles Penge købte de en forsømt Bondegaard paa Fyn, den blev i nogle Aar drevet godt op, hvorefter P. Knudsen udstykkede den og samtidig købte sig en meget forsømt Gaard paa 130 Tdr. Land, som han solgte i 1913, efter først at have bragt Jorden i god Stand, bygget alle Avlsbygningerne op og sat en god Besætning paa den.

Nu bestemte han sig til som 43-aarig at sige farvel til Landbruget, og han anlagde nu i Begyndelsen af 1914 Margarinefabriken „Dana“ i Nr. Aaby. Denne fik en heldig Start, men saa kom Krigen, det kneb med at faa Raastoffer, og i ca. 1¹/₂ Aar var Fabriken fuldstændig standset, og i den Tid maatte Føden til Familien tjenes paa anden Maade, men han holdt sig fra Børsspekulation, den Art Penge havde ingen Interesse for ham. Efter Krigens Afslutning kom Margarinefabrikationen i Gang igen, og Produktionen steg stadig. Salget var direkte Salg til Forbrugere fra egne Vogne, og nu begyndte Knudsen at se sig om efter Udvidelsesmuligheder, i 1920 overtog han Driften af en ny oprettet Fabrik i Haderslev, i 1923 anlagde han Margarinefabriken Kronborg i Helsingør og Margarinefabriken i Holbæk, blev medinteresseret i en Fabrik i Slagelse, i 1926 anlagdes Flødeisfabriken Kronborg, Helsingør, i 1927 Flødeisfabriken „Dan“ i Nørre Aaby og Københavns Fløde Is i København, i 1928 købte Knudsen ved en Rejse, han foretog til Kanada, en større Farm, denne har han endnu, i 1929 købtes en forsømt Frugtplantage, som blev sat i ordentlig Drift igen og samtidig blev der anlagt et større Hønseri paa Ejendommen, og i 1932 søgte og fik Knudsen overdraget sammen med en af sine Medarbejdere Koncessionen paa det af Gentofte Kommune projekterede Bellevue Strandbad, og det er vel nok dette sidste, der har gjort hans Navn mest kendt, særlig i Hovedstaden. Ved Siden af det forannævnte er Knudsen medinteresseret i mange Virksomheder, og er bl. a. Formand for flere Aktieselskaber, som han selv har været med til at starte, og alle gaar godt. Han har flere Gange været valgt ind i Sogne-

raadet, været Mejeri- og Brugsforeningsformand, opstillet som Folketingskandidat foruden flere andre Tillidshverv.

Det er en Tilfredsstillelse for mig, siger P. Knudsen, at jeg aldrig har bedt nogen om at kautionere for mig, men jeg har haft let ved at faa de Penge, jeg skulde bruge, selv om det var mange, og Grunden dertil er denne, at jeg altid har været streng punktlig i Pengesager. Det har ogsaa faldet let for mig at finde dygtige og paalidelige Medarbejdere og Ledere af de forskellige Virksomheder, og jeg er fuldstændig ukendt med Lønstridigheder mellem Arbejdsgiver og Arbejdere.

S. N. KOFOED

SVEND NIKOLAI KOFOED

(A/S „VEJLE BOLTE- OG MØTRIKFABRIK“, VEJLE)

Født 25. August 1892 i Rønne.

DIREKTØR *Svend Kofoed* stammer fra Bornholm, hvor han fik sin første Uddannelse. Han gik i Rønne Statsskole, tog her Realeksamen og frekventerede under sin Læretid — paa Bornholms Maskinfabrik — Rønne tekniske Skole.

Fra Aaret 1911 arbejdede han som Maskinarbejder og Montør paa en stor Fabrik i Berlin, hvis Speciale var Gasværker.

Her blev han i to Aar og beskæftigede sig i denne Tid væsentligst med Montage af Gasværker rundt om i Tyskland. Saa rejste S. N. Kofoed til København og besøgte her det franske Selskabs Skole, indtil han i 1915 blev Maskinkonstruktør. Han var nu ansat som Konstruktør paa Maskinfabriken „Atlas“ i et halvt Aar, indtil han i 1915 begyndte sin Soldatertjeneste, der afsluttedes som Løjtnant. 1917 blev han Konstruktør paa Dansk Rekyriffel Syndikat, og 1918 fik han Stilling som Salgskonstruktør paa S. K. F.s danske Afdeling, Dansk Kuglelejfabrik i København.

Aarene 1920—23 tilbragte han i U. S. A., hvor han var Ingeniør i Western Electric Co. Ltd. i Chicago.

Ved sin Hjemkomst til Danmark fik han straks Stillingen som Driftsingeniør hos A/S Vejle Bolte- og Møtrikfabrik.

Denne Fabrik var oprindeligt et, af Isenkræmmer Carl Brincher i 1899 grundlagt, mindre Foretagende.

Carl Brincher traadte i 1902 ud af Firmaet og Arthur Brincher blev Direktør. Sidstnævnte gjorde et meget stort Arbejde med gentagne Udvidelser

af Fabriken, som efterhaanden omfattede Fremstillingen af alt vedrørende Bolte, Møtriker, Nagler, Skinnespiger, Svelleskruer etc.

Arthur Brinchers Broder, R. E. Brincher, grundlagde imidlertid Dansk Skrue- og Nittefabrik — og et Par Aar senere, i 1919, blev de to Foretagender slaaet sammen. Da Arthur Brincher nu trak sig tilbage fra den daglige Ledelse, blev Firmaets mangeaarige Bogholder, H. Jensen, Direktør sammen med R. E. Brincher. Direktør Jensen døde i April 1923.

1927 trak R. E. Brincher sig tilbage, og til 1931 ledede Arthur Brincher og Ingeniør Kofoed Fabriken, hvorefter Svend Kofoed blev Direktør.

Direktør Kofoed har omorganiseret og rationaliseret Fabriken, der nu beskæftiger ca. 100 Mand og er i stadig Blomstring.

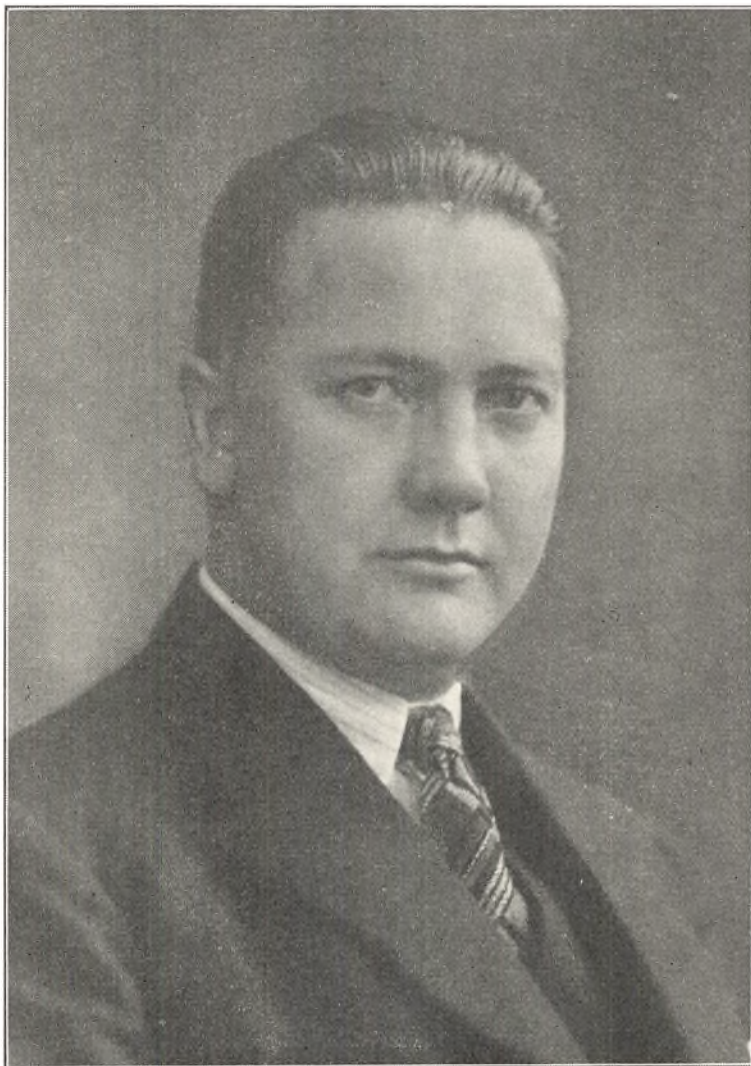
FRITZ KORT

Født 14. Juni 1901 som Søn af Murer Frederik Kort.

(A/S „DANSK AUTOMATFABRIK“, KØBENHAVN)

FABRIKANT *Fritz Kort*, Grundlæggeren og Lederen af Dansk Automatfabrik A/S, er født i København. Han gik i Brønshøj Kommuneskole indtil sit fjortende Aar og kom saa i Maskinlære paa Motorfabriken Dan. I sin Læretid besøgte han de Reiersenske Aftenskoler og Massmanske Søndags-skoler og fik en grundig Undervisning i alle elementære Fag.

Efter udstaaet Læretid fik han Ansættelse som Mekaniker hos Søren Wistoft & Co.s Automatfabrik og var her i 4¹/₂ Aar, i hvilken Periode han lærte Automatfabrikationen at kende i alle dens Detailler. Fyldt med nye Ideer paa dette specielle Omraade, som i de sidste Aar havde staaet noget i Stampe, besluttede han sig til at begynde en Automatfabrik for sig selv. Den 1. Januar 1906 — kun 25 Aar gammel — startede F. Kort saa sin Virksomhed paa Fælledvej 19 i et lejet Lokale. Det blev en vanskelig Start. Han havde kun de Midler, som han havde lagt til Side af sin Arbejds løn, og det gjaldt derfor om at spare i alle Retninger. En Tid forinden havde han saaledes benyttet Nætterne til at fremstille Modellerne, et tungt og vanskeligt Arbejde med de faa og ret primitive Maskiner, han dengang havde anskaffet. I Begyndelsen klarede Fritz Kort det hele alene. Om Dagen var han Sælger og Opstiller af de Automater, som han fremstillede efter Fyraften. Men den lille Virksomhed viste sig at være levedygtig, og i December 1906 omdannedes den til Aktieselskab med Fabrikant Kort som Leder og Direktør. Samtidig hermed udvidedes Lokalerne, og foruden nogle Repræsentanter antog man tre Mand til Fabriken. Det gik stadig fremad trods

F. KORT

Fot. Elfelt

mange Vanskeligheder, ikke mindst af økonomisk Art, idet Automater i Almindelighed kun kan sælges paa Afbetaling, og Bankerne ikke var villige til Diskontering i større Udstrækning. F. Kort arbejdede dog ufortrødent videre, og blandt de mange nye Modeller, der kom frem, er der særlig Grund til at fremhæve den nye Cigaret-Automat, der ikke alene vakte Opsigt i vide Kredse, men i sig selv var en Grundforbedring — for ikke at sige Revolution indenfor dette Omraade.

Da det ikke var muligt at udvide yderligere, maatte Fabriken i 1931 flyttes til Ryesgade 106, hvor man fik større og mere hensigtsmæssige Lokaler til Disposition. Her beskæftiges nu ca. 20 Mand og fremstilles ca. 500 Automater om Aaret, baade til Cigarer, Cigaretter, Film, Chokolade, Tændstikker m. m.

K. KRAGELUND

Fot. Elfelt

KAI KRAGELUND

(„M. KRAGELUNDS FABRIKKER“, AALBORG)

Født 19. November 1893 i Aalborg som Søn
af Fabrikant, Konsul M. Kragelund. Polsk
Konsul.

M. KRAGELUNDS Fabrikker i Aalborg er fremgaaet af det gamle Firma Aalborg Saltraffinaderi, der blev grundlagt i 1894 af cand. pharm. F. Krag og cand. pharm. F. Brix, og som cand. pharm. M. Kragelund overtog i 1885.

Virksomheden, der havde til Huse i Stormgade 1, var dengang endnu ikke af større Format, og M. Kragelunds unge Initiativ og Energi kunde derfor uhindret faa vidt Spillerum. Straks efter Overtagelsen optog han ved Siden af Saltraffineringen Import af Salt fra Tyskland, England og Spanien, og paa dette Felt naaede han med Tiden at skabe en Omsætning, der satte Raffinaderiet helt i Skygge. Omkring Aarhundredeskiftet nedlagde M. Kragelund saa Saltraffinaderiet og paabegyndte Fremstillingen af flere teknisk-kemiske Artikler, navnlig til Husholdningsbrug, samtidig med, at Importen blev udvidet til at omfatte Kemikalier, Krydderier o. l. Dette store Spring i Virksomhedens Udvikling medførte, at Fabrikens Rammer paa kort Tid blev for snævre, og i 1903 udvidede Firmaet ved Købet af Ejendommen Anegade 16. De større Forhold tillod nu en Udbygning af Produktionen, der i Aarenes Løb stadig er udvidet.

I 1908 oprettedes I/S Aalborg Kridtslemmeri af M. Kragelund, Ingeniørerne Dr. techn. Poul Larsen og Alex. Foss fra Firmaet F. L. Smidth til Fremstilling af slemmet Kridt til Malerbrug, saavel med Salg i Indlandet, som med Export for Øje. I 1916 udvidedes Virksomheden til en Produktion af 10.000 Tons om Aaret og overflyttedes til A/S Aalborg Portland Cement-

fabrik, der overtog Fabrikationen, medens Salget saavel i Indlandet som i Udlandet foretoges af M. Kragelunds Fabrikker, og det danske Kridt med Budolfi Kirke i Varemærket eksporteres ikke blot til de omkringliggende Lande, men ogsaa til Australien, Afrika, samt Nord- og Sydamerika.

I 1919 nedbrændte Fabriken til Grunden, men en ny Fabrik opstod paa samme Sted, moderne og hensigtsmæssig i alle Retninger.

Konsul M. Kragelund afgik ved Døden i 1930. Han havde været sin By og sit Fag en fremragende Mand, og den Række Tillidshverv, han i Aarenes Løb indtog, viser tydeligt hans omfattende Interesser og den Anerkendelse, han nød overalt.

Virksomheden føres videre af Konsul *Kaj Kragelund*, en Søn af Konsul M. Kragelund.

Kaj Kragelund tog Studentereksamen fra Aalborg Katedralskole i 1911. De følgende tre Aar stod han i Lære paa Helms Apotek i Horsens, hvor han blev Medhjælper i 1914 og Kandidat 2 Aar efter. Da han havde aftjent sin Værnepligt i 1918, kom han ud paa Faderens Fabrik og gennemgik her alle Afdelingerne, for paa denne grundige Maade at sætte sig ind i hele Virksomhedens Gang og Virke. Fra 1920—21 rejste K. Kragelund til Sverrig og Tyskland, hvor han som Volontør paa forskellige Fabriker fortsatte sin Uddannelse. Derefter vendte han tilbage til Aalborg, fik Borgerskab og blev optaget i Firmaet, som han saa ledede sammen med Faderen indtil dennes Død.

Ved de mange Aars Samarbejde med Faderen har Konsul Kaj Kragelund erhvervet sig en Sikkerhed og Indsigt, der i Forbindelse med hans Evner og Kundskaber har gjort ham velegnet til den ansvarsfulde Stilling, han nu indtager som Eneindehaver af Firmaet M. Kragelunds Fabrikker.

Konsul K. Kragelund er Formand for Aalborg kommunale Vælgerforening, Formand for Aalborg Klubben „Enigheden“, Næstformand for Aalborg Redningskorps og Medlem af Bestyrelsen for A/S Lange & Unmack, Aalborg.

JOHANNES KRAGER

(A/S „SKINKEKOGERIET ROYAL“, KØBENHAVN)

Født 17. Oktober 1875 i Fuglebjerg ved Sorø.

LEVNEDSMIDDELINDUSTRIEN er en udpræget Kulturindustri, hvis Standard i mange Henseender afgiver en Maalestok for et Folks materielle Kultur.

I alle de store Kulturepoker i Historien finder man en Forædling af Levnedsmidlerne, en Forfinelse i Kosten og en Opblomstring af Variationer, der ikke blot avler gode Kokke, men ogsaa medfører en Specialisering for en virkelig Levnedsmiddelindustri.

Vi er jo her i Landet, — med Rette forøvrigt — ikke saa lidt stolte af vort berømte „Kolde Bord“, der viser en høj Standard i Levevis og Levnedsmiddelproduktion. Den Del af Forædlingsvirksomheden i Landet, der befatter sig med vore Levnedsmidler, fortjener derfor en fremskudt Plads.

Johannes Krager er en af dens Forgrundsfigurer.

Han er kommet fra et af de solide Købmandshjem, hvis Patricieraand han har indlevet sig i gennem Opvæksten og taget med ud i Livet som et godt aandeligt Aktiv, — en Kendsgerning, der bl. a. har givet sig Udslag i hans udmærkede Forhold til Virksomhedens mange Medarbejdere.

Som 18aarig kom han i Købmandslære og blev ved Handelen til sit 35. Aar. Men havde længe haft Lyst til at gaa ind i Levnedsmiddelbranchen, der havde hans særlige Interesse. I 1912 fik han saa en Eksportautorisation fra Landbrugsministeriet og etablerede en Fabrik i Ingerslevgade.

Stor Startkapital var der ikke — det hele blev lavet med smaa Midler, men han havde fra første Færd Blik for to Ting: at holde Produktionen paa højt

Stade og for Mulighederne paa det udenlandske Marked. Hans Arbejde bragte udmærkede Resultater og en omfattende Eksport — Virksomheden blomstrede frem. Under Krigen øgedes den selvfølgelig meget væsentlig. Efter dens Afslutning blev Produktionen lempet efter de nye Forhold: i Stedet for den kvantitativt store Produktion kom den udprægede Kvalitetsproduktion, Overgangen til Specialiseringen i de nu saa berømte Skinker og andre konserverede Delikatesser.

I 1925 skabtes et Samarbejde med det store Eksportfirma F. & E. Plum, hvis vidtforgrene Udenlandsforbindelser naturligvis betød et stort salgsmæssig Plus, der yderligere blev øget, da dette Selskab blev sammensluttet med det ansete og store Handelsfirma L. E. Bruun Eksport. Senere føjedes P. W. Heymanns Fabriker ind i Ringen, og „Royal“s Virksomhed, der allerede et Par Gange var flyttet paa Grund af, at Lokaleforholdene ikke kunde slaa til under den fortsatte Udvikling af Virksomheden, tog nu i Aar Heymanns store Kompleks paa Strandboulevarden i Besiddelse.

Her har man nu alle de tekniske Hjælpemidler, Tiden raader over, og ca. 70 Arbejdere er der beskæftigede til Stadighed med at fremstille den delikate danske Skinke, de henkogte Tunger og hvad „Royal“ nu ellers sender paa Markedet. Selv færdes Direktør *Krager* daglig paa Fabriken og tager Del i Arbejdet. For den rent personlige Interesse, der førte ham ind paa Levnedsmiddelindustrien, har han stadig bevaret usvækket i den Grad, at han overhovedet ikke har haft Stunder til at beskæftige sig med andet end Virksomheden, der lægger Beslag paa ham fra tidlig Morgen til sen Aften. Han har ikke blot startet en Industrivirksomhed og ført den frem i forreste Række, men viser endnu, efter to Decenniers intensiv Arbejdsydelse, sin Virksomhed en næsten ungdommelig Interesse, og taler sig varm for den Sag, han har viet sine Manddomsaar, thi for ham er Fabrikationen den dybeste Alvor og Løsningen af denne Opgave i højeste Grad en Æressag.

DAVID F. LADIN

Født 15. September 1890 i Uppsala. Søn af
Skrædermester Frederik Ladin.

AT Skrædermester Frederik Ladin ikke blev boende i den idylliske Universitets- og Domkirkeby Uppsala, men brød ud fra de stilfærdige, hjemlige Forhold for at søge at bryde sig en Bane i „det nye Land“, har haft afgørende Betydning for Sønnen *David*, som paa det Tidspunkt var 3 Aar gammel.

Han blev allerede i Opvækstaarene placeret midt i Stordriftens Land, hvor Tidens Tempo var sat haardere end Tilfældet var i den gamle Verden paa det Tidspunkt, og hvor Interessen for Teknik, Salg og Administration var en selvfølgelig Ting for en begavet ung Mand med Lyst til at slaa sig igennem i Tilværelsen.

Der var Driftighed i Faderen, der vovede Springet fra Værkstedet derhjemme til det nye og ukendte, — og den Driftighed havde Sønnen, som hans senere Karriere skulde vise, taget i Arv.

At han naaede frem til Virkelighedgørelse af det, der for Faderen vel stod som Nybygger-Drømmen, skyldes naturligvis Evner og Energi, men en medvirkende Aarsag turde det være, at han kunde starte helt fra Begyndelsen indenfor en Industri, der i saa høj en Grad var i Pagt med Tiden. Da han som 15-aarig var færdig med Skolegangen, blev han sat i Lære i et Automobilfirma og fik saaledes Lejlighed til at følge med fra første Færd i Motorkøretøjets sejrriige Fremtrængen.

Faget „tog ham“, — han knyttede sig med brændende Iver til det og satte sig først godt ind i dets tekniske Side. Men hans Interesse havde

D. F. LADIN

større Spændvidde: Da han som udlært fortsatte sit Arbejde paa Fabriken, paabegyndte han samtidig paa „School of Commerce“ ved New Yorks Universitet et Handelskursus, som han afsluttede med Handelseksamen efter tre Aars Studietid. Han havde Blikket aabent for Automobilindustriens enorme Udviklingsmuligheder og satte sig for at gøre Springet fra det tekniske ind til Salget og Administrationen.

I 1908 blev han knyttet til „General Motors“ som Sælger af Buick-Vogne, — den Vogn, der var Grundstammen til Verdensfirmaets „General Motors Corporation“. Han fik her Brug for baade sin tekniske og sin handelsmæssige Viden. Først blev han Chef for Reserveafdelingen og senere Rejsende i Staterne, helt ovre Øst paa.

Saa kom Krigen. David Ladin meldte sig under Fanerne og blev indskibet sammen med de endeløse Rækker af andre Unge fra Staterne, der skulde i Ilden. Snart kom han til Fronten, og i 18 af de 22 Maaneder gjorde han aktiv Krigstjeneste.

Da han i 1919 vendte hjem fra Fronten, blev han ansat i General Motors Eksport-Afdeling, men hans Ophold i New York blev kun kort i denne Omgang. Efter nogle Maaneders Forløb blev han nemlig sendt til København, hvor han i 1920 aabnede et Salgskontor for „General Motors“ Vogne paa Raadhuspladsen.

Naturligvis var „General Motors“ forskellige Mærker kendt herhjemme allerede da, men det var dog først efter at Firmaet som saadan holdt sit Indtog paa Markedet, at der kom virkelig Fart i Omsætningen.

Fremgangen var saa stærk, at man allerede to Aar senere besluttede at oprette egen Samlerfabrik her. Det blev dog ikke Ladin, der kom til at lede den. Dels fulgte man indenfor Firmaet den Gang den Regel, at sende de betroede Folk saa meget som muligt rundt i Verden for at give dem en udpræget „all-round“ Uddannelse og en videre Horisont, og dels havde man faaet Øje paa David Ladins udprægede Evner som Organisator af nye Markeder. Han blev derfor — efter eget Valg — sendt til New Zealand, hvor han først aabnede Salgskontor og „bankede Markedet op“ ligesom her, og derpaa tog Initiativet til Oprettelsen af en Samlerfabrik, der

nu beskæftiger 400 Mand. Efter i næsten fem Aar at have ledet den, kom han paany til Danmark, hvor man imidlertid havde paabegyndt Fabriksvirksomheden i den gamle Kabel-Fabrik i Sydhavnen. Han kom tilbage her til Landet den 1. November 1927 for at overtage Stillingen som administrerende Direktør for „General Motors“ store Virksomhed og gik dermed ind i Rækken af dansk Industris Driftsledere. Udviklingen sprængte imidlertid ret hurtigt den Ramme, der var skabt i Sydhavnen, og i Marts 1929 fik han bevilliget 6 Millioner Kroner fra Hovedfirmaet til at rejse en ny og tidssvarende Samlerfabrik her i Landet.

Anlæggelsen af den nye Fabrik havde hele Direktør Ladins Interesse. Han var Sjælen i dette store Arbejde, og Resultatet blev et Fabriksanlæg, som i moderne og praktisk Indretning staar som et Mønster for Industrien og har været Genstand for almindelig Beundring blandt Fagfolk.

Den Virksomhed, Direktør Ladin saaledes bogstavelig talt selv har bygget op, tæller nu blandt vore største i Landet, og ikke mindst er det dens Eksport, Direktør Ladin nu vier sin Interesse.

Naar man for kort Tid siden i en tysk geografisk Haandbog i en Oprensning af Danmarks Eksportartikler medtager Automobiler, endogsaa kort efter Landbrugsartikler, faar man et Indtryk af den Betydning, Direktør Ladins Virksomhed har haft i det Tidsrum, han har staaet i Spidsen for „General Motors“ her i København.

H. O. LANGE

(A/S „NORDISK FJERFABRIK“, KØBENHAVN)

Født 1. Maj 1877 i Kerteminde. Søn af Købmand P. B. Lange. Adm. Direktør for „Nordisk Fjerfabrik“ fra dens Oprettelse 1901.

R. af D.

HVORLEDES en Virksomhed i international Stil kan bygges op af en enkelt Mand paa mindre end en Menneskealder, kan man se ved at kaste et Blik paa „Nordisk Fjerfabrik“s Udviklingshistorie fra dens Oprettelse til nu.

Det var den 20. Marts 1901, at daværende Repræsentant *H. O. Lange* lod indregistrere et Aktieselskab, „Nordisk Fjerfabrik“, med en Aktiekapital paa 70,000 Kroner og satte en Virksomhed i Gang, der havde til Huse i lejede Lokaler i Frihavnen. I Dag staar Generalkonsul H. O. Lange som Chef for den samme Virksomhed, blot med den Forskel, at Aktiekapitalen nu er 5 Millioner, Reserverne over 4 Millioner og at Virksomheden er installeret i sin egen store Bygning, Arkitekt Nybøls kendte Fabriksbygning i Frihavnen, der regnes for en af de smukkeste i sin Art her i Landet. Hvis man faar Lejlighed til at se Fabrikens Indre, vil man opdage, at det ikke lader det Ydre noget tilbage: De mest moderne Maskiner og den mest gennemførte Rationalisering overalt.

Og for yderligere at vise Formatet af den Virksomhed, som Generalkonsul Lange har opbygget, kan nævnes, at foruden Fabriken her, har „Nordisk Fjerfabrik“ egne Fabriker i London, Newark, Canton og Shanghai.

Det første Stød til denne Kæmpevirksomhed blev faktisk givet, medens H. O. Lange gik rundt som Dreng i sin Faders Købmandsforretning i Kerteminde og der saa, hvorledes Faderen fik sendt Fjer fra Færøerne, som han lod rense og gøre i Stand til Salg paa Markedet her.

Efter at han havde afsluttet sin Skoleuddannelse i Kerteminde Realskole og havde staaet i Handelslære hos Manufakturhandler Ignaz Breum i Odense og hos N. Billenstein i Slagelse og Skelskør, lod han allerede som 21-aarig, medens han bestyrede Billensteins Filial i Skelskør, en tysk Specialfabrik i Fjermaskiner udarbejde Tegninger for sig, og senere søgte han, stadig med det for Øje, at oparbejde denne nye Industrigren, Faguddannelse paa en Fjerfabrik i München og senere paa en anden i Hannover. Gennem disse Uddannelsens Aar arbejdede han altsaa bevidst hen mod det Maal, han som ganske ung havde sat sig.

Saa vendte han tilbage til Danmark og talte med nogle Venner, han havde blandt de danske Provinskøbmænd, og Resultatet blev Oprettelsen af den Virksomhed, der siden under hans Ledelse og takket være hans Initiativ er vokset frem til en Millionforretning i internationalt Format.

Direktør H. O. Lange var i Aarene 1920—26 Medlem af Sø- og Handelsretten. I 1930 udnævntes han til Generalkonsul for Kina.

AAGE LARSEN

(„DANSKE OLIEMØLLER OG SÆBEFABRIKER“ A/S, KØBENHAVN)

Født 30. November 1885. Direktør for A/S
„Danske Oliemøller og Sæbefabrikker“ fra
1933.

DEN 10. Oktober 1753 udfærdigede Kong Frederik V Privilegium paa Anlæg af et Sæbesyderi i Odense. Det Sæbeværk, der i Henhold til dette Privilegium anlagdes i Odense Overgade af Peter Westen Eilschow var Oprindelsen til *Danske Oliemøller og Sæbefabrikker*, der saaledes nærmer sig sit 200—aarige Jubilæum og er et af de danske Aktieselskaber, der kan føre sin Historie længst tilbage i Tiden.

Efter Eilschows Død fortsatte hans Enke Syderiet indtil 1791, i hvilket Aar det overdroges til hans Nevø, der i 1804 overdrager det til Hørsvinger Niels Møller. Endnu et Par Gange skiftede Sæbesyderiet Ejermand og overtoges i 1868 af den kendte Stænderdeputerede Fr. Vilh. Schytte. I 1880 — efter nævnte Stænderdeputeredes Død — overgik det til „Aktieselskabet Overgades Sæbesyderi og Odense Oliemølle“.

Oliemøllen — en gammeldags Vindmølle — var af Købmand P. Rasmussen anlagt paa en Jordlod i Kastruplunden, som han i 1851 havde købt.

Som Ledere af det nye Aktieselskab valgtes Herredsfuldmægtig Albert Sachs til Forretningsfører og som kontrollerende Direktører indsattes Købmændene P. Preisler og P. M. Waidtløw.

Paa den Grund, hvor Danske Oliemøller og Sæbefabrikers københavnske Fabrik og Hovedkontor nu ligger: Lyngbyvej Nr. 11—13, havde Urtekræmmer Henrik Holm, en ældre Broder til den bekendte Jacob Holm, i 1811 faaet Privilegium paa at drive en Oliemølle. I 1856 overtoges denne Virksomhed af Urtekræmmer og Sæbesyder Carl Heinrich Petersen, der i 1886 overdrog den til sin Søn Carl S. N. Petersen.

I 1896 købte „Overgades Sæbesyderi og Odense Oliemølle“ Carl A. N.

Petersens Fabrik, og det nye Selskab kaldte sig nu „Odense Oliemølle og Carl Petersens Fabrikker, Odense og København“, hvis Kapital blev $\frac{1}{2}$ Million Kroner i Aktier og Kr. 300,000 i Partialobligationer. Selskabets Direktører blev d'Herrer P. M. Waidtløw og Albert Sachs — det ældre Selskabs Forretningsførere, men da den førstnævnte i 1897 fik Domicil i København, overdroges Ledelsen af Odense-Fabrikken til hans Søn, Herr Georg Waidtløw.

Virksomheden gik fortsat frem og i 1897 overtoges N. N. Blumensaadts Oliemølle i Odense og i 1898 C. Loehr's Fabriker i Fredericia, der allerede var grundlagt i 1860. Direktionen udvidedes med Herr C. Loehr og i 1908 købtes L. P. Holmblads Oliemølle og Sæbefabrik, ved hvilken Lejlighed Selskabet fik sit nuværende Navn: Danske Oliemøller og Sæbefabrikker, Aktieselskab. I 1912 købte Hagens Sæbefabrik i Helsingør og Aalborg Oliemølle og i 1918 overtoges den store Oliekagefabrik i Esbjerg, der paabegyndte sin Drift i 1919 og som er et yderst moderne Anlæg, hvis Beliggenhed i den nye Trafikhavn muliggør, at selv meget store Dampere kan for-tøje ligeud for Fabrikens Pakhuse, der kan rumme flere Tusinde Tons Sojabønner.

I 1904 fortsattes Udviklingen ved Køb af A/S Sodafabrikkerne, der driver Fabrikker i Valby, Odense, Aalborg og Aarhus og som foruden Fremstilling af Soda fabrikkerer Boraks og Borsyre. Samtidig overtoges A/S Holten og Lindemanns Toiletsæbefabrik og endelig samme Aar Jyllands Sæbefabrik og P. C. Olsens Oliemølle og Sæbefabrik, der i 1817 var grundlagt paa Christianshavn. I 1925 overtog „Oliemøllen“ det gamle Firma Jacob Holm & Sønners Olie- og Sæbefabrik, der saa tidlig som i 1807 havde anlagt en saakaldt „Hollandsk Mølle“ bestemt til Olieslagning af Hørfrø og Raps.

Den nuværende store Produktion omfatter udelukkende vegetabiliske Olier — saavel tekniske som Spiseolier, Linolie, Fernis, Blegning og Raffinering af Olie, Husholdningssæbe (bl. a. Oliemøllens landskendte Krystalsæbe, Toiletsæber, Parfumer og de nu saa særlig søgte Sæbespaaner, af hvilke „Oliemøllens trekantede“ vil være kendt af enhver Husmoder i

Landet. — I de senere Aar har „Oliemøllen“ ogsaa fabrikeret det rene Sæbepulver „Niro“, efter en af „Oliemøllen“ specielt patenteret Fremstillingsmethode. Af Fabrikkens moderne Vaskemidler kan fremhæves det selvvirkende Vaskepulver „Cidol“ og af Rengøringsmidler Skurepulveret „Tagfat“.

Desuden har Selskabet Glycerinværk og i Fredericia et større Talgsmelteri for animalsk Spisefedt til Brug for Margarinefabrikationen. Selskabet fremstiller i overordentlig stor Maalestok Oliekager til Landbruget, saasom Hørfrøkager, Rapskager, Solsikkekager og Jordnødkager samt Sojaskraa, hvoraf Fabrikken i Esbjerg leverer et betydeligt Kontingent til det danske Landbrug.

Endvidere driver „Oliemøllen“ en meget betydelig Eksport af Olier, Toiletsæber og andre af Fabrikkens Produkter ved egen Repræsentation over saa godt som hele Verden.

Selskabet, der nu har en Aktiekapital paa $4\frac{1}{2}$ Million Kroner, ledes af Herr Aage Larsen som administrerende Direktør.

JOHS. LARSEN

Fot. Elfelt

JOHANNES LARSEN

(A/S „ERNST VOSS' FABRIK“)

Født i Chicago. Søn af Fabrikant Niels Larsen. Adm. Dir. for „A/S Ernst Voss' Fabrik“ siden 1928.

DET vakte en Del Opmærksomhed indenfor visse Kredse i Fredericia, da Kaptajn, senere Oberst, Ernst v. Voss den 6. November 1878 grundlagde et lille Metalstøberi med Produktion af Lamper og Galanterivarer som Speciale. Virksomheden kunde da heller ikke i Begyndelsen beskæftige mere end et Par Mand foruden Ejeren og hans Søn, men i Løbet af de følgende 10 Aar havde man oparbejdet et saa stort Marked for disse Produkter, at Arbejdsstyrken paa denne Tid var steget til 50 Mand.

Ernst Voss, der var i Besiddelse af fremragende Handelsevner, havde desuden en udpræget Sans for Tidens Krav og forstod at udnytte de Muligheder, som hans Fabrikation indebar, ikke blot for Danmarks, men ogsaa for Udlandets Vedkommende, i Særdeleshed Østeuropa, hvor Firmaets Varer i Aarenes Løb paaførte de tyske Fabriker en haard Konkurrence eller, hvad der ofte var Tilfældet, helt fortrængte dem.

Efterhaanden som Elektriciteten vandt frem, optog Voss's Fabriker Fremstillingen af elektriske Lysekroner, Bordlamper, Armaturer o. s. v. og Afdelingen for Petroleumslamper koncentrerede sig noget mere om Fabrikationen af Petroleumsovne og Kogeapparater, der stadig fandt en meget stor Afsætning.

Produktionen blev yderligere udvidet, da Metalstøberiet suppleredes med et Jernstøberi, hvor man begyndte at fremstille forskellige Bygningsstøbegods, foruden det Specialgods, der anvendtes paa selve Fabriken. I 1889 fordrede Udviklingen Opførelsen af en ny Fabriksbygning, samtidig med, at

man installerede en 150 H.K. Dampmaskine til Dækning af det stadig stigende Kraftbrug. Kun faa Aar efter maatte man købe nye Grundarealer og opføre endnu nogle Bygninger, og omkring Aarhundredeskiftet var Kraftbehovet steget til 250 H.K. I 1910 oprettedes i Forbindelse med en omfattende Udvidelse af Lager- og Værkstedsløjene et nyt, stort Emailleværk, og man indledede hermed den Produktion — Gasapparater og Gasovne — som vel nok har gjort Ernst Voss's Navn videst kendt blandt Danmarks Befolkning.

I 1917 overgik Firmaet til A/S „Nordiske Metalvarefabriker“, men fortsatte iøvrigt uforandret.

Nu som før fabrikerer Ernst Voss's Fabriker Lysekroner, Petroleumapparater og Varmeovne, Gasapparater og Gasovne, saavel støbte som presede, Emaille- og Aluminiumsgryder, de sidste ogsaa i den Udførelse, der anvendes i elektriske Køkkener. Desuden har en Række Køkkenudstyrsartikler i rustfrit Staal skaffet Fabriken almindelig Anerkendelse.

Den 26. September 1931 ødelagde en stor Brand næsten en Fjerdedel af Fabrikens Bygninger til en Værdi af over $\frac{3}{4}$ Mill. Kroner. Genopbygningen blev imidlertid straks paabegyndt og fuldførtes i Løbet af et Aars Tid. Hele Komplekset dækker nu det meste af et Grundareal paa 15000 m². Ombygningen gav Anledning til Gennemførelsen af en længe tiltrængt Modernisering, saavel af teknisk som bygningsmæssig Art, hvorved ogsaa Arbejdsforholdene undergik en betydningsfuld Forbedring, bl. a. ved større og lysere Lokaler. Samtidig nedlagdes den gamle Kraftstation og det kommunale Elektricitetsværk overtog Kraftforsyningen.

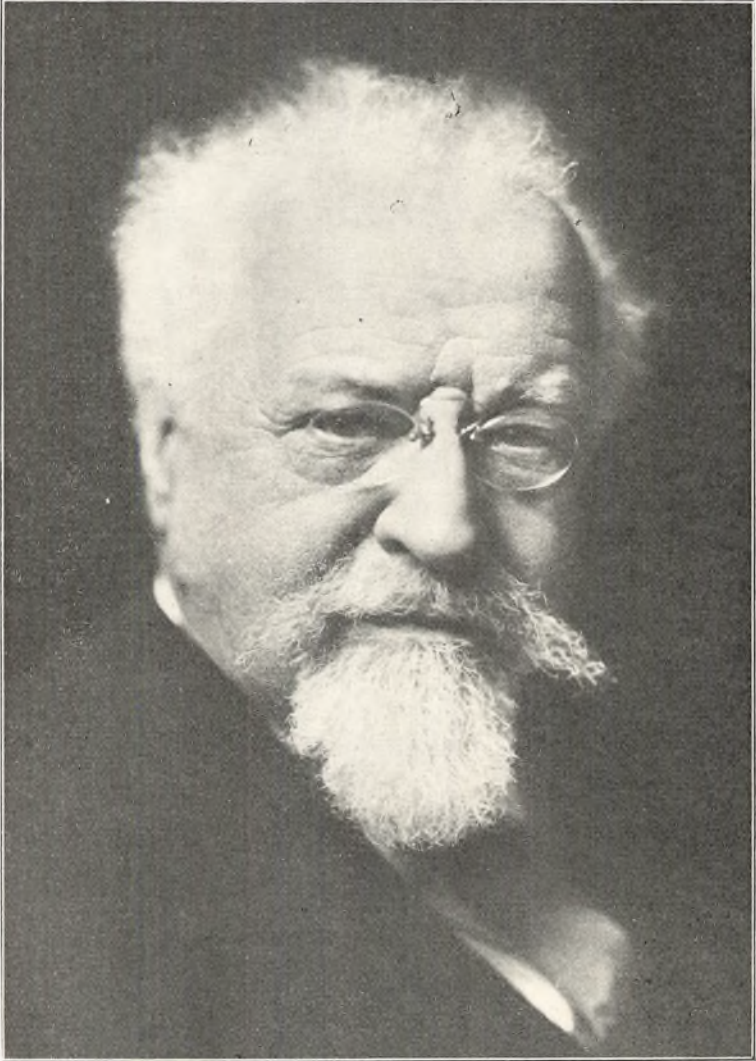
For Tiden beskæftiger Fabriken ca. 250 Mand, foruden de til Handelen og Administrationen knyttede Personer.

Fra Begyndelsen af 1928 har Direktør, cand. polyt. *Johannes Larsen* staaet i Spidsen for denne meget store Virksomhed, og hans Ledelse har gennem Aarene været præget af Dygtighed og Forstaaelse af Tidens Krav, baade med Hensyn til Kvalitet, Udførelse og Pris.

Direktør Johannes Larsen er født i Chicago U. S. A. som Søn af den kendte Snedkermester, Fabrikant Niels Larsen, Valby. Efter at være kom-

met til København blev han sat i Hans Gregersens Skole, hvorfra han udgik i 1904. Aaret efter tog han polyteknisk Adgangseksamen og paabegyndte sit polytekniske Studium fra 1906—07. Tog saa i Efteraaret 1907 til Leeds, Yorks, England, hvor han grundlagde Niels Larsens Fabrik for Gymnastikredskaber. Allerede i Slutningen af 1908 fik Fabriken Ordre paa Udstyr med Gymnastikredskaber til samtlige engelske Garnisoner Jorden over, d. v. s. 200 Gymnastiksale. Rejste i Efteraaret 1909 tilbage til Danmark og fortsatte sine Studier, afbrudt af et Aars praktisk Værkstedsarbejde i 1911 hos Thomas B. Thrige, Odense. I 1912 tog han første Del og i Januar 1915 anden Del af polyteknisk Eksamen. Fra 1. Juni 1915 til 1. Marts 1917 var J. Larsen ansat som merkantil Ingeniør hos Thomas B. Thrige, hvortil han atter vendte tilbage efter $\frac{3}{4}$ Aars Ansættelse i Russisk Handelskompagni, Moskva. I 1920 gik han over i et Ingeniørfirma, hvor han var indtil 1921, da han blev Forretningsfører hos Fabrikant Niels Larsen. Denne Stilling varetog han de følgende 4 Aar. I denne Periode blev Filialen i Leeds omorganiseret til Overtagelse af Fabrikant Niels Larsens yngste Søn. Fra 1925 beskæftigede J. Larsen sig med Oversættelsesarbejde og Patentarbejde for Internationalt Patentbureau, indtil han endelig i Marts 1928 tiltraadte sin nuværende Stilling.

Direktør Johannes Larsen er Repræsentant for Provinsfabrikantforeningen i Arbejdsgiverforeningen fra 1928, samt Medlem af Bestyrelsen for Fredericia Rotary-Club.

POUL LARSEN

POUL LARSEN

(„F. L. SMIDTH & CO.,“ KØBENHAVN)

Født 21. Marts 1859 i Flensborg. Søn af Kaptejn Harald Larsen. Medindehaver af Firmaet F. L. Smidt & Co. 1887, Eneindehaver 1923, adm. Direktør og Bestyrelsens Formand siden Omdannelsen til Aktieselskab 1925. Formand i Dansk Ingeniørforening 1930—32. Dr. teehn. h. c. 30. August 1929. K², DM. p. p.

INGENIØR *Poul Larsen*, den danske Industris „grand old man“, har personlig den største Ære af Opbygningen af Firmaet F. L. Smidth til dets nuværende verdensomspændende Format. For allerede i 1899 afgik F. L. Smidth ved Døden, og selvom Ingeniør Alex. Foss vedblivende havde Sæde i Ledelsen af Firmaet til sin Død kort efter Krigen, saa blev der dog i den Grad lagt Beslag paa hans Evner udefra lige fra Krigens Begyndelse, at det i det væsentligste maatte blive Poul Larsen, der havde Haand om den daglige Ledelse.

Ingeniør *Poul Larsen* kom i 1875 i Lære paa C. F. Lunds Maskinfabrik og gav sig til at læse til Adgangseksamen til Den polytekniske Lærestalt, en Eksamen han tog i 1877. Fem Aar senere forlod han Lærestalten som cand. polyt. og fik Ansættelse som Maskintegner ved H. R. Koefoed & Co.s Fabrik, hvor han imidlertid kun blev et Aar. I Aarene 1883—84 opholdt han sig i Skotland som Maskinkonstruktør. Han vendte saa tilbage til Danmark og fik Ansættelse som Konstruktør for Teglværks- og Maskinanlæg hos Ing. F. L. Smidth & Co., hvor han allerede 2 Aar senere var Medindehaver af Firmaet. Ti Aar efter sin Ansættelse hos F. L. Smidth oprettede han i 1894 det *amerikanske* F. L. Smidth-Firma i New York, hvorved det første store Fremstød var gjort i Retningen af at skabe en Verdenskoncern. Den store danske Cementindustri, der er skabt væsentligst under Poul Larsens Ægide,

baseres hovedsagelig paa Produktion af den saakaldte *Portland-Cement*, som første Gang blev fremstillet i 1824 af J. Apsdin i Leeds, der gav Produktet Navn efter den i England meget anvendte Portlandssten, som den har en ydre Lighed med. Verden over benyttes nu til Brændingen af Portland-Cement den danske Rotationsovn, hvis tekniske Fuldkommenhed har været af saa stor Betydning for Firmaet F. L. Smidth & Co.

Baade under Krigen, men navnlig efter dens Afslutning, er den ene Sten føjet til den anden i den vældige Mosaik af samvirkende Virksomheder, der udgør den store Koncern „F. L. Smidth & Co.“.

Der skal mange og store personlige Egenskaber til hos en Mand, der skal naa at bygge et saadant Livsværk op. Han maa baade eje en næsten digterisk Fantasi for at kunne sætte sig intuitivt ind i de ofte meget fremmedartede Forhold, hvorunder en af de nye og fjerne Virksomheder skal grundlægges og vokse, men han maa tillige besidde det kølige, sande Omdømme, der hindrer, at der bygges Luftkasteller, og den handelsmoraliske Styrke og Rygrad, der skal til for altid at fastholde Kravet om, at ethvert nyt Led skal være sundt funderet og aldrig falde for Fristelsen til at hasardere med de store Summer og Chancer. At han har de Egenskaber, bærer baade hans Livsværk Spor af, — og alle hans Medarbejdere er desuden villige til paa Rad og Række at staa frem og bekræfte det, for ogsaa deres Forhold til ham som Chef bygger paa den mest absolutte gensidige Tillid.

Poul Larsen har ikke blot skabt den store, internationale forgrenede danske Cementindustri og grundlagt et Verdensfirma. Han har ogsaa i saa høj en Grad bidraget til, at danske Ingeniører ude omkring i Verden har et saa usædvanligt godt Ry. Saa det er kun naturligt, at vor Ingeniørhøjskole, Polyteknisk Lærestalt, paa sin Hundreedaarsdag ønskede at tildele ham sin største Æresbevisning ved at gøre ham til Dr. techn. honoris cansa.

M. LARSEN

(„SILKEBORG MASKINFABRIK“, SILKEBORG)

Født 20. Oktober 1874 i Tirstrup. Søn af Murermester A. Larsen. Uddannet paa Silkeborg Maskinfabrik, Lüdes Elektricitetsværk i Leipzig og hos Siemens & Schukert i Nürnberg. Maskinisteksamen fra teknisk Akademi i København. Meddirektør for Silkeborg Maskinfabrik fra 1901, Medejer fra 1909 og Eneleder fra 1919. Medlem af Industriraadet, Vicepræsident i Forenede Danske Motorejere. Medlem af Industriforeningens Repræsentantskab og Bestyrelsen for Foreningen af Fabrikanter i Jernindustr. i Provinsen. R. af D.

SILKEBORG MASKINFABRIK, Zeuthen & Larsen, Silkeborg, blev grundlagt i Aaret 1854, nærmest som Jernstøberi, af den kendte Jernstøber Stallknecht i Horsens. Fabrikationen omfattede Støbegods i Almindelighed til Forbrug i Byen og Omegnen, altsaa nærmest Bygningsartikler, Kakkellovne og lign. Virksomheden var dog ikke synderlig længe under Stallknecht, men overgik hurtigt til Zeltner, der drev Virksomheden videre som Jernstøberi med nævnte Fabrikation.

I 1890 overgik Virksomheden til Blædel & Schnekløth, og samtidig optoges Fremstilling af Landbrugs- og Mejerimaskiner, thi det var netop i disse Aar, Oprettelsen af Andelsmejerierne tog Fart. Som bekendt kunde de danske Andelsmejerier i 1932 holde 50 Aars Jubilæum.

Som Følge af denne udvidede Fabrikation steg Arbejder-Tallet ret hurtigt til 30—40 Mand og blev staaende her, indtil afdøde Fabrikant Zeuthen sammen med Fabrikant Larsen tidlig paa Foraaret 1899 begyndte en Mejeri-Installationsforretning og kort Tid efter blev optaget som Kompagnoner i Silkeborg Maskinfabrik, idet deres Forretning i den korte Tid havde udviklet sig meget stærkt og trængte til en betydelig Udvidelse. D'Herrer Zeuthen og Larsen ledede derefter Virksomheden gennem nogle Aar, og i dette Tidsrum blev Fabriken ledet som et Aktieselskab, men i 1909 blev Firmaet overtaget af D'Herrer Zeuthen & Larsen og ført videre for disses egen Regning.

Sammen med Mejeriernes Udvikling steg Fabrikationen af Mejerima-

skiner, og man naaede hurtigt op paa et Arbejdsantal af 60 Mand. Foruden Fremstilling af Mejerimaskiner optog man Fabrikation af Margarinemaskiner samt begyndte en Export.

Fabriken laa i de første Aar midt i Byen, men i 1914, to Dage før Verdenskrigen udbrød, nedbrændte den gamle Fabrik, og en ny Fabrik blev rejst paa samme Sten. Efterhaanden som Virksomheden voksede, blev Pladsen mere og mere indskrænket, og i 1919 solgte man den gamle Fabrik og rejste en ny, moderne indrettet Fabrik i Udkanten af Byen, tæt op til Jernbanen, for at man kunde faa Jernbanespor lagt ind paa Fabrikens Grund.

Straks efter Flytningen ud i den nye Fabrik afgik Fabrikant Zeuthen ved Døden, og han skulde saaledes ikke opleve at se den stærke Udvikling, der fulgte i Aarene derefter.

Nu ledes Virksomheden af Fabrikant Larsen og afdøde Fabrikant A. Zeuthens to Sønner, Ingeniørerne *Ch. Zeuthen* og *A. Zeuthen* og er stadig i god Vækst.

Silkeborg Maskinfabrik, eller „Silkeborg“, som den i Almindelighed benævnes blandt Mejerifolk, saavel i Danmark som i Udlandet, beskæftiger i Dag ca. 30 Mand og fremstiller Maskiner, ikke alene til moderne Smør-Mejerier, men har Eneret til Fremstilling af de berømte Stassano-Anlæg, der bruges specielt til Behandling af Drikkemælk. Desuden fremstilles der Maskiner til Margarine-Fabrikation samt til Fremstilling af Is-Cream. Det er ligeledes Silkeborg, der først af alle her i Landet, ja vist nok i hele Verden, har bygget det diesel-elektrisk Andelsmejeri, nemlig Funder Andels mejeri.

PHILIP LEON LEVIN

(A/S „KØBENHAVNS LAMPE- OG LYSEKRONEFABRIK“, KØBENHAVN)

Født 22. April 1880 i Faaborg. Søn af Kreaturhandler Abraham Levin. Direktør for Københavns Lampe- og Lysekronefabrik A/S 1924.

FRA sit syvende til sit fjortende Aar gik *Ph. Levin* i Faaborg Borgerskole og kom saa i Lære i Kolonial-, Korn- og Foderstoffirmaet Chr. E. Johansen, Faaborg. Her lærte han ikke kun Faget, men ogsaa, hvad det vil sige „at slide i det“; tolv Timer i Forretningen om Hverdagen og saa Søndag Formiddag, det var Arbejdstiden dengang. Efter udstaaet Læretid gik han over i Papirbranchen og var i de følgende seks Aar ansat som Rejsende for Firmaet Marius Madsens Eftfl., Odense. Han var nu femogtyve Aar og etablerede sammen med Forfatteren Morten Korch en Galanteri en gros Forretning i Odense. Det varede imidlertid kun tre Aar. Hans Interesse for Elektricitetsbranchen havde bragt ham i Forbindelse med Fyens Belysnings Comp., og han blev nu Medindehaver af dette Firma. Kort Tid efter blev det omdannet til Aktieselskab med Ph. L. Levin som Direktør. Han forstod fuldtud den Kunst at føre en Forretning frem, og da Nordisk Metalvarefabrik i 1914 overtog Virksomheden, stod den som Fyens største i Branchen. Samtidig med Overtagelsen indtraadte Direktør Levin som administrerende Direktør for Nordisk Metalvarefabrik og sad i denne Stilling indtil Sammenslutningen med Industrial Trading Co. i 1922.

I 1924 blev Direktør Levin saa administrerende Direktør for A/S Københavns Lampe- og Lysekronefabrik.

K. L. L. F. blev stiftet den 23. Februar 1903. Hvem der er Stifteren oplyser Protokollerne intet om. Aaret efter gik Firmaet over til et Aktieselskab. Saalænge Tiderne var normale havde Selskabet stort set Medbør, og i 1919

kunde man udbetale 10 pCt. i Udbytte. Men da saa Krisen brød ind over Landet meldte Vanskelighederne sig her som andre Steder. I de følgende Aar blev alt sat ind paa at konsolidere Selskabet, og det lykkedes at holde det paa ret Køl, indtil Stormen havde lagt sig.

Efter Direktør Levins Tiltræden som Leder af K. L. L. F. har denne Virksomhed gennemgaaet en omfattende Rationalisering, og med de bedre Tider fulgte Fremgang og Udvidelser. Den er nu ikke alene Landets største Lampe- og Lysekronefabrik, men endog den eneste Specialfabrik i Danmark.

I April 1930 blev hele Fabriken flyttet ud i det store, moderne Komplex i Valby, hvor der ialt beskæftiges ca. 200 Mennesker. Desuden har man oprettet Filialer i Odense, Haderslev, Horsens, Aarhus og Aalborg, samt moderniseret Prøvelageret i St. Kongensgade, som derefter raader over tre fulde Etager.

Det er ikke alene paa det danske Marked at K. L. L. F. har skabt sig et Navn, men 25 pCt. af Produktionen eksporteres til Norge, Sverige, Finland, Holland, England og endog til Syd-Amerika. Fabriken følger stadig med Tiden, og som sin største Indsats i moderne Belysningsteknik fremstiller den de kendte Lyfa-Lamper, hvis Popularitet er i stadig Stigen.

Den 1. April 1933 blev tidligere Driftsingeniør Askov Jensen og C. A. Levin jun. udnævnt som Underdirektører i Selskabet. C. A. Levin jun. er Student og har i tre Aar faaet praktisk Uddannelse indenfor Belysningsbranchen i Frankrig og Tyskland, mens Askov Jensen, der i seks Aar har været knyttet til Firmaet, er uddannet som Konstruktør og i nogle Aar har opholdt sig i Nord- og Sydamerika.

Modgang og Vanskeligheder er nu „en saga blott“. Under Direktør Ph. L. Levins sikre og maalbevidste Ledelse er A/S Københavns Lampe- og Lysekronefabrik ført ind i en Opgangsperiode, der lover det bedste for Selskabets Fremtid.

NIELS FREDERIK LUCASSEN

(A/S „DET DANSKE MEDICINAL- OG KEMIKALIE-KOMPAGNI“,
KØBENHAVN)

Født 25. Januar 1879 i Belle pr. Daugaard.
Søn af Husmand Jens Lucassen. Medlem af
Industriforeningens Repræsentantskab.

DER findes vel næppe nogen anden Industigren, der stiller saa store Krav til sine Folks Ansvarsbevidsthed som Medicinalindustrien, denne specifikke og interessante Industri, hvor de to Videnskabsgrene, Kemien og Lægevidenskaben, skal arbejde sammen.

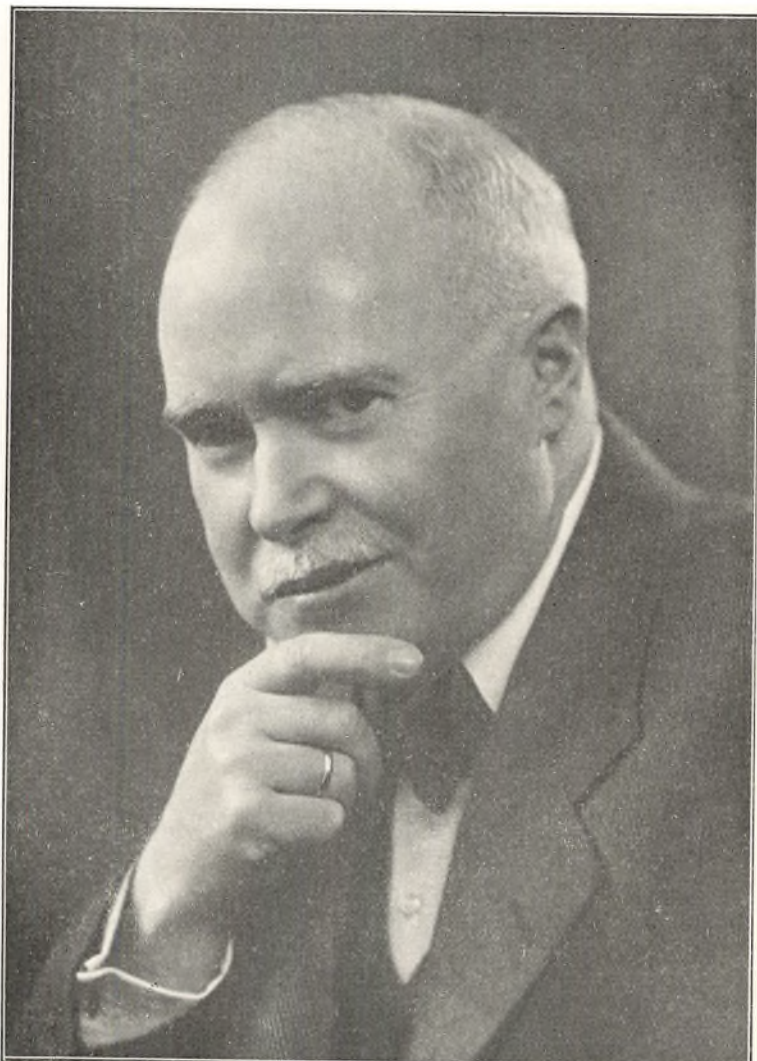
Det er Menneskers Sundhed, der staar paa Spil, og man forstaar derfor, at der maa kræves den største Akkuratesse og Samvittighedsfuldhed af alle, fra den højeste til den laveste. Og det gælder naturligvis i potenseret Grad selve Virksomhedens Leder, der maa være en Mand af høj Moral, for at baade Videnskabsmænd og Forretningsmænd kan mødes om ham i absolut Tillid.

Den bedste Forberedelse til en saadan ansvarsfuld Post turde være, hvad man i et gammelt og veltjent Ord kalder „Livets haarde Skole“.

Og den har da ogsaa Lederen af „Det danske Medicinal- og Kemikalie-Kompagni“, Direktør *N. F. Lucassen*, gennemgaaet, om nogen har det!

Fra Landsbyskolen kom han 15 Aar gammel i Lære hos Købmand C. Abildgaard i Fakkegrav, der var Indehaver af det ret betydelige Købmandsfirma C. Andersens Efterfølgere. Det var en af disse „blandede Købmandsforretninger“, der handlede med snart sagt alt mellem Himmel og Jord undtagen Manufakturvarer, og hvor man fik en grundig og solid Købmandsuddannelse og en omfattende Varekundskab.

Men det var en haard Tørn at være i blandet Købmandshandel i de Dage. Det var med at arbejde fra 6 Morgen til 9 Aften hver Søgnedag, — og saa endda fra 6 til 9 om Søndagen! Som udlært i Handelen kom han til „C. I.

N. F. LUCASSEN

Fot. Elfelt

Aggerbecks Sæbefabriker“ i Horsens, hvor han deltog i saavel Kontor- som Lagerarbejdet.

Ogsaa der var Arbejdsdagen drøj og lang — men alligevel meldte han sig til et treaarigt Kursus paa Horsens Handelsskole. Og to Aar senere — altsaa et Aar før Tiden — tog han sin Eksamen derfra — med Udmærkelse.

Samtidig havde han taget et specielt Kursus i Sprog og Regning. Hans Døgn var i den Grad belastet med Arbejdstimer, at der kun blev meget sparsomt med Tid tilovers til den nødvendige Søvn . . . en væsentlig Del af Læsningen maatte henlægges til Nattetimerne. Efter tre Aars Tjeneste hos Aggerbeck blev han ansat som Forvalter paa „Horsens Dampmølle“, hvor han blev i 14 Aar, i Løbet af hvilke han erhvervede sig et indgaaende Kendskab til Kornhandelen, bl. a. gennem hyppige Rejser til Hamborg, som den Gang var det store Midtpunkt for Kornhandelen i Nordeuropa.

I 1916 blev Stillingen ledig som Direktør i Firmaet „C. F. Rich & Sønner A/S, A/S De danske Cichoriefabrikker“. Den søgte og fik Direktør Lucasen. Det var ingelunde nogen let Tid at tiltræde en saadan Stilling i, midt under den store Krig, hvor „Den overordentlige Kommission“ øvede sin stærke Indflydelse paa alle ledende Virksomheder, hvis Dispositioner blev nøje overvaaget. Det lykkedes hurtigt Direktør Lucassen at komme i god Forstaaelse med den mægtige Kommission og igennem Aarene at føre Cichoriefabrikerne frem fra et forholdsvis svagt Selskab til en af de økonomisk set stærkeste Virksomheder i Landet. Direktør Lucassen samarbejdede i disse for Cichoriefabrikerne stærkt opadgaaende Aar med en Bestyrelse, hvis Flertal talte Navne, der alle var omgivet af den største Respekt og Højagtelse indenfor den danske Forretningsverden, og hans egen Indsats paaskønnedes i høj Grad fra dette Flertals Side. Man skulde derfor tro, at hans Bane fra nu af maatte være fastlagt i „C. F. Rich & Sønner A/S, A/S De danske Cichoriefabrikker“, men saaledes skulde det imidlertid ikke gaa: En Aktiemajoritet mødte med Krav, som han og det nævnte Bestyrelsesflertal ikke fandt det forsvarligt at gaa med til, og da Kravene til Trods herfor opretholdtes, blev Resultatet, at baade Bestyrelsens højtansete Flertal og han trængtes ud, — en Begivenhed, som i 1923 vakte stor Opmærksomhed.

Samme Aar blev han imidlertid kaldt til en ny og stor Lederstilling indenfor den danske Industriverden, han blev Direktør for den store Koncern „Det danske Medicinal- og Kemikalie-Kompagni A/S“, der var oprettet i 1919 og bestaar af „O. F. Asp Sæbe- og Sodafabrik“, „Asp-Holmblad Stearinlysfabriker“, „O. F. Asp Lakfabrik“ (Specialfabrik for Nitrocelluloselakker), og endelig Medicinalfabriken paa Prags Boulevard Nr. 37, København, samt de store medicinske Engros-Forretninger A/S Th. Lose & Co., København, A/S Gustav Lotze, Odense, og A/S Medicinalco, Aarhus.

Det danske Medicinal- og Kemikalie-Kompagni var ved Direktør Lucasens Tiltræden i 1923 i en økonomisk meget vanskelig Stilling, — saa langt nede, at man tvivlede stærkt om, at en Genrejsning overhovedet var mulig. Dets Aktier var nede i 5, og Forholdene saa fortvivlede ud. Det lykkedes Direktør Lucassen at skaffe Balance i Driften, og siden er Opgangen fortsat.

Det er den Slags Fakta, der egentlig fortæller mere end lange Udredninger! For Øjeblikket indtager det store Medicinal- og Kemikaliefirma jo en Position, der er saa velkendt i Skandinavien, at en yderligere Fremhævelse af den turde være ret overflødig.

En Række fremragende Videnskabsmænd paa Kemiens og Medicinens Omraade har Tilknytning til Virksomheden og deltager i det store og omfattende Arbejde, der altid udføres før et Præparat skal udsendes. Det skal først passere Laboratoriernes grundige Udarbejdelse, Undersøgelser og Dyreforsøg, hvorpaa dets kliniske Virkninger nøje prøves paa vore store Hospitaler i Hovedstaden og Provinsen. Og først naar Videnskaben har sat sit Stempel paa Præparatet efter den mest minutøse Undersøgelse, betragtes det som „modent for Udsendelse“. Samtidig med at det udleveres til Apotekerne, tilgaar der Lægerne her og i Udlandet Meddelelse om dets Fremkomst.

HARALD LÜTZEN

(A/S „CARL M. COHRS SØLVVAREFABRIK“, FREDERICIA)

Født 24. Februar 1884 i Godthaab paa Grønland. Søn af Sognepræst Lützen. Adm. Dir. for Carl M. Cohrs Sølvvarefabrik 1925.

HARALD LÜTZENS Fader var Præst paa Grønland i Tiden fra 1883 til 1892, og heroppe fødtes Sønnen Harald. Da han var 8 Aar flyttede Familien tilbage til Danmark, og han kom saa i Lyngby Realskole og Trustrup Realskole ved Grenaa, hvor Faderen havde faaet Kald som Sognepræst. 16 Aar gammel blev han Elev paa Sorø Akademi og tog 4. Kl. Hovedeksamen. Han skulle have studeret videre, men grundet paa Sygdom maatte dette opgives, og han kom i Stedet for til Newcastle i sin Onkels Firma, Ingvar Rasmussen, hvor han stod i Lære. Aaret efter vendte han hjem igen og blev ansat paa det nyoprettede Andels Svineslagteri i Grenaa som Bogholder og var her indtil 1907, i hvilket Aar han aftjente sin Værnepligt ved Forplejningskorpset. Han blev inde ved Intendanturen til 1908, da han fik tilbudt sin gamle Stilling ved Svineslagteriet paa bedre Vilkaar. To Aar efter sendte Intendanturen imidlertid uopfordret Bud efter ham, han vendte tilbage hertil og blev i 1911 Intendant ved Garnisonen i Fredericia. Fra 1. Januar 1919 han udnævnt som Lærer ved Forplejningskorpsets Skole i Vildersgade i København. Kun tre Maaneder efter opgav han denne Stilling som Følge af, at hans Svigerfader, Fabrikant Carl M. Cohr, tilbød ham Posten som merkantil Direktør for sin Sølvvarefabrik i Fredericia, og da Fabrikant Cohr døde i 1925, blev Harald Lützen udnævnt til administrerende Direktør.

Selskabets Historie gaar tilbage til omkring Midten af det forrige Aarhundrede. I 1862 etablerede Guldsmed Ditlev Cohr en Guldsmedeforretning i Fredericia, som i 1884 blev overtaget af hans Søn, Carl M. Cohr. Han var

H. LÜTZEN

udlært som Købmand, men fik Interesse for Faderens Forretning og førte den saa videre efter hans Død. En Dag slog den Tanke ned i ham, at skabe Industri paa Sølvvarefremstilling. Paa et lille Værksted begyndte han at fabricere Sølvvarer, specielt Sølvbestik, som han dengang selv solgte paa Rejser over hele Landet. De kommende Aar krævede stadige Udvidelser, og omkring 1900 optog han Fabrikationen af Korpusvarer. I 1906 omdannedes Virksomheden til Aktieselskab med Carl M. Cohr som administrerende Direktør. Ogsaa som Aktieselskab var den i fortsat Fremgang, og da man saa i 1921 udvidede Produktionen til ogsaa at omfatte Pletvarer, siden kendt under Navnet Atla, stod Fabriken som Landets største indenfor Branchen.

Under Direktør Lützen har man optaget nye Fabrikationer af rustfrit Staal, og navnlig af det standardiserede Staalbestik, som anvendes paa Hospitalet og offentlige Institutioner. Af største Betydning for Fabriken har det dog været, at Direktør Lützen ikke har standset ved Salget herhjemme, men energisk har taget Arbejdet op for en Eksport, og der udføres i Dag ret betydelige Poster til Belgien, Holland, Norge og Sverige. Paa Rejser i Udlandet har Direktør Lützen stadig hentet nye Impulser og forstaaet at udnytte dem, saa de faldt i det danske Publikums Smag.

I 1925 blev Fabrikant Carl M. Cohrs Søn, Einar Cohr, Prokurist i Firmaet, og fem Aar senere merkantil Direktør. Med en grundig Uddannelse i Branchen, baade her og i Udlandet, er han — i Forbindelse med Firmaets mangeaarige tekniske Leder, Direktør Osvold Møller — Direktør Lützens bedste Støtte i Arbejdet for at holde A/S Carl M. Cohrs Sølvvarefabriks Position, som den største paa dette Omraade. Og alle daarlige Tider til Trods er Selskabet i stadig Fremgang.

Direktør Lützen er Medlem af Fredericia Byraad siden 1929, Formand for Bestyrelsen for Fredericia Trælasthandel, A/S Olsen-Holmelund, Medlem af Bestyrelsen for A/S Gerlach & Søn, Fredericia, og Formand for Danske Sølvvarefabrikanter Handelsforening og A/S Fredericia Privatbank.

I. C. MADSEN

J. C. MADSEN

(A/S „SØRENSEN, MADSEN & CO.“, SKOTØJSFABRIK, KØBENHAVN)

Født den 20. Januar 1877 i Boserup. Søn af
Murer Carl Madsen.

DER blev forrige Aar sendt 290,000 Par „Stjernesko“ ud af Fabriksporten til Sørensen & Madsens Skotøjsfabrik paa Nørrebrogade — og 300 Mennesker havde deres Udkomme ved at fremstille dem. Det er to Tal, der imponerer, ikke mindst naar man hører, at Virksomheden i 1904 blev paabegyndt af de to Skotøjsfabrikanter, hvis Navn udgør Firmabetegnelsen, uden nogen fremmed Medhjælp. Den nuværende Indehaver af Firmaet, Fabrikant *Johannes Christian Madsen*, der er Murersøn fra Boserup i Nordsjælland, gik som Dreng i Skole i Esbønderup og kom saa i Skomagerlære i Esrom.

Han syntes straks om Faget, og efter en Tid at have arbejdet i Helsingør rejste han til København for at gennemgaa et Kursus paa Skomagerfagskolen efter at han i 1894 var udlært. Som Svend fik han derpaa Plads hos Poul Sørensen i Bredgade, — Fagets Oldermænd — og arbejdede i de følgende Aar paa forskellige Skotøjsfabriker.

Den første Start som selvstændig var som for bemærket overmaade beskedet — men det viste sig ret snart, at de to driftige unge Kompagnoner havde det rette Tag paa Tingene: Virksomheden blev Aar for Aar øget og Driften tilsvarende moderniseret. I de Aar, der er gaaet siden da, er Skotøjsfabrikationen blevet langt mere maskiniseret, og Fabrikant Madsen har stadig forstaaet at ligge i Spidsen, hvad den fagligt-tekniske Side af Sagen angaar. Selv en saa moderne Ting som „Samlerbaandet“ har holdt sit Indtog i Fabrikant Madsens Virksomhed nu for et Par Maaneder siden.

Fabrikant Madsen, der var den første, der fremstillede en Sygesko direkte „efter Lægerecept“, er nu ogsaa begyndt at føre de halve Numre, som man længe har kendt indenfor udenlandske Importvarer.

Fra 1923 har han været Eneindehaver af Firmaet sammen med Sønnen, *Willy Madsen*, der væsentlig beskæftiger sig med det salgstekniske. Skotøjsfabrikant Madsen har fra 1917 haft Sæde i Skotøjsfabrikantforeningens Bestyrelse, — fra 1923 som dens Næstformand.

H. H. MANSA

(A/S „ATLAS“, KØBENHAVN)

Født 3. Februar 1872 i Randers. Søn af Boghandler H. F. Mansa. Teknisk Direktør for A/S „Atlas“ fra 1918. R. af D.

BAADE som teknisk Leder af en af vore betydningsfulde Industrivirk-somheder, som Forfatter af talrige instruktive og velskrevne Artikler og Afhandlinger om tekniske Problemer i inden- og udenlandske Fagskrifter og som Opfinder af forskellige Dampmaskinekonstruktioner for Opnaaelse af højere Dampøkonomi, har Direktør *H. H. Mansa* indskrevet sit Navn paa en ærefuld Plads i vor Tids Industrihistorie.

Direktør Mansa, der tog Præliminæreksamen i sin Fødeby Randers samme Aar — 1888 — som han kom i Lære paa den store Strømmenfabrik, har faaet en meget alsidig praktisk Uddannelse, men har samtidig holdt sin teoretiske Kundskab i den Grad vedlige, at han regnes for en af vore betydelige Kapaciteter paa Maskinkonstruktionsomraadet, hvilket bl. a. har medført, at han har været kaldet til Hvervet som Censor i Maskinlære ved Polyteknisk Lærestanstalt fra 1912 og været Næstformand i Teknisk Selskabs Bestyrelse og Formand for dets Skoleudvalg i en Aarrække. Da Direktør Mansa i 1893 havde suppleret sin praktiske Læringleuddannelse med Afgangseksamen fra Teknisk Skole i København, rejste han til England og Skotland for at uddanne sig videre der, og ved sin Hjemkomst overtog han Stillingen som Konstruktør for Firmaet Tuxen & Hammerichs Maskinfabrik i Nakskov, der senere nedbrændte, og hvis Arbejde videreførtes af „Tuxham“.

Fra 1899 var Direktør Mansa Konstruktionschef hos Maskinfabriken „Atlas“, hvor han i 1917 avancerede til Underdirektør og Aaret efter til teknisk Direktør.

Aktieselskabet „Atlas“, hvis merkantile Ledelse varetoges af en anden af vort Industrilivs kendte Mænd, Direktør S. A. J. Mansted, har til Huse i det store Fabrikskompleks paa Nørrebrogade 198, der rummer dens omfattende Specialafdelinger som f. Eks. Dampafdeling, Køleafdeling, Montageafdeling o. s. v.

Selskabet, der arbejder med en Aktiekapital paa 3 Millioner Kroner, ledes af et Bestyrelsesraad, der for Tiden bestaar af Ingeniør Rud. Christiani, fhv. Borgmester H. C. V. Møller, Direktør N. L. O. Madsen, Ingeniør E. B. Cruse, Professor T. E. Thomsen og Direktør H. T. A. Martens.

GEORG E. MATHIASEN

(GEORG E. MATHIASENS MASKINFABRIK, KØBENHAVN)

Født 17. September 1876. Ungarsk General-konsul 1933. R. af D.

PAA ca. 30.000 Maskiner Verden over findes et lille gyldent Mærke, der bærer *Georg E. Mathiasens* Initialer: GEM, og vidner om hans skabende Natur, hans Kraft og Vilje og om en Virksomhed i Pagt med Tidens Strømninger. GEM Fabriken paa Øresundsgade er fra den første Begyndelse Fabrikant Mathiasens eget Værk, et Værk, han med Stolthed kan se tilbage paa.

Georg E. Mathiasen er født i Stokkemark paa Lolland. Gennem mange Generationer havde Slægten dyrket Danmarks Jord, men Landmandslivet tiltalte ham ikke og med 17 Aar kom han i Lære paa Maskinfabriken Vulkan i Maribo. Her følte han sig i sit rette Element og deltog i ethvert Arbejde med den største Interesse. Da Læretidens 4 Aar var omme, rejste han til København, hvor han i 1899 tog Afgangseksamen som Maskinkonstruktør fra Teknisk Selskabs Skole. Han vilde imidlertid lære endnu mere og specialiserede sig i de følgende Aar i Automobiler og Benzinmotorer. Dette Studium førte ham ind paa den Tanke at fremstille Forhjulsmotorer til Cykler. Til dette Formaal lejede han i 1903 et lille Værelse paa Frederiksberg, som han indrettede til Værksted, og begyndte her — alene, men selvstændig — en beskednen Produktion. Det kneb haardt til at begynde med, men et halvt Aar efter kunde han da alligevel antage sin første Medarbejder. Det gik fremad, omend tungt og langsomt. Saa foretog Georg E. Mathiasen en Dag nogle Eksperimenter, lavede en Arbejdstegning, og snart saa de første smaa Modeller af en Vaskemaskine Dagens Lys. I fast Overbevisning om en Fremtid paa dette Felt lejede han omkring 1904—05 nogle større Lokaler i Pug-

GEORG E. MATHIASEN

gaardsgade og tog denne Produktion op for Alvor. Maskinen indløste fuldtud de Forventninger, der var blevet stillet til den, men Vanskelighederne udeblev dog ikke, de kom blot fra en anden Side. Vaskeriejerne, som Maskinen skulde afsættes til, stillede sig nemlig yderst afvisende, og det kunde ofte tage Dage alene for at faa Lov til at demonstrere Maskinen i Brug. Denne haarde Modstand hindrede dog ikke Geog E. Mathiasen i at fortsætte Arbejdet, men gav tværtimod hans Ord en endnu stærkere Understrøm af stærk Overbevisning. Efterhaanden lysnede det da for Fabriken, og den kunde nu ogsaa paa-begynde Fremstillingen af G. E. M. Strygemaskinen, hvorefter den første udgik fra Fabriken 1906.

Udviklingen fortsatte, nye Fabrikationer blev taget op og i 1916 erhvervede han Grundene i Øresundsgade 10—14, hvor saa den første Sten blev lagt til den nuværende GEM Fabrik.

Georg E. Mathiasens Rejser til Amerika, Holland, Belgien, Frankrig, Tyskland og Rusland skaffede stadig nye Forbindelser, og Fabriken maatte Gang paa Gang udvide og indføre de mest moderne Arbejdsmetoder for at holde Produktionen paa Højde med Omsætningen.

En af de GEM Maskiner, som har vakt den største Opsigt, er GEM's kemiske Rensemaskine Trikohl, der bestaar af en kombineret Vaskemaskine, Centrifuge og Tørremaskine. Hele Processen foregaar indenfor samme Maskine, der repræsenterer det sidste nye indenfor dette Omraade. Denne danske Maskine fremstilles desuden til en Brøkdelen af den Pris, som det tilsvarende amerikanske System koster. Det siger sig selv, at Trikohl finder Af-sætning Verden over.

I de sidste 20 Aar har Fabriken haft eget Kontor i London og Stockholm, samt faste Repræsentanter i de fleste Lande.

AAGE MENDEL

AAGE MENGEL

(A/S „BRANDTS KLÆDEFABRIK“, ODENSE)

Født 18. Oktober 1882. Administrerende Direktør for A/S Brandts Klædefabrik, Odense, fra 1906. Belgisk Konsul fra 1920.

KONSUL *Aage Mengel*, Direktør for Brandts Klædefabrik i Odense, er født i København som Søn af Købmand Viggo Mengel. Sin Skolegang begyndte han i Schneekloths Skole, men kom saa til Odense, hvor han fra Giersings Realskole tog en ualmindelig god Præliminæreksamen. Han stod nu overfor at skulle vælge sig en Livsgerning, men det blev en Tilfældighed, der førte ham ind paa den Bane, som med Tiden gav ham Lejlighed til at gøre *sin* Indsats i dansk Industri. Gennem en Avisannonce, han havde lagt Billet ind paa, kom han i Forbindelse med Brandts Klædefabrik, hvor han blev ansat paa Kontoret. Fabrikant S. Chr. Brandt, der var Leder af Fabriken, lagde snart Mærke til den Dygtighed og Grundighed, hvormed Aage Mengel gik op i sit Arbejde og fattede efterhaanden en saa stærk Interesse for den unge Mand og hans endnu latente, men lovende Udviklingsmuligheder, at han tilbød ham at bekoste hele hans Uddannelse indenfor den Branche, han selv tilhørte. Aage Mengel, der mente kun at have gjort sin Pligt overfor Firmaet, stod overvældet ved dette enestaaende Tilbud, men da han vidste, at han var i Stand til at opfylde de Forventninger, hans Overordnede stillede til ham, modtog han Tilbudet med Glæde og Taknemmelighed. Han var da kun 18 Aar, og i de første 4 Aar stod han i Lære paa Fabriken. I 1904 blev han saa sendt til en Klædefabrik i Yorkshire for at supplere sin Uddannelse. Imidlertid blev Fabrikant Brandt meget syg, og kun et Aar efter sin Ankomst til England, kaldtes Aage Mengel telegrafisk tilbage og blev nu Prokurist. Samme Aar døde Fabrikant Brandt, og Selskabets Bestyrelse valgte Aage

Mengel til administrerende Direktør. I en Alder af kun 23 Aar maatte han løfte den tunge Arv efter S. Chr. Brandt, der havde repræsenteret tredje Generation indenfor Brandts Klædefabrik, tredje Generation af en gammel, dygtig og foretagsom Handelsslægt. En Menneskealder er gaaet siden da, og i den Tid har Aage Mengel vist sig den store og ansvarsfulde Opgave voksen og ført Virksomheden frem og befæstet dens Ry. Der er foretaget adskillige Udvidelser, deriblandt Oprettelsen af et Kamgarnsspinderi, et ganske nyt Omraade indenfor denne Industri, og Fabrikens Arbejdsstyrke er i de forløbne Aar steget fra ca. 200 Mand til ca. 400.

I 1905 kom Aage Mengels Broder, Knud Mengel, i Lære paa Fabriken, og efter nogle Aars Ophold i Udlandet blev han ansat som Meddirektør.

Fabrikant Aage Mengel har været belgisk Konsul i Odense siden 1920, medens Knud Mengel blev tysk Konsul i 1922.

Forskellige Tillidshverv er i Tidens Løb blevet tildelt Konsul Aage Mengel. Han var Medlem af Bestyrelsen for Tekstilfabrikantforeningen fra 1918—23 og en Tid Næstformand, endvidere er han Medlem af Bestyrelsen for Fyns Diskontokasse og for A/S Brandts Klædefabrik. Formand for Selskabets Bestyrelse er Godsejer Karl Brandt, Søn af Fabrikant S. Chr. Brandt.

KNUD MEYER

(A/S „KRISTALISVÆRKET“, KØBENHAVN)

Født 5. Marts 1901 i København.

KRYSTALISVÆRKET paa Finsensvej er det største i sin Art i Norden — og tillige et af de bedst indrettede Isværker i Verden, og dog er det et ret nyt Firma — grundlagt 1914 —.

De store hvide Isvogne, som enhver Københavner kender, bringer Forbrugerne Produktet af en lang og kompliceret Proces, som fordrer den største Omhu, Renlighed og Sagkundskab. Frysevandet bliver pumpet op fra egne Brønde, destilleret, kogt fri for Luft og fyldt i „Celler“ og frosset til Is.

Dampmaskiner med Reserver paa tilsammen 2400 HK. — Kompressorer paa 4 Mill. Cal/Time (ogsaa inklusive Reservekompressorer).

Der kan produceres ca. 250 Tons Is i Døgnet og vedligeholdes et Lager paa 3000 Tons.

En stor Del af den betydelige Udvikling, her har fundet Sted, skyldes for de sidste 6 Aars Vedkommende Krystalisværkets ganske unge Direktør, *Knud Meyer*, som kun var 26 Aar gl., da han tiltraadte denne Post.

Direktør cand. polyt. Knud Meyer er Søn af Grosserer Ernst Meyer, Fa. Beckett & Meyer. Han gik i Efterslægtens Skole og tog herfra i 1918 sin Studentereksamen. Da han i 1923 var blevet cand. polyt., rejste han til Amerika for at fortsætte sin Uddannelse. Det blev en omfattende Uddannelse, idet han hos Eastmann Kodak Co., hvor han blev ansat, deltog som almindelig Arbejder i samtlige forskellige Afdelinger. Fabriken beskæftiger 15.000 Mand ialt.

KNUD MEYER

Fot. Elfelt

Det var naturligvis en i høj Grad udbytterig Tid for Knud Meyer, og dog afslog han Tilbudet om at blive der i en større Stilling — for allerede i 1924 at vende tilbage til Danmark. Her tiltraadte han en Stilling i sin Faders og Bedstefaders Firma, Beckett & Meyer, hvor han blev i 2 Aar og modtog en alsidig Handelsuddannelse.

Fra Slutningen af 1926 tilbragte han ca. 1 Aar i Paris, ansat i et fransk Eksporthandelsfirma, og lærte saaledes det franske Sprog. Knud Meyer vendte saa atter hjem igen et Par Maaneder hos Beckett & Meyer. Men allerede i December 1927 fik han Stillingen som Direktør for Krystalisværket.

I den korte Tid, han har ledet dette Foretagende, har han gennemført forskellige Udvidelser. Krystalisværket fabrikere nu Isskabe (Iskol) og leverer desuden knust Is til Iscreamindustrien. En særlig praktisk, ny Frembringelse er Isskabet uden Døre, som er i Stand til at bibeholde den frembragte Kulde i Skabet uforandret, medens den ved tidligere Konstruktioner gled ud hver Gang, Dørene blev aabnet.

I 1927 blev Direktør Meyer gift med een af Danmarks faa kvindelige akademiske Arkitekter, Datter af Oberst Carstensen.

OTTO MEYER

OTTO MEYER

(A/S „GLUD & MARSTRAND“, KØBENHAVN)

Født 14. August 1874 i København. Administrerende Direktør for A/S Glud & Marstrand fra 1927.

O TTO MEYER, den nuværende Leder af A/S Glud & Marstrand, er født i København. Allerede i Skolen viste han usædvanlige Evner og med 14 Aar tog han sin Præliminæreksamen fra Hauchs Skole. Da han skulde ud i det praktiske Liv, fik han sit Ønske opfyldt og kom i Elektromekanikerlære. Hos Firmaet Ludvig Lund i København udstod han sin Læretid. Derefter studerede han 2¹/₂ Aar i Mittweida, hvorfra han tog Afgangseksamen som Elektroingeniør, og som saadan fik han, efter aftjent Værnepligt, Stilling hos sit gamle Firma. Men hans medfødte Selvstændighedstrang søgte Ud-løsning, og den 1. Marts 1899 etablerede han sig sammen med Carl Andersen som autoriseret Installatør her i Byen under Firmanavnet Andersen & Meyer

Fra 1912—13 paatog han sig den meget vanskelige Opgave at anlægge Nordvestsjælland Højspændingsværk. Han byggede selv hele Anlægget, der strakte sig fra Nykøbing Sjælland til Holbæk og Kalundborg, og ejede det sammen med Ingeniør Asger Sørensen. Da denne udtraadte, drev han Værket videre alene, indtil Forbrugerne selv overtog det i 1918.

Herefter fortsatte han med Installationsvirksomheden og med den Fabrikation af elektriske Smaartikler, han havde paabegyndt i 1915. Til Trods for en stærk Konkurrence indarbejdede Otto Meyer disse Produkter baade paa det danske og paa udenlandske Markeder.

I 1927 solgte Otto Meyer Installationsforretningen, og Fabriken blev omdannet til et Aktieselskab med Otto Meyer som administrerende Direktør. I Slutningen af samme Aar blev Otto Meyer administrerende Direktør for det kendte gamle Firma Glud & Marstrand.

Det var et stort Foretagende, der saaledes blev lagt ind under Direktør Otto Meyers Ledelse, men det viste sig snart, at man havde valgt den rette Mand til den ansvarsfulde Post i det store Firma. Fabriken blev flyttet fra Kapelvej til Carl Lundsgade, og man benyttede Lejligheden til Gennemførelsen af en omfattende Modernisering og Fornyelse af det arbejds-tekniske og maskinelle Anlæg. De større og bedre Forhold tillod nu Optagelsen af en Række nye Fabrikationer, og paa flere Omraader gjorde man saaledes ikke blot de udenlandske Produkter overflødige paa det danske Marked, men man kunde ogsaa udvide Eksporten, specielt med Artikler til Mejerier, et Felt, som A/S Glud og Marstrand altid havde vist en særlig Interesse.

I 1932 overtog Selskabet Carl Lunds Fabriker og er desuden Ejer af en Fabrik paa Frederiksborgvej. Alt i alt beskæftiger A/S Glud & Marstrand ca. 1200 Mennesker, saa det uden Tvivl er et af Danmarks største og mest betydningsfulde industrielle Foretagender.

Direktør Otto Meyer er en kendt Skikkelse indenfor Arbejdsgiverforeningen, hvor han har gjort en betydelig Indsats. I sin Tid var han Medlem af den af Regeringen nedsatte Arbejdstidkommission og var ligeledes Medlem af Socialraadet. Desuden har Direktør Otto Meyer i Aarenes Løb faaet overdraget en lang Række Tillidshverv, hvoraf følgende skal nævnes: Medlem af Bestyrelsen for Elektroteknisk Forening, Medlem af Bestyrelsen for Foreningen af Installatører af elektrisk Lys og Kraftoverføring for København og Omegn 1906—27, Formand fra 1923, Æresmedlem fra 1927. Medlem af Bestyrelsen for Foreningen af Fabrikanter i Jernindustrien i København 1912—21. Medlem af Forretningsudvalget i Jern- og Metalindustriens Sammenslutning i Danmark fra 1916, af Dansk Arbejdsgiverforenings Forretningsudvalg, af Bestyrelsen for A/S Glud & Marstrand, A/S Andersen & Meyer, A/S Dansk Blikembalagefabrik. Dommer i Den faste Voldgiftsret fra 1920, Medlem af Industriraadet, af Udenrigsministeriets Erhvervsraad, Industrifagenes Forretningsudvalg og Dansk Arbejdsgiverforenings Hovedbestyrelse, samt Medlem af Dansk Arbejdes Repræsentantskab.

V. H. MEYER

(A/S „TOMS CHOKOLADEFABRIKER“, KØBENHAVN)

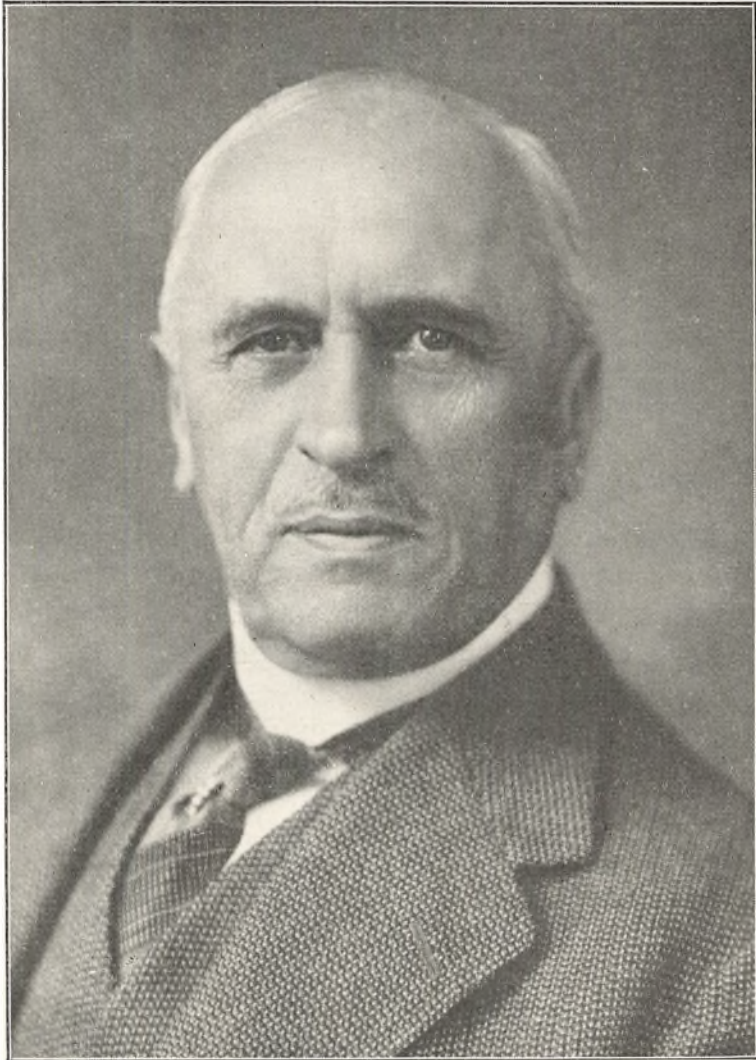
Født 29. April 1870 i København. Søn af
Agent C. H. Meyer. Direktør for A/S Toms
Chokoladefabriker.

PAA Prags Boulevard i det dejlige nye Amagerkvarter, hvor man har Udsigt over Sundet og hvor Nybygninger overalt skyder i Vejret, har „Tom“s Chokoladefabriker til Huse i Fabrikskomplekset i Nr. 47—49. Saa snart man er indenfor Dørene, mærker man denne Atmosfære af Travlhed, som omgiver de Virksomheder, hvor der arbejdes intensivt. Genlyden fra Maskinernes Duren og de hastende Fodtrin trænger ind paa Chefkontoret, som et Ekko fra det Arbejde, hvis Centrum er det Kontor, hvor Apoteker *V. H. Meyer* opholder sig fra tidlig Morgen til sen Aften.

Hans egen Intensivitet i Arbejde synes at have gennemtrængt hele den store Fabrik, hvor mange Mennesker er i Arbejde for at tilfredsstille Efterspørgselen efter den landskendte „Tom“-Chokolade, der fordeles gennem Hoved-Udsalg, 1200 Automater og den normale Butikshandel gennem ca. 12.000 Forhandlere.

Landskendt — man kan bruge Ordet uden Overdrivelse — og det til Trods for, at Virksomheden som Chokoladefabrik ikke er ret gammel. Grunden paa Prags Boulevard blev først købt i 1924, og først da blev der taget fat med fuld Kraft.

Selve Stamfirmaet, af hvis Navn „Trojel & Meyer“ Navnet „Tom“ er dannet, rækker imidlertid helt langt tilbage i Tiden — helt til 1901. Da mødtes paa en Selskabsrejse til Harzen de to Farmaceuter, Trojel og Meyer, blev Venner, og blev enige om at slaa sig sammen i et Kompagniskab, der siden er blevet fortsat den Dag i Dag.

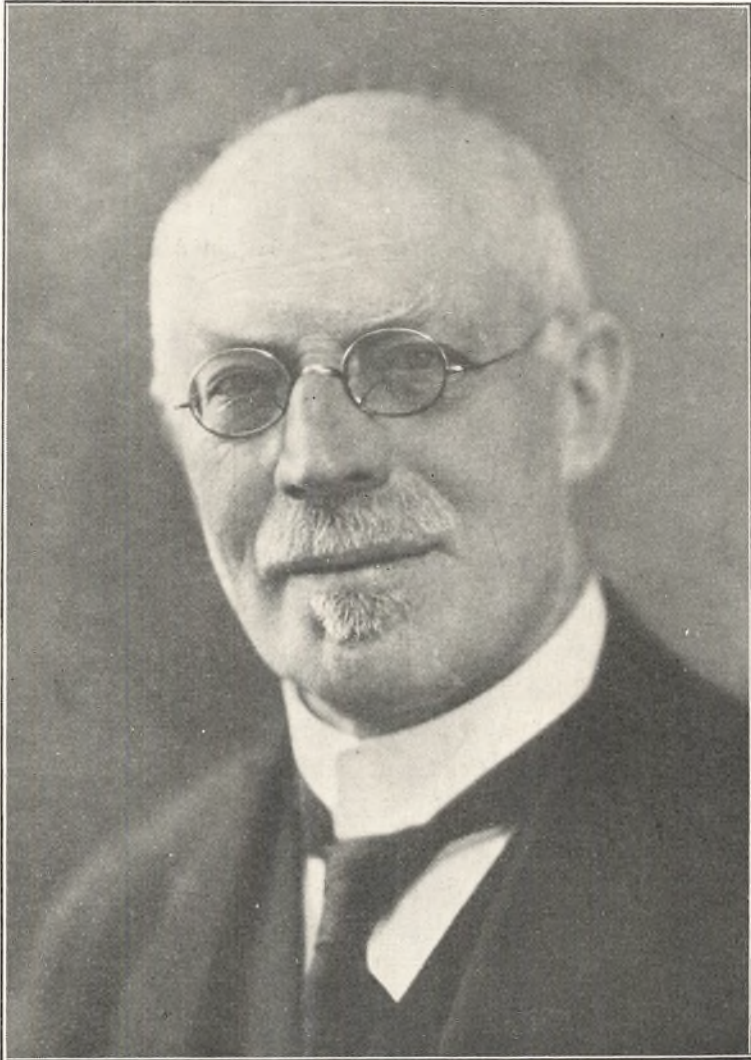
V. H. MEYER

Fot. Elfelt

Hans I. V. Trojel, der nu ikke længer deltager i det daglige Arbejde paa Fabriken, men stadig er dens Medindehaver, er født i København den 8. Juni 1861. Efter at have taget farmaceutisk Kandidat-Eksamen, drev han sin landskendte Hans Trojel's Farve- og Materialhandel paa Vesterbro. Cand. pharm. V. H. Meyer gik efter sin Læretid paa Fuglebjerg Apotek og sine Eksaminer over i Bryggerifaget. Han tog fat som Arbejder og gik hele Uddannelsesskolen igennem, henholdsvis paa „Carlsberg“, paa „Rabek“ og hos „Levy“ i Horsens, samt i Tyskland og Østrig paa store Bryggerier. Den mere teoretiske Del af sin Uddannelse fik han paa Alfred Jørgensens gæringsfysiologiske Laboratorium.

I 1893 oprettede han Bryggeriet „Hafnia“, som dengang bar Navnet „St. Stefans Bryggeri“.

Da Sammenslutningen skete mellem St. Stefans Bryggeri, Københavns Hvidtølsbryggeri, Glostrup Bryghus og „Stjernen“, blev han teknisk Direktør for de sammensluttede Bryghuse. Han beklædte den Stilling til han i 1901 indgik i Kompagniskab med Trojel og købte Vaisenhusapoteket paa Købmagergade, samtidig med at man oprettede Firmaet Trojel & Meyer, der drev en-gros Handel med Chokolade, Parfumer, Kemikalier o. lign. I 1918 blev Apoteket solgt, og det Salg nødvendiggjorde en Flytning til den store Ejendom, Vesterbrogade 69—71, som Firmaet havde købt. Allerede under Krigen viste der sig store Vanskeligheder for en enkelt Side af Firmaets Virksomhed, der var Repræsentant for den tyske „Stollwerk-Chokolade“, som man ikke kunde faa ind i Landet. Da der stod 1200 Automater Landet rundt og ventede paa Varer, optog man saa Chokoladefabrikationen, — først under ret smaa Forhold — og det viste sig, at „Tom“-Chokoladens Sukces blev saa stor, at denne Gren hurtigt blev Hovedvirksomheden. Det er atter et Eksempel paa, hvorledes ydre Vanskeligheder forvandler et Handelsfirma til en Industrivirksomhed — naar Lederne vel at mærke ikke er til Sinds at give op for Vanskelighederne.

HANS I. V. TROJEL

Fot. Elfelt

ELIAS MOMBERG

(A/S „DE FORENEDE CONSERVESFABRIKER“, KØBENHAVN)

Født 11. September 1871 i Odense. Søn af Saldemager Fritz Monberg. Direktør for A/S De forenede Conserverfabriker (Chr. Tidemann, B. Wolff & Arvé). Medlem af Repræsentantskabet for Københavns Renholdningsselskab. Medlem af Kontrolkomiteen i Kreditforeningen for industrielle Ejendomme. Medlem af Bestyrelsen for Kreditorforeningen af 2. August 1905. Næstformand for Foreningen af Konserverfabrikanten i Danmark. Medlem af Repræsentantskabet i Arbejdsgiverforeningen.

EFTER afsluttet Skolegang i Mulernes Skole i Odense kom han som 16-årig i Lære hos det gamle landskendte Kolonial en gros Firma Chr. Faber i samme By. Indenfor denne Branche var der dengang næppe noget Provins-Firma, som kunde byde sine unge Lærlinge bedre og rigere Muligheder for at lære noget. Til Gengæld blev der ogsaa forlangt meget i Retning af Arbejde og Interesse, Vilje og Energi, som bevirkede, at de unge allerede tidligt lærte Livets Alvor at kende. Efter Læretiden fortsatte Momberg i Firmaet, baade paa Kontor og Lager, som 23aarig blev han Bogholder med et ret stort Personale under sig og blev saa senere sendt ud som Rejsende for ogsaa at høste de Erfaringer en Rejsendes Liv fører med sig.

I 1897 forlod Momberg Firmaet og blev Rejsende for en Margarinefabrik, men skiftede senere over til at rejse for Nordisk Kaffe Kompagni og tilegnede sig herigennem et meget stort Personelbekendtskab blandt Landets Købmænd, hvilket senere er kommet ham tilgode.

I 1904 blev Momberg ansat som Disponent i A/S De forenede Konserverfabriker, som da var under Ledelse af Direktør Mazarde la Garde.

De forenede Konserverfabriker opstod i 1901 ved en Sammenslutning af Firmaerne: Chr. Tidemann og Br. Wolff & Arvé. Begge Virksomheder var da allerede godt kendt Landet over. Chr. Tidemann havde etableret sig i 1863 og var Foregangsmand paa Syltetøj- og Saftomraadet, medens Wolff & Arvé, der blev grundlagt i 1872, nærmest beskæftigede sig med Fremstil-

ELIAS MOMBERG

Fot. Elfelt

ling af Grøntkonserves, som allerede den Gang var ved at glide ind i Publikums Bevidsthed som et nødvendigt og kærkomment Appendiks til den daglige Spiseseddel. Ved et godt Samarbejde mellem Mazar de la Garde og Momberg lykkedes det at arbejde Firmaet frem paa en tilfredsstillende Maade, og da Mazar de la Garde døde i 1921, ansattes Momberg som hans Efterfølger og fortsatte Ledelsen paa den Linie, der hidtil var fulgt for at fremme og fæstne det gode Forhold mellem Kunderne og Firmaet.

De senere Aars Vanskeligheder paa mange Omraader har selvfølgelig ogsaa berørt Firmaet, og det har været nødvendigt stadig at spejde efter nye Fremstillings- og Salgsmuligheder.

Direktør Mombergs Interesse strækker sig ogsaa ud over det daglige Arbejde. Saaledes var han i en Aarrække Medlem af Bestyrelsen for den Konservative Vælgerforenings 9. Kreds. Desuden har han virket indenfor Filantropien, hvor bl. a. Frk. Valerius' Børnehjem har nyt godt af hans Arbejde.

CARL VILH. MÜLLER

CARL VILH. MÜLLER

(„VEJLE TEXTILFABRIK“, VEJLE)

Født 1873 som Søn af Købmand Carl Müller.
Indehaver af Vejle Tekstilfabrik „C. Müller“
fra 1919. Medlem af Tekstilfabrikantforenin-
gens Bestyrelse.

FABRIKANT *C. Müller* er født den 22. Marts 1873 i Roskilde. Efter at have taget Realeksamen fra Roskilde Kathedralskole blev han sat i Manufaktur­lære i Stege. Da han havde aftjent sin Værnepligt, rejste han til Udlandet — Bruxelles og Hamborg — til videre Uddannelse i Faget. Derefter besøgte han i et Aar Væveskolen i Chemnitz, hvor han fik et omfattende Kendskab til Vævningens Teknik, og senere, 24 Aar gammel, kom han tilbage til Danmark, og da var Stillingen som Leder af Fabrikant Windfeld-Hansens Væveri i Vejle ledig. Müller søgte og fik Stillingen.

Væveriet var grundlagt i 1882 af Fabrikant Windfeld-Hansen, der i 1893 yderligere var med til at stifte Vejle Bomuldsspinderi.

Ved Fabrikant Müllers Indtræden i Firmaet var Fabriken anerkendt og delvis indarbejdet, men af et betydelig mindre Format end den er i Dag. Efterhaanden blev Produktionen delvis lagt om efter Indførelsen af nye Automatvæve, og nu gik det støt fremad mod Udvidelsen i 1916. I 1919 overtog Fabrikant Müller Fabriken for egen Regning, og efter den Tid er den yderligere udvidet og moderniseret, og beskæftiger nu ca. 80 Mand i to Skift.

Fabrikant Müllers Søn, Poul Müller, er ansat i Firmaet som Prokurist og har gennemgaaet en omfattende Uddannelse baade i praktisk og teoretisk Henseende, dels her i Landet, dels ved forskellige store Væverier i U. S. A. og paa Væveskole.

Produktionen omfatter Bomuldsvarer, men som sit Speciale har man valgt Frottéstoffer, i Særdeleshed Frottéhaandklæder, som har fundet stor Afsætning overalt, og Mærket „Vejtex“ er kendt fra Skagen til Gedser som en Garanti for danske og for gode Varer.

AAGE MØLLER

(„DE DANSKE VIN- OG KONSERVESFABRIKER“,
BEAUVAIS & RASMUSSEN, KØBENHAVN)

Født 24. April 1867 i Kodallund ved Horsens.
Søn af Gaardejer J. V. Møller. Adm. Direktør for „De danske Vin- og Konserverfabriker“ 1915.

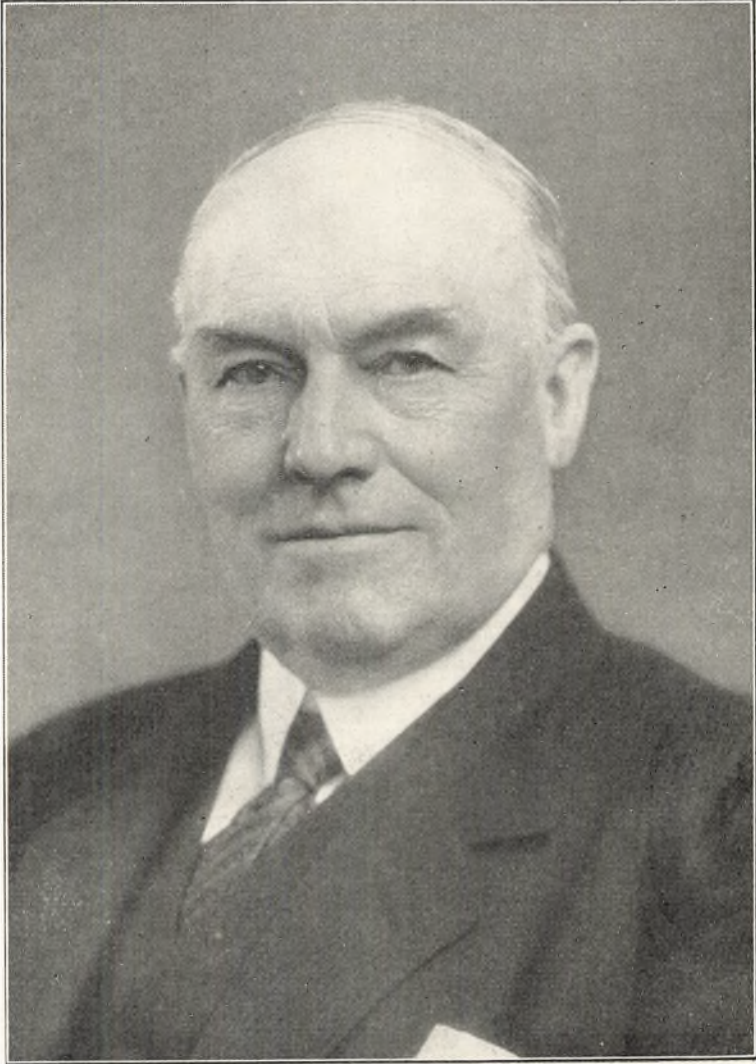
I et moderne Produktionssamfund, i hvilket det gælder om rationelt at udnytte alle Produktions- og Markedsmuligheder til det yderste, indgaar Konserverindustrien som et meget vigtigt Led af stor nationaløkonomisk Betydning.

Den danske Konserverindustri Historie begynder med Grundlæggelsen af I. D. Beauvais Konserverfabrik i Vangede i 1850, — og siden har Navnet Beauvais indtaget en fremskudt Plads indenfor denne vigtige Industrigren, Side om Side med Etatsraad Mads Rasmussens Navn, der rykkede ind i Konserverfabrikationens Annaler, da han i 1888, lige hjemvendt fra en Studierejse i Amerika, begyndte en Forsøgsfabrik i Stegsted ved Odense, der efter et Aars Forløb afløstes af Fabriken i Faaborg under Firmaet „Dansk Vin- og Konserverfabrik“.

Siden 1906 har de to Navn figureret sammen paa den førende Konserverfabriks Etiketter. Man valgte som nyt Fælles-Firmanavn „A/S De danske Vin- og Konserver-Fabriker“, men med Bibeholdelse af de to Stifteres Navne som Undertitel.

Den nuværende Chef for den store Virksomhed, Direktør *Aage Møller*, har i 44 Aar været knyttet til dansk Konserverindustri, idet han allerede som 20-aarig, efter at have taget Præliminæreksamen og fuldendt sin Læretid paa Munke Møllers Kontor, blev ansat som Bogholder i M. Rasmussens Firma i Faaborg, da dette stiftedes i 1889.

Aage Møller tilbragte saaledes sin Ungdom i en Virksomhed, der stod

AAGE MØLLER

Fot. Elfelt

midt i sine første Kampe og Sejre. Fabriken i Faaborg skabte helt nye Muligheder for dansk Have- og Landbrug, Arbejde til mange Mennesker.

Aage Møller blev ved Sammenslutningen i 1906 udnævnt til Kontorchef og forflyttet til Hovedkontoret i København, og oplevede her sit Firmas anden store Udviklingsperiode. Allerede før den Tid havde Beauvais skabt sig et internationalt Navn paa Grund af sine Proviantudrustninger til antarktiske Ekspeditioner. I Aarene efter Sammenslutningen blev faktisk næsten alle betydelige videnskabelige Ekspeditioner provianterede af De danske V. og K. Fabriker, — saaledes Knud Rasmussen, Roald Ammundsens Nordpols ekspedition, Ejnar Mikkelsen, Kaptajn Scott, „Ekspedition artique Francaise“ o. m. m. fl. Hallen i Fabrikernes smukke Kontorbygning ved Lyngbyvej har et Mosaikgulv, hvis Mønster viser Jordkloden og de Ruter, de af Firmaet udrustede Ekspeditioner har benyttet.

Da Etatsraad M. Rasmussen i 1915 døde, blev Aage Møller Firmaets Direktør, og dermed var dets videre Udvikling i samme Aand sikret.

Her, som overalt, gjorde Krigen sig gældende — Eksporten stod stille, de økonomiske Forhold var underkastet andre Love, men Direktør Møllers Resultater for Virksomheden blev ogsaa i disse Aar positive.

Maskinerne blev moderniserede, nye Fabrikata, f. Eks. Eddike, blev optaget, man koncentrerede sig med Held om en endnu større Omsætning herhjemme og forberedte sig paa nye, store Krav ved stadig at øge Kapaciteten.

I dette Aar har Firmaet foretaget endnu en stor Udvidelse af Anlægene ved Lyngbyvejen, idet man har bygget en speciel Ærtefabrik, der skal imødekomme den mangedoblede Efterspørgsel efter de henkogte Ærter, der stammer fra Fabrikens Mønsteravl.

Ogsaa paa det organisationsmæssige Felt er Direktør Aage Møllers Evner taget i Brug, bl. a. indenfor Industriraadet, Industriforeningens Repræsentantskab, og som Formand for Foreningen af Konservesfabrikanter i Danmark, men Aage Møller er ogsaa en Mand med vidtgaende kirkelige og filantropiske Interesser. Han er saaledes bl. a. Medlem af Bestyrelsen af Kirkelig Forening for indre Mission i København, Bestyrelsen for Teltmissionen (Dansk Pathonmission) og for Diakonissehuset St. Lucas Stiftelsen.

C. A. MØLLER

C. A. MØLLER

(„BURMEISTER & WAIN“)

Født 7. Marts 1889 i Hjørring. Søn af Gros-serer Møller. Ingeniør hos F. L. Smidth 1912. Direktør samme Sted 1932. Direktør for „Bur-meister & Wain“ 1933).

SELV et flygtigt Kendskab til Forholdene indenfor det danske Erhvervs-liv er nok til at fastslaa, at det er ikke saa lidt af en Uriaspost Ingeniør *C. A. Møller* blev sat paa, da han, stærkt opfordret, indvilligede i at over-tage Ledelsen af „Burmeister & Wain“ under de forhaandenværende Om-stændigheder i 1933. Baggrunden for det store og vigtige, ja, man kan i denne Forbindelse med Rette sige: i høj Grad samfundsvigtige Arbejde, han der-med gik ind til, er kendt af alle. Og den er af en saadan Beskaffenhed, at det er umiddelbart indlysende, at den Mand, man overdrog dette Hverv til, paa Forhaand maatte nyde en ganske særlig Tillid. Tyngdepunktet i hans Karriere ligger endnu fremover i Tiden. Den endelige Placering af ham i Rækken af Tidens Industrifolk er forbeholdt Fremtiden.

Men hans „vita ante data“ giver al Grund til at formode, at det er den rette Mand, der nu er blevet sat paa en af de vanskeligste Poster indenfor dansk Erhvervsliv. Han, der er født i Hjørring, men uddannet i København, er en af de mange Dygtigheder, der er udgaaet fra Rækkerne hos „F. L. Smidth & Co.“, og alene den Omstændighed, at han har skabt sig en smuk Karriere i dette Firma, hvor der stilles saa store Krav til hver enkelt, baade i Retning af Dygtighed og Karakter-Kvalifikationer, er i høj Grad et lovende Omen. Straks efter at han havde taget sin Ingeniøreksamen fra Polyteknisk Lærestalt i 1912, fem Aar efter at han var blevet Student fra Østersøgades Latin- og Realskole, kom han ind i Firmaet F. L. Smidth. I 1924 var han avanceret til Prokurist, og Aaret efter forelaa hans Udnævnelse til Under-direktør.

Han har i Aarenes Løb tillige haft Sæde i Bestyrelsen for Flertallet af de Firmaer, der hører ind under den store F. L. Smidth'ske Koncern, og derved faaet udvidet sin Horisont gennem Kendskab til Erhvervslivets Vilkaar i mange forskellige Lande, en Kendsgerning, der givetvis nu, da det netop i saa høj Grad gælder om at have Blikket vendt udad, vil komme ham til megen Nytte. Hans Karriere indenfor Firmaet blev kronet med Udnævnelsen til Direktør i 1932 — og allerede Aaret efter overtog han saa Ledelsen af „Burmeister & Wain“. Man kan uden Overdrivelse sige, at store Kredse af det danske Folk med spændt Interesse følger Ingeniør Møllers videre Skæbne, — for den bliver af en afgørende Betydning for vældige materielle Værdiers og Tusinder af arbejdende Medborgeres Skæbne For ikke blot store økonomiske, men ogsaa store samfundsmæssige Interesser berøres af det Liv, der udfoldes i de store Værker og Værfter, der bærer de to Bogstaver „B. & W.“ som Kendingstegn, og siden Oprettelsen i 1872 har skabt Respekt om dem som Symbolet paa, hvad Initiativ og Energi kan bygge op. Det var med Stolthed vi i 1912 erfarede, at Verdens første Dieselskib var udgaaet fra det danske Værft, der var en Videreførelse af det Skibsbyggeri, Burmeister og Baumgarten oprettede i 1806, og som iøvrigt byggede den første Damper i Danmark.

Alt tyder paa, at den nye Leder af den store Virksomhed vil forstaa at forene Trangen til at ligge forrest i det store Kapløb med den Nøgternhed i Dispositionerne, som ogsaa er paakrævet indenfor en saa stor Industrivirksomhed.

ERIK MØRUP

(„FOG & MØRUP“, KØBENHAVN)

Født 17. September 1879 i Odder. Søn af Dyr-
læge N. Mørup. Indehaver af Firmaet Fog
& Mørup.

KUN ved at give et Overblik over Firmaet Fog & Mørups Udvikling fra de første vanskelige Aar i Aarhus indtil i Dag, hvor Firmaet med sin gennemførte Organisation og store moderne Lokaler i Nørregade staar i allerførste Række indenfor sin Branche, kan det Arbejde og den Indsats, der her har udfoldet sig, faa sit rette Perspektiv.

Mørup og *Fog* var i 1902 begge Kommiser hos Marinus Kock i Aarhus. Som det var Skik og Brug dengang, boede Kommiserne hos Principalen, og paa de to unge Menneskers fælles Kvistkammer udviklede Samværet sig snart til Venskab. Senere fik Mørup Plads som Kommis hos Anton Skau i Haderslev. Forbindelsen mellem ham og Fog blev dog ikke afbrudt derved; Mørup var kommen ind paa Tanken om Muligheden for et Samarbejde og kom i sine Breve stadig tilbage til dette Emne. Da Fog saa i 1904 efter Samraad med Mørup startede sit eget en gros Firma i Belysningsartikler for Gas og Petroleum i Aarhus, varede det ikke mere end en Maaned, før Mørup var Fogs Medarbejder og Kompagnon. Fra Nyttaar 1905 bar det nystartede Firma det siden saa kendte Dobbeltnavn: Fog & Mørup. De to Kompagnoner supplerede hinanden fortræffeligt, Mørup som Organisator og Fog som den „fødte“ Sælger. Men det var haarde Aar, de første. Tørt Slid fra Morgen til Aften, ja, til langt ud paa Natten. Det „samlede“ Personale var en Bydreng. Ordrene var kun faa og smaa. Udgifterne blev presset ned til under Minimum, Tæring blev sat efter Næring, og langsomt begyndte det at lysne.

ERIK MØRUP

Fot. Elfelt

I 1906 indtraf der saa en Begivenhed, som fik afgørende Indflydelse paa det unge Firmas Fremtid. En af de københavnske Konkurrenter, Firmaet Jac. Holmblad & Co.s Eftfl., skulde ophæves og Varelageret realiseres. Fog & Mørup saa godt, at det var en enestaaende Chance for dem, men de manglede den fornødne Kapital. Da kom Mørups Fader til Hjælp. Han havde netop solgt sin Gaard, og med Ordene „Vi har jo Tillid til jer“ stillede han de nødvendige 21,000 Kroner til Disposition.

Tilværelsen i København begyndte. Det store Ansvar, som Firmaet ved sine Laan havde paataget sig, øgede kun yderligere Indhavernes Arbejdslyst og Energi. De havde faaet Chancen, og nu skulde den udnyttes. Hensynsløse mod sig selv stred de sig frem, og Resultaterne viste sig i Omsættningens stadige, jævne Stigning. I 1909 var Personaleantallet steget til 12, og da de sidste Aars Udvidelser til Kontorer og Lagerlokaler ikke mere slog til, maatte Firmaet flytte over i Nørregade 7.

Kampen mellem de gammeldags Belysningsmetoder og Elektriciteten var imidlertid saa vidt fremskreden, at Fog & Mørup saa Fordelene ved at slaæ ind paa de nye Veje, og i 1913 overtog man Brdr. Dahls elektriske Afdeling. Saa kom Verdenskrigen og i dens Kølvannd Varemangel, Prisforhøjelser, Valutasvingninger og et Utaal af andre Vanskeligheder. Men støt og sikkert førte Fog & Mørup deres Firma frem gennem denne Tid, redeligt og ansvarsbevidst undgik man al unødigt Risiko, ingen Spekulation, ingen „Papirtal“. Den senere Udvikling viste med al Tydelighed, at denne Kurs var den rette. Nu er der vel næppe i hele Danmark en eneste Forretning indenfor denne Branche, som ikke er Kunde hos Fog & Mørup og føler den Tillid, som er saa betegnende for Forholdet mellem Kunden og dette Firma.

Trods disse vanskelige Aar maatte man tænke paa Fremtiden, og i 1916—17 købte Firmaet Ejendommen Nørregade 28—Fiolstræde 17 og flyttede Handelsvirksomheden hertil. Værkstederne, som først var beliggende i Nørregade 7, derefter i Sct. Pederstræde 34, blev i 1918—19 henflyttet til den nyerhvervede Ejendom Holger Danskesvej 91. I 1926 blev Firmaet H. V. Christensen overtaget og to Aar efter det ansete Firma Tvermoes & Abrahamsons Lysekroneafdeling med dets store og meget værdifulde Modelsamling.

Disse Data viser med al Tydelighed, hvilken Kraft og Energi der har ligget bag denne Virksomhed — Fog og Mørups Indsats i dansk Erhvervsliv.

Aaret efter 25 Aars Jubilæet — i 1930 — døde Grosserer Fog, og Grosserer Mørup staar nu som Indehaver af dette ansete Firma med Fru Fog som passiv Medindehaver.

Ved Siden af sit Arbejde i Firmaet, er Mørup ogsaa stærkt socialt interesseret, en Interesse, som bl. a. har givet sig praktiske Udslag indenfor Forretningens egne Mure, idet hele Personalet ved Udbytteandele i Firmaet er Medejere af dette, uden at denne Ordning har den mindste Indflydelse paa Lønningernes Fastlæggelse. Med sine to Bøger, „Erfaringer om Udbyttedeling“ og „Demokratisk Kapitalisme“ har Grosserer Mørup peget paa et af de vigtigste Problemer indenfor Nutidens social-økonomiske Samfund: Samarbejdet mellem Kapital og Arbejde. Han klarlægger heri sine Synspunkter paa en saa overbevisende og velskreven Maade, at man uvilkaarlig føler den Korpsaand og den Arbejdets Glæde, som faar Personalet hos Fog & Mørup til at yde deres bedste, til Glæde for dem selv og til Gavn for Samfundet.

Gold Teori og hæs Agitation er ikke Mørups Sag. I det praktiske Liv har han vist, hvad han vilde — og naaet sit Maal.

POUL NEUBERT

(A/S „DE DANSKE BOMULDSSPINDERIER“, KØBENHAVN)

Født 21. September 1884 i København. Søn af Fabrikant Carl Neubert. Student 1902. Børgerskab som Fabrikant 1917. Stifter af og adm. Direktør for De Danske Bomuldsspinderier A/S 1928.

MIDT i forrige Aarhundrede gik en ung Væversvend fra den sachsiske By Sebnitz, som Skik og Brug var, „paa Valsen“ og satte Kurs mod Danmark.

Han hed August Neubert, og til hans Vandring nordover kan man henføre den første Begyndelse til det nu saa store Industriforetagende „De danske Bomuldsvæverier“ A/S, der endnu ledes af en af hans Efterkommere.

August Neubert grundlagde et mekanisk Væveri i Neumünster, hvor han 21 Aar gammel havde giftet sig, og oparbejdede der en Virksomhed, hvis Kundekreds væsentlig laa nordpaa, i Danmark.

Efter Krigen i 64 flyttede han derfor til København, hvor han købte en stor Grund paa Hjørnet af Sibbernsvej og Batterivej. I Aarene 1866—68 rejstes her en Fabrik med 30 mekaniske Væve, Farveri, Appreturanstalt og Trykkeri. Senere købte han tillige Firmaet Jacob & Rubens Shirtingsfabrik paa Finsensvej 6 og 10 — som dengang endnu hed Lampevejen — og drev ligeledes denne.

August Neubert, som døde i 1893 i Tyrol, optog sine tre Sønner, Carl, Theodor og Ernst Neubert, som Kompagnoner. Disse udvidede stadig Virksomheden, optog nye Fabrikationer og oprettede ligeledes Konfektionsfabriker.

Carl Neubert levede længst, og efter hans Død 1924 førtes Firmaet videre af hans Sønner Fritz og Poul, som dog efter nogle Aars Samarbejde ansaa det for mest formaalstjenligt at dele den nu saa store Virksomhed

POUL NEUBERT

saaledes, at Tekstilfabrikerne blev en Virksomhed for sig, og Konfektionsfabrikerne uafhængige af disse.

Medens Fritz Neubert viderefører Konfektionsvirksomheden under Firma-navn „Fritz Neubert“ paa Fabriken paa Finsensvej, koncentrerede *Poul Neubert* i Aaret 1928 Firmaets Tekstilvirksomhed i Viborggade 78 under Navn af „De Danske Bomuldsvæverier A/S“ og overtog selv Stillingen som administrerende Direktør.

Her fremstilles nu den store Produktion af Bomuldsvarer, som afsættes til Konfektionsfabriker, Skotøjsfabriker, tekniske Virksomheder etc., og naturligvis til Grossister og Detaillister Landet over.

Poul Neubert er udgaaet fra Borgerdydskolen i Helgolandsgade som Student i 1902. Det kommende Aar benyttedes til praktisk Uddannelse hos August Neubert, hvorefter han rejste paa et 4-aarigt Ophold til Udlandet. Her absolveredes først Tekstilskolerne i Krefeld og Aachen, hvorefter han videreførte sin Uddannelse paa førende Tekstilfabriker i Tyskland og Belgien.

Hjemkommen fra Udlandet overtog han Ledelsen af Fabriken paa Finsensvej.

Poul Neubert har beklædt adskillige Tillidshverv i Kollegernes Kreds, bl. a. som Medlem af Tekstilfabrikantforeningens Bestyrelse fra 1921—28, Medlem af Væveskolens Bestyrelse og Medlem af Industrirådet og dettes staaende Udvalg 1927—28.

JOHAN ADOLF NEUMANN

Fot. Elfelt

JOHAN ADOLF NEUMANN

(A/S „MØLLEKOMPAGNIET CERENA“, KØBENHAVN)

Født 27. September 1900 i Hobro. Søn af Dugmager Ad. Neumann. Direktør i A/S „Møllekompagniet Cerena“ 1932.

MAN kan egentlig godt stille Direktør *Joh. Ad. Neumanns* Karriere op som Prototypen for den ideelle „Self-made man“s Løbebane i vore demokratiske Tider: Den rækker lige fra Bydreng til Direktør, — og endda er Direktør Neumann kun 33 Aar gammel. Det første Kapitel i hans Livshistorie skrives i Hobro og Aalborg, hvor han levede sin Barndom og fik sine første Kundskaber i Aalborg Mellemskole, som han gik i fra sit 10. til sit 14. Aar.

Der var seks Børn i Hjemmet, og Dugemageriet kastede kun af sig til det allernødtørftigste, og derfor maatte Johan Adolf, der var den ældste i Søkendeflokken, allerede medens han gik i Skole, tage et Tag med for at holde Hjemmets Økonomi paa Føde. Han tog Plads som Bydreng og tjente saaledes sine første Penge i den Fritid, Skolegangen levede ham.

Efter Konfirmationen kom han saa ind som Kontorlærling paa Rosendals Fabriker i Aalborg, som dengang var Provinsens stærkeste Oliefirma, og samtidig kompletterede han sin Uddannelse ved at besøge en Handels-Aftenskole.

Det første Aar fik han Lov til at tage ud som Repræsentant, — og vendte hjem fra sin første Færd paa egen Haand med en velspækket Ordrebog, der viste baade Chefen og ham selv, at der var Stof i ham som Sælger. Allerede Aaret efter var det den 18-aarige Neumann, der praktisk talt helt ledede Kontorets daglige Arbejde.

Saa vendte han Blikket mod Hovedstaden, hvor de større Muligheder

lokkede. Han sagde sin Stilling op, pakkede sin Kuffert og drog ind til København for at søge Arbejde, der kunde udvide hans Horisont og øge hans Kundskaber. Efter to Maaneders Søgen kom han ind i Kornfirmaet P.L. Jørgensen, hvor han i to Aar arbejdede som Bogholder, hvorpaa han blev flyttet til Firmaets Afdeling paa Fyn for at lede Salget der. I tre Aar beklædte han den Stilling og befæstede det Ry, han havde vundet, som dygtig Sælger. I 1926 fratraadte han Stillingen for at etablere sig som selvstændig.

Tiderne var vanskelige, og da han fik tilbudt en Stilling i Danmarks største Byggrynsmølle, Møllekompagniet Cerena A/S, tog han mod denne. Indenfor dette Firma tog han saa foreløbig sidste Etape paa sin Løbebane — han blev Prokurist, Bogholder, Salgsleder, og siden, — seks Aar efter sin Ansættelse i Virksomheden — dets Direktør.

Der er kun gaaet et Aar, siden han blev Firmaets Chef, men paa det ene Aar er dets Salg steget meget betydeligt. Aarsagen ligger lige for: Den unge og energiske Direktør havde aabent Blik for at opdage nye Salgsfelter, — bl. a. har han oparbejdet en stor Eksport til Sverige og skabt et eget Salgskontor i Helsingborg, — og han forstod Reklamens Betydning. Gennem en smart og vel gennemført Annoncekampagne har han „banket“ Salget op. At det er lykkedes saa usædvanlig godt, skyldes to Ting: hans grundige Kendskab til Salgs- og Reklameteknik og selve den Kendsgerning, at Varen virkelig svarer til, hvad Annoncerne lover, baade med Hensyn til Kvaliteten og den for en Konsumartikel saa væsentlige Ting: den hygiejniske og praktiske Emballering.

JULIUS NIELSEN

(A/S „RAADVAD KNIVFABRIK“, LYNGBY)

Født 2. April 1872 i Faarevejle ved Holbæk
som Søn af Møller Lars Peter Nielsen. Di-
rektør for „Raadvad Knivfabrik“ 1931.

FOR 175 Aar siden — den 3. Maj 1758 — skænkede Kong Frederik den Femte Raadvaddam Mølle til sin Kammertjener Nicolai Jacob Jessen, og saaledes kom Møllen fra Kronens Eje over paa private Hænder. Den havde hidtil været benyttet som Krudtmølle, men blev nu efter Kongens Ønske indrettet som Filehuggeri til Gavn og Støtte for dansk Industri.

Imidlertid viste det sig, at den forhenværende Kammertjener ikke duede som Fabrikant, og efter stadige Genvordigheder, som end ikke kongelig Hjælp og Gunstbevisning kunde afværge, maatte Fabriken i 1767 stilles til Auktion, mens N. J. Jessen fik et fedt Embede som Plaster paa Saaret. Ved den afholdte Auktion blev Københavns Isenkræmmere — 14 i Tallet — højstbydende. Ved dette Køb haabede Isenkræmmerne at give deres Anmodning om Tilladelse til at danne et Isenkræmmerlaug en saa kraftig Baggrund af national Betydning, at denne vilde blive bevilliget — hvilket ogsaa senere skete. Efter en Del meget omfattende Reparationer og Nyanskaffelser, begyndte Fabrikationen af Isenkramvarer i stor Stil — i altfor stor Stil, som det siden viste sig. Administrationen var ikke sin Stilling voksen. Viljen var stærkere end Evnerne, Energien større end Erfaringerne. Efter Tab, Ilds-vaade og anden Modgang blev man af Forholdene tvunget til at søge — og fik omsider ogsaa — et større Laan, som dog nogle Aar senere maatte suppleres med yderligere 25,000 Rdl. af Statskassen. Endelig syntes det at lysne for Isenkræmmerlaugets Fabrik. I de følgende Aar steg Omsætningen kraftigt, og Virksomheden gav endog Overskud i denne Periode. Men fra 1813 bar det atter ned i en Bølgedal med daarlige Tider for Land og Handel, og man overvejede at bortleje Fabriken.

JULIUS NIELSEN

Fot. Elfelt

Fra Isenkræmmerlaugets Besiddelse var Raadvaddam Mølle ved Laugets Ophør i 1862 gaaet over til et af Isenkræmmere sammensat Interessentselskab, som i 1895 — efter forskellige Personskifter — blev omdannet til „Aktieselskabet Raadvaddams Fabriker“. Under den første Direktør, J. Krumhardtts, Ledelse, blev der foretaget en Række gennemgribende Forbedringer. I Aaret 1903 blev hele Virksomheden afhændet til Familien Brincker, som valgte en ny Bestyrelse med Fritz Brincker jun. som Direktør. Under hans kyndige Vejledning blev Fabriken moderniseret, bl. a. blev de gamle Vandhjul erstattet af en Vandturbine, og da en Ildebrand i 1907 havde hærget hele Hovedbygningen, benyttede man bl. a. Lejligheden til at anlægge Knivfabrikationen under mere tidssvarende Former. Denne Fabrikation var en af Raadvaddams ældste Afdelinger og var hidtil udført som Haandarbejde, som nu blev erstattet af en maskinmæssig Fremstilling. Trods den herved opnaaede betydelige Kvalitetsforbedring var det uhyre vanskeligt at optage Konkurrencen med Udlandet, som havde sin Styrke i Massefabrikationen og lave Arbejdslønninger.

I 1914 kom endelig det store Opsving. Paa Hjemmemarkedet var Raadvad snart saa godt som eneraadende og fra Udlandet, i Særdeleshed Rusland, strømmede Ordrene ind. Tidens hektiske Tempo drog Ledelsen, her som andre Steder, ind i sin rivende Malmstrøm. Man fabrikerede og eksporterede, byggede og udvidede, uden Beregning, uden Oversigt. Hvorfor lade sig hemme, alt, hvad man rørte ved, blev jo til Guld!

Men Guldet var Papir, og da Revolutionens Fakkellatte Rusland i Brand, blev Papiret til Aske — og Raadvaddam fik her et Tab paa 2 Millioner Kroner og maatte likvidere.

Virksomheden blev saa sammensluttet med „Aktieselskabet Scania-Vabis“ og fortsatte som dets Datterselskab under Navnet „A/S Raadvad Knivfabriker“ med Direktør Wald. Christiansen som Leder. Efter hans Død i 1923 overtog Ingeniør, cand. polyt. Eric Pugh Stillingen. Fabriken blev nu understyret med de mest moderne Maskiner. Produktionen blev lagt om og Organisationen ledet ind paa nye Baner. Paa dette Tidspunkt begyndte man ogsaa Fabrikationen af de rustfrie Knive, hvortil Staalet leveres fra et engelsk Syn-

dikat i Sheffield. Ved en gennemført Standardisering blev det nu muligt at reducere Omkostningerne ved Fremstillingen og komme ned paa Priser, der kunde konkurrere med Udlandet. Omsætningen fik en fast opadgaaende Tendens, og det gode Forhold til Kunderne — Isenkræmmerne — som i en kortere Periode havde været noget svækket, blev genoprettet.

Fabrikationen omfatter nu Bord-, Dessert- og Frugtknive, Tomatknive, Ostehøvle, Brødsave, Slagterknive, Brødmaskiner etc., med ande Ord, alt indenfor dette Omraade, og i de sidste Aar har man ogsaa bragt de kendte Raadvad Barberblade paa Markedet. Det var en vanskelig Opgave, man der havde paataget sig. De første Eksperimenter i 1928 faldt alt andet end heldige ud, men man gav ikke op. Forsøgene blev fortsat, der blev bygget nye Maskiner, og endelig naaede man da det Maal, man havde sat sig: at fabricere et Barberblad, der ikke inogen Retning stod tilbage for de bedste udenlandske. Den udstrakte Anvendelse af Raadvads Barberblade viser, at Publikum har forstaaet at vurdere Firmaets Indsats paa dette Felt.

Til Selskabets sidste Frembringelser skal nævnes Barbermaskinen med Mejeskæret, kaldet saaledes, fordi den med sine skraa Skær i Modsætning til tidligere kendte Maskiner, skærer Skægget af i Stedet for at hugge det af.

En væsentlig Del af Æren for de sidste Aars betydelige Resultater og stadige Fremgang tilkommer A/S Raadvad Knivfabriks tidligere Salgsleder og nuværende Direktør, *Julius Nielsen*.

Han er født i Faarevejle ved Holbæk og gik i Landsbyskole til sit 14. Aar. Saa kom han i Købmandslære i København hos Kolonialhandler H. C. Hein, hvor han efter endt Læretid fortsatte som Kommis i fire Aar. Efter to Aars Ansættelse i en gros Firmaet C. J. Spendrups Eftfl. fik han Stilling som Bogholder i Raadvaddams Fabriker, først ved Afdelingen i København, og senere paa Fabriken i Raadvad. I 1903 blev han Rejsende og kort Tid efter Prokurist og Salgsleder, indtil han den 1. Januar 1931 blev Direktør for den Virksomhed, som han havde viet sine Evner og Kræfter i 35 Aar og i hvis Udvikling han selv har saa stor en Andel.

POUL NIELSEN

(„PEDERSHAAB CEMENTINDUSTRI“)

Født 21. Oktober 1854 i Aistrup i Nordjyllands.
Begyndte Virksomheden i Brønderslev
1886. R. af D

SAA afgjort en Ener, en udpræget Personlighed med stærkt særprægede Meninger og Ideer — men vel at mærke: Ideer, der har staaet deres Prøve i Praksis, saadan tegner sig Billedet af *P. Nielsen*, Skaberens af Pedershaab Fabriker og Pedershaab Cementindustri.

Som saa mange andre, der er kommet fra Hjem, hvor Kaarene var beskedne, — hans Fader var Landmand og Bødker, først i Aistrup og senere i Vestbjerg —, fik han hurtigt lært, hvad det vil sige, at tage fat for Alvor.

Da han var 19 Aar gammel fik han Plads hos Fabrikant Rasch i Lindholm, med den „svimlende Gage“ af 50 Rigsdaler pr. Aar! Men allerede da han var 22¹/₂ Aar gammel brød han op og tog til København, hvor han fik Plads hos en Brændevinsbrænder Poulsen i Borgergade. Her var Lønnen 50 Kroner pr. Maaned samt fri Bolig plus Brændevin og Øl efter Behag.

Efter en Tid at have været hos en Ligkistesnedker og derpaa atter nogen Tid hos Rasch i Lindholm, tog han i 77 den store Beslutning at begynde for sig selv. Han havde sparet sig 400 Kroner sammen — og Faderen havde ogsaa efterhaanden faaet en lille Skilling paa Kistebunden, saa han kunde skyde 500 Kroner til — og for den relativt beskedne Startkapital blev der opført et Værksted som Tilbygning paa Gaardslængen, og nogle nødtørftige Redskaber som Ambolt, Skruestik, Klippemaskine, Slibesten og Boremaskine blev anskaffet. Der blev slidt haardt i det paa det lille Værksted. Men første Aar var Omsætningen trods al Møje kun paa 825 Kroner. Allerede det følgende Aar var Summen fordoblet, og dermed begyndte en Fremgang, der

praktisk talt er blevet fortsat op til Dato i stadigt stigende Maal. Først blev der bygget 22 Alen til Værkstedet, og senere — da en af hans Venner, Isenkræmmer Knudsen i Hjørring, havde skudt lidt Kapital til, blev der købt Grund og opført en selvstændig Fabriksbygning i Brønderslev. Paa Udstillingen i 88 saa P. Nielsen en Maskine, der kunde dreje 600 Berlinerknopper om Dagen, hvilket var det seksdobbelte af, hvad en Mand kunde lave. Den kikkede Nielsen grundigt paa — og tog saa hjem og lavede en, der kunde dreje 1200. Dermed begyndte den egentlige Maskinmontering, og Overgangen fra Haandværk til Industri var gjort.

Da Fabriken i 1899 brændte, var man oppe paa en Styrke paa 45 Mand, og ret længe kom de ikke til at gaa arbejdsledige. En ny og større Fabrik blev hurtigt rejst — og den opadgaaende Kurve i Omsætningstallene steg nu stejlt.

Medens den første Fabrik, han byggede i Brønderslev, i Startaaret kun gav 400 Kroner i Overskud, var man allerede i 1901 oppe paa en Aarsomsætning af 90,000 Kroner, og for Tiden er den paa ca. 700,000 Kroner paa Pedershaab Fabriker og omtrent 1½ Million paa Pedershaab Cementindustri. Jo — vist er det en Roman, denne Beretning om Manden fra det lille Landmandshjem, der fra bar Bund opbyggede en Millionvirksomhed.

Og ikke nok med det. Hvis man aflægger et Besøg i Brønderslev, vil man se en Række karakteristiske Huse i et Antal af 50, der grupperer sig om Virksomheden. Det er Arbejderboligerne.

Skal man give et Billede af Fabrikant P. Nielsen, indgaar hans Forhold til Arbejderne som et saare karakteristisk Træk. Han har holdt paa et patriartralsk Forhold: han har sørget for gode Boligforhold, oprettet en Pensionskasse, som han af egen Lomme skænkede 70,000 Kroner, da han startede den i 1918, tilbudt Arbejderne Andel i Udbyttet næst efter 6 pCt. til Aktionærerne, kort sagt, han har været som en Fader for dem. Man har fra store udenlandske Virksomheder — fra I. G. Farbenindustrie og Ford for at nævne de to største — Eksempler paa en lignende fast Tilknytning mellem Arbejdere og Virksomhed. Men herhjemme turde P. Nielsen fra Brønderslev være Foregangsmand i saa Henseende.

„A|S NORDISKE KABEL- OG TRAADFABRIKER, KØBENHAVN

O. A. TUXEN

Født 2. Oktober 1874 i Svendborg. Søn af Navigationsskoleforstandere A. O. Tuxen. Direktør i „Nordiske Kabel- og Traadfabriker“ siden 1917. R. af D.

HENRY P. LADING

Født 1. Maj 1881 i København. Søn af Lærer A. P. Petersen. Merkantil Direktør for „Nordiske Kabel- og Traadfabriker“ siden 1917. R. af D.

H. PADE

Født Januar 1880 i København. Søn af Grosserer W. O. Pade. Teknisk Dir. for „Nordiske Kabel- og Traadfabriker“ siden 1917. R. af D.

HVILKEN betydende Faktor indenfor den danske Indu Kabel- og Traadfabriker“ er, fremgaar alene deraf, at Fabriken beskæftiger mellem 1300 og 1500 Arbejdere, og at Virksomhedens Status ved Aarsskiftet 1932—33 balancerer med 26,276,516 Kroner.

Til Trods for den store Usikkerhed i alle økonomiske Forhold, Kronens Ustabilitet og Vanskelighederne ved at fremskaffe Raavarerne paa Grund af Valutaindskrækningen, — hvilke forstyrrende Faktorer bevirkede en Nedgang i Bruttofortjenesten paa ca. 1,8 Million Kroner mod Aaret forud, opviser dette Aarsregnskab dog et Overskud paa godt 2¹/₄ Million Kroner. Det er et Slutresultat, der saa nogenlunde svarer til Udbyttet Aaret forud, hvilket atter viser, at de, der holder Ledelsens Traade i deres Haand, har forstaaet ved Nedbringelse af Omkostningerne at modvirke Nedgangen i Bruttoindtægten og i det hele taget at navigere denne store Industrivirksomhed klogt og fornuftigt gennem Krisens Skærgaard.

Selskabets Bestyrelse bestaar af en Række af vort Erhvervslivs kendte Forgrundsskikkelser: Poul Larsen, Ernst Meyer, Th. Laurent, J. Laurent, Harald Halkier, Johan Petersen, Holger E. Stenbjørn og C. J. T. Sven.

Direktør *Lading*, der er udgaaet fra et Lærerhjem, begyndte som Volontær i Firmaet A. Hvilsom i København, hvor han var ansat fra 1896 til 1901. Han blev derefter Forvalter i Firmaet G. Halkier & Co. i et Par Aar, hvorpaa han i 1905 tiltraadte Stillingen som Prokurist i „Frederiksværk Valseværk“. I 1907 overtog „Nordiske Kabel- og Traadfabriker“ Valseværket, og Henry

P. Lading indtraadte dermed i det Firmas Tjeneste, indenfor hvis Rammer hans senere Karriere har fundet Sted. Ti Aar efter at han var begyndt at virke indenfor Kabelfabrikerne blev han udnævnt til deres merkantile Direktør. Direktør Lading har Sæde i adskillige Industrivirksomheders Bestyrelser. Saaledes har han bl. a. siden 1929 været Formand for Bestyrelsen i A/S Glud og Marstrand. Fra samme Aar har han haft Sæde i Bestyrelsen for „Foreningen til unge Handelsmænds Uddannelse“.

Direktør *H. W. Pade* fik sin Læringleuddannelse i Professor C. P. Jürgensens mekaniske Etablissement, hvor han stillede som Lærling i 1896. Efter at Læretiden var omme blev han hos Professor Jürgensen som teknisk Assistent i to Aar, hvorpaa han fortsatte sin Uddannelse i Tyskland fra 1900 til 1904, for derpaa at tiltræde Stillingen som ledende Ingeniør i „Nordiske Kabel- og Traadfabriker“ i 1904. Efter at have beklædt Stillingen med stor Dygtighed i tretten Aar udnævntes han til teknisk Direktør i 1917. Direktør Pade har været Formand for Elektroteknisk Forening fra 1920—24, havde Sæde i Gentofte Kommunalbestyrelse fra 1917—21. Formand i A/S „Strandvejsgasværket“ fra 1928, Medlem af Industriraadet fra 1924, Medlem af Bestyrelsen for „Dansk Ingeniørforening“s Sektion for industriel Udvikling fra 1926, Censor ved Polyteknisk Lærestanstalt fra 1920.

Direktør *O. A. Tuxens* Uddannelse har et ret internationalt Tilsnit. Først fik han tre Aars praktisk Uddannelse i Elektricitetsfirmaet Voigt & Häfner i Frankfurt a. M., og derpaa rejste han til London for at supplere sin praktiske Viden med teoretiske Kundskaber. Han tog Ingeniøreksamen i London i 1898, var derpaa Ingeniør i et engelsk Firma i et Aar og siden ansat i Elektricitetsfirmaet Brown, Boven & Co. i Mannheim, hvor han avancerede til Overingeniør 1904, fik Prokura 1906 og blev Direktør i 1912. Denne Stilling beklædte han saa i de fem Aar, der endnu gik, før han rejste hjem for at overtage Direktørstillingen i „Nordiske Kabel- og Traadfabriker“.

Direktør Tuxen har i Aarenes Løb beklædt adskillige organisatoriske o. a. Tillidsposter, bl. a. som Medlem af Dansk Ingeniørforenings Hovedbestyrelse, Formand for Fyns Ingeniørforening, Medlem af Hovedbestyrelsen for Dansk Arbejdsgiverforening og Jernindustriens Forretningsudvalg.

S. TH. NYMARK

(„DE FORENEDE TEGLVÆRKER“, AARHUS)

Født 18. September 1872. Merkantil Direktør
for Emiledal Teglværk 1897. Direktør for
De Forenede Teglværker 1905. R. af D.

DET er vanskeligt at sige paa hvilket Felt Direktør S. Th. Nymark har gjort sin største Indsats — som den store Aarhusborger, der gennem mange Aar har arbejdet for at gavne sin By og fremme dens Interesser — eller som den initiativrige Leder af De Forenede Teglværker. Paa begge Omraader har han sat hele sin Personlighed ind, kun med den ene Tanke at yde sit bedste.

Direktør *S. Th. Nymark* er født i Malling, som den næstældste af 10 Børn. Indtil sit 14. Aar gik han i Skaade Landsbyskole. Det var ikke stort bevendt med den stedlige Undervisning. Om Vinteren naaede man som oftest op paa 4 ugentlige Skoledage, men om Sommeren blev der ikke Tid til mere end en enkelt. Til Trods for, at denne Skolegang næppe har kunnet udløse en større Interesse for yderligere Kundskaber, havde han dog mest Lyst til at studere videre. Han fik sit Ønske opfyldt og gik i Kirkegaards nyoprettede Realskole i Aarhus, og fik som første Elev fra denne Skole Præliminæreksamen ved Universitetet. Efter et Aars Privatundervisning rejste han i 1889 til Aarhus og fik Studentereksamen fra Aarhus Katedral-skole to Aar efter. Studerede saa delvis paa egen Haand Theologi ved Læsning hjemme og blev cand. theol. i 1898. Da han allerede i 1897 var blevet udnævnt som merkantil Direktør for Emiledal Teglværk, maatte han det sidste Aars Tid rejse ind til Odder 3 Dage om Ugen for at kunne fuldføre sine Studier. Dagen efter sin Eksamen vendte han tilbage til Stillingen ved Teglværket og fortsatte her i bedste Samarbejde med sin Broder, Jens Nymark, der var ansat som teknisk Direktør.

SØREN TH. NYMARK

Emiledal Teglværk var i Faderens, Gaardejer Thomas Jensens Besiddelse fra 1875 og var et Højovnsværk med en lille Produktion. I 1897 overgik det til et Aktieselskab og blev udvidet med Ringovn og Stenmaskiner, saa at det blev det største Teglværk i Jylland.

Den Anseelse, som Emiledal Teglværk stadig havde nydt overalt, blev under Direktør Nymarks Ledelse yderligere befæstet.

Paa Grundlag af en Sammenslutning af Emiledal Teglværk og Telst Teglværk og Købet af Sleth Teglværk dannedes saa i 1905 „De Forenede Teglværker“ ved Aarhus, hvis Overledelse derefter blev lagt i Direktør Nymarks Hænder. I 1927 forpagtede man A/S Horsens Kommunes Bygholm Teglværk, som ligeledes gik ind under Sammenslutningen. Paa denne Maade koncentreredes en omfattende Teglintustri indenfor Selskabets Rammer, og man fremstiller nu, foruden almindelige Mursten, baade glacerede Varer, Drænrør, porøse Sten o. m. m. Virksomheden beskæftiger i Dag ca. 250 Mand. Teglværkerne er under Direktør Nymarks Ledelse hyppigt blevet udvidet og nyder stor Anseelse indenfor Teglværksindustrien og Direktøren har forstaaet at skabe det bedste Tillidsforhold mellem Fabrikerne og Kunderne.

Direktør S. Th. Nymark er Medlem af Bestyrelsen for Teglværkforeningen af 1893, Næstformand for Teglværksforeningen i Jylland og Medlem af Købmands- og Haandværkerbankens Bankraad, samt Medlem af Indsamlingskomiteen for Mindeparken i Aarhus. Men længst vil han dog blive husket af Aarhus By for sin Indsats for Universitetet. Han var Formand for Komiteen til Indsamling af Bygningsmaterialer til Universitetsbygningen samt Medlem af Byggeudvalget, desuden er han Medlem af Universitetssamvirkets Bestyrelse, og da han ved Indvielsen i 1933 blev udnævnt til R. af D., var det ikke mere end man fra alle Sider havde ventet. Foruden sit store personlige Arbejde i denne Sags Tjeneste foranledigede han, at De Forenede Teglværker skænkede alle de nødvendige Mur- og Tagsten til Universitetets Opførelse.

ALBERT NØRGAARD

ALBERT NØRGAARD

(A/S „Valsemøllen“, ESBJERG)

Født 27. April 1878 som Søn af Landmand
Andres Nørgaard.

DEN danske Mølleindustri har gennem de sidste Aar ført en haardnakket Kamp mod den udbredte Misforstaaelse, at udenlandsk Mel skulde være at foretrække fremfor det danske. Denne Anskuelse bunder i Forhold, der ligger Aartier tilbage, men som i Dag kun har Rod i Overleveringen. Udviklingen er ikke gaaet spørløst henover vort Land. Med dygtige Ledere og store moderne Anlæg staar adskillige af de danske Møller fuldtud Maal med en hvilkensomhelst Konkurrence. En af de Virksomheder, som i de senere Aar har ligget længst fremme i Kampen for det danske Mel, er A/S „Valsemøllen“ i Esbjerg, der netop ejer de Forudsætninger, som inden længe vil bringe Sejren hjem.

„Valsemøllen“ blev bygget omkring Aarhundredskiftet af Direktør Ebbe Ebbesen, der er født i Sønderskov og ejede Sønderskov Mølle. Han ledede den indtil 1906, hvorefter Konsul Chr. Larsen blev Direktør for Selskabet. Ved hans Død i 1929 blev Direktør *Albert Nørgaard* hans Efterfølger.

Direktør Albert Nørgaard er født i Ugilt. Han gik i Lørslev Landsby-skole, hvor der om Sommeren undervistes een Gang om Ugen, om Vinteren dog — næsten — daglig. Efter Konfirmationen kom han, knap 14 Aar gammel, i Koloniallære i det gamle bl. Kolonialfirma Ove Jensen, Hjørring, der omfattede alt indtil Korn og Foderstoffer. Her fik han en alsidig Uddannelse, men det var en haard Lære med Arbejdstid fra 6 Morgen til 10 Aften. Som Kommis blev han ansat i Kolonialfirmaet Vilhelm Nielsen samme Sted. — Aaret efter aftjente han sin Værnepligt og fik saa i en Alder af 19 Aar Stilling som Førstemand hos F. Lillelund i Næstved, der

førte Kolonial en gros og detail, samt Jernhandel. Her var han i 5 Aar, indtil han begyndte for sig selv med to mindre Forretninger i Skelskør, henholdsvis i Kolonial- og Fedevarebranchen. Et Aars Tid efter tog han til Hillerød, hvor han beklædte Stillingen som Førstemand i Kornafdelingen hos Viggo Blangsted. Det varede dog ikke mere end et Aar, før han rejste tilbage til Hjørring og blev Bestyrer hos Grosserer Holmen, der i Mellemtiden havde overtaget Vilh. Nielsens Forretning. Da Grosserer Holmen Aaret efter solgte Forretningen, blev Albert Nørgaard i hans Kolonial en gros Firma de følgende 2 Aar som Rejsende.

I 1908 købte han saa I. P. Petersens Ægekспорт og Kolonial en gros Forretning i Hjørring sammen med daværende Købmand Storm og fortsatte denne under Navnet I. P. Petersens Eftflg. (Storm og Nørgaard). I 1910 traadte han ud af Firmaet for at tiltræde Stillingen som Rejsende for A/S. Valsemøllen i Esbjerg.

I de følgende 19 Aar ledede han hele Salget for A/S „Valsemøllen“ og berejste Jylland, hvor han oparbejdede en betydelig Kundekreds. I 1929 blev han saa udnævnt til Direktør.

Efter Direktør Nørgaards Tiltræden har A/S „Valsemøllen“ foretaget omfattende Udvidelser, bl. a. i Aar ved Opførelsen af en Kontorbygning ved Havnen og Køb af yderligere et Pakhus. Desuden er selve Møllen i Aar blevet moderniseret i alle Maader; saaledes er f. Eks. Valselængden ved at tilsætte flere Valsestole blevet 22 % større end tidligere og Konditioneringsapparatet er udvidet med 50 %. Der er ligeledes indrettet et moderne Laboratorium under Ledelse af en kemisk Ingnjør. A/S. Valsemøllen staar nu som en af Landets mest betydende Møller og dets Produkter i de kendte, hygiejniske Originalpakninger og under de gode, danske Navne findes i saa godt som enhver Butik paa de Pladser, hvor Møllen er repræsenteret. — Møllen har i de sidste Aar kørt i Døgndrift og beskæftiger for Tiden ca. 50 Mand.

Direktør Nørgaard er Medstifter af Sammenslutningen af jyske Handelsmøller og har været dens Formand siden Starten. Ligeledes er Nørgaard Bestyrelsesmedlem i Foreningen af danske Handelsmøller.

V. M. NØRREDAM

(A/S „HAGEN & SIEVERTSEN“, ODENSE)

Født 27. Oktober 1888 paa Frederiksberg. Søn af Ostehandler Petersen. Direktør for A/S „Hagen & Sivertsen“ 1930.

ENDNU i Midten af det forrige Aarhundrede laa det danske Marked frit og aabent for al Import af Æsker, Etiketter, Pulverkapsler o. l. uden at kunne byde de udenlandske Producenter nogen Konkurrence af Betydning. Denne sørgelige Tilstand undergik imidlertid snart en Forandring til det bedre.

Hagen og Sievertsen, begge indvandrede hertil fra Flensborg og uddannede henholdsvis som Litograf og Stentrykker, saa klart de store Muligheder, der laa for en dansk Industri paa dette Omraade, og 1851 grundlagde de Firmaet Hagen & Sievertsen i Odense. Det var kun beskedne Midler, de havde til deres Raadighed, men ved en utrættelig Energi og stor Dygtighed bragte de forbavsende hurtigt Virksomheden frem, saa de allerede i 1867 kunde købe Ejendommen i Nedergade, hvor der i Dag beskæftiges ca. 200 Personer. I 1873 omdannedes Firmaet til Aktieselskab med Chr. Sievertsen som Direktør, indtil 1884, da Ledelsen blev overdraget til Værkfører Christoffer Møller, og ved dennes Død i 1901 til hans Søn, Holger Møller. Samme Aar, som Omdannelsen fandt Sted, overtog man A. C. Nebel & Co.'s Trykkeri og fortsatte siden med talrige Udvidelser og Optagelse af nye Fabrikata, med Tilslutning af Æske- og Kartonnagefabrik, litografisk Anstalt, Prægeanstalt, Bogbinderi og Bogtrykkeri, ligesom man ogsaa indrettede en Afdeling for Offsettryk. Købet af Viggo Westermans Stentrykkeri i Svendborg i 1898 var kun et enkelt Led i Firmaets stadige Bestræbelser for at naa den stærkeste Position i den skarpe Konkurrence. De udenlandske Firmaer havde til at begynde med ikke skænket denne Fabrik nogen større Opmærksomhed, men efterhaanden som Aarene gik og Virksomheden ud-

V. M. NØRREDAM

Fot. Elfelt

videde sine Rammer, blev den en af de farligste Konkurrenter paa det danske Marked og har nu Kunder over hele Landet.

I 1930 blev *V. M. Nørredam* Direktør for A/S Hagen & Sievertsen. Under hans Ledelse har Virksomheden gennemgaaet en grundig Modernisering, ligesom den ogsaa i hans Tid har været Genstand for flere Udvidelser.

Direktør *V. M. Nørredam* er født den 27. Oktober 1888 paa Frederiksberg som Søn af Ostehandler *H. Petersen* og Hustru. Han gik i Kommuneskole, og med en god Præliminæreksamen kom han i Kontorlære i De Forenede Kulimportører, hvor han var ansat indtil 1911. Derefter fik han Stillingen som Bogholder i et større Vekselererfirma og avancerede her til Prokurist, men ved Landmandsbankens Sammenbrud maatte Firmaet lukke. *V. M. Nørredam* tog saa Ansættelse som Bogholder paa *Wilh. Løngrens Fabrikker* i Odense og udnævntes i 1925 til Direktør for denne Virksomhed. Da Firmaet likviderede sad han som Likvidator. Ved Direktør *Holger Møllers* Død i 1930 blev han saa Direktør for *Hagen & Sievertsen*.

Foruden sine Specialiteter, Kartonnage, Pap- og Papiremballage, Etiketter, Kapsler og Poser, fabrikkerer Firmaet en Mængde andre Varer indenfor Branchen og maa sikkert anses for det største paa sit Felt.

For at samle Erfaringer og finde nye Ideer foretager Direktør *Nørredam* talrige Rejser til Udlandet, og Optagelsen af de mange nye Fabrikata skyldes for en stor Dels Vedkommende disse Orienteringsrejser. Det øgede Antal af forskellige Produkter i Forbindelse med et stadig større Salg har naturligvis nødvendiggjort en tilsvarende Udvidelse af Pladsforholdene, som bl. a. for kort Tid siden førte til Erhvervelsen af *Wilh. Løngrens Ejendoms-kompleks*, hvor man har indrettet en moderne Fabrik og Lager.

Efter at Selskabet havde opnaaet saa gode Resultater herhjemme, var det kun naturligt, at man begyndte at fatte Interesse for de udenlandske Markeder. De Undersøgelser, som Direktør *Nørredam* foretog i den Anledning, har allerede nu resulteret i Etablering af flere Forbindelser i Udlandet. Saasnart Forholdene tillader det, vil denne Sejr paa fremmed Grund blive forfulgt.

CHR. H. OLESEN

CHR. H. OLESEN

(„DE DANSKE SPRITFABRIKER“)

Født 31. Januar i København. Søn af Fabrikant C. A. Olesen. Sekretær i „De danske Spritfabriker“ 1910, Underdirektør 1914, Direktør 1916. K² DM p. p.

DA Brændevinen holdt sit Indtog her i Landet i det 17. Aarhundrede som et kraftigere Supplement til Mjød og Øl, som Germanernes Folkestamme havde kendt fra ældgammel Tid og som allerede Tacitus omtaler, og Vinen, der var kommet til betydeligt senere, var det ganske naturligt, at hver enkelt Husholdning dækkede sit Behov paa dette, som paa saa godt som alle andre Omraader, ved Hjemmeproduktion.

Hjemmebrændingen, der nu maa holde sig i Ulovlighedens Dunkelhed og sniger sig frem i alle Spiritusforbuds Spor, var dengang den eneste og naturlige Produktionsform.

Først henimod Slutningen af det 17. Aarhundrede udstedtes enkelte Børgerskaber til Brændevinsbrændere, især i Hovedstaden, hvor Garnisonen, Hoffet og Flaaden skabte et større samlet Forbrug, der kunde danne Basis for en erhvervsmæssig Fremstilling af Brændevin.

I Aaret 1723 gik henved 200 Brændevinsbrændere af Staden København i samlet Optog ud for at møde Kong Frederik IV en Dag, da han kørte sin sædvanlige Tur ind fra Frederiksberg til den kgl. Residensstad. De vilde overrække ham et Bønskrift om at faa dannet et Brændevinsbrænderlaug. Men Majestæten tog dem denne Demonstration saare unaadigt op, og først i 1741 blev Brænderlauget endelig oprettet efter lange Forhandlinger mellem Regeringen og Brænderne om Afgiften til Staten, som dengang, ligesom nu,

var et Moment af den største Interesse i hele Mellemværendet mellem Erhverv og Stat.

Helt ind i det 19. Aarhundrede markeres Udviklingen af vekslende Skattepolitik fra Regeringens Side og Konkurrencen mellem Bybrænderier og Landbrænderier, medens Fremstillingstekniken saa at sige havde været uændret i de første 200 Aar, man havde fremstillet Brændevin her i Landet. Og maalt med vor Tids Maalestok var den Teknik ikke meget bevendt, og det Produkt, der blev Resultatet, ejheller.

Omkring 1800 indførtes nogle Forbedringer i Produktionen: man begyndte at fremstille Brændevin af Kartofler, man anvendte et nyt og bedre Svaleapparat, opfundet af Svenskeren v. Gedda o. s. v. Ved Aarhundredskiftet blev der ialt optalt 2500 Brænderier, men da Nedgangstiden efter 1807 og 14 satte ind, svandt dette Antal, saa man allerede i 1824 var nede paa 921.

Et afgørende Kapitel i dansk Brændevinsbrændings Historie bærer Aars-tallet 1838. Det Aar anlagde Brændevinsbrænder *Marcussen* i Fiolstræde 7 det første Dampbrænderi i Landet, — og samme Aar kom *Isidor Henius*, der senere skulde faa saa stor Betydning for denne Industri, vandrende ind over Landegrænsen som en fattig, 17-aarig Knøs. Han kom i Forbindelse med *Marcussen* og andre Brændere og udførte, baseret paa Kendskab til Branchens fra Tyskland, en Række Anlæg rundt om i Landet, indtil han i 1846 sammen med *Jacoby*, *Thorbrøgger* og *Rée* grundlagde den senere saa navnkundige Aalborgfabrik, der skulde fremstille baade Sirup og Brændevin. Efter en Studierejse i Tyskland 1860 indførte *Henius* nye Metoder, der i den Grad forbedrede Produktionen, at den anden store Aalborgbrænder, *Sass*, foretrak at sælge sin Virksomhed til *Henius* for 60.000 Daler, og de to Virksomheder blev nu sammensluttet til én. Under Forarbejderne hertil gjorde cand. pharm. *C. A. Olesen*, den senere Stormand indenfor denne Industri, en betydelig Indsats. *Olesen*, der var Søn af Brænderiejer *Niels Olesen* i Hjørring, blev som kun 27-aarig udnævnt til Underdirektør ved Fabriken.

Paralelt med Brændevinsbrygningen har der fundet Gær fremstilling Sted paa de danske Brænderier ned gennem Tiderne, — i Begyndelsen dog væsentlig til eget Forbrug. Det første Forsøg paa Fremstilling af Gær med Salg

for Øje blev gjort af Skipper Borthing i 1830. Og dermed var Grunden lagt for en anden Side af den senere saa storstilede Industri, der efterhaanden som Aarene gik blev sat mere og mere i System, samlet og koncentreret.

Allerede i 1875 fremstillede de to Aalborgfabriker næsten ligesaa megen Sprit som de 63 Købstadsbrænderier paa Fyn tilsammen.

Og den Linie fortsattes: der blev stadigt færre men større Brænderier, drevet mere og mere industrielt. Den egentlige *store* Koncentration af den danske Sprit- og Gærindustri begyndte dog først, da Aktieselskabet De Danske Spritfabriker blev oprettet den 9. August 1881 paa Initiativ af C. A. Olesen og Tietgen, der saa de store Chancer for Eksport, der ikke mindst efter Oprettelsen af Det Forenede Dampskibsselskab syntes at aabne sig for Danmark paa dette Omraade. Aktiekapitalen fastsattes til 1½ Million Kr.

Allerede 14 Dage efter Starten kunde det nye Selskab overtage 4 store Spritfabriker, blandt hvilke Aalborgfabriken ogsaa fandtes, og dermed indledes af Direktør C. A. Olesen den Samling af Spiritusindustrien, der først var endeligt fuldført af hans Søn, *Chr. H. Olesen* i 1923. Den store Spritindustri, der i Aar 1800 var fordelt paa 2500 Smaavirksomheder, er nu samlet i 4 store Fabriker. Produktionen udgør nu ca. 12 Millioner Liter 100 pCt.'s Drikkespiritus, 5½ Million Liter 100 pCt.'s Sprit til teknisk, medicinsk o. lign. Anvendelse og ca. 5,2 Mill. kg Gær, og den danske Stats Indtægter af Drikkespiritus laa i 1929—30 paa ca. 30 Millioner Kroner, medens Ølforbruget samme Aar gav ca. 28 Millioner og Vinforbruget ca. 14 Millioner.

Disse Tal viser, hvor vældig en Industri det er, der ledes af Direktør *Chr. H. Olesen*.

Man har kaldt Direktør *Chr. H. Olesen* for „Dynamoen i dansk Industriliv“ — og der er noget om det. I hvert Fald hører han saa afgjort med til dets Kraftcentre.

De, der har haft Lejlighed til personligt Samvær med ham, vil aldrig glemme det Indtryk af fortættet Energi, man faar ved at se ham paa nært Hold. Han er en udpræget Handlingernes og Realiteternes Mand, hvis Indsats paa mange Omraader vil faa blivende Betydning og for stedse sikre ham

et Navn som en af Tidens mest fremragende Førerskikkelser i Industriens Verden herhjemme.

Da han i 1916 overtog Ledelsen af „De danske Spritfabriker“, var det ganske vist et stort og velorganiseret Firma, han blev Leder af, for Faderen, Etatsraad C. A. Olesen, havde allerede oparbejdet det paa en saadan Maade, at dets Position var urokkelig. Og dog er den selvstændige Indsats, Chr. H. Olesen har gjort indenfor Spritfabrikerne egne Rammer, langt større end de fleste aner. For alle de Forudsætninger, hvorpaa Faderens Arbejde hvilede, var jo i høj Grad ændrede. Skatten havde forvandlet Snapsen til en Luksusdrik i Stedet for „den fattige Mands Snaps“, og Krigen havde helt forandret Situationen baade herhjemme og paa det udenlandske Marked.

Naar Spritfabrikerne trods det har kunnet fortsætte med at vokse, er det en Kendsgerning, der viser, at den unge Direktør Olesen havde arvet Faderens sikre Overblik og forretningsmæssige Dygtighed.

Men det er nu ikke saa meget som Direktør for Spritfabrikerne, at Chr. H. Olesen staar for den offentlige Bevidsthed som en Forgrundsskikkelse i vor Tids Erhvervsliv.

Hans Energi har fundet Afløb paa talrige andre Felter, og har altid været ledet af en udpræget samfundsmæssig Indstilling, der har bevirket, at der er skabt en usædvanlig Respekt baade om Manden selv og hans Indsats.

Først og fremmest vil hans Arbejde som Formand for Landsforeningen „Dansk Arbejde“ blive staaende som et Kapitel i hans Livshistorie. Baade den Styrke, hvormed han har ført Kampen for at faa det danske Folk til at indse, at det burde støtte sin egen Produktion, og den Behændighed, hvormed han stedse har ført den Kamp, er beundringsværdig. Men ogsaa paa mange andre Maader har Chr. H. Olesen udført et Arbejde, der baade har gavnet den danske Industri og hele det danske Erhvervssamfund.

Som Industriens Talsmand ved forskellige Lejligheder, hvor meget stod paa Spil under Forhandlinger med Regering og Rigsdag, som den Mand, der altid var rede til at opmuntre et friskt Initiativ, hvis det var sundt funderet, og endelig ogsaa som den Mand, der utrætteligt har arbejdet for at bedre de Kaar, hvorunder de unge Handelsfolk maa søge deres Uddannelse, har han

dokumenteret Evner langt ud over de almindelige. Chr. H. Olesen har faaet en akademisk Uddannelse, som saa senere er blevet suppleret med en perfekt Handelsuddannelse, dels i en dansk Provinsforretning — det var i Præstø — og dels i London, Bordeaux og Hamborg, inden han begyndte sin Virksomhed i Spritfabrikerne, først som Sekretær, og senere som Underdirektør og Direktør.

At hans Evner har været taget i Brug indenfor Organisationslivet i meget vid Udstrækning er en kendt Sag. Utallige er de Bestyrelser, han har eller har haft Sæde i, og om alle hans Tillidsposter gælder det, at de ikke har været „blot til Lyst“.

Overalt, hvor han har lagt Navn til, har han ogsaa ydet personligt Arbejde, der blev mærkbart.

I. AAGAARD PEDERSEN

JACOB AAGAARD PEDERSEN

(A/S „DE DANSKE BLODFODERFABRIKER“, VEJLE)

Født 1. November 1893 som Søn af Gaardejer M. Pedersen. Direktør for De danske Blodfoderfabriker A/S, Vejle, fra 1921.

FABRIKANT P. Sørensen er den egentlige Opfinder af Blodfoderfabrikationen, som den foregaar i Dag. Før i Tiden lod Slagterierne det flydende Blod løbe lige i Rendestenen som Affald, uden Værdi for Mennesker eller Dyr. P. Sørensens Opfindelse vendte op og ned paa dette Forhold. Han paaviste, at Affaldet kunde omdannes til det mest næringsrige Foderstof, blot det blev behandlet paa rette Maade. Af et Spildeprodukt skabte han en ny dansk Industri.

I 1893 grundlagde Fabrikant Sørensen „De danske Blodfoderfabriker“ til Udnyttelse af sin Opfindelse. Uden en eneste Maskine, primitivt og billigt, begyndte han sin Virksomhed, men hans Idé havde Livskraft, og Skridt for Skridt arbejdede han sig frem mod større Forhold. Den første Maskine blev anskaffet, snart fulgte flere, og da Fabriken i 1900 omdannedes til Aktieselskab, var den allerede godt i Gang. Fabrikant P. Sørensen fortsatte som Direktør for Selskabet og som Formand i Bestyrelsen. Arbejdet for det nye Foderstof blev nu lagt om paa en bredere Front. I Landmændenes egne Rækker fandt man snart de varmeste Fortalere, ikke alene paa Grund af Produktets enestaaende Næringsværdi, men ogsaa ud fra det national-økonomiske Synspunkt, at Forbruget af en dansk Vare vilde aflaste den kolossale Foderstofimport fra Udlandet.

Da Fabrikant P. Sørensen døde i 1915, indvalgte hans Svigersøn Arthur Brincker som Formand for Bestyrelsen, og Sønnen Aage Sørensen udnævntes til Direktør. I 1921 fratraadte Direktør Aage Sørensen, og i hans Sted blev *J. Aagaard Pedersen* Direktør for Selskabet.

J. Aagaard Pedersen er født i Østbirk Sogn. Han gik først i Landsbyskole og fra sit 12. Aar i Statsskolen i Horsens, hvor han tog Realeksamen. Derefter kom han i Lære paa Kontoret i Jysk Andels Foderstofforretning og var ansat her til 1914, da han forflyttedes til Esbjerg. Men allerede et halvt Aar efter vendte han tilbage til Vejle og fik Plads i „De danske Blodfoderfabriker“, hvis Direktør han saa blev efter 7 Aars Forløb.

Med en aldrig svigtende Interesse gik han helt op i Virksomheden og holdt den stadig a jour saavel teknisk som merkantilt. Faste Repræsentanter over hele Landet med 5000 Kunder danner Rygraden i Selskabets Salgsorganisation. Indadtil fulgte man Tidens Krav — i dobbelt Forstand — ved at anskaffe de b e d s t e Maskiner af d a n s k Fabrikat. En Overgang lykkedes det endog at skabe en Eksport, der dog maatte indstilles igen grundet paa Indførselsforbud.

De danske Blodfoderfabriker har hele Tiden været den største Virksomhed indenfor Branchen, og endnu den Dag i Dag indtager Fabriken, paa Grund af sine reelle og sunde Forretningsprinciper, en sikker Position og kan se tilbage paa Aar i stadig Fremgang, dog med Undtagelse af enkelte Kriseaar.

RASMUS PEDERSEN

(A/S „ODENSE KORKISOLERING OG NY KORKVAREFABRIK“,
ODENSE)

Født 24. Juli 1890 i Øster Storup Sogn ved
Kolding.

FIRMAET blev oprindeligt startet som Korkvarefabrik under Navnet Odense ny Korkvarefabrik og som saadan grundlagt den 15. April 1921 som et Interessentselskab, bestaaende af Tømrermester N. K. Nielsen og Direktør R. Pedersen. Selskabet havde først Domicil i Sadolinsgade 11 i Odense, men flyttede i 1923 til lejede Lokaler i Bjergegade 3—5. Den 10. August 1925 ophævedes Interessentskabet, og Direktør *R. Pedersen* overtog Virksomheden for egen Regning. Firmaet driver Fabrikation af Propper, Skiver, Fiskeflaad, Svømmeartikler og andre Raakorkvarer.

I 1924 oprettede Direktør Pedersen ved Siden af Korkvarefabriken et Firma under Navnet Odense Korkisolering. Isolering med Kork var dengang kun lidet kendt blandt det store Publikum, og Firmaet maatte derfor først og fremmest udføre et meget omfattende Oplysningsarbejde. Resultaterne af denne Indsats udeblev da heller ikke, Gang paa Gang maatte Firmat udvide, saavel bygnings- som maskinsmæssigt, og i Dag staar det som et af de ledende i Landet indenfor sit specielle Omraade.

Ved denne stadige Fremgang blev Forholdene i Bjergegade 3—5 snart for trange for de to Firmaer, hvorfor der blev opført en ny moderne Fabrik paa Grunden Kochsgade 23, hvor de to Firmaer blev slaaet sammen til et Aktieselskab under Navnet A/S. Odense Korkisolering og ny Korkvarefabrik med Direktør R. Pedersen som Leder. Den 15. April 1931 stod de nye Bygninger færdige til Indflytning, altsaa 10-Aars Dagen for Firmaets Grundlæggelse.

R. PEDERSEN

Fot. Elfelt

Firmaet havde nu de bedste tekniske Forudsætninger og forstod til Trods for de nedadgaaende Konjunkturer at gøre sine Produkter yderligere udbredt. For Raakorkvarernes Vedkommende støttede i første Række de store odenseanske Bryggerier, Vinfirmaer, kemiske Fabriker og Grossistfirmaer Selskabet ved deres Ordre.

Ogsaa Isolationsafdelingen har i Tidens Løb faaet overdraget en lang Række store Leverancer. Saaledes har den bl. a. leveret Expanko Isolation til saa godt som samtlige Mejerier og Slagterier indenfor Omraadet Fyn med omliggende Øer, Sønderjylland samt det sydlige Jylland. For Odenses Vedkommende skal blot nævnes: Slagterierne, Bryggerierne og Odense Staalskibsværft.

Expanko Kork-Parketten mødte ligeledes den største Interesse overalt og fandt en udstrakt Anvendelse indenfor et stort Antal offentlige og private Institutioner som: Sygehuse, Skoler, Kirker, Alderdomshjem, Biblioteker m. fl.

Gennem Aarene har Firmaet desuden faaet overdraget en Del Expanko-Panel-Arbejder saavel i private Hjem som i flere Institutioner, deriblandt det nyombyggede Fønix-Teater i Odense.

I Aaret 1931 fik Selskabet Enerepræsentationen for den danske Gummifabrik „Dan-Tex“ og har allerede udført forskellige Ordre med dette Belægningsmateriale, f. Eks. for Nationalbankens Filial i Odense og Fyens Stifts Sparekasse i Odense.

Indenfor Lydisoleringsomraadet arbejder Firmaet sammen med et udenlandsk Selskab for ved Udveksling af Erfaringer og Nyheder at naa til den bedste Løsning af dette vanskelige Problem, og Samarbejdet har haft den største Betydning for begge Parter.

Firmaet raader nu over en veluddannet Medarbejderstab paa ca. 35—40 Personer, som alle har faaet en speciel Uddannelse indenfor det Felt, Vedkommende arbejder i, saaledes at enhver forekommende Opgave vil blive behandlet af en virkelig Ekspert.

Direktør Pedersen har tillige i Aar startet et Aktieselskab under Navnet A/S. Oko, som har til Opgave hovedsagelig at fabrikere og sælge Artikler i

Kork, som før blev fremstillet i Udlandet, samt de mange Genstande og Materialer, som Direktør Pedersen efterhaanden har faaet lovbeskyttet.

Firmaets Direktør og Stifter, *Rasmus Pedersen*, er født den 24. Juli 1890 i Øster Starup Sogn ved Kolding. Han blev udlært som Murer og har arbejdet som Svend baade herhjemme og i Udlandet. I Vinteren 1911—12 opholdt han sig paa den gamle Ollerup Haandværkerskole. Dette Ophold blev ikke alene af stor Betydning for ham selv, men siden ogsaa for Skolen. Direktør Pedersen blev nemlig i 1931 valgt til Formand for et Udvalg, der med stor Energi skaffede de nødvendige Midler til Opførelsen af en ny Haandværkerskole i Ollerup. Den sidste Fløj blev indviet nu i Aar og Skolen, der tænkes drevet som Kostskole, kan nu modtage 100 Elever saavel til Undervisning som Kost og Logi.

Foruden den rent haandværksmæssige Uddannelse, der ogsaa omfatter et Kursus paa teknisk Skole, har Direktør Pedersen besøgt Odense Handelsskole, ligesom han ved gentagne Rejser til Udlandet stadig har holdt sig a jour med den bygningstekniske Udvikling.

Direktør Pedersen har været stærkt benyttet som Konsulent i Bygningsbranchen indenfor sit specielle Felt, og hans velbegrundede faglige Udtalelser er altid en sikker Vejledning for dem, der søger hans Bistand.

CARL PETERSEN

(„DE FORENEDE EDDIKEBRYGGERIER“, KØBENHAVN)

Født 11. November 1884 i Vendsyssel. Søn af
Proprietær C. Petersen.

FABRIKANT *Carl Petersen* er født paa Gaarden Rævdal i Vendsyssel. Efter Konfirmationen kom han, 1899, i Lære hos Købmand Edmund Eriksen, Østerbro og Frederiksberg. I Tilslutning til sin 4 Aars Læretid fik han Stilling som Kommis i samme Forretning og blev her yderligere 3¹/₂ Aar.

Købmand Eriksen var en meget dygtig Mand, og Carl Petersen fik hos ham den bedst mulige praktiske Uddannelse. Ikke slet saa heldigt forholdt det sig med den teoretiske: Carl Petersen maa aabenbart have haft en tydelige Fornemmelse af sine egne Fremtidsmuligheder, for hans Principal følte sig foranlediget til at advare ham imod at „gaa rundt med en Gros serer i Maven“ for, som Principalen sagde: „Du skal jo være Købmand“ Dette Synspunkt understregede Edmund Eriksen ved at forhindre sin dygtige Kommis i at faa saa omfattende en teoretisk Uddannelse, som denne ønskede sig.

Carl Petersen gik saa paa Købmandsskolens Aftenskole og nøjedes med at lære de almindelige Handelsfag, samt eet fremmed Sprog — i Stedet for de tre, som han ansaa for nødvendige.

Efter at have været ¹/₂ Aar hos Firmaet Adolf Prior, begyndte Carl Petersen som Agent og Handelsrejsende i sit nuværende Firma, „De forenede Eddikebryggerier“.

Dette Firma ejedes af nu afdøde Fabrikant J. Nydam, som var en

CARL PETERSEN

meget dygtig og anerkendt Fagmand. Da J. Nydam imidlertid ikke interesserede sig for Handelen, fik Carl Petersen en ønskelig Lejlighed til at forøge Firmaets Kundekreds, som i 1908 var ret begrænset.

I 1918 traadte Fabrikant Nydam tilbage og overlod Firmaet til Carl Petersen.

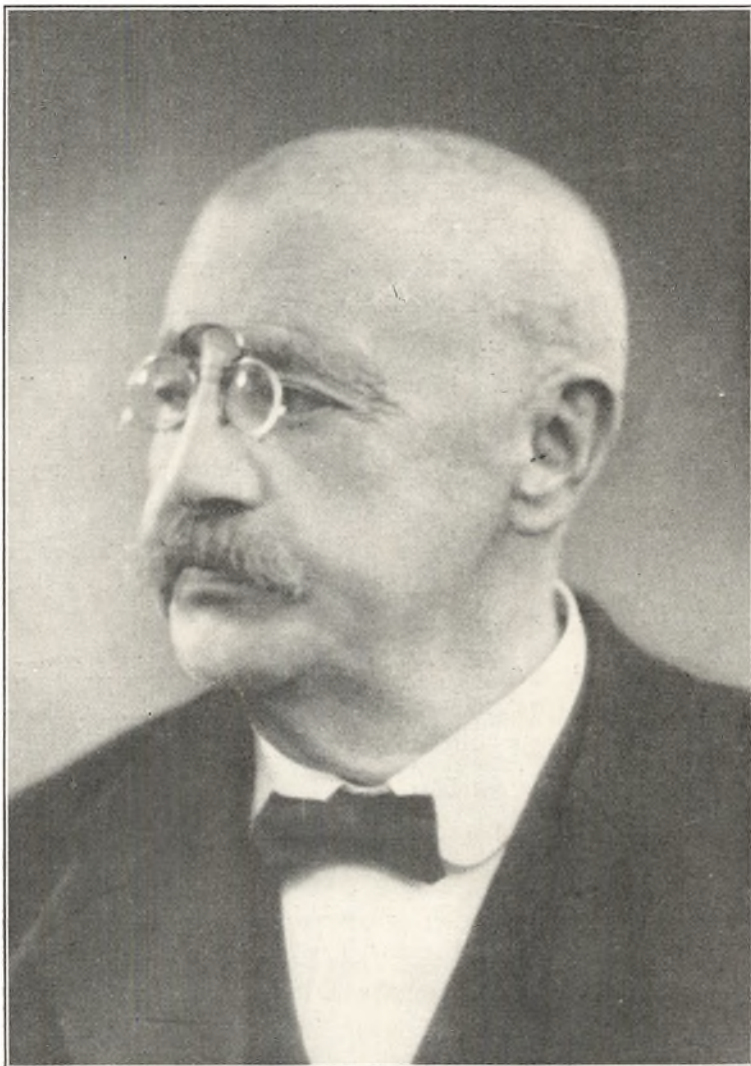
Da denne den 1. Januar skulde overtage Firmaet, spurgte hans tidligere Chef, hvor mange Penge han havde sparet sammen. Carl Petersen kunde nævne saa stor en Sum som 20.000 Kr. — og dermed levere et vægtigt Bevis for sin Forretningsdygtighed. J. Nydam vilde da heller ikke have mere end netop dette Beløb i Udbetaling — de resterende ca. 150.000 Kr. lod han staa i Forretningen.

Men der skulde bruges flere Penge. Fabrikant Petersen gik til Firmaets Bankforbindelse, og her fik han endnu engang sin Sparsommelighed belønnet. Bankdirektøren spurgte ligeledes, hvor meget han havde lagt op, hørte Beløbet, — og aabnede Carl Petersen en Kredit paa 40.000 Kr.

15 Aar er gaaet siden da. Meget har forandret sig — enhver har utvivlsomt haft sin Part af Kampen. Virkelige Resultater er blevet mere værdifulde og beundringsværdige.

Hvad De forenede Eddikebryggerier angaar, er der intet at berette — den Udenforstaaende ser Tallene, og de taler for sig selv. De ca. 1.000 Kunder i 1908 er blevet til 5—6.000, — Staben paa 10 Arbejdere og Funktionærer er vokset til mellem 50 og 60.

Fabrikant Carl Petersen blev i 1931, da Fabrikant Emil Bähncke af Firmaet W. Bähncke & Co. døde, valgt til dennes Efterfølger som Formand for „Foreningen af Eddikebryggere i Danmark“. Carl Petersen er Kasserer for „Foreningen af danske Handelsrejsende“, stiftet 1866, Formand for „Husflidshjemmet for Arbejdsledige paa Christianshavn“ og endelig Medlem af Menighedsraadet for Christians Kirke.

J. P. PETERSEN

HANS PETERSEN

(„MUNKE MØLLE“, ODENSE)

Født 22. Maj 1885 i Odense. Søn af Møllejer
J. P. Petersen. Indehaver af Munke Mølle siden 1919.

MUNKE MØLLES Historie gaar saa langt tilbage som til Aaret 1101, da Benediktinermunkene fra det netop oprettede St. Knuds Kloster i Odense anlagde en Vandmølle paa en lille Holm i Aaen og i mere end 800 Aar har der paa samme Sted ligget en Vandmølle, som stadig kaldtes for Munke Mølle. Fra Munkene overgik den i 1175 til Staden og siden i privat Eje.

En ny Æra begyndte for den gamle Mølle, da Møller J. P. Petersen, den nuværende Ejers Fader, overtog Møllen den 1. Maj 1881.

J. P. Petersen er født den 23. September 1852 i Tønder. Sin Uddannelse som Møller fik han paa Vestergades Mølle i Svendborg, som hans Fader dengang ejede. Efter nogle Aars Forløb blev han Leder af Odense Dampmølle, indtil han 29 Aar gammel købte Munke Mølle. Han var i 28 Aar Medlem af Dansk Møllerforenings Overbestyrelse og i 25 Aar Foreningens Formand og har som saadan nedlagt et meget stort Arbejde for Mølleindustrien i Danmark. I Odense Byraad sad han fra 1886 til 1892 og var i 6 Aar Medlem af Bestyrelsen for Odense Handelsforening. Desuden har han i en Aarrække været Formand for Bestyrelsen for Svendborg Dampmølle.

Da *J. P. Petersen* overtog Munke Mølle, var den langtfra tidssvarende. Han lod den derfor straks bygge om efter det nyeste System og forøgede Formalingen til det dobbelte. Efterhaanden som Kundekredsen voksede, maatte nye Udvidelser til, og Udviklingen skete i saa hurtigt et Tempo, at

HANS PETERSEN

Fot. Elfelt

Virksomheden allerede i Begyndelsen af det ny Aarhundrede ikke længere lod sig tvinge ind under de snævre Rammer ved Aaen. Møller J. P. Petersen besluttede sig da til at flytte Møllen ned til Odense ny Havn, og det skulde hurtigt vise sig, at den direkte Adgang til Havn og Jernbanespor gav saadanne Fordele, at en fortsat Tilværelse ved den gamle Aa ikke havde været mulig under den fremvoksende Konkurrence fra Udlandet.

I 1905 stod den nye Mølle færdig, moderne indrettet med de bedste Maskiner og de mest moderne Hjælpemidler og med en stærkt forøget Produktionsevne, der gjorde Munke Mølle til en af Landets største. En Ildebrand i 1911 lagde det meste af Møllen i Aske, men den blev hurtigt genopbygget med de allersidste Forbedringer.

Hans Petersen, der siden 1919 har været Ejer af Munke Mølle, er født den 22. Maj 1885 i Odense som ældste Søn af J. P. Petersen. Efter at han havde gennemgaaet Gjersings Realskole i Odense og afsluttet sin Skolegang med Præliminæreksamen, kom han i Lære paa Kontoret hos F. C. Sievers jr. i Haderslev. Han var saa en kort Tid paa Faderens Mølle, og efter aftjent Værnepligt rejste han paa eget Initiativ til San Francisco, hvor han arbejdede et Aars Tid som Møllersvend. Her og senere i Kansas og Minnesota satte han sig ind i det amerikanske Mølleri, og i 1910 — 1½ Aar efter Ankomsten til U. S. A. — rejste han hjem for at overtage Ledelsen af Møllen. — Han indførte amerikanske Metoder og begyndte Fremstillingen af „Gluten Flour“ til Erstatning for det amerikanske Mel. 7 Aar efter forpagtede han Møllen af sin Fader, og i 1919 overtog han den helt. Straks efter Overtagelsen lod Hans Petersen Møllen delvis ombygge, og i 1928 udvidede og moderniserede han den, saa den nu staar som Landets mest moderne Mølle med en Formalingsevne af 700 Tdr. Hyede om Dagen.

Møller Hans Petersen er Medlem af Bestyrelsen for Handelsstandsforeningen i Odense og for Foreningen af Danske Handelsmøller.

POUL C. POULSEN

POUL C. POULSEN

(CARLSBERG BRYGGERIERNE, KØBENHAVN)

Født 19. Juni 1866 i København. Søn af Politibetjent Poulsen. Underinspektør ved Ny Carlsberg 1888, adm. Dir. 1914. R. DM. p. p.

FREDERIK SANDER

Født 12. September 1883 i Everdrup. Søn af Købmand G. H. Sander. Direktør paa Carlsberg Bryggerierne fra 1918. R. af D.

N. HJELTE CLAUSEN

Født den 13. Januar 1866 paa Prøvelyst ved Hillerød. Søn af Proprietær L. E. Clausen. Teknisk Direktør for Carlsberg Bryggerierne.

DA gamle I. C. Jacobsen i sin Tid begyndte at brygge Bayerskøl i sin Moders Kobbervaskekedel i en Kælder i den indre By ved Hjælp af Gærceller, han havde ført med sig hjem fra München, grundlagde han dermed en Industri, der siden har udviklet sig til en af vore største.

Vil man have et anskueligt Billede af Udviklingen kan man en Dag lægge Vejen om ad Carlsberg og i det store Bryggeris Museum se paa de to plastiske Fremstillinger af det første Bryghus derude og Virksomhedens nuværende Omfang i Areal.

Paa det Grundlag, som blev skabt af den navnkundige Bryggerfamilie Jacobsen, har Direktør *Poul C. Poulsen* videreført det gigantiske Værk paa en saadan Maade, at Væksten stadig er fortsat. Carlsbergbryggerierne er jo ikke blot en imponerende storindustriell Virksomhed, hvis store Aftapningshal — den største i Verden — har en Kapacitet paa 2 Millioner Flasker pr. Dag, de er ogsaa, takket være de store Dotationer *Carlsbergfonden* (1876), og *Ny Carlsbergfonden* (1902), nationale Institutioner, hvis Overskud tilfalder dansk Videnskab og Kunst. Og hvad specielt Ølindustrien angaar, staar ikke blot den danske, men praktisk talt al Ølproduktion i Verden i Taknemmelighedsgæld til Carlsberg for de store og betydningsfulde gæringsfysiologiske og kemiske Arbejder af høj videnskabelig Rang, der er udgaaet

fra Carlsberglaboratoriet (1875), hvis Navn Førskere som E. Chr. Hansen, J. Kjeldahl og S. P. L. Sørensen har skabt internationalt Ry.

Direktør Poulsen har selv bygget sin Karrière op fra praktisk talt bar Bund.

Da han havde taget sin Præliminæreksamen fra De forenede Kirkeskoler, kom han i Lære paa St. Pauls Apotek og læste samtidig til Latinprøven for Farmaceuter. Han sparede i de to Aar, han var paa Apoteket, godt 600 Kr. sammen, og med dem som Kapitalgrundlag, gav han sig til at studere til farmaceutisk Kandidat, en Eksamen man dengang tog paa selve Universitetet.

Der var ikke Raad til Manuduktion, og yderligere maatte han arbejde paa Apoteket i Studietiden, saa det var under de vanskeligst mulige Vilkaar, han studerede. Alligevel blev Resultatet, at han i 1888 blev cand. pharm. med det højeste Pointsantal, der var opnaaet i 20 Aar — og en Studiegæld paa kun 53 Kroner! Det var derfor ret naturligt, at Universitetets Laboratorium henviste til ham, da Brygger Carl Jacobsen forespurgte det, om det havde en ung Kandidat, som det kunde anbefale til Stillingen som Assistent paa Carlsberg Laboratorium.

Direktør Poulsen betragtede dog ikke dermed sin Uddannelse som færdig — tværtimod. Han fortsatte for at dygtiggøre sig i den specielle Bryggerikemi og i selve Bryggerfaget, studerede specielt Mikroskopi og rejste ud til fremmede Landes Bryggerier for at lære, ja, tog endog, efter at han var blevet Inspektør ved Carlsberg, til Amerika for at tage Plads der som almindelig Bryggeriarbejder paa et af de store Bryghuse. Han blev hurtigt gamle Brygger Jacobsens „højre Haand“ i det daglige Arbejde, og mange af de Udvidelser og Forbedringer, der skete i den Periode, skyldes den unge og initiativrige Medarbejder. Brygger Jacobsen saa altid i ham sin naturlige Efterfølger som øverste Leder af den gigantiske Virksomhed, indenfor hvis Rammer Poulsen havde arbejdet sig frem med sejt Udholdenhed og i Kraft af fremragende Dygtighed og dybtgaaende Fagviden og Kendskab til alle Virksomhedens mangeartede Grene.

Hans Karrière bekræfter Regelen om, at virkelig Dygtighed naar frem, naar Evner forbindes med Vilje, selv om Begyndelsen er nok saa beskeden.

Side om Side med Direktør Poulsen har Direktør *Fr. Sander* i høj Grad været med til at præge Udviklingen paa den store Bryggerivirksomhed i de sidste Aartier. Han blev ansat paa Carlsberg i 1903, og allerede to Aar senere var han Forretningsfører og i 1918 Underdirektør. Parret med faglig og administrativ Dygtighed har Direktør Sander i meget høj Grad de rent personlige Egenskaber, der har gjort det selvfølgeligt, at han i stor Udstrækning har varetaget de Dele af Ledelsen, der krævede Repræsentation og Forhandling udadtil. Hans Evne til hurtigt at bedømme en Situation — og bedømme den rigtigt, — hans personlige Elskværdighed og hans store Forhandlingsevne har været overmaade værdifulde Aktiver i den øverste Ledelse af den vældige Bryggerivirksomhed, der paa en saa speciel Maade er tilknyttet store offentlige Interesser, og derfor i højere Grad end mange andre store Virksomheder har Brug for en indsigtsfuld og dygtig „Udenrigsminister“ i sin Ledelse.

Den tekniske Meddirektør, *N. Hjelte Clausen*, er en Mand, der nyder stor Anseelse i Bryggerkredse for sin betydelige Viden paa det faglige Felt. Efter at have taget Studentereksamen i 1883 fra Herlufsholm, blev han i 88 cand. polyt. Allerede Aaret før havde han vundet Universitetets Guldmedaille for en Afhandling. Fra 1889—94 var han ansat hos „B. og W.“ og saa Assistent ved Carlsberglaboratoriet fra 94—97 og Laboratorieforstander ved Ny Carlsberg fra 1897—1904. Efter fra 1905—11 at have virket ved „Wahl-Henius Institute of Fermentologg“ blev han atter i 1912 knyttet til Carlsberg Bryggerierne.

OVE RASCH

Fot. Elfelt

OVE RASCH

(A/S „M. J. BALLINS SØNNER“, KØBENHAVN)

Født 5. Juni 1885 i Haslev. Søn af Læderhandler Chr. Rasch. Adm. Direktør i A/S „M. J. Ballins Sønner“ 1929.

AKTIESELSKABET M. J. Ballins Sønner er et af de Firmanavne, der ikke blot i Forretningsverdenen nyder Anseelse, men ogsaa er kendt af den jævne Mand som et af vort Lands store Industrivirksomheder, en af Bærepillerne i vor Produktion.

Læderindustrien er jo desuden en af de Produktionsgrene, der for en stor Del henter sit Raamateriale indenfor Landegrænsen og derfor i Ordets egentligste Forstand er en national Forædlingsvirksomhed.

Det følger derfor af sig selv, at denne Virksomheds Chef, alene i Kraft af sin Stilling indtager en fremskudt Plads i Rækken af Industriens Folk.

Det er nu ikke blot Stillingen, der har skabt Direktør *Ove Rasch's* Position. Hans personlige Dygtighed, baade som Fagmand i Branchen og som Forretningsmand aftvinger uvilkaarligt Respekt. Han er født til Læderbranchen, for hans Fader, Chr. Rasch, havde en ret anelig Læderhandel i Haslev. Men den Stilling, han nu indehaver, er han dog ingenlunde „født til“. Den har han selv arbejdet sig frem til, fra en beskedent Kontakt med et fjernt Punkt i det landsomfattende Net af Provinsfilialer, det gamle Læderfirma har opbygget.

Han gik til sit 14. Aar i Haslev Realskole, og kom derefter i Handelslære, først i Faderens Forretning og derefter i den gamle Købmandsforretning „Sofus A. Jensen“ i Maribo, hvor han fik et indgaaende Kendskab til Handel med Korn, Foderstoffer og Kolonialvarer; for at supplere den praktiske Kunnen med teoretisk Viden, tog han efter endt Læretid en

Afgangseksamen fra de Brockske Handelsskoler, og med den Afslutning paa den hjemlige Uddannelse drog han saa udenlands.

Vejen førte for ham, som de fleste af Handelens unge i den Tid, til den gamle Hansestad Hamburg, hvis Varebørs var et Knudepunkt i nord-europæisk Handel, omkring hvilket en Række store Handelshuse med Forbindelseskanaler til de fjerneste Dele af Kloden grupperede sig. Her fik Ove Rasch Lejlighed til under sit Arbejde hos forskellige af disse Storfirmaer at lære Handel med et videre Perspektiv at kende.

Da han i 1908 vendte tilbage til Danmark, var han velrustet til med sine kun 23 Aar at tage fat paa mere selvstændige Opgaver.

De første 3 Aar tilbragte han dog i Faderens Forretning, der i den Tid nød godt af hans Virkelyst og friske Arbejdskraft.

I 1911 rejste han til Nykøbing F. og overtog det gamle Læderfirma H. F. Møller, der nu fik føjet det lille „Eftf.“ til Firmanavnet, og et stort Plus af ny Energi til den daglige Drift.

Noget stort Firma var H. F. Møllers Eftf. ikke, men det havde et pænt Navn og var godt anskrevet paa Stedet. Det store Ballinske Firma havde imidlertid ogsaa Interesser i Nykøbing F., og da man saa den Energi, hvormed det konkurrerende Lokalfirmas unge Chef tog fat, tog man under Overvejelse, om man ikke hellere maatte slutte en „Vaabenstilstand“, end at sætte ind med en Konkurrence, der let kunde skade begge Virksomhederne.

Overenskomsten mellem Max Ballin og Ove Rasch blev undertegnet den 1. Juni 1912, og fra den Dato kan man altsaa regne hans Tilknytning til det store Firma, hvis øverste Leder han nu er.

I de 18 Aar han derpaa stod som Leder af Ballins Nykøbing F. Afdeling, lykkedes det ham at føre den frem til at blive en af Provinsens største Forretninger med raa Huder, Læder og Skind. Og ikke blot oparbejdede han Nykøbing-Filialen, men ogsaa i Nakskov grundlagde han en Filial i 1922, der ret snart voksede til at blive et rentabelt Led i det store Firmas Provinsvirksomhed. Det var derfor ret forklarligt, at man i Selskabets Bestyrelse havde fulgt Nykøbingmanden med særlig Opmærksomhed, og

det faldt ret naturligt at henvende sig til ham, da Direktørstillingen i 1929 blev vacant. Direktørposten overtog han den 1. Maj 1929.

Det var en mangesidig og i selve sin Opbygning ret kompliceret Virksomhed, Ove Rasch blev Chef for. I Virkeligheden er Firmaet jo en Sammenslutning af en Række Enkeltfirmaer, hvoraf de mest kendte er selve Hovedfirmaet, M. J. Ballins Sønner, Hertz Garverier & Skotøjsfabrik, Københavns Fodtøjsfabrik og Nordisk Skotøjsfabrik. I alt beskæftiger disse sammensluttede Virksomheder i Dag ca. 1300 Arbejdere og 200 Funktionærer.

Bedre end mange Ord fortæller den Kendsgerning, at Antallet af beskæftigede i Øjeblikket er det højeste i Virksomhedens Historie, om den Betydning, Ove Rasch har haft for Firmaet. Trods Tidernes Ugunst er det lykkedes ham ikke blot at skabe et øget Salg paa Hjemmemarkedet og tilføje en ny og blomstrende Gren, Bjørnelæderfabriken, til Virksomheden, men ogsaa at sætte Tallene i Eksportafdelingens Bøger betydeligt i Vejret. Og det gøres, saaledes som Handelsforhold nu ligger ude i Verden, ikke uden, at man har mere end almindelige Evner at sætte ind. Ved Siden af sin Forretning har Ove Rasch faaet Tid til at varetage forskellige Tillidshverv, saaledes bl. a. som Bestyrelsesmedlem i Lolland-Falsters Industri- og Landbobank fra 1920—1929, i Nykøbing Falsters Handelsstandsforening fra 1926—1929, og siden 1929 i Foreningen af danske Læderfabrikanter.

EMIL RASMUSSEN

Fot. Elfelt

EMIL RASMUSSEN

(A/S „FREDERICIA MASKIN- & ELEKTROMEKANISKE FABRIKER“,
FREDERICIA)

Født i Kerteminde som Søn af Skibsfører
H. Rasmussen. Grundlagde Firmaet 1907.

EN af den danske Industris mest berejste Mænd er *Emil Rasmussen*, Direktør for de af ham stiftede Fredericia Maskin- & Elektro-mekaniske Fabriker. Han er Søn af Skibsfører H. Rasmussen og gik først i Muler-nes Legatskole i Odense. 14 Aar gammel kom han paa Orlogsværftets Elevskole, for efter fire Aars Uddannelse her at blive overført til Søminekorpset, hvor han blev indtil sit 22. Aar.

1901 forlod han Danmark og anvendte de følgende Aar til at rejse rundt i næsten hele Verden. Tre Aar blev han i Østasien. Allerede herhjemme havde han faaet Tilbud om en Stilling i Siam. Hans Uddannelse i Søminekorpset samt rundt omkring i Udlandet kvalificerede ham til en Stilling som Elektroingeniør indenfor Siam Electric Co. — Ingeniør var han ogsaa efter sin Hjemkomst (1906) hos Bruun & Sørensen i Aarhus, og Aaret efter blev han Kabelmester paa Horsens kommunale Elektricitetsværk.

I 1907 anvendte han sine sammensparede Midler paa Etableringen af et elektromekanisk Værksted, hvis Speciale var Bygning af Elektricitetsværker. Blandt hans første Arbejder var Fredericia Elektricitetsværk, Esbjerg Elektricitetsværk, Ombygningen af Odense Elektricitetsværk, da dette overtoges af Kommunen, og Udvidelse af samme. Hans forretningsmæssige Sukces kan vist betegnes om en Sjældenhed: i Løbet af de første ti Maaneder var Startkapitalen omsat toogtyve Gange.

En Række store kommunale Elektricitetsværker rundt i Landet byggedes i de følgende Aar, Fremgangen var stor, og i 1913 blev Firmaet Aktie-

selskab, da det var blevet uoverkommeligt for een Mand. Dets nye Navn var A/S E. Rasmussen, Fredericia Maskin- & elektromekaniske Etablissement, og administrerende Direktør blev E. Rasmussen.

I Løbet af det første Aar udvidedes Produktionen til Kværne- og Tærskværker, og 1915 oprettedes et nyt Aktieselskab for Landbrugsmaskiner under Navnet Dansk Maskinindustri, Fredericia, med E. Rasmussen som Formand for Bestyrelsen.

Det nye Selskab optog under Krigen Fremstillingen af Kabeltrække- og Spindemaskiner, som hurtigt førte til en betydelig Eksport paa næsten hele Europa. Dog kunde D. M. F. senere, da Eksportvanskelighederne kom, ikke mere svare sig. Det likviderede i 1929, blev atter overtaget af det gamle Firma og af dette ført videre i det af Schous Garverier i sin Tid byggede Fabrikskompleks. Trods Landbrugskrisen er det lykkedes at holde denne Afdeling i Gang, og Opmærksomheden er henledt paa saasnart fremmede Landes Toldmure falder igen, at optage Eksporten for gamle og nye Fabrikater.

E. Rasmussens Firma har foruden at fabrikere Landbrugsmaskiner etc., anlagt Elektricitetsværker og paataget sig Finansieringen af forskellige saadanne Entrepriser.

Det er en Virksomhed, som ikke kender til Pauser og Stilstand, og de samlede Fabriker beskæftiger selv nu her under Krisen ca. 100 Mand. Uden for sin egen Virkekreds sidder Direktør Rasmussen inde med talrige Tilidshverv. Han er Medlem af Bestyrelserne bl. a. for Fredericia Teater, Provinsinstallatørforeningen, Medlem af det raadgivende Udvalg for Elektricitet og fl. a., og var i sin Tid Medlem af Haandværkerforeningens Turistforenings Bestyrelse.

Fra 1913—17 sad han i Fredericia Byraad, og han var med til at skabe Købestævnet i Fredericia, af hvis Bestyrelse han i en Aarrække desuden var Medlem.

Men først og sidst er han Sjælen i det af ham skabte Foretagende.

JULIUS RASMUSSEN

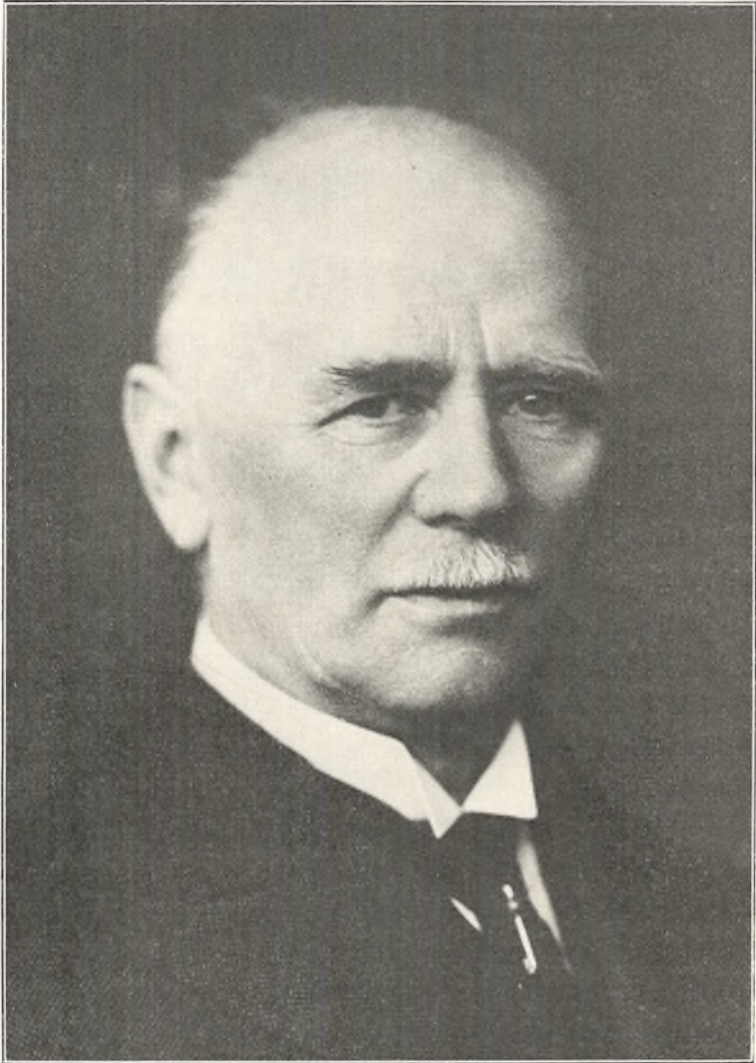
(A/S „DE DANSKE MALTFABRIKER“, KØBENHAVN)

Født 14. April 1878 i Silkeborg som Søn af
Snedkermester A. P. Rasmussen. Direktør
for A/S „De Danske Maltfabrikker“. R. af
D., DM, F. P.

TIL Trods for det stille, næsten tilbagetrukne Privatliv, Direktør *Rasmussen* fører og hans Modvilje mod Offentlighed og Omtale, er han dog ved sit Arbejde for dansk Industri og sin Indsats i dansk Musikliv blevet en Personlighed, hvis Navn er kendt og agtet over hele Skandinavien.

Direktør Julius Rasmussen kom syv Aar gammel til København, hvor han efter Konfirmationen blev sat i Handelslære hos Th. Møllmann & Co., Kolonial m. m. Under Læretiden tog han almindelig Handelsuddannelse ved Nehm's Kursus. Det blev en streng Tid for den halvvoxne Dreng, der efter en lang Dags Slid ligefrem maatte stjæle sig af Sted til Undervisningen, for saa at arbejde med sine Opgaver til langt ud paa Natten. Men Aarene gik, og da Læretiden var endt, blev han ansat i Firmaet Holger & Einer Willumsen. I Perioden 1902—03 rejste han for Firmaet L. Jacobsen samtidig med at han — efter at have løst Grossererborgerskab i Aaret 1912 — drev sin egen Agenturforretning i Bryggeriartikler: Malt, Humle m. m. Paa sine Forretningsrejser krydsede han nu det meste af Nordeuropa foruden Danmark og hele Norden, og Jul. Rasmussen blev overalt indenfor Bryggerikredse et kendt Navn. Fra 1906 repræsenterede Julius Rasmussen ogsaa De Danske Maltfabriker, og paa Grundlag af det gode Samarbejde, der herved opstod, blev han i 1929 indvalgt i Bestyrelsen for Selskabet, og 1. April i Aar blev han dets administrerende Direktør.

De Danske Maltfabriker blev grundlagt i 1895 ved en Sammenslutning

JULIUS RASMUSSEN

Fot. Elfelt

af A/S De Forenede Maltfabriker, København, og Puggaard & Hage i Nakskov og med Kaaber og Marlow som Direktører. Fra 1907 var A. C. Broberg Direktør indtil Fabrikerne i 1929 overgik til et nyt Aktieselskab med den mangeaarige Driftsbestyrer J. A. Lumholdt som Leder. I Begyndelsen af indeværende Aar overtog, som allerede nævnt, Julius Rasmussen Ledelsen af denne Virksomhed. Gennem alle Aarene har Fabriken væsentlig været baseret paa Fremstillingen af ædlere Maltsorter til Pilsner- og Lagerøl, og foruden at være Leverandør til det hjemlige Marked, drives der en regelmæssig Eksport af disse Produkter, særlig til de nordiske Lande. I Løbet af de sidste Maaneder er hele Anlægget blevet moderniseret, nye Kontorer er blevet indrettet, og man har gjort det mest mulige for at skaffe Arbejderne tilfredsstillende hygiejniske Forhold at arbejde under.

Allerede fra ganske ung har Julius Rasmussen haft den støste Interesse for Musik og Sang, en Interesse, som først gav sig Udslag i den Alvor og Iver, hvormed han i sine sidste Skoleaar gik op i sit Hverv som Kordreng i Sct. Johannes Kirken, og siden i et banebrydende Arbejde for Korsangens Udbredelse og Organisering.

Fra 1898—1908 var han Medlem af Ceciliaforeningens Kor, og i 1911 stiftede han sammen med en Række af Landets mest kendte Musikfolk Dansk Korforening, der kom til at omfatte de betydeligste Korforeninger i København og de danske Købstæder. Siden Stiftelsen har han siddet i denne Landsforening Repræsentantskab og Overbestyrelse, siden 1927 tillige som Formand. Fra 1929 har Direktør Rasmussen ogsaa været Deltager i det nordiske Samarbejde blandt Korforeninger i Island, Norge, Sverige, Finland og Danmark. Desuden er han Medstifter af Københavns Dreng- og Mandskor og Medlem af Dansk Sangerforbunds Repræsentantskab.

Endelig er Julius Rasmussen Medlem af Bestyrelsen for Pensions- og Hjælpekassen for danske Handelsrejsende, der i 1910 blev stiftet af afdøde R. V. Tüchsen, som selv var Handelsrejsende. Det er en af vore største filantropiske Foreninger, der er startet udfra det sunde Princip: Hjælp til Selvhjælp, og paa Medlemmernes Konti indestaar der i Øjeblikket over 1½ Million Kroner.

A. P. RASMUSSEN

Fot. Elfelt

A. P. RASMUSSEN

(A/S „FREDERIKSBERG METALVAREFABRIK“, FREDERIKSBERG)

Født 9. Marts 1891 i Orte (Fyn). Søn af
Gaardejer Gorm Rasmussen. Dir. for A/S
Frederiksberg Metalvarefabrik fra 1921.

DIREKTØR A. P. Rasmussen fik sin første Uddannelse i Orte Landsby-skole, hvor der kun var Undervisning hver anden Dag. — Straks efter Konfirmationen blev han ansat i Skydebjerg Ægekспорт, hvorfra han 3 Aar efter rejste til København og fik Stilling paa Tobaksfabriken „Danmark“s Kontor, men allerede 2 Aar efter besluttede han sig til at rejse ud i den store Verden for at udvide sine Kundskaber. Det var i 1910, at han rejste til U. S. A., som den Gang var alle de Unges store Maal.

Det var et Par trange og strenge Aar, han tilbragte derovre, men da han var ladet med Energi og Vilje, gik han ikke uden om nogen af de Vanskeligheder, som mødte ham, end ikke et Job som Grøftegraver var han bange for at paatage sig. — I 1912 rejste han hjem til Danmark igen, og han fik hurtigt Stilling, denne Gang som Korrespondent i A/S Frederiksberg Metalvarefabrik, hvor han 9 Aar senere blev udnævnt til Direktør.

A/S Frederiksberg Metalvarefabrik er grundlagt i 1898 af Driftsbestyrer C. Nielsen med det specielle Formaal for Øje at fremstille Transportspande for Mælk. De tidligere anvendte Spande var baade uhygieiniske og upraktiske, og en Reform paa dette Omraade var haardt tiltrængt. Det varede derfor heller ikke længe, inden den nye Fabrik fik et betydeligt Omfang, idet dens Fabrikata, de nye Transportspande, fandt Udbredelse i alle Mejeri-lande Verden over. — I 1904 blev Firmaets samlede Aktiekapital købt af A/S Burmeister & Wain, der omdøbte Fabriken til at hedde Burmeister & Wain's Export-Kompagni, der blev drevet sammen med Centrifugefabriken. — I 1916 solgte Burmeister & Wain imidlertid atter Aktierne, og Fabrikens oprindelige Navn, A/S Frederiksberg Metalvarefabrik, blev paany taget i Anvendelse.

Samtidig med at Firmaet var i stadig Fremgang og Udvikling, avancerede A. P. Rasmussen til Bogholder i 1916, til Prokurist i 1919 og 2 Aar senere til Direktør. Aaret forinden var den gamle landskendte Mejerimaskinfabrik i Aalborg, „Buaas Mejerimaskinfabrik“, blevet overtaget, saaledes at Frederiksberg Metalvarefabrik ikke alene kunde forsyne Mejerierne med Transportspande, men tillige med selve Mejerimaskinerne.

Sidestillet med F. M.s store Salg blandt Mejerierne her i Landet, er det lykkedes Firmaet at oparbejde en meget betydelig Eksport af saavel Transportspande som Mejerimaskiner, saaledes at man overalt i Verden, hvor der drives Mejeribrug, støder paa det indenfor Branchen kendte Mærke „F. M. Copenhagen“ og „Buaas, Aalborg“. Fabriken har indenfor sit Virkefelt gjort en stor Indsats til Gavn for Mejeribruget og har ofte været banebrydende ved at bringe nye Konstruktioner og Typer frem paa Markedet.

I det sidste Par Aar har Direktør Rasmussen endvidere ladet optage Fabrikationen af nye Artikler som f. Eks. Vaske af rustfrit Staal, der har vundet stor Udbredelse her i Landet og i Udlandet, samt Aluminiumsbeholdere til Pasteurisering og Transport af Øl, som har vist sig at være en Artikel af stor Betydning. Fabriken beskæftiger normalt mellem 300—400 Arbejdere og Funktionærer.

Direktør Rasmussens alsidige Interesser og hans Stræben efter at dygtiggøre sig til sin Gerning fremgaar ikke mindst af den Kendsgerning, at han samtidig med sit Arbejde paa Fabriken, i sin Fritid og om Aftenerne grundigt har studeret det enegelske og det tyske Sprog, og at han i 1919 bestod Translatøreksamen i Tysk. Direktør Rasmussen har foretaget lange Rejser i Europa og Amerika i Forretningsøjemed, og har under disse Rejser knyttet værdifulde Forbindelser for Firmaet og hjemført betydelige Ordre. Han er Medlem af Industriraadets Eksportudvalg.

I en Tid som vor, hvor de danske Eksporterhverv paa saa mange Maader er udsat for Vanskeligheder og Modgang, er det betryggende at vide, at en saa betydningsfuld Virksomhed som denne er under Ledelse af en Mand af Direktør A. P. Rasmussens Støbning.

RUD. RASMUSSEN

(„RUD. RASMUSSENS SNEDKERIER“, KØBENHAVN)

Født 13. Januar 1880 i København.

VICTOR RASMUSSEN

Født 10. Januar 1882 i København.

TO vidt forskellige Tidsaldre er forbundet gennem et Firma som Rud. Rasmussens. Udviklingen begynder i vore Bedsteforældres Tid, da alt Arbejde skulde udføres ved egen Hjælp, og selv den mest enkle Brugs-genstand havde det smukke og personlige Præg af Haandarbejde. Og den slutter foreløbig ved vore Dages praktiske, enkle Linjer, hvis Skønhed er betinget af Maskinernes Præcision. Begyndelsen var en maalbevidst ung Mands læggen Grund til sin egen Eksistens — Fortsættelsen hans dygtige Arbejde, hans Evne til at forstaa hver ny Strømning i Tiden — følge med den og vokse med sin egen Virksomhed ind i de store Forhold og den helt nye Tid. Et lykkeligt Hjem var Baggrunden og Drivfjederen for hans Virksomhed, og som en Selvfølge voksede frem af denne Atmosfære to af hans Sønner som Arvtagere til hans Arbejde.

I 1904 døde Rud. Rasmussen sen. Sønnerne var da henholdsvis 22 og 24 Aar, men Myndighedsalderen var den Gang 25 Aar. Brødrene Rasmussen fik dog Myndighedsbevilling, og Fabriken gik over i deres Eje.

De to unge Mænd stod nu i Spidsen for et stort, anset Firma, som beskæftigede 30 Mennesker, besad ærefulde Traditioner og krævede et meget stort Arbejde for at vedligeholde denne stærke Position.

Skønt de begge var førsteklasses Fagmænd, delte de Arbejdet imellem sig, saa at *Rudolf Rasmussen* paatog sig Salget og den forretningsmæssige Side af Sagen, medens Fabrikationen sorterede under *Victor Rasmussen*.

RUD. RASMUSSEN

Fot. Elfelt

Allerede i 60'erne af forrige Aarhundrede havde Firmaets Grundlægger erkendt Nødvendigheden af at have en Specialitet. Den blev for hans Vedkommende Forfærdigelsen af Egetræsmøbler — og dette særlige Omraade har gennem Aartierne været det faste Punkt i Fabrikens Udvikling og stadige Fremgang. Kendte Billedskærere (Morland, Wiese o. a.), betydelige Arkitekter (i de tidligere Aar Vilh. Dallerup, Brinhopff og Bindesbøll, og senere Mogens Clemmensen, Henning Haven, Edv. Thomsen, Kaare Klint m. fl.) har sat deres Præg paa Møbler, som paa Udstillinger og ved Salg til Udlandet har gjort Rud. Rasmussens Navn kendt viden om.

I Aarenes Løb har Firmaet leveret saadanne Møbler til utallige Hjem, men ogsaa paa saa repræsentative Steder som Københavns Raadhus, i Borgerrepræsentanternes Mødesal, i Bryllupssalen, i Kunstindustrimuseet, i talrige Forsikringsselskaber og i Rigsdagens Foyer — ses Rudolf Rasmussens smukke, solide Egetræssofaer, Stole og Borde.

Virkeliggørelsen af Rud. Rasmussens Drøm gennem mange Aar: Opførelsen af den gennemførte moderne Møbelfabrik, blev forbeholdt hans Søner. Han oplevede ikke at se det, — men Firmaet er indenfor de nu fuldt ud tidssvarende Rammer ført videre i den gamle Aand. Vidnesbyrdene herom er de officielle Anerkendelser: Diplomerne fra Udstillingen i Aarhus i 1909 og i Malmø (baltiske Udstilling) 1914 samt Gran Premio ved Verdensudstillingen i Barcelona 1929.

Victor Rasmussen er siden 1933 Formand for Træindustriens Fabrikantforening i København, hvis Næstformand han var allerede fra 1917. Han er desuden Medlem af Bestyrelserne for Snedkerlauget og for Centralarbejdsanvisningen, samt af Industrifagenes Hovedbestyrelse.

Rudolf Rasmussen har i 9 Aar været Oldemand for Snedkerlauget i København. Han er Formand for Lærlingeforeningen og for Bestyrelsen i Varelotteriet, Medlem af Industriforeningens Udvalg samt af Bestyrelserne for Teknologisk Institut, Kunstindustrimuseet, Teknisk Skole og Københavns Brandforsikring.

Et særligt stort Arbejde har Rud. Rasmussen jun. gjort for Lærlinges Uddannelse, en Sag, der har hans specielle Interesse.

Snedkerfaget har lidt meget under den generelle Depression i de senere Aar.

Firmaet Rud. Rasmussen havde nogle meget store Aar fra 1916—20, men fra 1921 har det her, som overalt, krævet stort Arbejde og Snilde, ikke at give efter for den almindelige Modgang.

Og det kan vist betragtes som et godt Varsel for Fremtiden, at det stadig er lykkedes Firmaet at holde Virksomheden i jævn Gang med normal Arbejdsstyrke.

ALFRED ROVSING-OLSEN

(A/S „RANDERS REBSLAAERI“, RANDERS)

Født 27. April 1889 i København. Søn af Bogtrykker Herm. Rovsing Olsen. Direktør for A/S Randers Rebslaaeri 1924.

REBSLAGERKUNSTEN er gammel her i Landet, og i næsten alle Byer kan Byhistorikerne paavise Steder, hvor de gamle Reberbaner laa, paa hvilke Rebslagerne af Hør og Hamp og Jute spandt deres Kabelgarn og „slog“ det til Dogter, Reb og Trosser.

Nu er Rebslaaeriet længst blevet industrialiseret, selvom man endnu hist og her kan se en gammeldags Rebslager „gaa baglæns“ og slaa Reb.

En af vore førende Virksomheder paa dette Omraade, Randers Rebslaaeri, blev grundlagt i 1840 af Rebslager Peder Winther Wenge, der er født 1817 og døde 1890.

Det var et Haandrebslaaeri, men det opnaaede hurtigt et efter Datidens Forhold meget stort Format, — for Peder Wenge var en driftig og dygtig Mand, der baade havde Skibe paa Havet og drev en ret omfattende Studehandel til Lands, og som nød stor Agtelse blandt de Randers Borgere, der indvalgte ham i Bystyret. Hans Søn, Mathias P. Wenge (født 1840, død 1910), blev uddannet i Rebslagerfaget baade herhjemme og paa forskellige franske og engelske Fabriker. Han overtog i 1877 Rebslaaeriet i Randers, som han gav mere moderne Driftsformer og forsynede med forskellige maskinelle Forbedringer.

I 1898 blev Virksomheden sammensluttet med et konkurrerende Firma, der ejedes af Rebslager Soelberg. Efter en fuldstændig Nedbrand i 1906 blev det genopført og forsynet med de mest moderne tekniske Indretninger, Tiden kendte.

A. ROVSING-OLSEN

Fot. Elfelt

Da Mathias Wenge døde i 1910 blev først Dir. N. Nørgaard hans Efterfølger som Chef, og ved hans Død i 1924 tiltraadte saa den nuværende Leder, Direktør *Alfred Rovsing-Olsen*.

Han havde dengang bag sig baade en alsidig Uddannelse og en Deltagelse i det praktiske Erhvervsliv, der havde skabt ham en betydelig Position.

Som ung Præliminarist var han i 1905 kommet paa Kontoret hos Ingeniørfirmaet Lehmann & Ree, og fik gennem sit Arbejde dér Lyst til selv at gaa Ingeniørvejen. Og det lykkedes ham da ogsaa.

I 1916 forlod han Polyteknisk Lærestalt som cand. polyt., efter i Mellemtiden at have været ansat et Aar som Tegner hos Mohr & Federhaff i Mannheim. Han blev i 1918 hjemsendt fra Militærtjenesten som Løjtnant i Ingeniørkorpset, og Ønsket om at supplere sin tekniske Uddannelse med en købmandsmæssig bragte ham til at søge Ansættelse som Ingeniør i Gros-sererfirmaet Charles Borum i København. I Tiden 1920—24 var han Leder af A/S „Vølund“s Handelsafdeling, som han forlod for at blive Direktør for Randers Rebslaaeri.

Direktør Rovsing-Olsen har i de ni Aar, han har ledet denne Virksomhed, udviklet sig til en god randrusiansk Bypatriot, der med Iver og Interesse har deltaget i det store Propagandafremstød, „Byen, hvor de tretten Landeveje mødes“, har foretaget. Han er en moderne indstillet Mand, baade overfor selve Driften, der under hans Ledelse er blevet ført helt „up to date“, og overfor de salgsmæssige Muligheders Udnyttelse gennem en effektiv Reklame.

Naar det danske Marked nu helt dækkes ved hjemlig Produktion paa Rebslaaeriets Omraade, kan Direktør Rovsing-Olsen i Randers med fuld Ret rose sig af at have haft sin store Andel deri.

G. A. SADOLIN

G. A. SADOLIN

(A/S „SADOLIN & HOLMBLAD“, KØBENHAVN)

Født 5. Februar 1874. Stiftede 1907 A/S „Sadolins Farver“. Direktør i A/S „Sadolin & Holmblad“ 1912. R. af D.

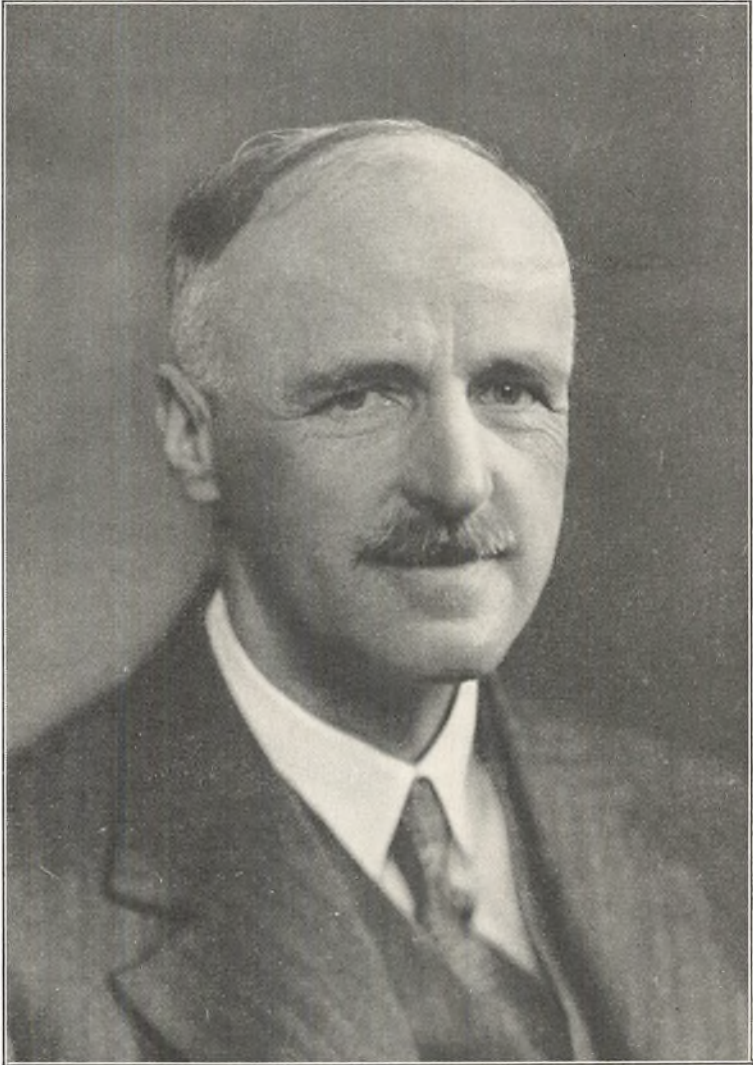
KNUD SADOLIN

Født 12. Oktober 1878. Direktør i A/S „Sadolin & Holmblad“ 1912.

AKTIESELSKABET Sadolin & Holmblad opstod i 1914 ved en Sammenlutning mellem A/S Sadolins Farver, der blev dannet i 1907, og det 135 Aar gamle Firma Holmblads Farvefabrik. Nyt og gammelt, Friskhed og Tradition gik herved op i en højere Enhed, for saa siden paa fælles Grund at udvikle sig til en Virksomhed, der førte Danmarks Navn over store Dele af Verden.

G. A. Sadolin er født i Valløby og er af gammel gejstlig Slægt. Sin Skoleuddannelse fik han i København, og efter at have taget Præliminæreksamen ved Universitetet kom han i Lære paa et mekanisk Værksted. Der gik dog kun et halvt Aars Tid, inden han var klar over, at ikke Tekniken, men Kunsten var hans rette Felt. Han brød af og gik i de følgende Aar paa Kunstakademiet, i Zahrtmanns Skole m. fl. Hans Udvikling som Kunstner lovede det bedste for Fremtiden. Men ledet af Omstændighederne fik han en altovervejende Interesse for Fremstilling af Farver, først og fremmest Voksfarver, der netop var blevet kendt ved et nyt ægyptisk Gravfund og havde vakt stor Opsigt.

Til Trods for yderst primitive Arbejdsforhold lykkedes det G. A. Sadolin at fremstille lignende Voksfarver, som fandt Anerkendelse hos Tidens største skandinaviske Kunstnere. Paa dette Grundlag blev Firmaet A/S Gunnar A. Sadolins Farvefabrik startet. Geñnem sin eneste Medarbejder, Frøken Esther Schultz, som senere blev hans Hustru, kom han i Forbindelse med to store, danske Erhvervsmand, Gustav Hage og Alex. Foss, der fattede

KNUD SADOLIN

Interesse for Virksomheden og ved pekuniær Støtte satte denne i Stand til at foretage de nødvendige Udvidelser og Nyanskaffelser. Nu optog man Fabrikationen af Kunstner-Olifarver, Dekorationsfarver og senere ogsaa Bogtrykfarver.

I 1912 indtraadte Ingeniør *K. Sadolin* i Firmaet. Ligesom Broderen er han født i Valløby. Han blev cand. polyt. og kom som Ingeniør ind ved Københavns Vej- og Kloakanlæg. Rejste saa til New York, hvor han arbejdede et Aars Tid hos Ransome & Smith, og fra 1908—11 var han ansat som ledende Ingeniør hos Marx & Windsor. Da han vendte hjem til Danmark, blev han af Justitsministeriet udsendt til Færøerne for at projektere Havne- og Vejanlæg.

Hans indgaaende Kendskab til moderne Forretningsmetoder blev et betydningsfuldt Aktiv for Sadolins Fabrik, hvor han skabte og ledede en gennemført Salgsorganisation, ligesom han ogsaa indadtil forstod at lægge Virksomheden om efter et fast og praktisk System.

Da man atter stod overfor at udvide, og denne Gang i betydelig større Udstrækning end tidligere, tilbød Alex. Foss, udfra sin Overbevisning om den danske Farvefabriks Fremtid, de 50,000 Kroner, der var nødvendige. Sadolins Farver blev nu — foreløbig dog kun forsøgsvis — sammensluttet med Holmblads Farvefabrik og flyttede ud til Fabriken i Holmbladsgade. Det viste sig, at de to Firmaer supplerede hinanden udmærket — Holmblads Fabrik drev nemlig mere Grossistvirksomhed end Fabrikation — og i Februar 1914 skete saa den endelige Sammenslutning med G. A. Sadolin som teknisk og Knud Sadolin som merkantil Direktør.

Paa denne Basis byggede Brødrene Sadolin den nye danske Industri op. Gennem trange Aar og stærk Konkurrence, over Verdenskrigens Vanskeligheder og Forstyrrelser førte de Virksomheden frem mod stadig lysere Tider. En Kreds af dygtige Ingeniører og Teknikere, af Arbejdere og Funktionærer bistod dem i denne Kamp for at naa Toppen — og i Dag staar A/S Sadolin & Holmblad, Farver, Lak, Fernis, Emaille o. m. m., som den største Farvefabrik i Norden.

JENS SAND

Fot. Elfelt

JENS SAND

(DANSK SELEFABRIK)

Født 22. September 1875 i Assens. Søn af
Manufakturhandler Iver Sand. Indehaver af
„Dansk Selefabrik“ 1900.

EN saa udpræget dagligdags Nytteartikel som Selerne, er først blevet gjort til Genstand for fabrikmæssig Frembringelse her i Landet saa sent som i 1898, da Fabrikant Ole Sand oprettede „Dansk Selefabrik“.

Indtil da var der — foruden de hyggelige hjemmebroderede Seler, som nu er blevet rene Museumsgenstande — kun udenlandske Importvarer paa Markedet indenfor denne saa stærkt anvendte Forbrugsartikels Felt.

Allerede et halvt Aar efter, at Ole Sand havde aabnet sin Fabrik, der begyndte smaat i et Lokale i Læderstræde 28, hvor man kun beskæftigede fire Mand, blev han syg og døde.

Hans Broder, Jens Sand, overtog da Fabriken og videreførte den. Han ikke blot videreførte den, men oparbejdede den til at blive en stor og anset Virksomhed, der endnu den Dag i Dag hævder Førerskabet indenfor Branchen.

Fabrikant Jens Sand forlod Assens kommunale Realskole med den store Præliminæreksamen og kom ind i Postetaten som Elev. Han blev i Etaten fra 1891—97, og besluttede sig saa til at søge ud i frit Erhverv, da de økonomiske Kaar, Etaten kunde byde, jo var ret ringe. Han havde haft nogle Bierhverv, bl. a. som Bogholder, og var derfor fortrolig med Kontorfaget. I 1897 fik han Stilling som Kontorist paa Ph. W. Heymans nyoprettede Svineslagteri i Skelskør, og to Aar senere blev han kaldt ind til Hovedkontoret paa Strandboulevarden som Kasserer og Bogholder. Det

var en ansvarsfuld og betroet Stilling indenfor et af vore daværende største Firmaer — og Sand var dengang kun 24 Aar. Han vilde sikkert have haft en smuk Karriere for sig indenfor Firmaet Heyman, hvis ikke Broderens uventede Død havde tvunget ham til at lægge sit Liv om ad en anden Bane for at de Resultater, der allerede var naaet af Broderen, ikke skulde gaa til Spilde, og en Idé, han selv fandt rigtig, dermed blive slaaet i Stykker. Det var ikke nogen let Opgave, han gik ind til. Han var ikke oplært i Branchen, og selve Virksomheden var lille og ukendt, og han skulde saa at sige „dyrke nyt Land op“. Men Fabrikant Sand trøstede sig med de klassiske Ord, han har sat sig som Motto for sin Virksomhed som Forretningsmand: „Rom blev ikke bygget paa een Dag“. Med den Sejghed og Udholdenhed, som dette Valg af Motto giver Udtryk for, gik han saa ind til et Arbejde, der skulde vise sig at bringe saa overmaade smukke Resultater i Aarenes Løb. Som den grundige Mand, han er, begyndte Fabrikant Sand med at sætte sig ind i det Fag, han saa uventet kom ind i — og da de første to Aar var forløbet, var han fuldt kyndig i Faget.

Sin medfødte Handelssans udnyttede han til stadig at udvide Virkeomraadet med nye Artikler, Markedet var modent for, som f. Eks. Sokkeholdere og de dengang ganske ukendte Ærmeholdere, hvilke to Artikler af Detailisterne blev modtaget med et Smil, men senere viste sig at blive en efterspurgt Vare. Han var ogsaa den første herhjemme, der optog Fabrikationen af Spejderbælter og Læderbælter for Herrer, og det viste sig ogsaa at være rigtigt set. Virksomheden havde Grokraft: De fem Medarbejdere blev til tres i Aarenes Løb, og Talkolonnerne i Forretningens Bøger voksede bravt. Fabrikant Sand er en Mand med Principer, der alle hviler paa det, man kalder „common sense“. Han arbejder konsekvent med dansk Raamateriale, hvor det er muligt, ud fra den rigtige Synsmaade, at naar man skal appelere til andre om at foretrække danske Seler, maa han ogsaa selv følge „Dansk Arbejde“s Parole. Han sætter ligeledes en Ære i at staa i et godt Forhold til sine Medarbejdere. „Man kommer saa langt med et venligt Smil og et opmuntrende Ord til sit Personale“, siger

han. Da Fabriken den 15. Maj 1925 fejrede sit 25-Aars Jubilæum, var der ogsaa hele seks af hans Funktionærer, der kunde fejre Jubilæum samtidig.

Ogsaa overfor selve Fabrikationen holder Fabrikant Sand urokkelig fast paa de Grundsætninger, han har erkendt som rigtige. Navnlig hævder han haardnakket Kvalitetsprincippet. Da der fra tysk Side blev sat en Dumping ind paa hans Felt, holdt han uden Vaklen sin Kurs: at vedligeholde Standarden. Og den Politik viste sig at være rigtig. For da Fibrene i de billige tyske Seler brast, opdagede de Kunder, der havde ladet sig lokke af et Underbud, at de havde gjort en rigtig daarlig Forretning.

Fabrikant Sand er en stilfærdig Mand, der lever for sin Virksomhed og sin Familie, og altid har han frabedt sig offentlige Hverv.

Han leder stadig selv Fabriken, men har i Aar antaget sin Søn Poul, der er født den 26. November 1903 og er Student fra Plockross Gymnasium og praktisk uddannet hos Crome & Goldschmidt i Slagelse og derefter i Tyskland, som sin Medarbejder i Ledelsen med Titel af Prokurist fra 26. November 1933.

OLAF SCHIØTZ

Fot. Eifelt

OLAF SCHIØTZ

(A/S „ALBANI BRYGGERI“, ODENSE)

Født 1. Juli 1863 i København som Søn af
Isenkræmmer Schiøtz. Ene­direktør for A/S
„Albani Bryggeri“ 1920.

HALVTREDSERNE af forrige Aarhundrede indledede en Opgangs- og Blomstringsperiode for Odense By. Indbyggerantallet steg stærkt, Handelen, Haandværket, Industrien og Byens Styre udfoldede et rigt Initiativ, og alt satte sit Præg paa Byen og dens Udvikling. Blandt de mange nye Virksomheder, der i disse Aar voksede frem af denne frodige Jordbund, staar Albani Bryggeri stadig som et af de mest livskraftige og vel-funderede.

Albani Bryggeri blev grundlagt den 7. November 1859 af cand. pharm. Th. Schiøtz, som var en Kapacitet indenfor sit Felt. Under hans Ledelse voksede Bryggeriet op fra en beskedne Begyndelse til en Virksomhed af Betydning, kendt over hele Landet. Det blev lagt an paa en Produktion af 2500 hl, og i Midten af 70-erne naaede man en Omsætning af 8—9000 hl, som saa igen kort Tid efter blev sat op til det dobbelte. I 1867 overgik Virksomheden til et Aktieselskab med Th. Schiøtz som Leder. Ved stadige Forbedringer holdt han Trit med Tiden og Udviklingen. Allerede i 1882 fik Albani Bryggeri, som den første industrielle Virksomhed i Odense, elektrisk Lys. I 1898 indrettedes et nyt, moderne Køleanlæg, og samme Aar blev Grundstenen lagt til den store, smukke Aftapningshal. — De sidste store Udvidelser fandt Sted i Krigs- og Efterkrigsaa­rene, navnlig i 1920—21, da Bryggeriets Kapacitet blev forhøjet til 70,000 hl.

For ogsaa at kunne tage Konkurrencen op for de svagere Ølsorters Vedkommende, havde man i 1905 erhvervet Slotsbryggeriet i Nørregade. Ud-

viklingen fulgte her den samme kraftigt stigende Linje som for Moderselskabet. Tre Aar efter Købet rejstes det store, tidssvarende Tapperi, samtidig med at Lagerkælderen blev udvidet betydeligt. Et mærkbart Spring i Bryggeriets Udvikling fandt Sted i 1915, da man optog Mineralvandsfabrikationen. En stor Afdeling blev indrettet alene til dette Formaal, de mest moderne Maskiner blev anskaffet, og snart var Produktionen i fuld Gang. Resultatet blev en Række Mineralvandsorter, som paa Grund af deres ualmindelige Blødhed og Velsmag fandt Afsætning langt ud over Landets Grænser. Fabriken er nu oppe paa en daglig Fabrikation af 30—40,000 Flasker.

Af yderligere Udvidelser i Tidens Løb skal her kun nævnes det moderne Maltgørieri, det nye Kedel- og Maskinhus og endelig Krystalisværket, hvis klare og rene Produkt har vundet Indpas saa godt som alle Steder i Byen.

I 1920 udnævntes *Olaf Schiøtz*, en Nevø til Th. Schiøtz, som Enedirektør for Virksomheden og har siden beklædt denne Post, trofast mod den gamle Traditon og aaben for den nye Tids Krav.

Grundlæggerens Motto var: Orden er Vejen til Brød — Uorden til den bitre Nød, og Aanden i dette Valgsprog hersker nu som dengang over hele Virksomheden og er sikkert en af de dybere Aarsager til det gode Renomé, der omgiver Navnet Albani og dets Produkter.

Direktør O. Schiøtz fik sin Skoleuddannelse i Melchiors Realskole i København. Sine Sommerferier tilbragte han hos Onklen i Odense, hvor han allerede som otteaarig maatte hjælpe til paa Bryggeriet; men, som Direktør Schiøtz selv siger, det var ogsaa Onklen, der lærte ham Arbejdets Velsignelser at kende. Da han havde taget sin Realeksamen, samt Tillægseksamen i Latin, som forlanges for at blive Pharmaceut, kom han som Discipel paa Apoteket i Hillerød fra 1879—82. Derefter var han fra 1882—84 Medhjælper paa Stubbekøbing Apotek. I 1886 blev han cand. pharm. fra Polyteknisk Lærestanstalt, hvor han fortsatte med et halvt Aars Studium i Kemi. Efter at have aftjent sin Værnepligt som Marinesoldat ombord paa Fregatten „Jylland“ fik han i 1887 Ansættelse paa Hjorteapoteket i København og kom derfra til Løveapoteket i Odense og blev her indtil 1889.

I de ledige Perioder, der havde været mellem hver Stilling, deltog Olaf

Schiøtz i Arbejdet paa Albani Bryggeri. Han fik derved en stærk Interesse for Bryggerivirksomhed, kraftig understøttet af Onklen, der gerne saa ham vælge denne Vej. I Løbet af 1889 uddannede han sig saa paa Carlsberg Bryggerierne og paa flere Bryggerier i Udlandet, og den 1. November 1889 tiltraadte han Stillingen som Bryggeriassistent paa Albani Bryggeri.

I Aaret 1919 blev O. Schiøtz udnævnt til Meddirektør sammen med Direktør Arntz, som dog allerede døde det følgende Aar, hvorefter O. Schiøtz fortsatte som Ene­direktør.

Direktør Olaf Schiøtz er Forretningsfører for Bryggeriernes Forsikringsforening, Medlem af Bryggeriforeningens Bestyrelse, Formand i Bestyrelsen for A/S Emil Neckelmanns Maskinfabrik, Odense, og Formand i Bestyrelsen for Slots Flødeis A/S, Odense, samt Medlem af Odense Rotary Club.

Privat interesserer Direktør Schiøtz sig meget for Botanik — en Videnskab, som ogsaa Th. Schiøtz var stærkt optaget af. Han havde i Aarenes Løb tilegnet sig en ualmindelig smuk Samling af alle mulige danske Planter, som han imidlertid har foræret bort, da hans Tid ikke tillod ham at ofre sig for denne Interesse. Men endnu den Dag i Dag kan han ikke se en Mark, uden at maatte undersøge, hvad der gror paa den .

H. J. C. SCHLEDERMANN

Fot. Elfelt

H. J. C. SCHLEDERMANN

(A/S „ACCUMULATOR-FABRIKEN“, KØBENHAVN)

Født 24. September 1876 paa Frederiksberg.
Adm. Direktør for A/S „Accumulator-Fabri-
ken“, København.

UNDER hele Krigen følte det som et meget mærkbart Savn, at der ikke her i Landet var nogen hjemlig Fremstilling af Akkumulatorer, men at man paa hele dette vigtige Omraade var henvist til Forsyning udefra, en Forsyning, som det voldte store Vanskeligheder at vedligeholde blot nogenlunde. Dette Savn blev afhjulpet, da A/S Accumulator-Fabriken blev stiftet i 1917, og dermed grundlagdes samtidig en ny dansk Industri, der i de forløbne Aar fuldtud har bevist sin Levedygtighed.

Fremstillingen af Akkumulatorer kræver ikke blot en stor teknisk Indsigt, men betinger tillige et Tillidsforhold mellem Producent og Aftager, da man let kan fremstille Akkumulatorer, der til at begynde med fungerer storartet, men som i det lange Løb afslører „skjulte Mangler“ paa Grund af, at det anvendte Raamateriale har været af en ringe Kvalitet, eller, fordi der i Fabrikationen ikke er anvendt den fornødne Omhu.

Dette har A/S Accumulator-Fabriken lige fra Starten været klar over, og har baseret sin Virksomhed paa Kvalitetsprincippet, gennemført til det yderste..

Ved Overenskomst med det verdenskendte Firma „Accumulatoren-Fabrik A/G Berlin-Hagen/Westphalen“, der før dækkede det meste af det danske Marked, har man sikret sig Retten til at udnytte den mere end 40-aarige Erfaring paa det tekniske Omraade, som dette Firma sidder inde med, og til at benytte alle dets Patenter og Fabrikationsmetoder.

Ved Selskabets Oprettelse blev Ingeniør Lossius Virksomhedens Leder,

en Stilling han beklædte til sin Død i 1922, hvorefter den nuværende Direktør, *H. Schledermann*, tiltraadte fra 1. Januar 1923.

Ingeniør Schledermann har faaet sin skolemæssige Uddannelse i Classens Realskole, hvorfra han tog Præliminæreksamen. Han kom derpaa i Lære paa Orlogsværftets Maskinværksteder, og indenfor Orlogsværftets Rammer falder saa hans videre Uddannelse og Karriere, indtil han tiltraadte sin Stilling som Direktør for Accumulator-Fabriken.

Efter at have gennemgaaet Søetatens Maskinskole blev han i 1897 udnævnt til Ingeniørassistent, hvorpaa han 1900 til 1904 fungerede som Ingeniør ved Maskinvæsenets elektriske Afdeling. I 1904 udnævntes han til Søminemester og fungerende Overelektriker i Søetaten, i hvilken Stilling han var den øverste Elektrotekniker for den elektrotekniske Virksomhed i Søetaten. I 1909 ændredes Titulaturen til Overelektroingeniør, hvilken Stilling han beklædte til han forlod Marinens Tjeneste for at blive civil Industrileder.

Efter Direktør Schledermanns Tiltræden som administrerende Direktør for Accumulator-Fabriken, hvis Hovedkontor er i Selskabets Ejendom, Vesterbrogade 53, er Fabriken paa Parallelvej i Lyngby, der i enhver Henseende er et moderne Fabriksanlæg, ikke blot hvad det tekniske angaar, men ogsaa i sanitær Henseende, blevet betydeligt udvidet, og flere Specialdele, der før maatte importeres, er nu blevet lagt over til hjemlig Produktion.

Direktør Schledermann var gennem mange Aar Lærer i Elektroteknik ved Søetatens Kadetskoler, Ingeniørskolen og Officersskolen og har udgivet en Lærebog i Radiotelegrafi og en Lærebog i elementær Elektroteknik. Han er kendt i vide Kredse ogsaa udenfor det Felt, hans rent forretningsmæssige Interesser bringer han i Berøring med, bl. a. paa Grund af hans store Interesse for Radioen og Radiosagen, for den tekniske Uddannelse, og for hans aktive Deltagelse i Sejlsporten, indenfor hvilken han har et smukt Navn.

LAURITZ SCHOU

(A/S „SCHOUS SÆBEFABRIKER“, KØBENHAVN)

Født 19. Oktober 1866 i Nørresundby. Søn af Fabrikant Jens Chr. Schou. Overtog Schous Fabriker sammen med Broderen Holger Schou 1900. Formand i Fabrikernes Bestyrelse.

DER er ligefrem amerikansk Snit over Fabrikant Lauritz Schous Karriere: han har, som flere af Industrimagnaterne hinsides Atlanten, været Tallerkenvasker, og han sidder nu som Chef for en Kæmpevirksomhed, der har et Net af egne Udsalg spredt over Landet, beskæftiger henved et Par Tusinde Mennesker ialt og har oparbejdet en Eksport saa vidtforgrenet, at et Blad for nogen Tid siden med Sandhed kunde skrive, at man „vasker sig med dansk Sæbe i den hellige Gangesflod“.

Han kom allerede som 14-aarig til København for at klare sig paa egen Haand, boede alene i Hovedstaden og slog sig udmærket igennem. Han tog under det Ophold et Kursus i Handelslære, og vendte forsynet med mere Viden tilbage til Fødeegnen ved Limfjorden for at tage fat med i Faderens Forretning, der væsentlig bestod i Fabrikation af Bolcher, Farver og Kemikalier, som Lauritz Schou bragte i Byen med Hest og Vogn.

Da han havde naaet Fuldmyndighedsalderen, 21 Aar, besluttede han sig til at tage en Tur over Atlanten for at prøve Lykken i den nye Verden.

Det blev en haard Tid, de seks Aar han tilbragte derovre. Det var under det Ophold, han ogsaa en Tid maatte prøve, hvorledes det var at være Tallerkenvasker — en Beskæftigelse, der efter de amerikanske Millionæres Historie at dømme, synes i særlig Grad at være vordende Millionærbeskaaret.

Hans sidste „Job“ derovre var paa en Terrakottafabrik, og han er fuldstændig udlært i det Fag. Han benyttede Opholdet i Amerika til at se sig

LAURITZ SCHOU

godt om, og de Erfaringer, han høstede derovre, kom ham siden til god Nytte herhjemme.

Da han vendte hjem, var Faderens Fabrik flyttet fra Nørresundby til Frederiksberg, hvor man endnu arbejdede under beskedne Forhold.

Senere flyttedes den til Vesterbrogade 130, og dermed indledes en stærk Opgangsperiode for Virksomheden.

Man var nu gaaet over til Sæbefabrikationen som Speciale, først næsten udelukkende Toiletsæber, men senere ogsaa Vaskepulvere, Haarvand, Parfumer etc. Det var en praktisk Specialitet at arbejde med, for Behovet for Sæber og Rengøringsmidler er notorisk steget stærkt i de Aar, der er gaaet siden, takket være Folkehigiejnens Fremgang. Ved Aarhundredeskiftet døde den gamle Fabrikant Schou, og de to Sønner, Lauritz og Holger, traadte til som Ledere af Fabriken, der stadig voksede, saa man først maatte forlægge Residensen til Ryesgade og senere til den nuværende Domicil paa Rentemestervej, som dengang hed H. C. Jensensvej. Og her er saa Udviklingen bleven fortsat i rivende Tempo.

Fabriken har egne Laboratorier, hvor en af Landets fineste Parfumeeksperter er Chefkemiker, og hvor man nu arbejder med Essenser, der bogstavelig talt koster en hel lille Formue pr. Draabe.

I 1916 blev Virksomheden omdannet til et Aktieselskab med en Aktiekapital paa 2¹/₂ Million Kroner, hvis Majoritet ejes af de to Brødre.

Medens Lauritz Schou ved denne Omdannelse af Selskabet blev Formand for Bestyrelsen, blev Holger Schou dens Næstformand, og den yngre Broder, Oluf Schou, blev dens administrerende Direktør, og i 1929 blev yderligere Lauritz Schous to Sønner, Holger Høiriis Schou og Marius H. Schou, optaget i Direktionen.

Baade med Hensyn til Omsætning og hvad angaar selve Produktionen, har Virksomheden stadigt været i Udvikling, og staar nu som et blivende Minde for sin driftige og dygtige Chef gennem de vigtigste Udviklingsaar, Lauritz Schou, der har vist, at man ogsaa paa denne Side af Atlanten kan naa frem til den store Driftsherres Plads i Samfundet, selvom man har maattet vaske Tallerkener en Overgang.

H. V. SCHWARTZ

Fot. Eifelt

H. V. SCHWARTZ

(„C. F. RIEDEL & LINDEGAARD“)

Født 31. Oktober 1865 som Søn af Manufakturhandler C. I. Schwartz. Blev 1. Januar 1908 optaget som Medindehaver af Firmaet C. F. Riedel & Lindegaard, og har fra 1. Januar 1924 været Eneindehaver af Firmaet.

H. V. SCHWARTZ er født i København og blev sat i Clausens Realskole. Da man ikke kunde tage Præliminæreksamen herfra, maatte han afslutte sin Skolegang, da han var 14 Aar. Spørgsmaalet om hans videre Uddannelse havde længe været afgjort. Hans Fader var Manufakturhandler, og det laa da lige for, at Sønnen gik samme Vej. Han kom saa i Lære i Magasin du Nord paa Nørrebro, hvor han derefter var i fem Aar. Som Værnepligtig blev han udtaget til Løjtnant, men da han ikke havde nogen Præliminæreksamen, maatte han først gennemgaa en Optagelsesprøve, som han ogsaa uden Vanskelighed bestod. Gjorde saa Tjeneste som Løjtnant i et Aar. Han vendte nu tilbage til Magasin du Nord og fortsatte sit Arbejde her, indtil han omkring Aarhundredskiftet blev ansat som Kasserer og Bogholder i Firmaet C. F. Riedel & Lindegaard. I denne Stilling fik han det bedste Indblik i Firmaets merkantile og tekniske Status, ligesom han efterhaanden ogsaa forstod at vurdere de Muligheder, Firmaet sad inde med, og den 1. Januar 1908 indtraadte han saa som Medindehaver. 16 Aar efter — i 1924 — overtog han hele Virksomheden og stod nu som Eneindehaver af Firmaet C. F. Riedel & Lindegaard.

C. F. Riedel & Lindegaard var blevet grundlagt i 1867 af Fabrikanterne Riedel og Lindegaard som Maskinfabrik og Jernstøberi og blev i Aarenes Løb et kendt Navn indenfor Jernindustrien. Denne Udvikling fik yderligere Fart efter at Fabrikejer Schwartz havde overtaget Firmaet, og han har da ogsaa maattet foretage betydelige Udvidelser, først og fremmest af

EBBE SCHWARTZ

Fot. Elfelt

Maskinanlægget, der ved elektrisk Drift, moderne Maskiner og tekniske Finesser nu staar helt up to date i enhver Henseende. Arbejdsstyrken er naturligvis udvidet i en tilsvarende Grad og omfatter i Dag ca. 100 Mand. Blandt Fabrikens største Aftagere staar D. S. B., Kgl. dansk Fyrvæsen, Frederiksberg Kommune og Københavns Kommune, derunder Belysningsvæsenet, Havnevæsenet, Vandforsyningen etc. Desuden har Riedel & Lindegaard bygget de fleste af Fyrtaarnene i Danmark, paa Færøerne og de vestindiske Øer — et Arbejde, der nok er værd at nævne.

I 1930 blev Fabrikejer Schwartz' Søn, Ebbe Schwartz, optaget i Firmaet som Medindehaver. Han er født den 3. Maj 1901, blev Student i 1919 og Aaret efter cand. phil. Opholdt sig derefter 2 Aar i England, hvor han gennemgik Maskinfaget baade i Theori og Praksis. Da han kom hjem, blev han ansat paa Faderens Fabrik og fortsatte her sin praktiske Uddannelse.

Fabrikejer Schwartz har gennem Aarene været stærkt benyttet som Organisationsmand. Fra 1910 har han været Medlem af Bestyrelsen for Jernstøberiejerforeningen og efter S. C. Houbergs Død Foreningens Formand, foruden at han i en Aarrække har været Medlem af Bestyrelsen for Foreningen af Fabriker i Jernindustrien.

POUL SIMONSEN

POUL SIMONSEN

(„BING & GRØNDAHL“ OG FABR. „NORDEN“, KØBENHAVN)

Født den 12. Juli 1881. Administrerende Direktør for A/S Bing & Grøndahls Porcelænsfabrik 1924. R. af D. p. p.

BLANDT alle de Repræsentanter for den danske Kunstindustri, som har vundet Navn og Anerkendelse i Udlandet, staar Porcelænet utvivlsomt som den mest fornemme: erhvervet af Museer, skattet af Kunstkere og anvendt af Publikum Verden over. Som Leder af den ene af Danmarks store Virksomheder paa dette Omraade, A/S Bing & Grøndahl, staar Direktør Poul Simonsen, der ved en sikker Forstaaelse for Kunst og en stærk Interesse for Porcelænet som Materiale i Kunstens Tjeneste, har sin store Andel i Opnaaelsen af den ærefulde Position. Virksomheden indtager i Udlandet i Dag.

Poul Simonsen er født i København som Søn af Etatsraad, Overretssagfører Ludvig Simonsen. Han blev Student fra Sorø Akademi og Aaret efter cand. phil. Efter en kortere Periode ved Landmandsbanken rejste Poul Simonsen til Udlandet, hvor han i Hamborg, London og Manchester supplede sin Uddannelse. Da han vendte tilbage til København blev han ansat som Sekretær i A/S. Bing & Grøndahl. I 1904 blev han Underdirektør, i 1915 Direktør, for saa endelig at blive udnævnt til administrerende Direktør i 1924.

Foruden den grundige merkantile Uddannelse er Poul Simonsen i Besiddelse af en udpræget Sans for det kunstneriske og af en sund og klar Dømmekraft. Det var saaledes Direktør Simonsen, der „opdagede“ Jean Gaugin og knyttede ham til Fabriken. Et af de smukkeste Resultater, der er

fremgaaet af dette frugtbare Samarbejde, er det Værk, der skabtes til Svømmehallen i København, et Værk af dyb og sand Kunst. Ogsaa udadtil forstod Direktør Simonsen at trække nye Linier op, bl. a. lod han i vid Udstrækning Firmaet deltage i de store internationale Udstillinger, hvorved Bing & Grøndahl udbyggede sin Berømmelse og fandt yderligere Indpas.

Direktør Simonsens største og mest personlige Indsats er dog Grundlæggelsen og Oparbejdelsen af Porcelænsfabriken „Norden“, en selvstændig Virksomhed, der dog staar i nær Kontakt til A/S Bing & Grøndahl. Fabriken blev grundlagt i 1917. I Begyndelsen var Fabriken baseret paa Fremstilling af Lavspændingsmateriel, men Produktionen blev hurtigt udvidet til ogsaa at omfatte Højspændingsmateriel, indenfor hvilket Omraade Fabriken „Norden“ har haft meget store Leverancer ogsaa til Udlandet, selv til saa fjerne Markeder som Venezuela, belgisk Kongo, Palæstina og New Zealand. Et af dens store Arbejder er Leveringen af alt Isolationsmateriel til St. Gotthardbanen (770.000 Volt). Ligeledes har Fabriken „Norden“, der nylig indviede vor Verdensdels største elektriske Prøveanlæg i Valby, leveret Isolationer til talrige af Verdens største Radiostationer.

Foruden at Direktør Simonsen er i Repræsentantskabet indenfor flere af den danske Industris forskellige Organisationer, er han Medlem af en Række Bestyrelser, deriblandt Kastrup Glasværk, Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor den keramiske Industri, Foreningen for Kunsthaandværk og Kunstindustrimuseet.

P. C. & C. P. SIMONSGAARD

(„BRØDRENE SIMONSGAARD“, KØBENHAVN)

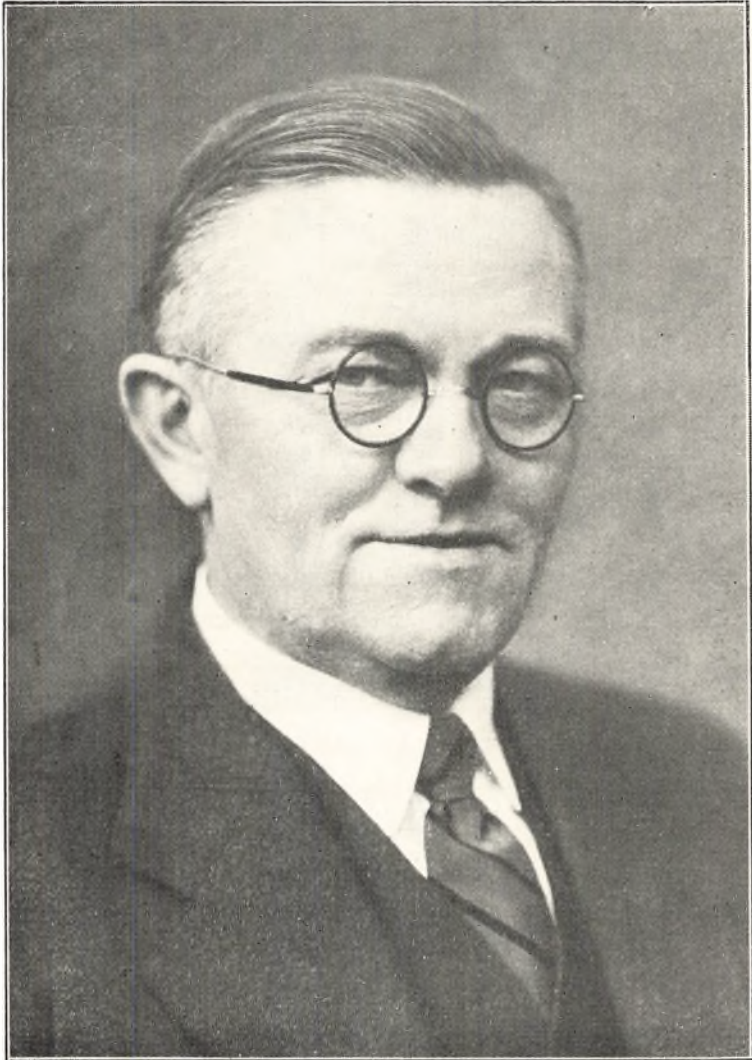
Født 26. August 1883 i Helsingør. Sønner af
Smedemester Simonsgaard.

TVILLINGBRØDRENE Simonsgaard, der sammen er Indehavere af den kendte Specialfabrik for Transportvogne paa Jagtvejen, har ikke blot en ydre Lighed, der er saa stor, at de vanskelig kan kendes fra hinanden, naar man træffer dem hver for sig, — de har ogsaa i udpræget Grad „Tvillingskæbne“.

Begge gik de i Kommuneskole i Aarhus, begge kom de i Lære hos Ths. Th. Sabroe og begge gik, efter den lange Arbejdsdag, der dengang var fra Kl. 6 Morgen til Kl. 6 Aften, paa teknisk Skole hver Aften hele Aaret. I Sommerhalvaaret var dette frivilligt, men Brødrene mente det nødvendigt for at bøde paa de mangelfulde Kommuneskole-Kundskaber.

I Slutningen af Læretiden tog de Maskinisteksamen, og saasnart dette var overstaaet, besluttede de at se sig lidt om i Verden; at de skulde følges ad, var en Selvfølge, dog arrangerede de sig saaledes, at den ene rejste først som Pioner, og indtil han fandt Beskæftigelse maatte den anden da holde ham i Live ved at sende ham Halvdelen af sin Fortjeneste.

De rejste først til Tyskland, derefter til England og Frankrig, overalt søgte de saavidt muligt at komme i Arbejde paa de samme Fabriker, hvilket jo undertiden var vanskeligt, men de havde da deres egen Maade at klare denne Vanskelighed paa, idet de benyttede dem af deres store Lighed. Den, der var kommet først til et Land og derfor var sproglig bedst udrustet, gik ud og søgte Arbejde til den anden; naar Broderen da den første Dag stillede paa Arbejdspladsen og kun svarede ja eller nej, og hveranden Gang endda nej, naar det skulde være ja og omvendt, hvorimod han

P. C. SIMONSGAARD

Fot. Elfelt

Dagen i Forvejen havde talt udmærket for sig, rystede man opgivende paa Hovedet og mente vel, at det maatte være en Form for Hukommelsestab, men Arbejdet klarede de altid, og det var jo Hovedsagen.

Efter ca. 8 Aars Ophold i Udlandet vendte de hjem i 1910 for at undersøge, om der var Muligheder for at etablere egen Virksomhed. C. Simonsgaard blev dog straks efter Hjemkomsten af sit tidligere Firma i Paris opfordret til en kort Tid at rejse til Rusland for det, hvilket varede et Aar. Imedens etablerede P. Simonsgaard under ganske smaa Forhold Virksomheden i Rømersgade, specielt baseret paa Installation af Trykkerimaskiner, samt Fremstilling af mindre Maskiner til denne Branche. Allerede efter 9 Maaneders Forløb, samtidig med, at C. Simonsgaard kom hjem fra Rusland, var der saa god Gang i Virksomheden, at der maatte udvides. Dette skete ved en Flytning til større Lokaler i Bredgade Nr. 36.

Herefter gik det støt fremad, det var et stort Felt at arbejde paa, saavel Dag- og Ugebladstrykkerierne som Bogtrykkerierne var i stærk Udvikling. Der blev importeret mange af de store komplicerede Trykkerimaskiner, og Brødrene saa deres Chance i at paatage sig Installation af disse i Stedet for de udenlandske Fabrikers egne Montører.

Fabrikationen af Trykkerimaskinerne tog ogsaa Fart, disse eksporteredes efterhaanden ogsaa i ret udstrakt Grad.

I 1915 udtoges Patent paa den nu overalt velkendte B. S. Løftevogn. Dermed var Grunden lagt til en Specialitet, der senere har gjort Brdr. Simonsgaard kendt langt ud over Danmarks Landegrænser, idet Løftevognene efterhaanden i større eller mindre Udstrækning er solgt overalt, foruden i de skandinaviske Lande særlig til England med Kolonier, der er Firmaets væsentligste Eksportmarked.

I 1918 byggedes Fabriken paa Jagtvejen og Fabrikationen af mange andre Transportvogne paabegyndtes, hvoraf en Del foruden Løftevognen nu ogsaa i udstrakt Grad eksporteredes.

Denne Branche blev da Firmaets Hovedinteresse, og det bestemtes successive at ophøre med Bogtrykmaskinerne, og helt koncentrere Fabrikationen om Transportvogne.

H. DE CONINCK SMITH

Fot. Elfelt

H. DE CONINCK SMITH

(A/S „DANSK GALOSCHE- OG GUMMIFABRIK“, KØGE)

Født 22. Juli 1886 i Viborg. Søn af Proprietær
V. G. Smith. Administr. Direktør for „A/S
Dansk Galosche- og Gummifabrik“ siden 1931.

DA Ingeniør Albert Theilgaard i 1908 anlagde sin Fabrik i Køge, der senere skulde vokse til den saa velkendte „hvide By ved Køge“, var Virksomheden særlig, ja, næsten udelukkende, baseret paa Afvulkaniseringsprocessen, ved hvilken brugt Gummi atter gøres nytbart. Denne Virksomhedens Art fandt Udtryk i dens daværende Navn „Dansk Afvulkaniseringsfabrik“.

Da Krigen kom og med den Vanskeligheden ved at faa Gummi frem til de europæiske Markeder, tog Køgefabriken et voldsomt Opsving, og en meget stor Efterspørgsel efter afvulkaniseret Gummi gjorde det muligt at øge Produktionen i hastigt Tempo. Man gik over til at producere Auto- og Cykledæk og oprettede en særlig Galoschefabrik, og alle Virksomhedens Grene fik en god Vækst. Med Krigen var den gyldne Tid omme, Vanskelighederne begyndte at hobe sig op, og i 1923 maatte Ingeniør Alb. Theilgaard opgive Virksomheden, der saa i to Aar laa brak.

En Kreds af Selskaber og Privatpersoner, der var interesserede i Fabriken, traadte saa sammen med det Formaal at faa den i Drift igen. Det skete da ogsaa i Februar 1925, da man stiftede det nye Selskab „A/S Dansk Galosche- og Gummifabrik“ med en Aktiekapital paa 1 Million Kroner. I det nydannede Selskabs Bestyrelse sad bl. a. daværende Telefondirektør, Dr. techn. F. Johannsen, Direktør Percy Ipsen, Ingeniør Ejnar Jørgensen og Generalkonsul *H. de Coninck Smith*.

Fabrikationen blev lagt an paa de forskellige Arter af Gummifodtøj, der ikke hidtil var blevet fremstillet her i Landet, og de to nu saa kendte Kvalitetsmærker „Codan“ og „Skandia“ blev ved denne Lejlighed skabt.

De første Aar gik det atter rask fremad, og i 1929 blev Aktiekapitalen fordoblet, samtidig med at man paabegyndte et Fremstød paa Eksportmarkedet.

Da Verdenskrisen satte ind i 1929—30 blev Selskabet haardt ramt, men man fortsatte og kunde allerede i 1932 spore en Fremgang paany. I Foraaret 1931 fratraadte Direktør H. P. Prior, der havde været Selskabets administrerende Direktør siden Virksomhedens Genoptagelse i 1925, og H. de Coninck Smith, der siden September 1930 havde fungeret som Bestyrelsens Kommitterede ved Driften, overtog Stillingen som administrerende Direktør. Siden da udviser Fabrikens Bøger en mærkbar Fremgang, og dens Produktionsfelt er blevet udvidet til at omfatte flere Slags Gummiprodukter. Som teknisk Direktør i Køge har Ingeniør *Gustav Theilgaard*, en Søn af Fabrikens Grundlægger, fungeret lige siden Starten af det nye Selskab i 1925, og han fortsatte i den Stilling, uanset Skiftet af administrerende Direktør i 1931.

Fabrikens Størrelse kan jo paa en anskuelig Vis iagttages ved at man kaster et Blik paa „den hvide By“. Men ogsaa af dens Arbejdertal kan man læse sig det til. Man har været oppe paa at beskæftige ca. 1100 Mand og har for Tiden en Arbejderstyrke paa mellem 7 og 800 Mand i Virksomhed paa Fabriken. Spærringen af Eksportchancerne har man heldigt modvirket ved et effektivt Fremstød paa det hjemlige Marked, der har givet overmaade smukke Resultater, saaledes at Omsætningen trods „den lukkede Dør udadtil“ har vist en stigende Kurve i den senere Tid.

Selskabets nuværende Direktør Generalkonsul Harald de Coninck Smith, tilhører den kendte hollandske Købmandsslægt de Coninck Smith, og har da ogsaa selv startet sin Karriere paa Handelens Enemærker. Efter endt Præliminæreksamen kom han i Handelslære i København, hvorpaa han fortsatte sin Uddannelse i Udlandet i Tiaaret 1908—18. Ved sin Hjemkomst hertil blev han Direktør for Nordisk-Oversøisk Handelsselskab til 1923, hvorpaa han blev adm. Direktør for A/S „Externa“. Direktør de Coninck Smith har Sæde i forskellige Bestyrelser og er desuden Formand for Dansk-Ungarsk Forening.

CHR. SONNE

(A/S „DANSK SOJAKAGEFABRIK“ UNDER „DET ØSTASIATISKE INDUSTRI- OG PLANTAGEKOMPAGNI“, KØBENHAVN)

Født 21. April 1859 i Møgeltønder. Søn af Provst H. Chr. Sonne. Formand for Best. for „Det østasiatiske Industri og Plantagekompagni“. K¹, FM i Guld.

DANSK SOJAKAGEFABRIK“, der udgør et Led i det vældige Østasiatiske Kompagni, i hvis Industri- og Plantagekompagni Fabriken indgik i 1916, er en af vore meget store og vigtige Industrivirksomheder, hvilket alene turde fremgaa af den Kendsgerning, at Salget i Driftsaaret 1932—33 beløb sig til 48,2 Millioner Kroner, hvoraf de 66 pCt. er Salg til Udlandet.

„Dansk Sojakagefabrik“ blev stiftet 1909 med det Formaal, at tilvirke Foderstoffer til det danske Landbrug, især af manchuriske Sojabønner, der indeholder ca. 17 pCt. Olje, hvoraf de ca. 13 pCt. udvindes.

Da man i 1910 paabegyndte Driften, raadede man over 20 Presser, der kunde forarbejde ca. 30,000 Tons Raamateriale pr. Aar. Allerede det følgende Aar udvidede man, saa man kunde sætte Kapaciteten op til Bearbejdelse af 45,000 Tons, og ved Overdragelsen i 1916 til „Ø. K.“ kunde man naa op paa 135,000 Tons pr. Aar. Senere er der sket yderligere Udvidelser, saaledes at man i Regnskabsaaret 1932—33 var oppe paa at forarbejde 182,400 Tons Raastoffer. Til Bearbejdning af den udpressede Olie til Raaglycerin blev der i 1910 oprettet et Oliespalteri, og til videre Behandling af Raaglycerinen opførtes i 1916 et Destillationsværk. Fra 1913 har der end-

videre været knyttet et Raffinaderi og en Sæbefabrik til Virksomheden til Fremstilling af Spiseolier, Olier til Margarineindustri og Sæbefabrikation til baade hjemligt Forbrug og Eksport. I den til Virksomheden knyttede Oliehærtningsfabrik produceres desuden ved Fremstillingen af den til Hærtningen fornødne Brint store Kvantaa af Ilt, der sælges til Maskinfabriker til Autogensvejsebrug. Sojakagefabriken raader over egne Maskinværksteder og et i 1913 anlagt underjordisk Losningsapparat, ved hvis Hjælp der kan udlosses over 100 Tons Olie i Timen.

Selve „Det Østasiatiske Industri- og Plantagekompagni“, hvoraf Sojakagefabriken udgør et Led, er en meget storstilet Sammenslutning af forskelligartede Virksomheder, der er baserede paa at udnytte nogle af de Rigdomme „Ø. K.“ har sikret dansk Erhvervsliv i det fjerne Østen. Det ledes af en Bestyrelse, hvis Formand er den ligesaa kendte som ansete Erhvervs- og Landmand, Forpagter Chr. Sonne, og hvis Næstformand er Højesterets-sagfører F. F. Bülow.

HANS PETER SPRINGBORG

(A/S „H. P. SPRINGBORGS TRÆVAREFABRIK“, AALBORG)

Født 6. December 1867 i Aalborg som Søn af Fabrikant H. P. Springborg. Direktør for Firmaet A/S H. P. Springborgs Trævarefabrik, Aalborg.

I Aalborg By, et af Danmarks driftigste Handels- og Industricentrer, grundlagde H. P. Springborg sen. i 1868 en Trævarefabrik for Fremstilling af Snedkerværktøj, Landbrugsredskaber og andre Trævarer. Nogle Aar senere optog han Handelen med saavel inden- som udenlandske Træsorter, hovedsagelig til Møbelbrug. Begge Virksomheder udviklede sig Side om Side til et Foretagende af Rang, og H. P. Springborg blev et velrenommeret Navn indenfor den danske Træindustri.

Ved Aarhundredeskiftet omdannedes Firmaet til Aktieselskab, og i Selskabets Bestyrelse sad, foruden H. P. Springborg sen., de to nuværende Leder af Firmaet, H. P. Springborg jun. og S. P. Springborg.

H. P. Springborg jun. tog Realeksamen fra Dahls Realskole i Aalborg og gennemgik derefter et 2-Aars Kursus paa Justitsraad Møllers Handels-skole. Han kom saa i Isenkramlære hos Heinrich Lund, hvorfra han blev udlært. 20 Aar gammel, rejselysten og videbegærlig, tog han med en 3. Kl.s Billet af Sted til New York, et halvt Aar senere til Kalifornien og saa videre langs hele Vestkysten fra Nord til Syd. Med en stadig Uro i Blodet havde han vanskeligt ved at falde til Ro, han maatte ustandselig se noget nyt, opleve noget nyt. Men han slog sig da igennem, omend det til Tider kunde være svært nok. Saaledes gik der næsten ti Aar. Helbredet havde lidt en Del ved disse Aars Strabadser, og da Faderen desuden gerne saa, at han vendte tilbage for at træde ind i Firmaet, besluttede han sig til at rejse hjem, og i 1897 blev han saa ansat i Firmaet. Først arbejdede han

som Værkfører, men ved Firmaets Overgang til Aktieselskab blev han Meddirektør sammen med Faderen og Brødrene Martin og S. P. Springborg. I 1911 døde Stifteren, Fabrikant H. P. Springborg, og et Par Aar senere den ene Broder, Martin Springborg, hvorefter S. P. og H. P. Springborg fortsatte som Ledere af Virksomheden. Grundet paa Sygdom har S. P. Springborg efterhaanden trukket sig mere og mere tilbage, saa H. P. Springborg nu i Realiteten forestaar Ledelsen alene.

Foruden denne krævende Stilling indtager Fabrikant Springborg Tillidsposten som Revisor for Trævarefabrikanternes Forenings jyske Afdeling.

Mens Afdelingen for Træhandel gennem Aarene fortsatte sin Fremgang og oparbejdede en ret stor Eksport til Norge og Sverige, medførte Tiderne, at den anden Gren af Virksomheden, Fabriken, maatte opgive sit oprindelige Formaal og koncentrere sig om Cigarkassefabrikationen. Da denne Beslutning først var taget, blev alt sat ind paa at skabe de bedste Forudsætninger for Gennemførelsen heraf, Anlægget blev moderniseret, nye og tidssvarende Maskiner anskaffet, og i Dag staar Fabriken som Landets største paa dette Felt, idet faktisk alle Landets Cigarfabriker faar deres Kasser fremstillet hos H. P. Springborg. Firmaet beskæftiger nu ialt ca. 100 Mand, et Antal, som sikkert i de kommende Aar vil blive yderligere forøget.

WALTER STELLING

(FIRMA „A. STELLING“, KØBENHAVN)

Født 1. Januar 1869 i København. Søn af
Farvehandler Anton Steiling. Eneindehaver
af Firmaet A. Stelling fra 1920.

VED Aarhundredeskiftet overtog den allerede da saa kendte Farvehandler *Anton Steiling* et lille Ferniskogeri, som en af hans Medarbejdere, van der Aa. Kühle, havde oprettet kort forinden i Valby. Det var den beskedne Indledning til den omfattende Industrivirksomhed, der senere er vokset op med den store Farvehandel paa Gl. Torv 6 som Rygrad.

Selve Farvefirmaet A. Stelling er oprettet i 1860; men beskæftigede sig de første 40 Aar saa godt som udelukkende med Handel af færdige Malervarer, specielt fra Tyskland, hvor A. Stelling var blevet udlært i Farvehandelen, og hvorfra han senere berejste Danmark, indtil han skabte Verdens første egentlige Specialforretning i Branchen. Den var og er endnu saa righoldigt forsynet, at man praktisk talt kan sige, at man førte „alt til Faget henhørende“. — Forretningen, der stadig har haft til Huse paa Gl. Torv 6, arbejdede sig hurtigt en førende Position til, og skønt hele Ejendommen snart efter blev købt og anvendt, var det allerede i 1874 nødvendigt at erhverve Ejendommen Nytorv 7, for at skaffe Plads til det store Lager.

Men det var først ved Erhvervelsen af Ferniskogriet i Valby, at Firmaet A. Stelling den 1. August 1900 gik over til at blive en Produktionsvirksomhed og dermed traadte ind i den hjemlige Industris Række. Nu er det en Virksomhed, er beskæftiger langt over 100 Mennesker, og hvis Frembringelser baade er kendte og anerkendte, ikke blot her i Danmark, men ogsaa langt udenfor Landegrænsen. Fabriken er monteret med de

mest moderne Specialmaskiner, og Driften selvfølgelig tidssvarende rationelt anlagt, uden at det dog derved er gaaet ud over den intime Karakter, som Arbejde med saa følsomme Proukter uvægerlig maa have.

Firmaet regner selv Fabrikationen af Olielakker for det fundamentale og mest vigtige af alle de mange Arter af Malervarer, det fremstiller. Hertil kræves nemlig ikke blot en aarelang Erfaring; men ogsaa en meget kritisk Kontrol af de benyttede Raavarer som af de færdige Produkter. Der importeres hertil Raavarer, saasom Træolie, Terpentiniolie, Kopaler, Harpikser, Gummiarter og mange Slags Kemikalier fra hele Verden; med der benyttes ogsaa i størst mulig Udstrækning danske Raavarer. Til Indkøb og Kontrol af alle disse mangeartede Varer kræves et stort Arbejde, men der kræves maaske et langt større og ansvarsfuldt Arbejde og endnu mere Paapasselighed og Omhyggelighed ved de mange Fabrikationsprocesser, der er nødvendige, før den færdige Olielak — aftappet i Dunke og vellagret —, er parat til at ekspederes ud af Fabrikens Porte. — Analogt med dette staar den store Fabrikation af Spritlakker og de moderne Nitrocelluloselakker. —

Ogsaa Emaillakfabrikationen er en af Firmaets Specialiteter; særlig i de sidste Aar har Firmaet trængt de udenlandske Fabrikater tilbage, hvilket atter viser den danske Industris Fremgang i de senere Aar. — Alle Lederne af Firmaet har stadig haft et aabent Øje for Mulighederne af nye Fabrikationsartikler, selv om disse ikke hørte direkte ind under Begrebet Malervarer. Derfor har Firmaet nu en meget stor Fabrikation af Varer som Klistet, Dextrin, Kit og mange forskellige Slags Lim. — Under Krigen forsøgte en Fremstilling af Tørfarver i større Stil, men denne er nu ringere. Ogsaa af Trykfarver til litografisk Brug har Firmaet en stor Fabrikation.

Der har allerede fra før Krigen fundet en Eksport af Firmaets Varer Sted, den har stadig varet ved, og er specielt i den senere Tid blevet stærkt forøget.

Samme Aar som den selvstændige Produktion blev paabegyndt, optoges Seniorchefen, Anton Stelling, to Sønner, Walter og Dr. phil. Erwin Stel-

lig, i Firmaet som Kompagner, og da den gamle Stelling den 21. April 1912 døde, fortsatte de sammen Driften, indtil Dr. phil. Erwin Stelling i 1920 afgik ved Døden, og Broderen, Walter, derved blev Eneindehaver.

Nu i Aar er hans Søn, Olaf Stelling, blevet optaget som Medindehaver.

Walter Stelling, der er født 1. Januar 1869 her i København, er Student fra Hauchs Gymnasium. Efter at have absolveret sin Eksamen gik han i Lære hos Faderen og tog derefter til Udlandet for at søge videre Uddannelse i Faget og hente nye Impulser hjem. Baade i England, Frankrig og Tyskland arbejdede han paa de største Farvefabriker, snart paa Lageret og snart i selve Fabriken. Midt i Halvfemserne vendte han, vel udrustet til sin fremtidige Gerning, tilbage fra Udlandet og begyndte sit Medarbejderskab i Faderens Firma.

Sønnen Olaf, der er født 21. April 1909 i Vedbæk, tog Studentereksamen paa Rungsted Statsskole og gik saa, ligesom Faderen, som nybagt Student ind i den Virksomhed, som de to foregaaende Generationer i Familien havde lagt Grunden til og videreført.

I 1932 blev han Prokurist i Firmaet, og 1. Januar 1933 Medindehaver. Og dermed er den tredie Generation rykket ind i Ledelsen af den ansete Virksomhed, der lige fra Starten til nu har været i en sund og solid Udvikling og Fremgang.

KNUD STRANDBERG

Fot. Elfelt

KNUD STRANDBERG

(A/S „W. BÄHNCKE & CO.S FABRIKKER“, KØBENHAVN)

Født 8. August 1890 i København. Søn af Skrædermester N. Strandberg. Medlem af Bestyrelsen for „Foreningen af Eddikebrygere i Danmark“.

SOM Direktør for Akts. W. Bähnecke & Co.s Fabriker staar *Knud Frithjof Strandberg* som øverste Leder af et Firma med over 100-aarige Traditioner. Dets Start fandt Sted i 1830 i Kiel, hvorfra Forretningen i 1858 overflyttedes til København. Overflytningen skyldtes forøvrigt den Omstændighed, at Grundlæggerens Søn, den unge Wilhelm Bähnecke, i 1854 kom til København fra sin Fødeby Kiel, som dengang hørte til Danmark, for at aftjene sin Værnepligt. Som Søn af en Sennepsfabrikant var han naturligvis interesseret i at faa lidt at vide om, hvorledes Faget blev udøvet i Hovedstaden, og han opdagede hurtigt, at det ikke var noget særlig højt Stade, Sennepsfremstillingen stod paa her. Man malede nok Sennep i hveranden Høkerbutik, men det skete ved Hjælp af Haandkværn, og Produktet var ikke altid lige vellykket. Saa det stod ham jo hurtigt klart, at her var noget at gøre for en virkelig Fagmand, og han fattede Beslutning om at flytte Virksomheden til København.

Imidlertid kom han efter endt Soldatertid til Hamburg, hvor han kom ind i Assurancevirksomhed og blev grebet af Forsikringsvæsenets folkelige Betydning og store forretningsmæssige Udviklingsmuligheder. Det var derfor baade som Forsikringsmand og Fabrikant, at Bähnecke fire Aar senere — i 1858 — vendte tilbage til København, og her har vi Forklaringen paa, at der i København findes to store Firmaer, der bærer hans Navn: Assurancefirmaet W. Bähnecke & Co. og W. Bähnecke & Co.s Fabriker.

Under W. Bähneckes energiske og dygtige Ledelse gik Forretningen, eller

rettere sagt de to Forretninger, roligt og støt fremad Side om Side, hver paa sit Felt. I 1883 traadte de to Sønner, Albert og Emil Bähnecke, ind i Forretningen, Albert Bähnecke for at bistaa Faderen med Ledelsen af Assurance-Afdelingen, Emil Bähnecke, efter at have studeret Fabrikationsteknik i Udlandet, for at overtage den tekniske Ledelse af den stadig voksende Sennepsfabrik. For at sikre denne de nødvendige Forsyninger af en god Gæringseddike til Fabrikens Taffelsennep, anlagde Bähnecke i 1884 et Eddikebryggeri, og hermed føjedes et Led ind i Virksomheden, der senere skulde vise sig at blive af saa stor Betydning.

Bähneckes Eddikebryggeri blev hurtigt kendt. Bryggeriet blev i de følgende Aar flere Gange udvidet og moderniseret, og dets Specialprodukt: Kathrinebjerg Eddike, er i Dag kendt af enhver Husmoder i Landet. Fagfolk fra fjerne Lande kom for at se det store og mønsterværdigt indrettede Bryggeri med dets sindrige, automatisk arbejdende Brygningssystem. Ogsaa Sennepsfabriken blev i disse Aar udvidet ved flere Lejligheder, saaledes at den nu staar som den største Virksomhed i Skandinavien indenfor denne Branche. Dens Produkter i Sennep eksporteres til selv fjerne Egne af Kloden, navnlig den kendte Golden Mustard i Daaser. I de senere Aar har Fabriken optaget Fabrikation af beslægtede Artikler: Eddike-Konserves, f. Eks. Agurker, Asier og Pickles, endvidere Krydderier, Be-Co Sauce, Soya og Kulør m. v.

Den nuværende Chef for den store Virksomhed, K. F. Strandberg, er saa at sige vokset op indenfor Firmaets Mure og har levet sig sammen med Virksomheden, fra han som 14-aarig Lærling kom ind i Forretningen efter endt Skolegang i St. Petri Skole og Aalborg Kathedralskole. For sin Uddannelses Skyld søgte han i 1909 andet Sted hen, og i en 9-aarig Periode har han været ansat i det store Smørekseportfirma L. E. Bruun. Den 1. Januar 1918 vendte han tilbage til Firmaet Bähnecke som Bogholder og blev 11 Aar senere udnævnt til Prokurist.

Da Fabrikant Emil Bähnecke i 1931 afgik ved Døden, overgik Firmaet til et Familie-Aktieselskab, for hvilket K. Strandberg blev administrerende Direktør.

A/S STRØMMEN

Randers.

JERNET som Raamateriale for haandværksmæssig Bearbejdelse har en gammel Historie her til Lands. Allerede i Bronzealderen havde der — efter hvad Oldtidsforskerne nu kan oplyse os om — udviklet sig et virkeligt Metalhaandværk, der afløste Stenaldertidens Flintehaandværk.

Og da Jernet saa kom hertil omkring det fjerde og femte Aarhundrede før Christi Fødsel, skete der, hvad vi nu om Stunder vilde kalde „Omlægning af Produktionen“ fra Bronze til Jern.

Som Nyttegenstand var Jernet langt sin Forgænger, Broncen, overlegen, og denne Overgang fra Epoke til Epoke er derfor foregaaet ret hurtigt — paa mindre end Hundrede Aar regner man med.

Vore Forfædre lærte snart at udsmelte Jern af den Myremalm, der fandtes i Jylland og mange Steder paa Øerne.

Gennem de første to Aarhundreder er det kun Smedejern man befatter sig med. Og det var naturligvis et ret „ujævnt“ Produkt, man fik frem — snart saa skørt, at det sprang, hvilket man f. Eks. har en historisk Mindelse om i Sagnet om Uffe hin Spage, og snart saa blødt, at Cimbrerne f. Eks., da de Aar 100 angreb Romerne, efter hvert Hug mod de romerske Hjelme maatte rette deres Sværd ud igen ved at træde paa dem.

Det er først i den nyere Tid, at man — efter Højoynenes Indførelse — har faaet et brugbart Støbejern. Dets Fremstilling muliggjorde en stor ny Industri, Jernstøberierne, der i nogen Grad afløste det egentlige Smedehaandværk, samtidig med at det gav Jernet en langt større Rækkevidde som anvendt Metal i det daglige Arbejde i Samfund og Hjem.

En Række danske Jernstøberier skød frem, da Støbejernet blev almindelig anvendt.

Et af dem blev i 1842 grundlagt i Randers under Navnet „Axelsens Jernstøberi“. Efter nogle Aars Forløb blev det flyttet ud til Strømmen, og i 1870 blev det overtaget af to dygtige Maskinarbejdere fra Firmaet

Møller & Jochumsen i Horsens og blev ti Aar senere omdøbt, saa det kom til at bære de to nye Indehaveres Navn, A/S Jochumsen, Nøddelund & Co.

Paa det Tidspunkt var det særlig Fremstilling af Dampmaskiner og Dampkedler, man arbejdede med, men ogsaa Kakkeloovnstøberi indtog en fremskudt Plads i dets Produktion.

Ved en Tilfældighed kom Firmaet ind paa at bygge Bageovne og Maskiner for Rugbrødsfabriker, en Forretning som dengang alene laa paa de tyske Producenters Hænder. Det første Anlæg blev udført paa Bagermestrenes Rugbrødsfabrik i Randers. Der stod en haard Kamp med Konkurrenterne inden man naaede saa vidt, men takket være afdøde Landstingsmand Herman Stilling, som sad i Brødfabrikens Bestyrelse, gik det danske Firma af med Sejren. Paa det Tidspunkt beskæftigedes ca. 30 Mand paa Fabriken.

Virksomheden gik saa jævnt fremad gennem Aarene, og der blev tilkøbt nyt Areal og opført nye Fabriksbygninger. Grundarealet er nu ca. ti Gange saa stort som i 1898, og i den senere Tid har Antallet af beskæftigede Arbejdere og Funktionærer ikke været under ca. 200.

Firmaet har leveret saa at sige samtlige Ovne og Maskiner til alle danske Brødfabriker og Arbejdernes Fællesbagerier. Efterhaanden som disse store Firmaer er blevet forsynede, er man slaet ind paa at fremstille Maskiner og Ovne til mindre Bagermestre. Maskinfabriken Strømmen har ikke blot oparbejdet en stor Produktion til det hjemlige Marked, men ogsaa skabt en betydelig Eksport, navnlig til Sverige, Norge og Rusland, ja, selv paa saa fjerne Steder som paa Virginiaøerne — de tidligere Dansk-Vestindiske Øer — og i Grønland bliver der bagt Brød i Ovne fra Randers. Ogsaa paa et andet Konsumomraade har Fabriken Strømmen leveret Maskiner, nemlig paa Slagteriomraadet. Takket være den Kvalitet, der præger denne danske Fabriks Frembringelser, bages nu det danske Brød i danske Ovne, og det danske Kød tilvirkes i danske Slagtermaskiner, hvor man før var henvist til udenlandske tekniske Hjælpemidler.

Fabriken ledes af Direktørerne *Frederik Hansen, Anton Christensen* og *H. Rasch*.

CARL SVENDSEN

(„MASKINFABRIKEN PHØNIX“, ODENSE)

Født 1. December 1872 i København. Søn af
Fabrikant E. S. Svendsen.

KNUD SVENDSEN

Født 8. Februar 1875. Søn af Fabrikant E. S.
Svendsen.

DEN 11. Maj 1841 fik Mekaniker Carl Chr. Jørgensen af Odense kgl. Bevilling til at drive Jern- og Metalstøberi, og samme Aar grundlagde han en mindre Virksomhed under Navnet Maskinfabriken Phønix. Efter forskellige større Udvidelser blev den i 1859 overtaget af Købmand Johannes Rasmussen og senere Etatsraad Wilhelm Petersen, og da sidstnævnte i 1863 trak sig tilbage, tog Joh. Rasmussen Borgerskab som Jernstøber. I 1874 blev Konstruktor E. S. Svendsen ansat i Firmaet, der dengang hed Hüttemeier & Svendsen, som Bestyrer, og fire Aar senere traadte han ind i Firmaet, hvorefter han i 1886 overtog Firmaet som Eneindehaver. Oprindelig var Maskinfabriken Phønix baseret paa Fremstilling af Landbrugsmaskiner og til Dels Kakkellovne. Men i Begyndelsen af 80-erne optog E. S. Svendsen Brobygningsarbejder og byggede allerede Aaret efter Sct. Clemens Bro i Aarhus og senere flere andre Broer, Jernkonstruktioner, Sporskiftarbejder, Dampmaskiner etc., og Fabriken maatte flere Gange udvide.

I 1910 døde Fabrikant E. S. Svendsen, og Sønnerne *Carl* og *Knud Svendsen* overtog Fabriken.

Fabrikant *Carl Svendsen* gik i Skole i Odense Kathedralskole, tog Studentereksamen i 1890 og blev cand. polyt. 1896. Var derefter i nogle Aar knyttet til forskellige Ingeniørvirksomheder som Ingeniør og fik saaledes en grundig praktisk Uddannelse baade i Jernbane- og Sporvejsanlæg. I 1902 blev han ansat i Faderens Firma som Ingeniør.

CARL SVENDSEN

Fabrikant *Knud Svendsen* er født i Odense. Han besøgte her Giersings Skole, hvorfra han i 1890 tog Præliminæreksamen. Sin Læretid udstod han i Faderens Fabrik, samtidig med at han tog Undervisning i Teori. Var der efter nogle Aar Konstruktør ved flere store Maskinfabriker. I 1899 blev han knyttet til Faderens Fabrik for at lede de store Brobygningsarbejder, ligesom han ogsaa var beskæftiget paa Tegnestuen.

Efter at Brødrene Carl og Knud Svendsen havde overtaget Virksomheden, koncentrerede man sig mere og mere om Jernstøberi, og i de sidste 10 Aar har Firmaet desuden optaget som Speciale Fremstillingen af Skyllécisterner til W. C.-Anlæg. Den Import, som hidtil havde været nødvendig af disse Cisterner, ophørte efterhaanden, og flere andre Firmaer paabegyndte samme Fabrikation.

Virksomheden er i stadig Udvikling og Fremgang og beskæftiger nu ca. 100 Mand foruden en Række specielt uddannede Medarbejdere, af hvilke mange har været ansat ved Firmaet i en længere Aarrække.

Fabrikant Carl Svendsen er Medlem af Bestyrelsen for Haandværker- og Industriforeningen i Odense.

Fabrikant Knud Svendsen har været Medlem af Odense Byraad i 11 Aar. Er Medlem af Jern- og Metalindustriens Sammenslutnings Forretningsudvalg, Medlem af Bestyrelsen for Værkstedsfunktionærernes Pensionskasse og i Bestyrelsen for Fyns Jernindustri, samt Medlem af Tilsynsraadet i Fyns Stifts Sparekasse.

KNUD SVENDSEN

CARL JOHAN SØRENSEN

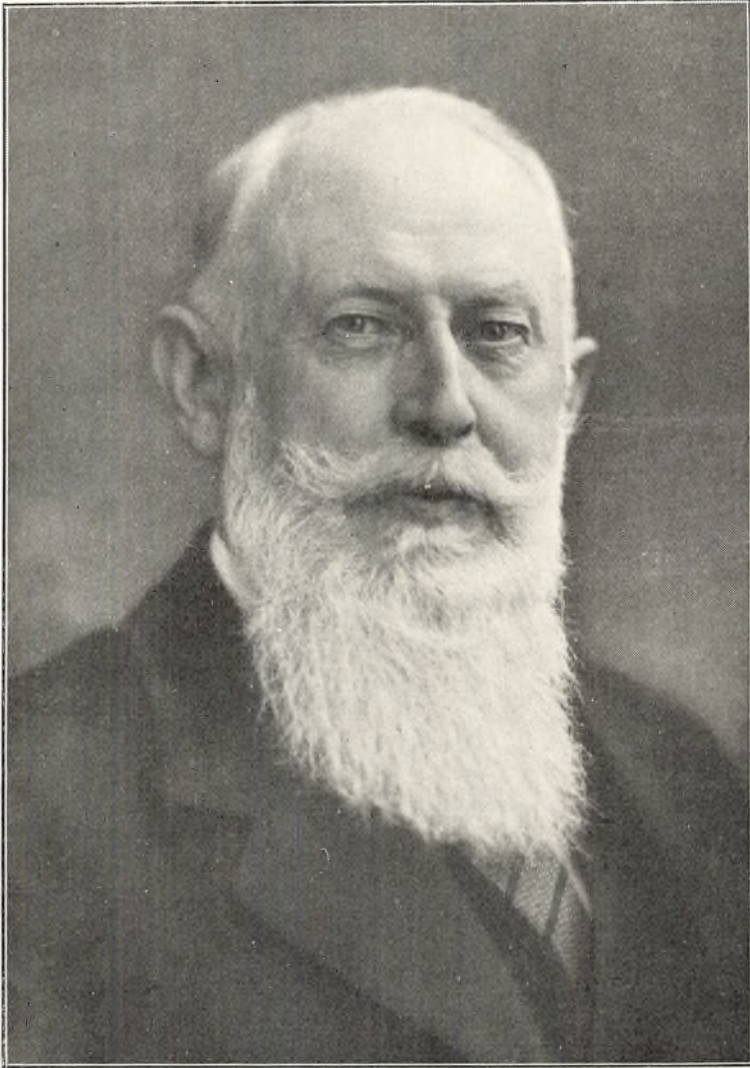
(„S. SØRENSENS SKOTØJSFABRIK“, KØBENHAVN)

Født 26. November 1869 i Æbeltoft. Søn af
Skotøjsfabrikant S. Sørensen. R. af D.

SKOTØJSFABRIKANTERNES Formand, *Carl Johan Sørensen*, er ikke blot i Kraft af sit patriarkalske Ydre og sit repræsentative Væsen en af de Mænd, som ligefrem synes født til at bære Tillidshverv. Ogsaa af Sind og i Tankegang er han af et Format, der berettiger den Tillid, hans Fagfæller og mange andre Kredse, han er kommet i Berøring med, altid som en Selvfølge har vist ham.

Et Bevis herfor fik man, da den store Lockout truede i 1931 og Skotøjsarbejderne var de eneste, der forkastede Forliget. Da satte Carl Johan Sørensen sin store personlige Autoritet ind for at Skotøjsfabrikanterne skulde gaa alene ud i Arbejdskonflikten og afslaa de øvrige Industrifags — organisationsmæssigt saa selvfølgelige — Tilbud om Følgeskab i Kampen, der efter hele den foreliggende Situations Væsen skulde have været ført paa samlet Front.

Skotøjsfabrikanterne fulgte deres Formand ved denne som ved saa mange andre afgørende Lejligheder — og frelste Landet fra en Storkonflikt. Det blev en vanskelig og langvarig Konflikt, der endte med at Arbejderne maatte antage Forligsmandens Forslag, som de oprindeligt havde forkastet. Listen over de Tillidshverv, C. J. Sørensen beklæder eller har beklædt i Aarenes Løb, er da ogsaa anselig. Han har saaledes bl. a. været Formand for Københavns Skotøjsfabrikanter siden 1921, Medlem af Industriraadet siden 1922, Medlem af Bestyrelsen for Teknologisk Institut siden

CARL JOHAN SØRENSEN

Fot. Eriert

1923, Medlem af Hovedbestyrelsen for Arbejdsgiverforeningen og Industriefagene siden 1926.

Er C. J. Sørensen Københavner — eller er han Jyde? Ja. Fødselsattesten siger ganske vist Æbeltoft, men da han kun var et Aar gammel, da Forældrene kom til København, er han i hvert Fald opvokset i Hovedstaden og har faaet dens Præg som Plus til den jydske Afstamning medfødte Egenskaber: Sindighed og Ro i Væsen, en vis næsten stædig Udholdenhed, naar han har sat sig et Maal, og Jydernes nøksom bekendte Dygtighed som Handelsmænd.

Som syvaarig kom han i Nørrebros Latin- og Realskole i Baggesensgøde og senere i Sct. Petri Realskole paa Graabrødretorv, hvor han gik i Skole til sit 14. Aar.

Efter Konfirmationen kom han i Lære paa Faderens Skoøjsfabrik, der var blevet grundlagt i 1880 og havde til Huse i Korsgade.

Hans Fader ønskede, at han skulde lære Faget grundigt, saa det var aldeles ikke som „den unge Hr. Sørensen“ han kom paa Fabriken, men som Læredrengen Carl Johan, der maatte gaa Uddannelsen nøjagtig igennem paa samme Maade som enhver anden Lærling.

Han blev specialuddannet som Naadler, — og det skaffede ham den første Chance for selvstændig Fortjeneste. Han fik nemlig et Tilbud fra Singer-Firmaet om at demonstrere dets Symaskiner paa den store nordiske Udstilling her i 1888, og den Ekstraskilling, han derved tjente, lagde han til Side for derved at faa opfyldt sin store Drøm: at komme udenlands. Han tog til Paris i 1889 og fik hurtigt Arbejde som Naadler paa et Par af de store fine Skotøjsforretninger i Seinestaden. I Efteraaret 1891 blev han imidlertid kaldt hjem ved Budskabet om Faderens Død.

Sammen med den fem Aar ældre Broder, Marius M. Sørensen, overtog han Ledelsen af Faderens Fabrik, der i Mellemtiden var blevet udvidet og flyttet til Blaagaardsgade.

Det var en anselig Virksomhed, han her kom i Spidsen for: med en Arbejdsstyrke paa over 150 Mand skabtes der en Aarsomsætning paa godt 1½ Million Kroner.

Imidlertid øgedes Konkurrencen og de to Brødre blev enige om at opgive den store Fabrik og tage fat hver for sig: Marius Sørensen som Grosserer og C. J. Sørensen som Specialfabrikant af Sportsfodtøj.

Valget af dette Speciale viser et aabent Blik for Udviklingens Linie: Interessen for Sporten er jo et af de typiske Tidsfænomener, hvis videre Fremtrængen man roligt kan regne med.

Lige fra første Færd har Sørensens Sportsfodtøj vundet Rodfæste paa Markedet, den samme Tillid, der er vist Manden indenfor Kollegernes Kreds, er af Markedet blevet vist hans Produktion. Ved Landsudstillingen i Aarhus i 1909 blev Fabriken tilkendt højeste Udmærkelse (Sølvmedaille) for sine Specialiteter.

JULIUS TAFDRUP

(FIRMA „JULIUS TAFDRUP“, KØBENHAVN)

Født 11. Februar 1864 i København. Søn af Skrådermester P. C. A. Tafdrup. Indehaver af Firmaet Julius Tafdrup, grundlagt 2. Februar 1889.

UDVIKLINGSLINIEN fra Værksted til Fabrik har ogsaa fundet Sted paa Tøjets Omraade. Og her er det fremfor nogen anden *Julius Tafdrup*, der har baaret Udviklingen frem.

Da han den 2. Februar 1889, efter at have forladt det gamle Klædefirma L. Bigler, indenfor hvis Rammer han havde faaet sin faglige Uddannelse og var avanceret fra Læredreng til Prokurist, etablerede sit eget Firma med Herrekonfektion, var „de færdige Herreklæder“ endnu en ret ukendt Artikel, og der maatte sættes meget Energi ind for at faa den oparbejdet og Fordommene bortryddet. Men Energi manglede der saa sandelig heller ikke paa.

Til Starten havde han kun en ret beskedent Kapital, som han havde sparet sammen i Aarenes Løb, saa de Forhold, under hvilke den senere saa store Fabrikation paabegyndtes, var ret primitive og beskedne.

Han begyndte med 10 Arbejdere og et Lokale, der kun var 500 Kvadrat-alen stort. — Medens Svendene sad hjemme og syede, drog Tafdrup selv Landet rundt for at hverve Kunder. De Resultater, han hjembragte, var saa gode, at det snart blev nødvendigt at udvide Virksomheden. I 1897 flyttedes den til større Lokaler paa Nytorv 5, hvor Omgivelserne dog allerede i 1907 var blevet for smaa, hvorpaa Tafdrup købte Ejendommen Studiestræde 57. Det næste Udviklingstrin, der iøvrigt sætter Skel i Firmaets Historie, er Købet af Ejendommen Vesterbrogade 9 B, for samtidig med denne Flytning skete en radikal Omlægning af Driften. Hidtil var man baseret

JULIUS TAFDRUP

Fot. Elfelt

paa Hjemmesyningen, men fra 1. August 1913 gik man over til virkelig Fabrikdrift med moderne Maskiner og Syning paa Stedet. Fire Aar senere var ogsaa denne Ramme sprængt, og Fabrikant Tafdrup købte yderligere Ejendommen Reventlowsgade 8, saaledes at der blev Plads nok til at beskæftige ca. 500 Mennesker, der er det Tal Arbejdere, som jævnlige beskæftiges paa Fabriken nu.

Under Krigen led man under den følelige Mangel paa Raastoffer, men i de første Efterkrigsaar fulgte til Gengæld et vældigt Opsving, saa man i 1921 var oppe paa en Aarsomsætning paa 5 Millioner Kroner.

I 1922 blev Sønnen Axel Tafdrup optaget i Firmaet som Medindehaver. Ligesom Faderen havde han gaaet i en af de gamle københavnske Skoler med ærværdige Traditioner. Medens Faderen havde gaaet i Efterslægtens Skole, gik Sønnen i Borgerdydskolen, hvorfra han i 1912 blev demitteret som Student. Han gik straks ud i praktisk Lære, først i det store Provins-Konfektionsfirma Carl A. Rasmussen i Nakskov, og derpaa i Dresden og Leipzig i to af de største tyske Firmaer i Branchen.

Som udlært i Faget rejste han derpaa til England, men saa kom Krigen og han blev kaldt hjem for at aftjene sin Værnepligt. Han laa inde som Soldat i 1½ Aar og tog saa fat i Faderens Forretning, dels paa Lageret, dels som Rejsende. At han havde arvet Faderens Sælgerdygtighed, der var af saa afgørende Betydning for Firmaet i Starten, fik han meget hurtigt Lejlighed til at dokumentere. — Da Fabrikant Julius Tafdrup i 1928 trak sig tilbage fra sin Post som Bestyrelsesmedlem i Sammenslutningen af danske Fabrikker i Herreklæder, valgte man Sønnen til hans Efterfølger. Saa ogsaa som Organisationsmand har den unge Tafdrup vist sig at være Faderen og værdig Arvtager. Og det er ingen ringe Arv at skulle løfte, for Julius Tafdrup har altid i Kraft af sin store sociale Interesse været ivrig Deltager i de faglige Sammenslutninger. Han har saaledes bl. a. været Medlem af Bestyrelsen af Foreningen af danske Manufakturgrossister og Manufakturhandler, Næstformand i dens Akkord- og Konkursboafdeling m. m.

Det fortjener at nævnes her, at det var Tafdrups Fabrikker, der først blev mærket „Dansk Industri“. Det var nemlig ingen Tilfældighed, men et

Udslag af hele Fabrikant Tafdrups Indstilling: han søger bevidst at benytte *danske* Varer i sin Virksomhed, hvor det overhovedet er gør ligt.

For Offentligheden er han ikke blot kendt, fordi hans Fabriks Produkter bærer hans Navn ind i Hjemmene, men ogsaa gennem sin omfattende Skribentvirksomhed. I forskellige Blade, navnlig i „Børsen“ og „Berl. Tid.“ ses hans Navn jævnlig under interessante Artikler om nationaløkonomiske Spørgsmaal.

Ogsaa hans Kærlighed til Kunst er en kendt Sag. Hans Hjem paa Vesterbrogade og hans Villa i Vedbæk rummer en af vore største Privatsamlinger af lødige dansk Kunst.

Paa det filantropiske Omraade har han gjort mangen god Indsats, hvoraf den største turde være Oprettelsen af det 100,000 Kr. store Legat for gamle Arbejdere fra den Tafdrupske Virksomhed.

Men ogsaa i Arbejdet for unge Handelsmænds Uddannelse og paa flere andre Felter har han vist sin store sociale Interesse i Praxis.

HANS LAURITZ THOBO-CARLSEN

(„ODENSE MARCIPANFABRIK“, ODENSE)

Født den 6. Februar 1882 i Odense som Søn af Particulier A. Carlsen og Hustru. Indehaver af Odense Marcipanfabrik.

CHANCERNE er Livets „Lykkeposer“, først naar man *har* gjort sin Indsats, faar man Lov at kigge. Skæbnen er rundhaandet med sine Tilbud — men faa vover Indsatsen og færre vinder, de fleste tøver og overvejer, indtil det er for sent.

Fabrikant *H. L. Thobo-Carlsen* hører til de faa, der ikke stod tvivlraadig overfor Chancen, da den viste sig, men greb den — og vandt. Idag er hans Firma den største Specialfabrik i hele Skandinavien i Branchen.

Thobo-Carlsen gik i Gjersings Real-Skole i Odense indtil sit 15. Aar og kom saa i Koloniallære hos den kendte kommunale Mand Peter C. Petersen. I denne store bl. Kolonialforretning, som førte alt indenfor Branchen, blev der arbejdet fra tidlig Morgen til sen Aften og desuden Søndag Formiddag, men til Gengæld fik man en saa grundig Uddannelse som faa andre Steder i Landet. Efter endt Læretid var Thobo-Carlsen ansat paa forskellige Kontorer og i Kolonialfirmaer, indtil han i 1901 fik Ansættelse som Bogholder paa Odense Margarinefabrik.

En Dag i 1909 hørte han her Tale om en lille Marcipanfabrik, som laa i Dronningensgade 38 og hvis Ejer hellere end gerne vilde trække sig tilbage, da Firmaet i Løbet af de tre Maaneder, det havde bestaaet, intet Udbytte havde givet, ligesom Udsigterne for Fremtiden var alt andet end lyse. Det var Thobo-Carlsons Chance. Kort Tid efter overtog han Fabriken.

Nu blev der taget fat med frisk Mod. Da Thobo-Carlsen ikke selv var i Besiddelse af noget Branchekendskab, ansatte han først og fremmest en dygtig Fagmand, der skulde lægge Fabrikationen om og føre den ind i den rette Bane. Imidlertid begyndte Thobo-Carlsen selv at studere Branchen fra

H. L. THOBO-CARLSEN

A til Z, og da han fra sin Virksomhed ved Margarinefabriken kendte alle Kundeemnerne, varede det ikke længe, inden Lokaliteterne blev for smaa. Fabriken blev saa flyttet til Vesterbro 1, hvor den stadig er beliggende, og udvidet betydeligt. I Begyndelsen havde man kun beskæftiget 4—5 Personer, men ved Overflytningen var Antallet naaet op paa ca. 15, og idag finder omkring 25 Mennesker deres daglige Arbejde her. Det er typisk for Fabrikant Thobo-Carlsen, at han, saavidt det paa nogen Maade lader sig gøre, bevarer sit Personale længst muligt. Mesteren, som blev ansat ved Starten i 1909, er saaledes stadig knyttet til Firmaet, ligesom flere af Medarbejderne har været hos ham i henved 20 Aar. Tallet paa de ansatte giver dog ikke det rette Billede af Virksomhedens Størrelse, da Størsteparten af Arbejdet udføres af Maskiner, paa hvilket Omraade Fabriken er forsynet med de mest moderne og formaalstjenlige Typer.

Man havde oprindelig kun *lejet* Fabriken paa Vesterbro, men den var faktisk bygget til Formaalet, og i 1924 erhvervede Firmaet hele Anlægget.

Udviklingen fortsatte og Virksomheden er i stadig Fremgang. Under Thobo-Carlsens sikre Ledelse arbejder en Række dygtige Fagfolk ved selve Produktionen, medens en Stab af Rejsende skaber den stigende Omsætning af Produkterne Landet over. Det lykkedes ogsaa Firmaet at indarbejde sig paa de andre skandinaviske Markeder, men denne ret betydelige Eksport maatte atter opgives, da den sidste Tids skarpe Restriktioner lagde uoverstigelige Hindringer i Vejen herfor. Undtaget er dog Island, som endnu aftager store Mængder.

Kun et enkelt af de mange Aar har staaet i de store Vanskeligheders Tegn. Det var 1918. Al Indførsel af Luksusvarer var umulig, og for overhovedet at kunne holde Fabriken i Gang, maatte man slaa sig ind paa en ny Produktion, og man valgte Kunsthonningen. Forsøget lykkedes over al Forventning, men Produktionen blev hurtig opgivet igen, delvis paa Grund af nye Maksimalprisbestemmelser, og delvis fordi Importen af de tidligere Raavarer atter var blevet frigivet. Fabrikationen af raa Marcipan- og Bagemasser blev optaget igen, og Fabrikant Thobo-Carlsen kunde fortsætte paa Vejen mod Maalet: Odense Marcipanfabrik som den største i Norden.

THOMAS B. THRIGE

THOMAS B. THRIGE

Født 5. Maj 1866 i Odense. Søn af Lærer Thrige. Grundlagde Firmaet Thomas B. Thrige i Odense 1894 og Automobilfabriken 1910. R. DM.

DET var den gamle Lærer Thrige en stor Sorg, at Sønnen Thomas ikke vilde gaa „den studerte Vej“, men som oftest var at finde i Skolegaardens Huggehus, hvor han lavede Skibe i Stedet for at terpe Lektier. Da han var 10 Aar gammel, var hans Beslutning om at gaa i Smedelære fattet, og Faderen, der var en god Pædagog, var klar over, at der stod en saadan Alvor bag denne Beslutning hos Drengen, at der ikke var andet for end at lade ham følge den Vej, en medfødt Interesse for alt, der havde med Maskiner og Mekanik at gøre, anviste ham som den rette. Til Gengæld lovede Sønnen at tage Præliminæreksamen først — det gjorde han — og det er siden kommet ham til Gode paa mange Maader. I den sparsomt tilmaalte Fritid under Lærlingeuddannelsen lavede Thomas Thrige et Par anselige Dampmaskiner, hvoraf den ene blev udstillet paa Industriudstillingen i Odense samme Aar som han blev udlært.

Efter at Thrige havde gjort sit Svendestykke hos sin første Læremester, I. Friis, fortsatte han sin Uddannelse først paa Eickhoffs Maskinfabrik og senere i „B. & W.“s Centrifugeværksted, og samtidig læste han til Maskinisteksamen, som han bestod i 1886.

Som ganske ung satte *Thomas B. Thrige* sig i Hovedet, at han vilde se Tidens største Opfinder, Edison.

Den Tanke blev ved med at spøge i hans Hoved, indtil han en skønne Dag, efter at han først som Stipendiat havde opholdt sig et halvt Aar i Frankrig og Tyskland og faaet Øjnene op for, hvor meget nyt Verden derude havde at byde paa, tog Billet til Amerika.

Det var i Udstillingsaaret 88. Det lykkedes ham ret let at faa Arbejde derovre.

Først arbejdede han en Tid i Philadelphia, og senere lykkedes det ham at komme til Orange, N. J., hvor Edison havde sine Laboratorier, ja, ikke blot det: han opnaede at blive ansat paa selve den store Opfinders Værksteder og stod saaledes ved sine Ønskers store Maal.

Her fik han efterhaanden mange interessante Opgaver, navnlig i den Tid han assisterede Professor Kenely, Edisons ypperlige Medhjælper.

Størst Indtryk gjorde det dog paa den unge danske Mekaniker, at han fik Lov at fremstille den første Maskine til Fremførelse af levende Billeder, der blev skabt i Geniet Edisons Værksteder.

De færreste aner, at den Mand, der lavede det Apparat, der blev Grundlaget for en af vor Tids største tekniske Vidundere, sidder som Driftschef for en af de største danske Industrivirksomheder.

Da han efter tre Aars Arbejde her ønskede at se andre Forhold indenfor den amerikanske Industri, skrev Edison en anbefaling for ham til „General Electric Co.“ i Shenectady, hvor han fik Lejlighed til at se, hvad Stordrift vil sige. Der var 6000 Mand paa Fabriken!

Mættet med Indtryk fra de store Forhold vendte Thrige saa efter fem Aars Ophold hjem — og gjorde det Kunststykke at begynde helt forfra med et lille Værksted i Odense. Han blev Gas- og Vandmester og gav sig til at fabrikere Cykler og forskellige andre Ting, men kastede sig efterhaanden over de elektriske Artikler som Speciale, da han saa, at Elektriciteten stadig vandt i Anvendelighed selv i de mindre Brug. Han oparbejdede sig et Speciale i mindre elektriske Maskiner.

Det første Aar — 1894 — blev der ganske vist kun leveret tre Maskiner fra hans Værksted, men det gik hurtigt fremad, og allerede to Aar senere leverede han den første Elevator. I Begyndelsen af vort Aarhundrede tog Elektrificeringen af Danmark for Alvor Fart, og Thrige, der fra første Færd saa at sige havde knyttet sin Skæbne til den nye Drivkraft, forstod fuldtud at udnytte de øgede Chancer, som herigennem frembød sig for hans Virksomhed, og derved bevarede han en Række betydningsfulde Leverancer for det danske Marked, der ellers vilde være overgaaet til de store udenlandske Firmaer i Branchen. I Aarene 1905—10 steg Produktionen fra 617 til 2292

Maskiner pr. Aar, og i 1914 var man oppe paa 6406. Til Belysning af, hvorledes ogsaa selve Produkterne har været underkastet en stadigt fremadskridende Udvikling, kan nævnes, at en Thrige-Jævnstrømsmotor paa 10 H.K. i 1896 vejede 345 kg. og kostede 1080 Kr., medens den samme Motor nu vejer 155 kg og kun koster 473 Kr.

I 1910 leverede Thomas B. Thriges Fabriker den første Generator, i 1911 de første Transformatorer til Landets nye Højspændingsværker, og i 1920 begyndte man Fremstillingen af elektriske Skibsspil, der er blevet en meget stor Artikel. I 1925 blev der prøvesjlet med den første T. B. T.-Styremaskine.

Fra 3 Maskiner er Produktionen pr. Aar steget til nu at være paa omkring 12050 — i Areal er Virksomheden samtidig steget fra 344 m² bebygget Areal i 1892 til 17748 m² bebygget Areal nu.

I Thriges Værksteder er i Øjeblikket 650 Bearbejdningsmaskiner i Arbejde, der faar Kraft fra Fabrikens egen Central, der er paa 3500 H.K. Antallet af Arbejdere paa Fabriken er for Tiden omkring 1200 mod kun 45 ved Aarhundredskiftet. Det er Tal, der viser en enorm Ekspansion i den Virksomhed, der saa beskedent blev startet af Edisons Mekaniker, hvis Navn nu lyser i Metalbogstaver paa Maskiner, der praktisk talt sendes rundt til hele Kloden. Ved Virksomhedens 40 Aars Jubilæum har Thomas B. Thrige nu som bekendt truffet den Bestemmelse, at omdanne sin Virksomhed til en Legatstiftelse, hvis Overskud skal gaa til Fremme af dansk Industrivirksomhed. Han har derved fulgt det Eksempel, der er givet af Brygger Jacobsen og Otto Mønsted, og skabt et Værn om sit Livsværk frem i Tiden.

Det er med Rette, at det i det smukke og statelige Festskrift om Thrigevirksomhederne ved 40-Aarsjubilæet hedder: „Et teknisk Digt i Maskiner er her fuldført indenfor Rammer af Staal, Glas og Beton.“

Og det sidste Vers, Thrige ved sin storstilede Dotation har tilføjet til dette Digt, viser ikke mindst hans aandelige Format — og hans Klogskab.

BERNHARD TOMDRUP

Fot. Elfelt

BERNHARD TOMDRUP

Født 12. Juni 1891 i København. Søn af Skomagermester Tomdrup-Rasmussen. Indehaver og Leder af Firmaet Brødrene Henzes Skruebolte- og Møtrikfabrik fra 1930.

I Aaret 1881 aabnede Brødrene Theodor og August Henze i Nørrebrostræde et Værksted, i hvilket der som Specialitet fremstilledes Skruer, Bolte og Møttriker, og hermed lagdes Grunden til en helt ny hjemlig Industri, da disse Artikler tidligere var blevet importeret, væsentlig fra Tyskland.

Allerede i Barndommen havde Brødrene faaet Interesse for Fremstilling af Masseartikler, idet deres Fader var Søm- og Naglesmed i Nyborg. Faderen døde ved et Ulykkestilfælde meget tidligt, inden Børnene endnu var voksne.

Efter udstaaet Læretid her i Landet tog begge Brødrene paa Uddannelse til Udlandet, forinden de kom tilbage og nedsatte sig i ovennævnte Værksted i Nørrebrostræde, hvor de begyndte med 3 Medhjælpere.

Det varede ikke længe, før baade Personale og Lokaler blev for smaa og kom til at staa i Misforhold til Produktionen, hvorfor Brødrene i 1887 købte en stor Grund og byggede Fabrik i Bragesgade 8.

Fabrikens Rammer er ved Tilbygninger gennem Aarene stadig blevet udvidet, og der beskæftiges nu over 100 Mennesker i Virksomheden.

1912 døde Theodor Henze, og Broderen August Henze fortsatte Virksomheden alene en Tid.

I Aaret 1915 ansattes *Bernhard Tomdrup* som Kasserer i Firmaet. Allerede Aaret efter blev han saa udnævnt til Prokurist, og atter 1 Aar senere blev han Medindehaver af Firmaet sammen med August Henze.

Fra 1930 har Fabrikejer Tomdrup været Firmaets Eneindehaver og Leder.

Bernhard Tomdrup, der egentlig er handelsuddannet, har faaet sin hovedsagelige Uddannelse hos Firmaet Lemvig-Müller & Munck, hvor han inkl. sin Læretid var ansat i 8—9 Aar.

I Fabriken er der under hans Ledelse indført en Række Moderniseringer og Forbedringer, og det er en Virksomhed, der stadig i alle Retninger og fuldud følger med Tidens Krav.

Hans indgaaende Kendskab til Branchen er erhvervet gennem Studier og de mange Aars Erfaring, hvilket er kommet Fabriken tilgode paa mange Omraader. Tillige har Fabrikejer Tomdrup formaaet at knytte dygtige Teknikere og Medhjælpere til sin Virksomhed.

Hvor betydelig og omfattende en Virksomhed det drejer sig om, forstaar man, naar man erfarer, at der aarlig oparbejdes 3—4000 Tons Stangjern indenfor Fabrikens Rammer.

VALD. SELMER TRANE

(„NORDISK TONEFILM“ OG „NORDISK ELEKTRISK APPARAT-FABRIK“, KØBENHAVN)

Født 7. Oktober 1875 i København. Søn af Manufakturhandler Carl C. Trane. Grundlagde „Nordisk Elektrisk Apparatfabrik“ 1906. Form. for Dansk Radioklub 1924-26 og for Lytterforeningen 1926—29. Næstform. i Foreningen af Fabrikanter og Grossister i Elektricitetsbranchen 1926. Medl. af Radioraadet 1925. Form. i Best. for A/S Nordisk Tonefilm og Nordisk Films-Kompagni 1929. Form. for Radiofondet for Blinde og Vanføre. Æresmedl. af Foren. af Ing. uddannet i Udlandet. R. af D.

MAN kan ikke nævne dansk Filmsindustri, uden at Navnet *Selmer Trane* straks dukker frem; hans Arbejdsindsats har i Opbygningen af den nuværende danske Tonefilmsindustri været af grundlæggende Art.

Han er en interessant Skikkelse, denne Tonefilmens „stærke Mand“, der holder de mange merkantile og tekniske Traade i sin Haand — interessant baade i Kraft af sin Personlighed og sin Karriere. Han er udgaaet fra et Købmandshjem, — Faderen, Carl C. Trane, var fra Mors og var som 14-aarig kommet hertil, og Moderen tilhørte den gamle københavnske Slægt Selmer, hvis Stamtræ kan føres tilbage til det 16. Aarhundredes Begyndelse.

Det er saaledes nærmest et Patriciermilieu, han er udgaaet fra.

Sin første Uddannelse fik han i Borgerdydskolen, som han forlod med Præliminæreksamen, hvorpaa han kom i Lære først paa Urmagerskolen, hvis daværende Leder var den senere saa kendte Fabrikant Laur. Knudsen, Skaberen af det store elektrotekniske Firma. Senere fortsatte han Uddannelsen hos Instrumentmager L. Kirkebye i Laxegade, hvorfra han med Glans erhvervede sit Svendebrev i 1897.

Hans Interesse for Instrumenter og hans rastløse Virkestrang medførte,

VALD. SELMER TRANE

at han ikke blev staaende ved dette foreløbige Maal, men straks tog fat paa en videregaaende Uddannelse i Mittweida i Sachsen, hvor han tog Eksamen som Elektro- og Maskiningeniør ved Aarhundredeskiftet.

I de følgende tre Aar var han ansat i „Allgemeine Elektricitäts Gesellschaft“s Afdeling for Sporvogns- og Banemateriel, hvor han erhvervede sig en Række praktiske Kundskaber og Erfaringer, der siden er kommet ham godt til Nytte. Og han knyttede ogsaa i de Aar en Række Forbindelser med fremmede Teknikere og Forretningsfolk, som han senere traadte i Forbindelse med igen. Saa følger et bevæget og betydningsfuldt Kapitel i Selmer Tranes Livshistorie i hans Rejse til Amerika.

Da han i Efteraaret 1903 gik i Land i New York, havde en af de store Kriser lige sat ind, og en forestaaende Arbejdsløshed sejlede i dens Køl-vand. Her maatte den unge danske Ingeniør tage en haard Tørn, alle Døre var lukkede og hans Pengebeholdning svandt faretruende ind, selvom han minicerede nok saa meget paa Maden og alle andre Livsfornødenheder.

Endelig i Baltimore viste der sig en Chance for at faa en Stilling som Konstruktør.

Det første Spørgsmaal, Chefen stillede til „den nye Mand“, var: „Kender De noget til Suction Dregthes?“ og Selmer Trane, der for første Gang i sit Liv hørte de to Ord, svarede uden Betænkning:

„Suction Dregthes — ih ja, er der noget jeg kender, saa er det da Suction Dregthes“

Og inden han den næste Morgen stillede paa Fabriken, k e n d t e han virkelig, takket være timelange Studier i Byens tekniske Bibliotek, overmaade meget til Suction Dregthes, der forresten er en Slags Sugemudder-maskiner. Og i Løbet af kort Tid nød han Ry som Specialist paa det Omraade!

Dette Træk fortæller mere end mange Ord om Selmer Tranes ukuelige Gaapaa-Humor, der har været en af Bærepillerne i hans Liv. Efter et Par Aars Ophold i Amerika vendte han hjem og løste den 3. Juli 1906 Borgerbrev som Fabrikant i København, og Dagen efter begyndte Arbejdet paa

„Nordisk Elektrisk Apparatfabrik“, der begyndte med 2 Mand foruden Trane selv, og under stor Udfoldelse af Skepsis hos „erfarne Mænd“. Men 10 Aar senere kunde Selmer Trane udsende Indbydelse til Besigtigelse af sin Fabrik, som — saaledes stod der i Indbydelsen — „fra mange Sider blev betragtet med Mistro og blev spaaet Ophør inden 3 Maaneder, men nu beskæftiger 100 Mand“.

Siden er Udviklingen fortsat med Kæmpeskridt: Radioens og Filmens Fremgang har Selmer Trane ikke blot fulgt med i, men i høj Grad selv været med til at „give et Skub“, ja, i saa høj Grad, at i de første Radioaar, inden Staten overtog Radiofonien, var Selmer Trane ubestridelig den Ledende indenfor denne.

Og i Dag staar Direktør Selmer Trane som en af vore førende Industri-folk, Chefen for en blomstrende Virksomhed, som han selv har bygget op fra Grunden. I den store Offentligheds Bevidsthed staar han som den danske Tonefilms Skaber, — Manden, der selv lagde Grunden, og selv utrætteligt byggede videre, til han naaede sit Maal.

MICHAEL TRESCHOW

(A/S „RECKS OPVARMNINGS COMP“., KØBENHAVN)

Født 24. December 1864 paa Frederikshøj ved Aarhus. Søn af Toldkontrollør Michael Treschow. Direktør for „Recks Opvarmnings Co.“ 1927.

RECKS Opvarmnings Co. blev grundlagt i 1879 og overgik i 1898 til et Aktieselskab med Stifteren, Kaptajn i Ingeniørkorpset, A. B. Reck, som adm. Direktør. Da denne afgik ved Døden i 1927, udnævntes Direktør, Ingeniør *Michael Treschow* som hans Efterfølger.

Michael Treschow fik sin Skoleuddannelse i Fengers private Realskole i Aarhus. Da han var 15 Aar, kom han i Maskinlære hos S. Frich, senere A/S Frichs, og blev udlært herfra i 1884. I denne Periode frekventerede han Aarhus Tekniske Skole og tog kun 17 Aar gammel sin Maskinisteksamen paa Orlogsværftet i København. Han fik saa Stilling som Maskinarbejder og Maskintegner hos A/S Nielsen & Winther og fortsatte samtidig sin teoretiske Uddannelse ved Privatundervisning. Efter $\frac{3}{4}$ Aars Forløb aftjente han sin Værnepligt og vendte paany tilbage til A/S Nielsen & Winther. Knapt et Aar senere fik han Plads som Maskintegner paa Orlogsværftet, og forberedte sig nu samtidig til en Videreuddannelse paa Polyteknisk Lærestanstalt. Efter $1\frac{1}{2}$ Aars Tjeneste paa Orlogsværftet deltog han saa i Forelæsningerne paa Polyteknisk Lærestanstalt i 4 Semestre, og fik derefter Ansættelse som Maskinkonstruktør paa M. C. Dreyers Maskinfabrik, København, fra 1889—91, men besluttede saa at starte sin egen Ingeniørforretning og fik da bl. a. overdraget Opførelsen af en Gærfabrik i Moss i Norge.

MICHAEL TRESCHOW

Fot. Elfelt

Den 3. Juli 1922 blev Michael Treschow Ingeniør ved den af Kaptajn A. B. Reck skabte Ingeniørforretning for Opvarmning og Ventilation, og Aaret efter Overingeniør og Prokurist. Efter Firmaets Overgang til Aktieselskab under Navn Recks Opvarmnings Co. A/S blev M. Treschow Fabriksdirektør og i 1927 blev han efter Kaptajn A. B. Rechs Død administrerende Direktør for den store ansete Virksomhed, hvis Bestyrelsesformand er Ingeniør, Kaptajn Aage Nielsen af det kendte Ingeniørfirma Christiani & Nielsen.

Foruden sin rent administrative Indsats, der har været af stor Betydning for Firmaets Udvikling, har Direktør Treschow ved Opfindelser af forskellige Fyrsteds- og Kedelhuskonstruktioner, af hvilke flere er patenterede, bidraget stærkt til den høje Anseelse, Selskabet i Dag nyder overalt. Opfindelserne gælder væsentlig Kedelkonstruktioner, der er i Stand til at brænde Kul og andet gasholdigt Brændsel i Stedet for Koks, som tidligere næsten udelukkende anvendtes som Brændsel for Opvarmningsanlæg. Da Kul som bekendt er langt billigere i Brug end Koks, har disse Konstruktioner bevirket, at Danmarks Importkvota er blevet reduceret med Millioner af Kroner, foruden at der herved er skabt en Industri, som ikke alene beskæftiger mange Mennesker, men ogsaa har sat Hjemmeproduktionen i Vejret. Samme Opgave er i Aarenes Løb taget op af andre Virksomheder, men det er dog stadig Recks Opvarmnings Co., der indtager den førende Stilling paa dette Omraade. Alene i indeværende Aar har Selskabet fremstillet Staalplade-Kulkedler med over 5000 Kvadratmeter Kedelflade og desuden et betydeligt Antal Støbejernskedler.

I det hele taget har Recks Opvarmnings Co., i hvis Ledelse Direktør Treschow allerede siden 1906 har haft en væsentlig Indflydelse, i Tidens Løb taget et kraftigt Opsving. Det var da ogsaa lykkedes at oparbejde en ret stor Eksport; selv i Kina og Japan findes Recks Kedler. Men grundet paa de unormale Forhold, som Krigen skabte senere, har denne Gren af Virksomheden haft vanskelige Vilkaar at arbejde under. Fabrikationsretten paa Firmaets patenterede Kedler er solgt til flere europæiske Lande.

Direktør Treschow, der er Medlem af Dansk Ingeniørforening, har

været Medlem af Bestyrelsen for Foreningen af Fabrikanter i Jernindustrien fra 1906—1914 og fra 1903—20 Formand for det af Fabrikantforeningen nedsatte Udvalg til Udarbejdelse og Hævdelse af Fællespriser for Rørlægning og Installation af Opvarmningsanlæg, Medlem af Dansk Arbejdsgiverforenings Repræsentantskab fra 1906—23.

TUXHAM MASKINFABRIK

R. G. ANDERSEN

Firmaets Medstifter i 1905 og nuværende Leder. Født 8. August 1877 i Horsens.

DET nu saa store Tuxham-Firma, hvis Fabrik i Tre Kronergade er et af Centrene i dansk Maskinindustri, og hvis Navn er kendt langt ud over Landegrænsen, har en ret omskiftelig Historie, indtil man i 1905 fandt det Grundlag, hvorpaa Virksomheden siden er vokset frem til sin nuværende Førerstilling. Søger man tilbage i Fabrikens Annaler, finder man dens første Spor i en Maskinfabrik i Nakskov, der i 1849 blev grundlagt af Fabrikant Carl P. Lange. I 1876 blev denne Virksomhed overtaget af Holger Hammerich og Emil Tuxen, der videreførte den under Firmanavnet „Tuxen & Hammerich“. I 1881 udtraadte Hammerich af Firmaet og i de følgende 5 Aar stod Carl Winslow som Medindehaver. I 1898 omdannedes Firmaet til et Aktieselskab, der imidlertid snart efter kom ud for store Vanskeligheder og maatte træde i Likvidation. Der blev dog foretaget en Rekonstruktion, og Virksomheden fortsattes indtil Fabriken i Nakskov i 1905 nedbrændte til Grunden. Man vedtog da at ophæve Aktieselskabet. Et Konsortium, i hvilket „Tuxham“s nuværende Leder, den kendte Industrimand, Fabrikant *R. G. Andersen*, var en af Deltagerne, overtog efter Branden alle de Modeller og Tegninger, det var lykkedes at redde, og oprettede Firmaet „Tuxham“ som privat Interessentskab med Ingeniørerne *R. G. Andersen* og *A. B. C. Hansen* som Indehavere.

I 1907 rejstes den nuværende Fabrik i Valby, der siden er blevet underkastet adskillige Forbedringer og Moderniseringer.

Firmaets nuværende Bestyrelse bestaar af Overretssagfører *E. F. Philipson*, Ingeniør *R. G. Andersen* og Kaptajn *J. Tørsleff*.

K. F. ULRICH

Fot. Eifelt

K. F. ULRICH

(A/S „ULRICHS METALSTØBERI“, KØBENHAVN)

Født 21. Juli 1901 i Slagelse. Søn af Købmand
L. Ulrich. Direktør for Ulrichs Metalstøberi
fra 1932.

SELVOM Ulrichs Metalstøberi som selvstændig Virksomhed og dens Leder som selvstændig Driftsherre ikke har større Aaremaal bag sig, har den Krav paa særlig Interesse, dels fordi den er den eneste Sprøjtestøberivirksomhed i Landet, og dels fordi denne unge Industriegren i Løbet af kun 4 Aar kan opvise en saadan Stigning i Produktionen, at man med Rette kan forvente, at Sprøjte-Støbegods bliver en ret udbredt Artikel paa det danske Marked. Stigningen i Produktionen markeres af disse Tal: I 1930: 25.5 Tons, i 1931: 34.5 Tons, i 1932: 56.8 Tons og i 1933: 117 Tons.

Sprøjtestøbningen er en moderne Fabrikationsform, der bestaar i, at Godset støbes i Metalforme under højt Tryk. I dette Tilfælde anvendes 35 Atmosfærers Tryk til Indsprøjtningen af det flydende Metal i Staalstøbeforme, der er opspændte i Støbemaskinerne. Formene, saavel som alt andet paa Fabrikken anvendt Værktøj fremstilles paa dens eget Formværksted.

Denne Produktionsform er — som man let kan forstaa — specielt beregnet for mindre Dele, indtil 2 kg eller ca. 500 cm³, Ting som Dampstophaner, Termometerhuse, Dykrør, Kontaktarme o. lign.

Direktøren for denne interessante Virksomhed i Fremgang, *Kaj Flemming Ulrich*, der med sine 32 Aar er en af vore yngste Industriledere, er udgaaet fra den kendte Ulrich'ske Slægt. Han tog Eksamen fra Sorø Akademi og kom derpaa i Lære paa Maskinfabriken „Alliance“ i Slagelse, hvor han samtidig gik paa Teknisk Skole.

Han fuldendte sin Uddannelse ved Odense Maskinteknikum, hvorfra

han fik Ansættelse som Ingeniør hos C. M. Hess i Vejle. Hans Trang til at se sig om i Verden, fik ham imidlertid til at forlade den Stilling etter et Aars Forløb for at rejse til Amerika. Han kom derover med faa Dollars i Lommen, og er iøvrigt en Mand, der har bygget sin Karriere op paa egen Haand.

I Amerika fik han Arbejde paa forskellige store Virksomheder, bl. a. det kendte projekterende Ingeniørfirma „C. W. & Georg Rapp“ i Chicago og hos „The Winslow Boyler and Engeneering Comp.“ i Gatesburg.

I 1925 vendte han hjem til Danmark og blev ansat i „De Forenede Jernstøberier“s tekniske Afdeling, hvor han var i seks Aar.

Den 15. Marts 1922 overtog han „D. F. J.“s Sprøjtestøberi paa Christianshavn, hvis Drift han straks moderniserede og udvidede.

Direktør Ulrich er Medlem af Bestyrelsen i nogle Byggeselskaber.

HAKON UTZON

(„KØBENHAVNS MEK. NET- OG GARNFABRIK“, KØBENHAVN)

Født 14. August 1900. Søn af Fabrikant M.
P. Utzon.

M. L. UTZON, N. P. Utzon og Hakon Utzon — tre Generationer, hvis Navne for altid med Hæder vil være knyttede til den Virksomhed, som *M. L. Utzon* grundlagde i 1881 under beskedne Forhold, og som siden gennem Aarene blev ført frem til en Førerstilling indenfor sit specielle Omraade: Københavns mek. Net- & Garnfabrik.

M. L. Utzon var udlært Manufakturist og arbejdede i flere Aar som Agent for en større tysk Netfabrik. Men da Fortjenesten var ringe og Fremtidsudsigterne ikke de bedste, besluttede han at starte for sig selv. Han anskaffede en Netmaskine for Størsteparten af sine opsparede Penge og etablerede sig i et lille Baglokale til sin Butik i Sønderborg. Til at begynde med var der ikke mere Arbejde, end han og hans Kone selv kunde overkomme at udføre. Hun passede Maskinen, og han tog af Sted med Prøvekollektionen og gik fra Fiskerhjem til Fiskerhjem.. Hans væsentligste Opgave paa dette Tidspunkt var i første Række at overbevise Fiskerne om, at maskinbundne Net stod fuldt paa Højde med de haandfilerede. Det var en haard Kamp mod stejl Bedreviden og forbenede Fordomme, han her maatte føre. Denne Modstand er da ogsaa først i de sidste Aartier blevet helt overvundet, ikke mindst fordi den opvoksende Ungdom kun i ringe Omfang er i Stand til at haandfilere et Fiskenet, bortset fra, at denne Fremstillingsmaade ikke mere kan betale sig. Men til Trods for disse store Vanskeligheder fik M. L. Utzon Gang i Fabrikationen, og det varede ikke længe før en Udvidelse var haardt tiltrængt. Han opførte saa en Fabriksbygning i Sønderborg, anskaffede flere

HAKON UTZON

Fot. Elfelt

Maskiner og antog Folk til Hjælp. Firmaet kom nu til at hedde Sønderborg mek. Netfabrik v/ M. L. Utzon.

Noget senere optog han Sønnen, N. P. Utzon, i Firmaet. N. P. Utzon er født den 19. Februar 1867, stod i Manufaktur-lære i Slesvig og senere hos I. A. Schielderup i København. Derefter var han ansat i Faderens Fabrik i nogle Aar, hvor han fik en grundig merkantil og teknisk Uddannelse.

Det varede imidlertid ikke mange Aar, inden det viste sig, at heller ikke den nye Fabrik kunde tilfredsstille Efterspørgslen, og i 1892 blev N. P. Utzon derfor sendt til København med et Par Maskiner for at oprette en Fabrik her i Hovedstaden. Han installerede sig i en Baggaard paa Vesterbrogade 70 under Firmanavnet Københavns mek. Net- & Garnfabrik, M. L. Utzon.

Under N. P. Utzons Ledelse trivedes ogsaa denne Fabrik paa bedste Maade, og allerede 8 Aar efter kunde man skride til Opførelsen af en moderne Fabriksbygning paa Mariendalsvej 55, hvor Firmaet stadig har til Huse. I 1903 maatte man udvide igen, og samtidig overtog N. P. Utzon Fabriken for egen Regning og forandrede Firmanavnet til Københavns mek. Net- & Garnfabrik, N. P. Utzon.

Hidtil havde man koncentreret sig om det danske Marked, men da den nye Fabrik stod færdig, optog man ogsaa Salget paa Udlandet med det Resultat, at der i Løbet af forholdsvis kort Tid blev oparbejdet en betydelig Eksport saavel til det europæiske som det asiatiske Marked, og Fabriken eksporterer i Dag til Sverige, Portugal, Rusland og Kanada.

I det hele taget var det Aar med stadig Fremgang, der nu fulgte. En enkelt Undtagelse danner dog 1917, da Revolutionen i Rusland bragte Firmaet store Tab, idet alle Firmaets Konsignationslagre blev nationaliserede af Russerne, og dertil kom saa Tabet af hele det russiske Marked. Dette blev imidlertid paany indvundet, og det er meget betydelige Kvanta, der nu med dansk Statsstøtte sendes til Rusland.

I 1922 indtraadte N. P. Utzons Søn, Hakon Utzon, i Firmaet. Efter at have taget sin Eksamen fra Fredriksberg Handelsgymnasium udstod han en 4 Aars Lære i det kendte Firma N. M. & F. Plum i Assens og gennemgik saa et Aars Handelskursus i København. Sin videre Uddannelse fik han paa det

store Assurancekontor H. & C. Matthias, Hamborg, hvor han var i 1½ Aar. Derfra rejste han til Englands største Fiskerplads, Grimsby, for at studere Afsætningsforholdene for Fisk og virke for Brugen af det danske Snurrevod i England. I 1928 udnævntes han til Prokurist ved Firmaet, og da dette efter N. P. Utzons Udræden i 1932 blev omdannet til Aktieselskab, blev Hakon Utzon dets administrerende Direktør.

Ved M. L. Utzons Død i 1916 i Sønderborg, der den Gang hørte ind under Tyskland, blev Sønderborg-Fabriken solgt til en anden tysk Netfabrik, men i Aar er det lykkedes Direktør H. Utzon at tilbagekøbe den, og den fortsætter nu uforandret, sidestillet med Hovedfirmaet. Den daglige Ledelse er overdraget en Bestyrer med H. Utzon som Direktør. Den samlede Virksomhed beskæftiger saaledes i Dag over 150 Mand.

EMIL WENØ

(A/S „MOGENSEN & DESSAUS VÆVERIER“, ODENSE)

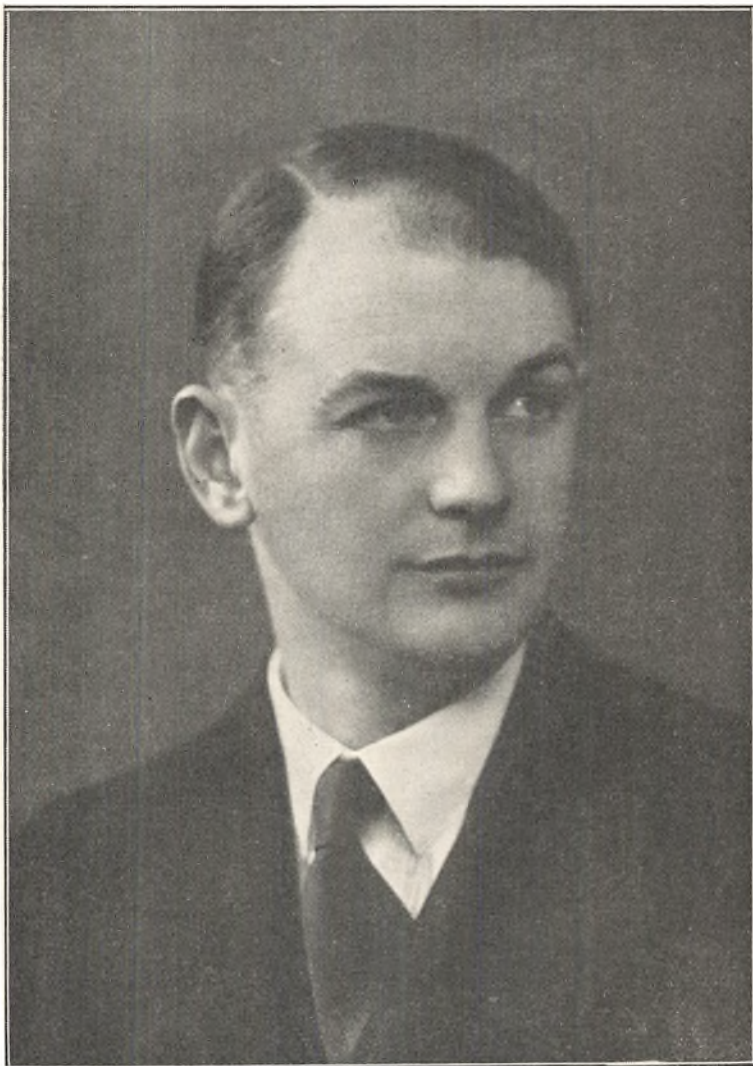
Født 4. Juni 1896 i Aalborg. Søn af Manufakturhandler I. P. Wenø. Student 1914. Direktør for „A/S Mogensen og Dessaus Væverier“ 1929.

LEDEREN af det store Odense-Væveri „Mogensen og Dessau“, Direktør *Emil Wenø*, er saa at sige „opvokset med Stoffer“. Som Barn færdedes han i Faderens Manufakturforretning, og næppe var han selv i 1914 blevet dimitteret fra Aalborg Katedralskole som matematisk-naturvidenskabelig Student, før han rejste til Frederikshavn for at gaa i Manufaktur lære hos det ansete nørrejydske Manufakturfirma C. Niemann. Efter endt Læretid aftjente han, som det sig hør og bør, sin Værnepligt, og blev i 1919 Ekspedient hos Manufakturhandler Vald. Christensen i Vejle og i Oktober samme Aar hos Sjørup Jørgensen i Aarhus.

Da han saaledes havde faaet Lejlighed til at tage Del i den praktiske Butikshandel i flere af vore Provinsbyer, følte han Trang til at se lidt større Forhold og drog derfor til London, hvor han fik Ansættelse i det store Varehus R. O. Davies, hvor han blev et Aarstid.

I 1921 vendte han tilbage til Danmark, og den 1. November 1922 tiltraadte han Stillingen som Prokurist i Firmaet „Mogensen og Dessaus Væverier“, hvis Direktør han blev 7 Aar senere.

„A/S Mogensen & Dessaus Væverier“ er startet i 1902 ved en Sammen-

EMIL WENØ

Fot. Elfelt

slutning af de tre daværende Odensevæverier. „Odense Hvidevarefabrik“, „Slotsgades Dampvæveri“ og „Odense nye Dampvæveri“, hvilke sidstnævnte ejedes af Firmaet „Harry Dessau & Co.“, medens de to første, der begge er oprettet i sidste Trediedel af forrige Aarhundrede, ejedes af Konsul Chr. Mogensen. „Odense nye Dampvæveri“, der oprindeligt var startet af den kendte og fremskuende odenseanske Forretningsmand Lorens Bierfreund, var senere blevet overtaget af et Konsortium, hvis Leder var Harry Dessau, der i flere Aar havde drevet et mindre Væveri i Søndergade i Odense.

Efter Sammenslutningen fortsattes i øget Tempo den Fremgang, de tre Virksomheder allerede befandt sig i, da Unionen skete.

Indtil sin Død i 1915 ledede Harry Dessau sammen med Direktør Carl Bjerre — en mangeaarig Medarbejder hos Konsul Mogensen — den nu saa store Virksomhed, og den Linie, disse to første Direktører havde lagt, blev siden videreført, først af Direktørerne P. Jacobsen og H. Windfeld-Hansen, og nu af Emil Wenø.

Man har stadig kunnet udvide Driften og ved Nymonteringer gøre den mere moderne og teknisk fuldkommen. I Øjeblikket beskæftiger Væverierne ca. 400 Arbejdere, og det er symptomatisk for den fortsatte Fremadskriden i dens Produktion til Trods for alle ydre Vanskeligheder, at Antallet af Arbejdere alene i det sidste Aar er øget med ca. 50—60 Mand. Samtidig er der anskaffet en Del nyt teknisk Materiel, saaledes at Fremgangen i Produktionen endda er større, end Forøgelsen af Arbejderne udviser.

Skønt Direktør Wenø oprindeligt har faaet en udpræget kommerciel Uddannelse, har han, efter at han blev knyttet til de store Væverier, sørget for at faa den suppleret med en grundig teknisk Indsigt i alle dens Enkeltheder, en supplerende Uddannelse, som ikke mindst Fabrikens tidligere Direktør, Windfeld-Hansen, har ydet ham en vægtig personlig Hjælp til Erhvervelsen af. Det er almen anerkendt, at den store Produktion, der sendes ud paa Markedet fra Mogensen og Dessaus Væverier i Odense, ikke blot i Kvalitet gør sig fortjent til den store Udbredelse, men at Stofferne

ogsaa rent smagsmæssigt har et Præg, der i høj Grad har bidraget til at gøre denne danske Fabriks Frembringelser populære.

Det, at Virksomhedens øverste Leder fra Barnsben har færdedes mellem Farver og Stoffer, turde ikke mindst i den Henseende være af Betydning.

C. VIBE-HASTRUP

(„VIBE-HASTRUPS KEMISKE FABRIKER“, KØBENHAVN)

Født 4. Sept. 1883 i København. Søn af cand.
pharm. F. Vibe-Hastrup, Overtog Firmaets
Ledelse 1904.

MAN kalder vor Tid fordringsfuld og forvænt i Modsætning til tidligere Perioder — og gør den dermed Uret. Fordringerne har kun forandret Retning — vi er blevet mere praktiske og har derigennem vænnet os til større daglig Bekvemmelighed. Denne Kendsgerning er Basis for en Virksomhed som Vibe-Hastrups Kemiske Fabriker.

Her fremstilles nogle af de Tusind smaa Ting, som letter os den daglige Tilværelse, og skaffer vore Ejendele den længst mulige Levetid. Selv om vi knapt skænker dem en Tanke, vilde vi savne dem hver Time, dersom vi blot blev sat faa Aartier tilbage i den tekniske Udvikling.

Paa det Tidspunkt i Slutningen af forrige Aarhundrede, da cand. pharm. Frederik Vibe-Hastrup drev en mindre Mineralvandsfabrik paa H. C. Ørstedesvej, indskrænkede f. Eks. Anvendelsen af Skoplejemidler sig til Blanksværte. Ganske vist dukkede udenlandske Skocremer frem paa Markedet, og en Fabrikant herhjemme forsøgte at faa dansk Industri i Gang, — uden at Artiklen dog endnu fandt nævneværdig Udbredelse.

I Midten af Helvfemserne fik cand. pharm. Vibe-Hastrup fra een af sine Kunder det Raad, at forsøge sig med Fremstillingen af Skocremer. Og denne Omstændighed skylder vi nu en betydelig dansk Industri og omfattende Eksport. Starten var ikke straalende: cand. pharm. Vibe-Hastrup lavede Skocremen i en almindelig Gryde, fyldte den i Glas og Æsker og solgte den selv. Dog lod Bestillingerne ikke vente paa sig, Eksperimentet blev til en Virksomhed, som voksede, og som ved sin Grundlæggeres Død i 1904 var

landskendt. Enkefru Betty Vibe-Hastrup overtog Firmaet, og Ægteparrets ældste Søn, C. Vibe-Hastrup traadte til i November 1904.

Aaret efter lejedes nye Lokaler i Pilealle 5. Fabriken voksede stadig, men gik over til Anvendelsen af Tuber i Stedet for Glas. Det var første Gang, denne praktiske Form for Emballage blev anvendt her i Landet.

Den bekendte Vibe-Hastrup-Æske med Løven paa Laaget optraadte sammen med Tuberne paa Aarhus Udstillingen i 1909.

I 1908 var den næstældste af Brødrene, — Edvard Vibe-Hastrup, (født d. 5. Febr. 1885) — blevet optaget i Forretningen. 1911 kom det populære Produkt, „TIT“ i Handelen.

Man begyndte at omstille Fabrikaterne fra bløde, salveagtige Cremer til mere haarde Paster, da den europæiske Udvikling i Branchen gik den Vej, og kom saaledes fra Tuber og Glas over til Anvendelsen af Æsker.

I 1910 blev Fabrikens egen Bygning paa Howitzvej 52 opført og taget i Brug, og i 1916 blev den udvidet med en Tilbygning — samme Aar, som Fru Betty Vibe-Hastrup trak sig tilbage.

Den tredie Broder, Erik Vibe-Hastrup (født 25. Juni 1888), som i nogle Aar havde helliget sig bl. a. Apothekerfaget, stillede nu sin store tekniske Dygtighed til Raadighed for Fabriken, hvilket i høj Grad har bidraget til dens Fremgang.

I Aarens Løb er Produktionen blevet forøget med mange forskellige Artikler. Allerede fra 1910 tilvirkedes Bonevoks, og en nu saa udbredt Artikel som Albin til Lærredssko stammer fra 1912. Albin indeholder organiske Stoffer, som bevirker, at den ikke smitter af og desuden dækker en 5—6 Gange saa stor Flade som andre Cremer, paasmurt i samme Mængde.

Krigsaarene satte en Stopper for den paabegyndte Eksport, men gav Anledning til en ny, omend forbigaaende Fabrikation, Børstebeg. Den var tidligere blevet indført fra Tyskland, men kunde ikke faas her under Krigen, hvorfor Børstenbinderne henvendte sig til Vibe-Hastrup med Anmodning om at fremstille den.

Enhver kender Fabrikens Poseblaat til Vask samt det udmærkede Pletvand Renol. En isoleret Afdeling fabrikterer Soya Kulør. I 1924 genoptoges

Eksporten til Skandinavien, og i 1927 maatte der atter udvides, saa at Kontorfløjen blev indlemmet i selve Fabriken. Produktionen kom yderligere til at omfatte „Autobon“, Metalpudsecreme, Ovnsværte samt det insektdræbende Middel Antimol (1929) som i flere Aar var det eneste i sin Art herhjemme.

Stor Betydning for den nu saa alsidige Anvendelse af Læder har Vibe-Hastrups Læderfarve, til Behandling af det uforarbejdede Materiale. Naar Læderet, — f. Eks. til Sko og Tasker, — er behandlet paa denne Maade, knæker det ikke.

Fra 1929 har Firmaet eksportert til Sydamerika; i 1933 fuldførtes, som indirekte Følge af Toldbestemmelserne, en Filial-Fabrik i Malmø (A. B. Vibe-Hastrups kemiske Fabriker), og man forhandler nu angaaende Eksport til saa fjernt et Sted som Palæstina og Ægypten.

Et særligt Kapitel i Fabrikens Historie er de nu anvendte Maskiner. Det drejer sig om de eneste eksisterende Maskiner i deres Art, — de er opfundet hver især til deres specielle Formaal under Samtaler mellem Fabrikanterne V.-H. og Opfinderen, og de er af Opfinderen personlig bygget op i selve Fabriksrummene. Desuden er de ganske uerstattelige i deres Præcision. Opfinderen var den Mand, som byggede det første Automobil her i Danmark — for rundt regnet halvtredsindstyve Aar siden, da ingen almindelige Mennesker drømte om Automobiler — og han var ikke mindre end firsindstyve Aar gl., da han konstruerede Maskinerne paa Howitzvej. Opfinderen er nu død, og ingen kan konstruere hans Anlæg eller blot reparere dem tilfredsstillende, naar de kommer noget til, men hans Geni har sat sit eget Mindesmærke, idet han har efterladt Suplementer og Erstatningsdele til Vibe-Hastrups Maskiner, tilstrækkelige for et Tidsrum af 100 Aar.

SØREN WISTOFT

Fot. Elfelt

SØREN WISTOFT

Født 7. December 1874 i Ikast. Søn af Folketingsmand, Bankdirektør I. N. C. Wistoft. Direktør for A/S „Søren Wistoft & Co.s Fabriker“.

ENHVER, der har haft Lejlighed til at besøge Udlandets Storbyer, har kunnet overbevise sig om, at paa et Punkt stod Gadebilledet overalt tilbage i Modernitet fra vort hjemlige: Ingen By i Verden er saa velforsynet med Automater som København og de større danske Provinsbyer, — og hvis man giver sig Tid til at se lidt nærmere paa Gadeautomaterne selv i Udlandet, vil man Gang paa Gang se det danske Navn Søren Wistoft som Fabrikationsmærke og København som Tilblivelsessted anført paa dem. Dette vort Forspring paa Automatproduktionens Omraade har sin naturlige Forklaring deri, at det er Søren Wistofts Opfindelser paa Automatomraadet, der har muliggjort Automaternes nuværende store Anvendelse.

Fabrikant *Søren Wistoft* er født paa Lægdsgaarden i Ikast som Søn af Proprietær, senere Folketingsmand I. N. C. Wistoft. Efter endt Skoleuddannelse i Ikast og senere i Aarhus Realskole kom han i Lære paa Professor C. P. Jürgensens mekaniske Etablissement i København, hvor han hovedsagelig beskæftigede sig med dette Etablissements Fremstilling af Sættmaskiner og Telegrafapparater.

Da han i 1898 aabnede sit eget mekaniske Værksted, var det da ogsaa især Telegrafapparater man fremstillede dér, og Leverancen af Telegrafapparater til Statsbanerne kom saa til at danne Indledningen til den senere Hovedproduktion derved, at Statsbanerne anmodede Fabrikant Wistoft om at konstruere en Automat til Salg af Perronbilletter til Københavns Hovedbanegaard. Derved kom han ind paa Konstruktionen af Automater, og denne

Produktion forøgede hans Interesse og udviklede sig med Tiden til at blive den nu saa betydningsfulde danske Automatfabrikation, der udgaar fra Firmaet Wistoft & Co.'s Fabriker paa St. Nicolaivej. Efter at de første Automater til Statsbanerne var leverede, fulgte en gradvis Udvikling og Forbedring af selve Automatmekanismen, saaledes at Automaterne fik den store Anvendelighed paa forskellige Felter, som de har nu.

I 1905 omdannedes Firmaet til A/S Søren Wistoft & Co.'s Fabriker, og Fabrikationen fortsattes efter den engang lagte Linie.

I 1908 optoges Fremstillingen af automatiske, prisudregnende Vægte, der ligesom Automaterne fik en betydelig Udbredelse.

En Leverance paa 4000 Wistoft-Automater til „Imperial Tobacco Company“ i London blev banebrydende for Automaternes Anvendelse i England og gav Anledning til, at de engelske Automatpatenter af det danske Firma blev solgt til „Sheffield Steel Product“, Ltd. Fabriken paa St. Nicolaivej er en moderne Mønsterfabrik med lyse og venlige Lokaler, i hvilke mellem 150 og 200 Mand er i Arbejde.

Det er saaledes en betydelig Virksomhed, Søren Wistoft har oparbejdet, saa man forstaar, at der ikke har været Tid tilovers til Varettagelse af Tillids- hverv, da han har maattet koncentrere sin Energi om Virksomhedens Drift og Salgets Udvidelse paa det hjemlige og paa udenlandske Markeder.

KNUD OG PAUL WONSILD

(„DANSK SVOVLSYRE- OG SUPERPHOSPHATFABRIK“, KØBENHAVN)

Knud Wonsild er født 11. Sept. 1884 i Hull. Søn af Skibsmægler V. L. Wonsild. Dir. i „Dansk Svovlsyre- og Superphosphat-fabr.“ 1924 Medl. af Best. for „Akts. for Kemisk Industri“ og A/S „Blaakilde Mølles Fabriker“.

Paul Wonsild er født 6. Marts 1886 i København. Søn af Skibsmægler V. L. Wonsild. Dir. for „Dansk Svovlsyre- og Superphosphatfabrik“ fra 1921. Medl. af Industriraadet fra 1925. Medl. af P.Jrivatbankens Bankraad fra 1928.

DANMARKS Kunstgødningindustri er snart 100 Aar gammel. Den skabtes af den engelsk fødte Storkøbmand og Fabrikant Joseph Owen, der i Aaret 1813 indvandrede til Danmark. Joseph Owen købte Fredens Mølle paa Christianshavn og begyndte her en Fabrikation af Bengødning og udvidede siden denne til ogsaa at omfatte kemisk fremstillet Kunstgødning, først med pulveriseret Ben som Raastof, der senere blev erstattet af mineralske Fosfater. Efterhaanden som Forbruget steg, blev det umuligt at tilfredsstille Efterspørgslen, og da Fabriken paa Amager vanskeligt kunde udvides, byggedes i 1871 ved Mundelstrup Station, 1½ Mil fra Aarhus, den første jyske Svovlsyre- og Gødningfabrik.

I Aaret 1892 stiftedes A/S Dansk Svovlsyre- og Superphosphat-Fabrik med en Aktiekapital paa 700,000 Kr. Det nye Aktieselskab overtog Güsseldorf & Réé's Fabrik, som oprindeligt var blevet grundlagt af cand. pharm. Carl Alberti i 1873 i Kastrup, og nu kom der Fart i Udviklingen. Gang paa Gang blev Fabriken i Kastrup ombygget, udvidet og moderniseret. I 1902 blev Fredens Mølles Fabrik overdraget til A/S Dansk Svovlsyre- og Superphosphat-Fabrik, som derved ogsaa blev Ejer af Mundelstrup Fabriken.

Det stadig voksende Forbrug af Superfosfat nødvendiggjorde i 1907 Opførelsen af en tredje stor Fabrik i Aalborg, og siden er der bygget yder-

ligere 2 Fabriker, nemlig i Nørresundby og i Fredericia. Men den stærke Udvikling i Superfosfatindustrien i Forbindelse med den skarpe Konkurrence, som Selskabet, der ikke nyder nogen Toldbeskyttelse, har været udsat for udefra, tvang Selskabet til i 1924 og 1927 at afvikle Fabrikerne i Mundelstrup og Kastrup. Til Afløsning af disse Anlæg opførtes i 1930 i Kalundborg en ny, fuldt moderne Svovlsyre- og Superfosfatfabrik, der, hvad Størrelsen angaar, langt er Nordeuropas betydeligste og i teknisk Henseende staar som et Mønster, der har vakt Beundring hos samtlige udenlandske Sagkyndige, der har besøgt den.

Nedlægningen af Fabriken i Kastrup berørte imidlertid ikke den Del af Virksomheden, der beskæftiges med Fremstilling af koncentreret Svovlsyre til industrielt Brug, og ogsaa paa dette Felt indtager Selskabet en ubestridt Førerstilling i dansk Erhvervsliv. Den svagere Svovlsyre, Accumulatorsyren, samt destilleret Vand, fremstilles paa Aftapningsanstalten paa Nyelandsvej, hvor ogsaa en ikke uvæsentlig Import og Fordeling af Saltsyre til Bygningsindustrien m. fl. og Salpetersyre finder Sted.

Selskabets indenlandske Salgskontor, Det Danske Gødningskompagni, driver ved Siden af Salget af Superfosfat en vidtstrakt Forretning i Kvælstof- og Kaligødninger. Fra Kompagniets Hovedkontor i København og dets Filialer i Aalborg, Struer, Aarhus, Esbjerg, Sønderborg, Odense og Nykøbing Falster, samt fra en talrig Række af Pakhuse i Provinsens vigtigste Havnebyer, forsynes saa at sige samtlige Købmænd Landet over, og Varemærket — en Tyr — vil være den danske Landmand velkendt.

En saa udstrakt Anvendelse af Kunstgødningen har det selvfølgelig kun været muligt at opnaa ved et intensivt Oplysningsarbejde, der nu for en stor Del er overtaget af Staten og Landbrugsforeninger, men i sin Tid begyndte paa privat Initiativ, og der tilkommer A/S Dansk Svovlsyre- og Superphosphat-Fabrik og Det Danske Gødningskompagni en væsentlig Andel i Æren for de opnaaede Resultater. Ved sin egen Konsulent, ved Udsendelse af Pjecer, Deltagelse i Landbrugsudstillinger og ved sit Maanedsskrift „Gødningen“, der nu hver Maaned udkommer i 45.000 Eksemplarer, deltager Selskabet stadig i dette værdifulde og omfangsrige Arbejde.

Endeligt skal der nævnes, at Selskabet i de senere Aar har optaget Forhandlingen af det danske Afsvampningsmiddel „Sanagran“ til Afsvampning af Saasæd, og dette Præparat indtager allerede nu en smuk Plads blandt de mange, tildels udenlandske, Mærker af denne Art. Som et Led i Selskabets Arbejde paa Linie med de officielle Forsøg har Selskabet i Samarbejde med A/S Dansk Gæringsindustri erhvervet Retten for Danmark til paa Grundlag af en finsk Metode at fremstille „A. I. V.-Vædske“ til Ensilering af Grøntfoder. Skønt Forsøgene hermed endnu ikke er afsluttede, tør man dog antage, at dette for Landbruget saa vigtige Spørgsmaal er sin Løsning nær.

Under Moderselskabet fungerer de to Datterselskaber „A/S for Kemisk Industri“ og A/S „Blaakilde Møllens Fabriker“, begge med Hovedkontorer i København.

Aktieselskabet for Kemisk Industri fremstiller paa sine Fabriker i Kastrup, Aalborg, Vejle og Faxe moderne Vejmaterialer og Tagpap og driver endvidere gennem sit Hovedkontor en meget betydelig Omsætning i Kemikalier og paa Trods af de vanskelige Forhold, som paa dette Omraade gør sig gældende, kan Selskabet opvise en stadig stigende Afsætning for alle sine Artikler.

Selskabets andet Datterselskab, A/S Blaakilde Møllens Fabriker indsamler Slagteben og oparbejder dem paa Fabrikerne i København og Hobro. Produktet, teknisk Fedt, anvendes i Sæbeindustrien og er Genstand for en livlig Eksport. Desuden driver Selskabet Fremstilling af animalsk Foder efter videnskabelige Metoder og har herigennem sin store Andel i det Opsving, der herhjemme har fundet Sted i Hønseavl.

Der har været talt og skrevet meget om, at Danmark ikke er noget Industriland, fordi vi saa at sige mangler alle Raastoffer dertil. Dette gælder i aller højeste Grad for den kemiske Gødningsindustri, men desuagtet har de danske Svovlsyre- og Superfosfatfabriker dog forstaaet at hævde deres Stilling overfor Udlandets Konkurrence, og ikke mindst Landbruget maa erkende, hvor gavnligt det er ikke at være henvist til Udlandet med Hensyn til et af Landbrugets mest uundværlige Produktionsmidler — nemlig Super-

fosfaten. Denne Fordel viste sig i Særdeleshed under Verdenskrigen, da Danmark vel var det Land i Europa, hvis Landmænd blev rigeligst forsynet med Superfosfat.

Denne storstilede Virksomheds omfattende Betydning for dansk Erhvervsliv anskueliggøres tydeligt ved at betragte følgende Forhold. Medens Selskabets Aktiekapital overfor den tidligere nævnte Begyndelse, Kr. 700.000, nu andrager Kr. 15.000.000, er Selskabets Vareimport steget til at omfatte 350.000 Tons dels Raavarer og dels Gødninger, som ikke kan fremstilles her i Landet. Hvad der heraf i Form af direkte Udbytte, Afgifter og Skatter, Beskæftigelse til Industri, Handel og Transportvirksomheder tilflyder dansk Erhvervsliv lader sig ikke opgøre saa let som Tallet paa den ca. 800 Personer store Stab af Funktionærer (hvoraf ca. 30 Ingeniører) og Arbejdere, som Selskabet med Datterselskaber — paa Trods af, at Fabriken i Aalborg for Tiden er ude af Drift — beskæftiger.

Selskabet, i hvis Bestyrelse Overretssagfører *J. Werner* som Formand og Direktør *H. Heilbuth* og Direktør *Percy Ipsen* har Sæde, ledes af en Direktion paa to Medlemmer, Brødrene *Paul Wonsild* og *Knud Wonsild*.

TORBEN ZAHLE

(A/S „DE FORENEDE PAPIRFABRIKER“, KØBENHAVN)

Født den 1. Marts 1882 i København. Søn af HRSagf. Fr. Zahle. Uddannet hos Firmaet Edv. Richter indtil 1900. Brockske Handelsskoler 1900—1902. Ansat i „Ø. K.“ 1902—14, hvoraf 7 Aar i Østasien. Sekretær i A/S „De Forenede Papirfabriker“ 1915, Underdirektør s. S. 1917. Adm. Dir. fra 1. Okt. 1917 R. af D.

DEN danske Papirfabrikations Historie kan føres saa langt tilbage som til Tycho Brahe, der fremstillede Papir paa Hveen i 1590, men om en egentlig Industri er der først Tale nogle Aar senere, da Christian IV anlagde en Papirmølle paa Frederiksborg. Der kom dog ikke rigtig Fart i Udviklingen, før den tyskfødte Johan Drewsen i Slutningen af det 17. Aarhundrede overtog Strandmøllen, der allerede var blevet anlagt mellem 1625 og 1643. Johan Drewsen blev en Foregangsmand og Vejbyrder for den nye Industri, og i Løbet af det følgende Aarhundrede blev der bygget en hel Del Papirmøller forskellige Steder i Landet. Man fremstillede udelukkende haandgjort Papir, set saakaldte Bøttepapir, og denne sene og kostbare Fabrikation blev yderligere besværliggjort af dens absolute Afhængighed af Vandet som Drivkraft.

Disse Forhold underkastedes imidlertid en fuldkommen Revolution, da Johan Chr. Drewsen, en Ætling af Johan Drewsen, som Ejer af Strandmøllen i 1820 indførte Dampmaskinen i den danske Papirindustri og 1828 anskaffede Nordens første Papirmaskine. De følgende Aars voksende Kultur og Oplysning krævede en stadig større Produktion af Papir og Fabrikernes Antal steg i Forhold hertil. Udsigterne for Fremtiden syntes saaledes at være de bedste.

Men ved Cellulosens Indførelse som Raaproduct (omkr. 1875) i Stedet for Klude blev Landets Papirproduktion i Løbet af ganske kort Tid sat op til det mangedoblede, og denne pludselige Udvidelse maatte nødvendigvis med-

føre en Overproduktion. Følgen blev en skarp og hidsig Konkurrence, der i Forbindelse med de daarlige Konjunkturer snart tvang Priserne ned til et Niveau, som ikke tillod den ringeste Fortjeneste. Til sidst blev Forholdene uudholdelige, og man indsaar, at kun en Sammenslutning af de bestaaende danske Papirfabriker kunde redde Industrien fra et fuldkomment Sammenbrud. Geheimeetatsraad Glückstadt førte Tanken frem til Virkeliggørelse og den 22. Februar 1889 blev Aktieselskabet „De forenede Papirfabriker“ stiftet. Det omfattede praktisk talt alle Fabriker med Undtagelse af Frederiksberg Papirfabrik, med hvilken man dog sluttede en Salgsoverenskomst. Som Formand for Bestyrelsen valgtes Professor V. Falbe-Hansen, og som Direktører ansattes H. Trolle og C. Kjeldsen. Da Direktør Kjeldsen allerede døde Aaret efter, blev Trolle Enedirektør indtil 1907.

Foruden at ophæve den ødelæggende Konkurrence havde Sammenslutningen det Formaal at nedsætte Produktionsomkostningerne, dels ved en Fællesindkøb af de forskellige Raaprodukter. Som et Led i disse Bestræbelser nedlagde man straks fra Starten det uheldigt beliggende Havreholm og indstillede Driften paa Silkeborg, som dog blev genoptaget i 1894 efter at en ny Papirmaskine til Fremstilling af Finpapiret var blevet opstillet. I 1899 saa man sig nødsaget til at sælge Strandmøllen, da Pladsforholdene ikke tillod en stærkt tiltrængt Modernisering og Udvidelse, ligesom ogsaa Trafikforholdene var de slettest mulige.

Imidlertid var Maglemølle i 1898 blevet udvidet med en mindre Maskine til ensidet glittet Papir, og i 1899 med en Maskine til Fremstilling af Avispapir. Senere opstilledes yderligere to Papirmaskiner foruden Maskinen fra Haraldskjær Fabrik, der fremtidig kun skulde drives som Træsliberi. Endelig blev den 7. og sidste Papirmaskine installeret i 1920.

I 1908 købte Selskabet Ravnholm Papirfabrik, der var startet kort Tid i Forvejen, men viste sig ikke at være levedygtig. Efter at Papirmaskinen var blevet overflyttet til Dalum-Fabriken blev Ejendommen afhændet. Dalum udvidedes yderligere med en Maskine i 1912 og med en Avispapirmaskine i 1914.

Fabrikationen af Papir til Nationalbankens Sedler blev optaget i 1910 i en dertil opført Bygning ved Silkeborg Fabriken.

I Slutningen af 1930 overtoges Frederiksberg Papirfabrik, og i Foraaret 1933 nedlagdes den gamle Nørrebro Papirfabrik og erstattedes af Københavns Papir- & Karton-Fabrik, som var blevet opført paa en Del af en i 1925 erhvervet Grund ved den ny Nørrebro Godsstation; paa denne Fabrik fabrikeres foruden graat Pakpapir ogsaa forskellige grovere Karton, væsentlig fremstillet af Affaldspapir.

I 1907 trak Direktør Trolle sig tilbage og efterfulgtes som administrerende Direktør af Hr. Fr. Bülow, der i 1917 afløstes af Hr. *Torben Zahle* samtidig med Ingeniør *P. Gorm-Petersens* Udnævnelse til teknisk Direktør.

Til Trods for de kolossale Vanskeligheder, man var udsat for under Verdenskrigen, lykkedes det dog omtrent at holde Fabrikerne i fuld Gang. Aktiekapitalen, som ved Stiftelsen var ansat til 2.500.000 Kr. og efterhaanden var blevet udvidet til 5.250.000, forhøjedes yderligere to Gange i 1918 og androg derefter 10.500.000 Kr.

Kontorerne har i alle Aarene været beliggende i Store Strandstræde 18, som er Selskabets Ejendom. I 1919 købtes endvidere Ejendommen Havnegade 37.

Til Fordel for sine Funktionærer har Selskabet i Tidens Løb henlagt betydelige Beløb til et Pensionsfond, hvis Midler holdes adskilt fra Selskabets.

Bestyrelsen bestaar nu af d'Herrer Generalkonsul *W. Weimann*, Formand, Professor *H. J. Hannover*, Direktør *Fr. Bülow*, Grosserer *Ernst Meyer* og Landstingsmand, Direktør *I. P. Stensballe*.

Med Undtagelse af 1921, da Verdensprisfaldet kuldcastede alle Beregninger og tilføjede Selskabet en Række store Tab, som dog blev fuldtud dækket af opsparede Reserver, er A/S De forenede Papirfabriker gaaet støt og roligt fremad og har skabt en vel funderet dansk Industri af den største nationaløkonomiske Betydning. De forskellige Virksomheder er ved stadige Forbedringer, Nyanskaffelser af Maskiner og Udvidelser holdt paa fuldt Højde med Tidens voksende Krav og har med afgjort Held kunnet tage Konkurrencen op med Udlandet.

P. J. ØSTERGAARD

PEDER JENSEN ØSTERGAARD

(A/S „AARHUS SAVVÆRK“, AARHUS)

Født 7. April 1887 i Nykøbing Mors.

Direktør for A/S „Aarhus Savværk, Trælasthandel, Emballagefabrik og Maskinsnedkeri“

fra 1. Januar 1918.

EN usædvanlig driftig og energisk Mand med en interessant og afvekslende Løbebane bag sig, er Direktør Østergaard fra A/S Aarhus Savværk, Trælasthandel, Emballagefabrik og Maskinsnedkeri.

P. Jensen Østergaard er født i Nykøbing, Mors, hvis Realskole han besøgte til sit 14. Aar. Efter Skolegangen var han i Snedkerlære hos Snedkermester Thomsen, samtidig med, at han tog Undervisning i Teknisk Skole, Nykøbing Mors.

De derpaa følgende 3 Aar tilbragte han i Aalborg, hvor han dels var ansat hos Snedkerfabrikanterne Brødrene Nielsen og dels lærte Møbelarkitektur paa Aalborg tekniske Skoles Dagskole i 2 Aar.

I 1909 rejste han til Udlandet, blev uddannet til Møbelarkitekt paa Teknisk Skole i München og arbejdede samtidig som Tegner og Montør. Han var i Østrig og Schweiz, foruden at han blandt andet var med til at montere det kongelige Slot i Bukarest.

Da P. J. Østergaard kom hjem til Danmark i 1913, blev han ansat i Magasin du Nord i København, hvor han havde en ledende Stilling ved Ombygningen. Resten af de godt 2 Aar i København var han Tegner hos forskellige Arkitekter.

Han rejste nu til Aarhus for at etablere sig som Arkitekt for Møbler og Inventar. Her kom han under sit Arbejde i Forbindelse med Bestyrelsesmedlemmer og Aktionærer i A/S Aarhus Savværk. Han modtog deres Op-

fordring til at indtræde som Direktør i Aktieselskabet ved den hidtidige Direktør Svinningens Afgang 1. Januar 1918.

Dette Selskab blev i 1896 grundlagt af en Kreds af Haandværksmestre med det Formaal at bearbejde Træ til Brug ved Bygninger m. m.

Under Direktør Østergaards Ledelse er Virksomheden blevet betydeligt udvidet. Den omfatter nu, foruden det oprindelige Savværk og Maskinsnedkeri, Handel med danske og oversøiske Træsorter (Krydsfinér og Finér).

Østergaard har forsøgt at faa en Eksport af Møbler til England i Gang og var en Tid Formand for de danske Møbelfabrikanters Eksportudvalg. 1922 startede han en Emballagefabrik med egen, ny Fabriksbygning, der blev et særligt Aktieselskab med Østergaard som Direktør. Efterhaanden blev Grænsen for, hvad et enkelt Menneske kan faa ud af sin Tid, overskredet, og der blev antaget en Meddirektør, som Aaret efter blev Ene-direktør for Emballagefabriken, som dog stadig bor til Leje hos Savværket og derfra forsynes med Kraft.

Savværket beskæftiger alene ca. 60 Mand og er i stadig Fremgang.

Hele Virksomheden er af største Format og yderst solid, og dets Leder, Direktør P. J. Østergaard er travlt beskæftiget fra Morgen til Aften i en Grad, som ikke levner ham Tid til at deltage i offentlige Hverv.

*Under Trykningen af dette Værk er Direktør
Poul C. Poulsen, Carlsberg Bryggerierne, hvis Biografi
findes paa Side 363, afgaaet ved Døden den 3. Fe-
bruar 1934.*

